

Studiegids TUA

Algemene studie-informatie

2020/2021

Theologische Universiteit

Apeldoorn

Denken om te dienen

Adresgegevens	Wilhelminapark 4 7316 BT Apeldoorn tel. 055-577 57 00 fax 055-522 63 39 e-mail info@tua.nl website www.tua.nl
Betalingen	KvK-nummer: 70692947 collegegeld via machtiging (abonnementen) Apeldoornse Studies: IBAN: NL33 INGB 0005 2815 61 BIC: INGBNL2A t.n.v. TUA-uitgaven, Apeldoorn overige betalingen: IBAN: NL81 INGB 0007 3674 58 BIC: INGBNL2A t.n.v. Schoolkas TU, Apeldoorn rekeningnummer bibliotheek: IBAN: NL45 INGB 0000 9257 54 BIC: INGBNL2A t.n.v. Bibliotheek Theologische Universiteit CGK, Apeldoorn
Secretariaat en studieadvies	tel. 055-577 57 09 e-mail jwvanderzande@tua.nl
Administratie	tel. 055-577 57 00 e-mail hbulten@tua.nl
Bibliotheek	tel. 055-577 57 03 e-mail bibliotheek@tua.nl
Openingstijden	op maandag t/m donderdag: 8.30 tot 18.00 uur op vrijdag: 8.30 tot 16.30 uur in juli en augustus (buiten de zomersluiting) alle werkdagen: 8.30 tot 16.30 uur
College- en tentamentijden	De colleges starten op de hele uren, te beginnen om 9.00 uur (op maandagen om 10.00 uur). Tentamens starten om 10.00 uur (op maandagen om 13.30 uur)
Collegeblokken	Blok 1 – 31 augustus t/m 9 oktober 2020 Blok 2 – 9 november t/m 22 december 2020 Blok 3 – 1 februari t/m 12 maart 2021 Blok 4 – 14 april t/m 4 juni 2021 Aansluitend aan de 6 weken durende collegeblokken vinden de tentamenperiodes plaats
BRIN-code TUA	21QO
ISAT-code Bachelor	56109
ISAT-code Master	60257

Foto omslag: Wouter Muskee

Druk- en zetfouten voorbehouden.

1. Inhoud

2. Woord vooraf	4
3. Adressen en contactgegevens	5
4. De Theologische Universiteit Apeldoorn	9
5. Praktische en zakelijke regelingen	11
6. Studiemogelijkheden elders	17
7. Jaaragenda 2020/2021	18
8. Verklaring bij de onderdelen van de modules	20
9. Leerlijnen verplichte BA-modules 2020/2021	22
10. Collegeverdeling bachelor	24
11. Eindtermen bachelor A-jaar	25
12. Propedeuse	26
13. Eindtermen bachelor B-jaar	45
14. Tweede studiejaar	46
15. Eindtermen bachelor C-jaar	70
16. Derde studiejaar	71
17. Overzicht keuzemodules	91
18. Eindtermen master	125
19. Collegeverdeling master I	127
20. Vierde studiejaar	128
21. Vijfde studiejaar	160
22. Master (specialisatie)	175
23. Majors Master Specialisatie	182
24. Minors master II	205
25. Afkortingen	223
26. Plaatsverwijzing naar de modules	224

2. Woord vooraf

Deze studiegids bevat opnieuw enorm veel informatie. Pagina's vol over modules en regelingen, over boeken en commissies en meer van dat soort gegevens. Toch staat er geen woord te veel in, want alles wat hier in staat is nodig om de studie goed te laten verlopen en vooral om een studie van hoge kwaliteit te volgen en aan te bieden. Daarom beveel ik lectuur van dit standaardwerk van harte aan bij studenten en docenten. Spannend is het niet, boeiend wel. En vooral dienstbaar.

De rector, prof. dr. Herman J. Selderhuis

3. Adressen en contactgegevens

Curatorium

Voorzitter ds. H. Polinder, e-mail polinder@maranatha-urk.nl
Assessor drs. G.R. Procee, e-mail grprocee@cgkmiddelharnis.nl
Secretaris drs. G. van Roekel, e-mail gvanroekel86@gmail.com

Raad van toezicht

Voorzitter drs. R.W.J. Soeters, e-mail rwjs115@gmail.com
Secretaris mr. H.M. Oevermans, e-mail hm.oevermans@solcon.nl

College van bestuur

voorzitter ir. W.J.A. Hanekamp, e-mail wjahanekamp@tua.nl
onderwijs prof. dr. H.J. Selderhuis, e-mail hjselderhuis@tua.nl

Emeritus hoogleraren

- prof. dr. A. Baars, e-mail abaars@tua.nl
- prof. dr. G.C. den Hertog, e-mail g.c.den.hertog@hetnet.nl
- prof. dr. T.M. Hofman, e-mail hofmanapd@kliksafe.nl
- prof. dr. J.W. Maris, e-mail jwmaris850@gmail.com
- prof. dr. W. van 't Spijker

College van hoogleraren (de hoogleraren vormen tevens de commissie van promoties)

rector prof. dr. H.J. Selderhuis, e-mail hjselderhuis@tua.nl (hoogleraar kerkgeschiedenis en kerkrecht)
conrector prof. dr. M.J. Kater, e-mail mjkater@tua.nl (hoogleraar praktische theologie)
secretaris prof. dr. A. Huijgen, e-mail ahuijgen@tua.nl (hoogleraar systematische theologie)
lid prof. dr. H.G.L. Peels, e-mail hglpeels@tua.nl (hoogleraar Oude Testament)

Bijzonder hoogleraren

- prof. dr. A. de Muynck, e-mail ademuynck@tua.nl (bijzonder hoogleraar vanuit Driestar educatief: Christelijke pedagogiek)
- Prof. dr. M.A. van Willigen, e-mail mavanwilligen@tua.nl (bijzonder hoogleraar vanuit Stichting Bijbeluitleg Vroege Kerk: Bijbeluitleg Vroege Kerk/Chair of 'Early Christian Exegesis' (ECE))

Universitair docenten

- drs. C.T. Boerke, e-mail ctboerke@tua.nl ((Nederlandse) kerkgeschiedenis)
- drs. B.J. Dikken, e-mail bjdikken@tua.nl (godsdienswetenschap)
- drs. I.D. Haarsma, e-mail idhaarsma@tua.nl (filosofie)
- dr. C.C. den Hertog, e-mail ccdenhertog@tua.nl (systematische theologie)
- drs. A. Heystek, e-mail aheystek@tua.nl (psychologie)
- dr. J. van der Knijff, e-mail jvanderknijff@tua.nl (liturgiek)
- dr. M.C. Mulder, e-mail mcmulder@tua.nl (Nieuwe Testament en jудаїca/kerk en Israël)
- dr. J.J. Oosterhuis-den Otter, e-mail joosterhuis@tua.nl (Grieks en Latijn)
- dr. P.L. Rouwendal, e-mail plrouwendal@tua.nl (methodologie)
- drs. L. Snoek, e-mail lsnoek@tua.nl (catechetiek)
- drs. J. van 't Spijker, e-mail jvantspijker@tua.nl (evangelistiek/missiologie en gemeenteopbouw)
- dr. D.J. Steensma, e-mail djsteensma@tua.nl (ethiek)
- dr. H. de Waard, e-mail hdewaard@tua.nl (Hebreeuws en Aramees)

Gastdocent

- dr. J. van de Kamp, e-mail j.vande.kamp@vu.nl (tevens directeur Research Center Puritanism and Piety (ReCePP))

Studie-ondersteuning

- N. Duijzer-Algra, e-mail nynke@dixit.info (spreekvaardigheid)
- H. Wijma MLD, e-mail hwijma@praktijkcentrum.org (persoonlijke en professionele vorming)
- J.W. van der Zande-de Roo, tel. 055-577 57 09, e-mail jwvanderzande@tua.nl (persoonlijke en professionele vorming)

Wetenschappelijk medewerker

- dr. G.A. van den Brink, e-mail (gavandenbrink@tua.nl) (kerkgeschiedenis)

Geassocieerd onderzoeker

- dr. A. van der Knijff, e-mail avanderknijff@tua.nl (praktische theologie)
- dr. A. Versluis, e-mail aversluis@tua.nl (Oude Testament)

Promovendi

- T.E. Boele-Noort MA, e-mail tboele@tua.nl (kerkrecht)
- G.M. Bosker MA, e-mail gmbosker@tua.nl (kerkgeschiedenis)
- J. van den Os MA, e-mail avandenos@tua.nl (Nieuwe Testament)

Studieadviseur

Informatie over de studie, studiefinanciering, studie in het buitenland e.d. kan verkregen worden bij de studieadviseur, J.W. van der Zande-de Roo (jwvanderzande@tua.nl), tel. 055-577 57 09.

Financiële administratie

De financiële administratie wordt verzorgd door het Landelijk Kerkelijk Bureau te Veenendaal (Ghandistraat 2), Postbus 334, 3900 AH Veenendaal, tel. 0318-58 23 50, e-mail lkb@cgk.nl. Financieel manager J.G. van den Berg, e-mail jgvandenbergh@tua.nl.

Secretariaat en administratie

Tel. 055-577 57 00, e-mail secretariaat@tua.nl en administratie@tua.nl (universiteitssecretaris J.W. van der Zande-de Roo, jwvanderzande@tua.nl, medewerkers J.E. Bulten, hbulten@tua.nl (medewerker onderwijs- en studentzaken), J.M. Vierbergen-Hakvoort, jmvierbergen@tua.nl (PR- en communicatiemedewerker), J.B. Brunsveld, jbbunsveld@tua.nl).

Beheerder/Pedel

Tel. 055-577 57 05, e-mail info@tua.nl (M. Rozema, mrozema@tua.nl).

Beleidsmedewerker onderwijs en onderzoek

Tel. 055-577 57 00, e-mail beleid@tua.nl (drs. W. Reijnoudt-Klein, wreijnoudt@tua.nl).

Bibliotheek

Wilhelminapark 4, 7316 BT Apeldoorn, tel. 055-577 57 03, e-mail bibliotheek@tua.nl (bibliothecaris N. van der Mijden-Groenendijk, medewerker A.M.J. Buitink, amjbuitink@tua.nl).

Bibliotheekcommissie

Prof. dr. H.J. Selderhuis (voorz.), dr. H. de Waard, N. van der Mijden-Groenendijk (nvandermijden@tua.nl) (studentzetel vacant).

Pretor van de studenten

E.S. van der Heide, tel. 06-41 94 27 43, e-mail pretor@tua.nl.

Examencommissie

Prof. dr. H.G.L. Peels (voorz.), drs. C.T. Boerke (secr.), drs. A. Heystek, dr. B. Kamphuis, dr. J. van der Knijff, J.W. van der Zande-de Roo (adviseur) (examencommissie@tua.nl).

Opleidingscommissie

Dr. H. de Waard (voorz.), W.P. de Hek, P.C. Kieviet, C. Molenaar, M. Veldhoen, drs. W. Reijnoudt-Klein, J.W. van der Zande-de Roo (docentzetel vacant).

Technische commissie

H.J. Niemeijer en M. Rozema.

PR en communicatie

Tel. 055-577 57 00, e-mail jmvierbergen@tua.nl. PR-commissie: J.E. Bulten, prof. dr. M.J. Kater, J.M. Vierbergen-Hakvoort, J.W. van der Zande-de Roo.

Redactie TUA Connect

J.E. Bulten, prof. dr. M.J. Kater, J.M. Vierbergen-Hakvoort (hoofd- en eindredactie), T.N. de With-Hoekman, J.W. van der Zande-de Roo, J. Visscher (adviseur). E-mail connect@tua.nl.

Webbeheer

Beheer website www.tua.nl en social media door J.M. Vierbergen-Hakvoort (jmvierbergen@tua.nl).

Elektronische leeromgeving

Beheer ELO door J.E. Bulten (hbulten@tua.nl) en drs. W. Reijnoudt-Klein (wreijnoudt@tua.nl).

Helpdesk ICT-vragen

Voor studenten: M.A. Madern en M. Veldhoen (helpdesk@tua.nl).

Voor medewerkers: BSV, tel. 0318-56 51 00 (www.bsv.nl).

Functionaris gegevensbescherming

Drs. W. Reijnoudt-Klein (fg@tua.nl) houdt toezicht op de verwerking van persoonsgegevens door de TUA.

Universiteitsraad:

Voor de geleding 'onderwijs en onderzoek' dr. M.C. Mulder en drs. J. van 't Spijker (voorz.) (reservezetel vacant); voor de geleding 'ondersteunend personeel' J.E. Bulten en M. Rozema (reserveid) en voor de geleding 'studenten' D. de Bruijne, B.H.P. Mussche (secretaris) en C.J. Stouten (reservezetel vacant).

Klachtenloket:

Studenten kunnen een klacht, geschil of een kwestie schriftelijk indienen bij het klachtenloket: klachtenloket@tua.nl. De beleidsmedewerker beheert dit e-mailadres en is er voor verantwoordelijk dat een kwestie bij de bevoegde commissie terecht komt. Zie ook het klachtenreglement op de website.

Geschillencommissie

Prof. dr. ir. H. Jochemsen (voorz.), drs. C.T. Boerke en R.B.J. van der Linden (student).

Een geschil bestaat uit een verschil van mening tussen een persoon en een bevoegde instantie binnen de universiteit. Een geschil kan bijvoorbeeld gaan over de hoogte van het te betalen (instellings)collegegeld of de vergoeding van onkosten. Deze geschillen worden door de faculteit voorgelegd aan de geschillencommissie. De geschillencommissie adviseert het college van bestuur inzake het geschil. E-mail klachtenloket@tua.nl.

College van beroep voor de examens

Mr. F. Welsing (voorzitter), drs. W. Reijnoudt-Klein (secretaris), drs. J. van 't Spijker (onderwijzend personeel) en L. van 't Wout (student). Plaatsvervangende leden: mr. dr. W.J. Brands (voorzitter), dr. M.C. Mulder (onderwijzend personeel) en J.W. Lemstra (student).

Klachten die te maken hebben met beslissingen over tentamens en examens, toekenning van studiepunten en toelating tot examens kunnen via het e-mailadres klachtenloket@tua.nl aan het college worden voorgelegd.

College van beroep voor het hoger onderwijs

Oranjestraat 15, 2514 JB Den Haag, tel. 070-426 48 00, email info@cbho.nl, www.cbho.nl. Zaken waarvoor je hier terecht kunt zijn o.a.: vermindering of vrijstelling van collegegeld of examengeld, financiële ondersteuning uit afstudeerfondsen, in- en uitschrijving, vrijstelling op grond van andere diploma's, overtreding van huis- en orderegels van de instelling.

Commissie wetenschappelijke integriteit

Prof. dr. H.J. Selderhuis (vertegenwoordiger TUA), prof. dr. H.G.L. Peels (vertrouwenspersoon).

Commissie seksueel misbruik

Mr. H. de Hek (voorz.), mr. N. Jansen-van Prooijen (ambt. Secr.), e-mail neliejansen1948@gmail.com, Verwoldsebeek 64, 8033 DC Zwolle, tel. 038-453 31 08 en 06-49 83 46 26, mr. M. Verhage-van Kooten, drs. N.G. Nuninga-Douma.

Vertrouwenspersoon

Drs. M.H.A. Blokland-Verschoor, tel 06-45 22 85 86, e-mail mhabloklandverschoor@gmail.com. De klachtenregeling seksuele intimidatie is te vinden op de website (in het document 'Rechtsbescherming').

Beroepscommissie inzake seksueel misbruik in kerkelijke relaties

P/a Landelijk Kerkelijk Bureau CGK, Postbus 334, 3900 AH Veenendaal, tel. 0318-58 23 50.

Meldpunt vertrouwensinspecteurs

Betrokkenen aan de universiteit kunnen bij het meldpunt van de Inspectie van het Onderwijs terecht met klachtmeldingen over o.a. seksuele intimidatie, fysiek geweld en psychisch geweld, zoals grove pesten. Het meldpunt is telefonisch te bereiken tijdens kantooruren, tel. 0900-11 31 11.

Studentenvereniging P.F.S.A.R.

P.F.S.A.R. (Per Fidem Studiumque Ad Rostra) is de studentenvereniging van de TUA. Tijdens de collegeweken komen de leden op donderdagmiddag en/of -avond bij elkaar voor gezamenlijke maaltijden, lezingen en vergaderingen en ontspannende activiteiten.

De senaat van P.F.S.A.R. bestaat uit A. Vlieg (praeses); P.C. Fassò (abactis: Wilhelminapark 4, 7316 BT Apeldoorn, e-mail abactis@pfsar.com); M.H.J.D. den Otter (quaestor) en J.C. van Zwol (assessor).

Boekenvereniging 'De KreNT'

Boekenvereniging De KreNT verschaft haar leden boeken tegen een zo laag mogelijke prijs en zonder enig winstoogmerk. Leden kunnen zij zijn, die aan de Theologische Universiteit naar de bepalingen in haar reglement doceren, als student zijn ingeschreven of die op andere wijze aan deze instelling verbonden zijn. Buitenlandse/anderstalige boeken worden met korting aangeboden en enkele keren per jaar is er een verkoopweek, waarin na intekening ook tweedehands boeken verloot worden.

Voorzitter, tevens inkoopcoördinator voor nieuwe boeken, is A. van der Werf, tel. 06-57 33 62 31.

Inkoopcoördinator voor tweedehands boeken is A.M. Bongiovanni, tel. 06-24 75 39 56.

Aanbiedingen van tweedehandsboeken kunnen worden doorgegeven op het volgende e-mailadres:

tweedehands.dekrent@gmail.com.

Studiekring Oude Testament Apeldoorn-Kampen

Twee keer per jaar komt de studiekring Oude Testament uit de Christelijke Gereformeerde Kerken, de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt en de Nederlands Gereformeerde Kerken bijeen om enkele onderwerpen op het terrein van het Oude Testament te bespreken. Secretaris is drs. D.S. Dreschler, Weidebuurt 11, 7771 CZ Heemse, tel. 0523-23 79 04, e-mail secretariaat.sotak@gmail.com.

Nieuwtestamentisch werkgezelschap

Het nieuwtestamentisch werkgezelschap komt twee dagen per jaar bijeen, in mei en in november.

Participanten, vooral uit de Christelijke Gereformeerde Kerken, alsook uit de Nederlands Gereformeerde Kerken en de Protestantse Kerk Nederland, bespreken enkele onderwerpen en publicaties op het terrein van het Nieuwe Testament. Secretaris is drs. R. van de Kamp, Copernicuslaan 8, 7904 EH Hoogeveen, e-mail rmvandekamp@versatel.nl.

Ex Oriente Lux

In Apeldoorn functioneert een afdeling van het landelijk Vooraziatisch-Egyptisch genootschap Ex Oriente Lux. Dit genootschap houdt zich bezig met de geschiedenis, de cultuur en de archeologie van het Oude Nabije Oosten van de Bijbel. Viermaal per jaar wordt er een bijeenkomst gehouden. Secretaris is H.J. Ymker, p/a Wilhelminapark 4, 7316 BT Apeldoorn, e-mail hjymker@student.tua.nl. Prof. dr. H.G.L. Peels is voorzitter.

Omschrijving van functie en taken van de hierboven genoemde commissies e.d. kunt u vinden in de afzonderlijke reglementen op de ELO.

4. De Theologische Universiteit Apeldoorn

In 1894 werd de Theologische School van de Christelijke Gereformeerde Kerken (CGK) in 's-Gravenhage geopend als opleiding van predikanten in de CGK. Na de vestiging in Apeldoorn in 1919 heeft de opleiding een gestage ontwikkeling en uitbreiding gekend.

Sinds 1968 ontvangt de universiteit een rijksbijdrage in de kosten en kunnen studenten in aanmerking komen voor studiefinanciering van rijkswege. Bij Koninklijk Besluit werd de universiteit door het Rijk aangewezen als bijzondere theologische universiteit, die overeenkomstig de Nederlandse Wet op het Wetenschappelijk Onderwijs doctoraten en getuigschriften kan verlenen, welke gelijkgesteld zijn met die van rijksuniversiteiten.

De Theologische School - sinds 1962 Theologische Hogeschool en vanaf 1989 Theologische Universiteit - is in 1968 ook opengesteld voor studenten die geen predikant (willen) worden in de CGK maar die wel een wetenschappelijke theologische opleiding willen volgen en daarvoor over de vereiste testimonia beschikken. Van iedere student wordt instemming gevraagd met de gereformeerde belijdenisgeschriften. Voor hen die hieraan niet kunnen voldoen, bestaat onder restricties de mogelijkheid van inschrijving.

Visie en Missie

Dankbaar voor Gods zegen over onze universiteit als theologische opleiding van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland, willen wij ons inzetten voor de ontwikkeling van de gereformeerde theologiebeoefening. Ons hartelijk verlangen is bruikbaar te zijn voor de voortgang van het Evangelie van Jezus Christus en daarbij ook van betekenis te zijn voor de samenleving. Wij leiden mensen op tot het ambt van predikant of tot een andere dienst in Gods Kerk en Koninkrijk en verrichten wetenschappelijk theologisch onderzoek. Daarnaast verlenen wij diensten aan en verzorgen opleidingen voor kerken en christelijke organisaties.

In dit alles hopen wij de ontwikkeling van de Christelijke Gereformeerde Kerken en de eenheid van de Kerk van Christus te bevorderen.

Eigen karakter

Het eigen karakter van de TUA is met steekwoorden weergegeven in onderstaande tabel.

Hoger doel	Gewaagd doel	Kernkwaliteiten	Kernwaarden
Waarvoor bestaat de TUA?	Waarheen gaat de TUA?	Waarin blinkt de TUA uit?	Waarvoor staat de TUA?
academische vorming van theologen, met name predikanten	een gereformeerd theologisch instituut dat mensen vormt en toerust om het hart van het Evangelie te verbinden met het leven vandaag midden in de	Bijbelonderzoek en kennis van de Reformatie en haar geschiedenis met concentratie op studie van de bronteksten	wetenschappelijke theologie
denktank voor gereformeerde visie op cultuur en samenleving	seculiere werkelijkheid	wetenschap en geloof gaan natuurlijk samen	dienst aan kerk en samenleving confessionele grondslag én oecumenische openheid

Denktank

Naast het opleiden van predikanten en theologen wil de TUA ook een bijdrage leveren aan het door-denken van sociaal-culturele kwesties die spelen in de samenleving van vandaag, vraagstukken in en buiten de kerk, en een bijdrage leveren aan de bevordering van de theologische wetenschap in het algemeen. Als het gaat over de maatschappelijke relevantie van de theologie is het vooral van belang dat de theologie zich bij haar leest houdt. De theologie heeft ook vandaag alleen een boodschap als ze verstaanbaar en indringend van God en zijn Woord weet te spreken in deze tijd. Vanuit deze basishouding streeft de TUA ernaar mee te doen in de debatten die in wetenschap en samenleving worden gevoerd.

Netwerk gereformeerde theologie

De TUA is ervan doordrongen dat het beoefenen van gereformeerde theologie in een complexe maatschappij als de onze een zaak is die vraagt om een open samenwerking tussen theologen en andere

wetenschappers. Samen met andere instellingen van gereformeerde signatuur willen wij ons inzetten voor een vitale gereformeerde theologie die ook vandaag nog relevant en waardevol is.

De TUA ziet een veranderende wereld waarin de positie van kerk en theologie in Nederland in omvang afneemt, in Europa een wisselend beeld vertoont maar in andere delen van de wereld sterker wordt, als een aantrekkelijke uitdaging. De toenemende aandacht voor 'Global Christianity' en het feit dat kerk en theologie in Europa steeds meer met de aanwezigheid en rol van andere religies te maken krijgen, zal aan de TUA tot een nieuwe manier van denken en werken moeten leiden. Kerkelijk gezien is er naast de blijvende behoefte aan de traditionele gemeentepredikant, steeds meer vraag naar mensen die de boodschap van de kerk naar buiten kunnen uitdragen, die in staat zijn gemeenten te stichten en die de capaciteiten hebben actief deel te nemen aan wetenschappelijke en maatschappelijke discussies. Voor een instelling van beperkte omvang is het een grote uitdaging zulke mensen op te leiden en met bovenstaande ontwikkelingen goed om te gaan, maar juist die omvang maakt de TUA vlot wendbaar en slagvaardig.

Bestudering van de bronteksten

Een belangrijk kenmerk van onze opleiding is de gerichtheid op de brontekst. De TUA leert de studenten zelfstandig de bronnen te bestuderen, te interpreteren en te toetsen op relevantie. Daarbij functioneert de Bijbel als de belangrijkste, gezaghebbende bron. De omgang met de Bijbel heeft een geschiedenis van verstaan en toe-eigening – in kerk en theologie – voortgebracht die een eigen stem en betekenis heeft. Gezien haar eigen traditie en expertise krijgen aan de TUA met name Reformatie en Nadere Reformatie in onderwijs en onderzoek verhoudingsgewijs veel aandacht.

Wetenschappelijke kwaliteit

Onder de kwalificatie 'wetenschappelijk' verstaan wij de instelling en werkwijze van een onderzoeker die via een kritische benadering van de materie, met inachtneming van alle beschikbare data (inclusief brontalen/teksten) en in discussie met eerdere of andersoortige resultaten van onderzoek, op zelfstandige manier een evenwichtige en vernieuwende visie op een helder gedefinieerd vraagstuk poogt te ontwikkelen. Bij het serieus nemen en zo onbevangen en eerlijk mogelijk benaderen van teksten en andere data zijn wij ons bewust dat ons vertrekpunt het geloof in de God van de Bijbel is, de Vader van Jezus Christus, die ons door zijn Geest verlicht. Dat juist dit vertrekpunt ons dringt om de werkelijkheid kritisch-wetenschappelijk te onderzoeken, is een overtuiging waarvan de kracht en validiteit in de praktijk moet blijken en die steeds zakelijk beargumenteerd dient te worden.

Dienst aan kerk en samenleving

Aan de TUA wordt in onderwijs en onderzoek niet alleen gevraagd wat de tekst eens betekende, maar evenzeer wat de tekst nu betekent. De vertaalslag naar het heden vindt plaats in een breed georiënteerde doordenking van de Bijbelse boodschap voor de thema's en problemen van onze tijd. Daarbij worden ook actuele samenlevingsvragen als verantwoorde omgang met het milieu en een rechtvaardige verdeling van de middelen van deze aarde in het oog gehouden.

Enkele belangrijke data

- 1892 voortbestaan van de Christelijke Gereformeerde kerken in Nederland
- 1894 opening Theologische School te 's-Gravenhage, door ds. J. Wisse Czn en ds. F.P.L.C. van Lingen
- 1919 vestiging van de Theologische School te Apeldoorn
- 1968 naamswijziging in Theologische Hogeschool; openstelling van de opleiding voor niet-admissiale studenten en studenten uit andere kerken
- 1975 officiële overheidsaanwijzing als instelling voor hoger onderwijs; verkrijging promotierecht
- 1989 naamswijziging in Theologische Universiteit
- 1992 eerste promotie
- 2004 toekenning 100% subsidie door de overheid; aankoop tweede gebouw, Alexanderlaan 1
- 2010 afschaffing vooropleiding; klassieke talen Grieks en Latijn opgenomen in curriculum
- 2019 curriculumherziening waarbij de bachelor omgevormd is tot een meer zelfstandige opleiding en Latijn uit het vaste curriculum naar de keuzemodules is verplaatst ten gunste van meer praktische en systematische modules; de master is geheel herzien en meer toegespitst op de praktijk.

5. Praktische en zakelijke regelingen

Collegegeld

Het college van bestuur stelt jaarlijks het bedrag vast voor het collegegeld. De normen die het Ministerie voor Onderwijs Cultuur en Wetenschappen hanteert, worden daarbij gevolgd. Dit betekent dat studenten die nog geen bachelor- of masterdiploma hebben het door het ministerie vastgestelde collegegeld (voor 2020/2021 € 2.143,-) verschuldigd zijn. Vanaf studiejaar 2018/2019 betalen eerstejaarsstudenten aan hbo en universiteit slechts de helft van het collegegeld (€ 1.071,50). Het instellingscollegegeld voor studenten die reeds een bachelor- en/of masterdiploma hebben behaald en studenten met een buitenlandse nationaliteit, bedraagt voor 2020/2021 € 6.000,-. Ten behoeve van betaling van het collegegeld wordt jaarlijks aan alle studenten een machtigingsformulier toegezonden. Het machtigingsformulier dient tevens als bewijs van inschrijving. Indien nodig kan een bewijs betaald collegegeld worden opgevraagd bij de administratie.

Wanneer de studie wordt beëindigd of afgerond vóór juni, dan zal een twaalfde deel van het verschuldigde collegegeld (voor het betreffende collegejaar) per resterende hele maand worden gerestitueerd. Bij bovenstaande wordt aangetekend dat alleen tentamens en examens kunnen worden afgelegd als het collegegeld is betaald of het machtigingsformulier is ingeleverd.

Collegekaarten

Aan het begin van de studie aan de TUA ontvangt iedere student eenmalig een collegekaart. Bij verlies wordt een duplicaat verstrekt tegen betaling van € 5,00. Na beëindiging van de studie of bij het verlaten van de universiteit dient de kaart ingeleverd te worden.

Het is belangrijk deze kaart steeds bij de hand te hebben:

- De collegekaart fungeert tevens als bibliotheekpas.
- De collegekaart dient als identiteitsbewijs bij de deelname aan schriftelijke tentamens.
- Naar de collegekaart en eventueel een bewijs van inschrijving kan gevraagd worden bij bezoek aan andere universiteiten/bibliotheken.
- In sommige gevallen kan op vertoon van de collegekaart en bewijs van betaald collegegeld korting verkregen worden op toegangsbewijzen voor evenementen op bijvoorbeeld cultureel of sportief gebied.

Kopiëren, telefoneren, koffie, internetten e.d.

- Van het *kopieerapparaat* dat beneden in de hal staat, kan vrij gebruikgemaakt worden. De kosten bedragen 5 eurocent per kopie. Kopieerpassen kunnen gekocht worden bij de beheerder. Voor het pasje moet € 2,50 betaald worden. Gemaakte kopieën worden achteraf gefactureerd. Scannen, o.a. naar het eigen e-mailadres, is kosteloos. Tevens kunnen bestanden worden opgeslagen en/of afgedrukt via USB-stick.
- Voor koffie, thee e.d. is in de ontmoetingsruimte een automaat aanwezig. De kosten zijn 40 eurocent per kop. Voor soep en koek dient 50 eurocent betaald te worden.
- Van de *computers* in de computerruimte en de studiezaal kan vrij gebruikgemaakt worden. Op de pc opgeslagen bestanden worden verwijderd. Eventueel is een werkdeel op de harde schijf aan te vragen bij de beheerder, waarbij via inlogcode en wachtwoord toegang kan worden verkregen.
- Printerafdrukken dienen vermeld te worden op de bij de printer neergelegde lijst. De kosten zijn afhankelijk van gebruik en staan vermeld op de lijst. Deze kosten worden in principe eens per halfjaar in rekening gebracht. Gebruik van internet is gratis, de WiFi-code is bij de beheerder te verkrijgen.
- Men mag gebruikmaken van het *orgel* of de *piano*, mits dit gemeld/gevraagd wordt bij de beheerder. Zijn er colleges in een van de zalen in het B-gebouw, dan kan er geen gebruik worden gemaakt van deze faciliteit.
- Het gebruik van beamers en audiovisuele apparatuur is kosteloos, mits dit in overleg met de beheerder gebeurt.

Apparaatgebruik tijdens colleges

Laptops, tablets en smartphones zijn goede en nuttige instrumenten om tijdens colleges aantekeningen te maken, materialen uit te wisselen en ter plekke informatie op te zoeken. Meldingen van e-mail, WhatsApp e.d. zorgen echter wel voor afleiding. Het schakelen tussen het college en andere dingen zorgt voor verminderde leerprestaties. Daarom adviseren we je om e-mailprogramma's tijdens college uit te schakelen en bij tablets en telefoons de vliegtuigstand (flight mode) of de functie 'niet storen' te gebruiken.

Presentie

Studenten zijn verplicht alle colleges van de te volgen modules bij te wonen. Indien een student minder dan 75% van de colleges heeft gevolgd, kan hij¹ in principe niet deelnemen aan het tentamen en dient hij de volledige module (of het module-onderdeel in geval van samengevoegde modules), dus ook reeds gevolgde colleges en gemaakte opdrachten, in het volgende cursusjaar opnieuw te volgen (zie OER, artikel 16 sub 2). Indien een student niet aanwezig kan zijn bij een college, meldt hij zich op die dag af bij het secretariaat én bij de betreffende docent. Wanneer men door omstandigheden regelmatig verhinderd is, verdient het aanbeveling de studiebegeleider en/of mentor op de hoogte te stellen.

Studieboeken

Voor de studie aan de TUA is voor alle modules literatuur nodig. In de studiegids wordt aangegeven welke boeken tentamenstof zijn en daarmee verplicht om te bestuderen en welke facultatief, dus aanbevolen.

Studenten zijn zelf verantwoordelijk voor het verkrijgen van alle literatuur. De kosten voor de aanschaf van studieboeken worden geschat op € 500,- per jaar.

Bestellen van boeken kan via Boekenvereniging De KreNT (zie www.tua.nl).

Dictaten ten behoeve van de colleges worden op de ELO gezet. Het is aan de student zelf of hij voor eigen rekening een exemplaar afdrukt. Overige literatuur en kopieën van schriftelijke opdrachten en scripties zijn voor rekening van de student.

De bibliotheek schaft de literatuur aan die in de studiegids vermeld is. Van tentamenboeken zijn dat zo veel mogelijk twee exemplaren. Uitzondering hierop zijn boeken voor keuzemodules en voor modules in de master II-fase. Deze titels worden alleen in overleg met de docent in tweevoud aangeschaft. Daarnaast zijn sommige titels te kostbaar om er twee exemplaren van aan te schaffen. De tentamenboeken zijn te vinden in de kasten onder de trap in de bibliotheek en zijn **niet uitleenbaar**. Het gebruik van elk boek binnen de TUA moet gemeld worden via de lijst die op de balie van de bibliotheek ligt. Dit om zoekraken van boeken te voorkomen.

Tentamens

Schriftelijke (her)tentamens kunnen alleen afgelegd worden op de aangegeven data. Tenzij anders aangegeven maak je afspraken voor *mondelinge of digitale tentamens* rechtstreeks met de docent. Ook voor mondelinge tentamens geldt dat er maximaal één herkansingsmogelijkheid per studiejaar gegeven wordt.

Het is aan te raden om zoveel mogelijk *eerst alle tentamens, papers e.d.* van een heel studiejaar *af te ronden*, voordat tentamens van een volgend studiejaar afgelegd worden. Zie de OER voor nadere bepalingen voor toelating tot bepaalde modules en toetsen.

Tentamens van de master kunnen niet worden gedaan wanneer nog niet aan alle vereisten van de bachelor is voldaan. De exacte voorwaarden voor de *overgang van de bachelor naar de master* zijn te vinden in de OER (artikel 4).

De aanvangstijd van schriftelijke tentamens is op:

- Maandag om 13.30 uur.
- Dinsdag t/m vrijdag om 10.00 uur.

De datum en duur van het tentamen staat aangegeven bij de betreffende module in de studiegids.

Wanneer je niet meedoet met een tentamen van je studiejaar of juist wel met een tentamen van een ander studiejaar, dien je dat uiterlijk 3 weken voor de tentamendatum bij de administratie te melden. Ook wanneer je vrijstelling hebt voor het volgen van (enkele) colleges, dien je je aan te melden voor het tentamen. Indien je op het laatste moment verhinderd bent door ziekte of andere (persoonlijke) omstandigheden, dien je dit door te geven aan de administratie.

De tentamenzaal gaat een kwartier voor aanvang van het tentamen open en de deur wordt exact op aanvangstijd gesloten. Daarna kan niemand meer naar binnen.

Bij binnenkomst controleert de surveillant de presentie aan de hand van de collegekaarten. Tassen en telefoons (uitgezet) worden vóór in de tentamenzaal gelegd. De surveillant begint met gebed en eventueel Schriftlezing of zal een student vragen dit te doen.

Het eerste halfuur en het laatste kwartier mag niemand de zaal verlaten (ook niet voor toiletbezoek).

¹ Overal waar 'hij' of 'zijn' vermeld staat in deze gids, leze men 'hij/zij' of 'zijn/haar'.

Studenten die door overmacht te laat komen, melden zich bij de administratie met opgaaf van redenen en worden tot maximaal 30 minuten na aanvangstijd toegelaten tot de tentamenzaal. Zodra de surveillant aangeeft dat de tijd om is, legt iedereen zijn pen neer en worden alle papieren (dus opgaven, kladpapier, uitwerking en evaluatieformulier) ingeleverd.

Hertentamens

Voor hertentamens gelden dezelfde bepalingen als voor tentamens. Het is niet toegestaan een hertentamen te doen indien het tentamen reeds met een voldoende (5,5 of hoger) is beoordeeld, dan na toestemming van de examencommissie.

Bibliotheek

Openingstijden:

maandag	8.30 – 18.00 uur
dinsdag	8.30 – 18.00 uur
woensdag	8.30 – 18.00 uur
donderdag	8.30 – 18.00 uur
vrijdag	8.30 – 16.30 uur

In juli en augustus is de bibliotheek buiten de vakantieperiode alle dagen geopend tot 16.30 uur.

Kijk voor actuele openingstijden op <https://www.tua.nl/nl/bibliotheek/openingstijden>

Bibliotheekpas

De collegekaart is tegelijk bibliotheekpas. TUA-studenten die in deeltijd studeren kunnen een gewone lenerspas aanvragen. Bij verlies of beschadiging kan tegen betaling van € 5,00 een nieuwe pas worden verstrekt. Op vertoon van de college-/bibliotheekpas kunnen boeken geleend worden. Studenten kunnen max. 30 items lenen. De standaard uitleenperiode is 30 dagen. Zie verder het uitleenreglement op de website: <https://www.tua.nl/nl/bibliotheek/lenen>

Collectie

De collectie van de bibliotheek is te raadplegen via de catalogus in de bibliotheek of via de website <https://www.tua.nl/nl/bibliotheek>. Een handleiding voor het gebruik van de catalogus is bij de cataloguscomputers in de bibliotheek te vinden. De bibliotheek van de TUA is een open, toegankelijke bibliotheek, d.w.z. dat ieder zelf de boeken kan zoeken, pakken en inzien. Om te voorkomen dat boeken niet terug te vinden zijn, vragen we ieders medewerking: zet boeken op de lenerspas of op de juiste plaats weer terug. Ook na het kopiëren.

Tentamenboeken

De bibliotheek schaft tentamenboeken in tweevoud aan. Uitzondering hierop is de literatuur voor de Master II-fase en de keuzemodules. Tentamenboeken zijn **niet uitleenbaar** en zijn in de tentamenkast onder de trap te vinden. Niet-uitleenbare boeken kunnen in de bibliotheek geraadpleegd of bestudeerd worden, **maar moeten wel bij de balie geregistreerd worden**. Dit voorkomt dat er naar boeken gezocht wordt.

Omgang met boeken

We gaan ervan uit dat er zorgvuldig met de geleende boeken wordt omgegaan. Toch geven we een aantal aandachtspunten:

- neem geen eten en drinken mee in de studiezaal en de bibliotheekruimten.
- maak geen strepen of aantekeningen in een boek. Dit maakt het boek niet leesbaar voor volgende gebruikers.
- plak niet zelf losliggende bladzijden of kapotte ruggen, maar meld dit bij de medewerkers van de bibliotheek. Zij hebben speciale middelen hiervoor.
- wees zorgvuldig met het boek bij het kopiëren. Druk het boek niet te stevig aan. Een heel boek kopiëren is verboden.

Meer bibliotheekinformatie is te vinden op <https://www.tua.nl/nl/bibliotheek>.

Ochtendwijding

Tijdens de collegeperioden hopen we iedere week met elkaar op de dinsdagmorgen een samenkomst van gebed, Bijbellezing en lofprijzing te houden, de zogenaamde 'ochtendwijding'.

a) De ochtendwijding staat standaard ingeroosterd op dinsdag om 11.00 uur. Een moment om als universiteitsgemeenschap, met alle aanwezige studenten, docenten en (voorzover mogelijk) ondersteunend personeel, samen te zijn.

b) De leiding bij de ochtendwijding is in handen van één persoon (docent of student, hiervoor ingeroosterd), die hierbij anderen kan inschakelen. Bij het inroosteren van de studenten wordt elk jaar gestart bij de studenten uit het E-jaar, daarna D-jaar en tenslotte eventueel het C-jaar.

c) Ten aanzien van de inhoud: voor de teksten/onderwerpen wordt per blok een leesrooster uit één Bijbelboek aangeboden als richtlijn. Het leesrooster vermeldt een hoofdstuk, waaruit een tekst(gedeelte) gekozen kan worden. Wil iemand hiervan afwijken, laat hij dan uit hetzelfde Bijbelboek een ander hoofdstuk kiezen (uiteraard niet een tekst die al op het rooster staat). Natuurlijk is er wel ruimte om als er een bijzondere aanleiding is, hiervan af te wijken. In principe lezen we in het 1^e blok en 2^e blok uit Genesis en in het 3^e en 4^e blok uit Romeinen.

d) De nadere invulling van de ochtendwijding is geheel vrij, waarbij variatie wordt aangemoedigd. Naast schriftlezing/meditatie/gebed (met voorbede/dankzegging) is er ruimte voor een inbreng van andere aard: muziek/passend gedicht/theologische tekst/audiovisuele bijdrage/een stiltemoment/gezamenlijk bidden Onze Vader of lezen van een tekst/bijdrage door een andere student, etc.

Integratiecolleges/themadagen/studiereis

Aan het einde van het tweede collegeblok worden integratiecolleges georganiseerd. Vanuit de verschillende vakgebieden wordt dan nagedacht over één gemeenschappelijk thema. De integratiecolleges zijn verplicht voor alle bachelor- en masterstudenten (A- t/m F-jaar). Meer informatie wordt gegeven bij de uitwerking van de modules.

Jaarlijks worden aan het begin van het vierde collegeblok de themadagen of een studiereis naar Israël georganiseerd. Deze themadagen of studiereis zijn/is verplicht voor de bachelor- en masterstudenten (A- t/m F-jaar). Meer informatie wordt in de studiegids gegeven bij de uitwerking van de modules.

Gastcolleges

Er kunnen ook gastcolleges gegeven worden. Wensen voor onderwerpen of voor een bepaalde spreker kunnen via de jaarvertegenwoordiger aan het college van hoogleraren voorgelegd worden.

Kritiekcolleges

De master-kritiekcolleges zijn verplichte preekcolleges voor admissiale studenten van het B- t/m F-jaar. De colleges zijn overigens toegankelijk en aan te bevelen voor alle studenten. Preekvoorstellen worden geleverd door admissiale masterstudenten. Kritiek wordt geleverd door de admissiale en als zij willen ook niet-admissiale studenten. Voor het bijwonen van deze colleges worden studie-uren toegekend in het kader van de keuzemodule 'bricolage'. Meer informatie wordt in de studiegids gegeven bij de uitwerking van de modules.

Spreekvaardigheid

Voor de studenten van het D- en E-jaar die predikant willen worden, staat in het curriculum de module spreekvaardigheid ingeroosterd. Nynke Duijzer screent studenten die instromen in de master, voor zover zij aangeven predikant te willen worden. Studenten die geen predikant wensen te worden, maar wel training in spreekvaardigheid wensen te ontvangen, kunnen contact opnemen met Nynke Duijzer.

Cursus leesvaardigheid wetenschappelijke teksten, m.n. in het Duits

In het derde collegeblok wordt bij voldoende belangstelling een extracurriculaire cursus leesvaardigheid Duits aangeboden onder de naam 'Duits (leesvaardigheid wetenschappelijke teksten Engels, **Duits** en Frans)'. De colleges worden gegeven op dinsdagmiddag. De kosten van de lessen worden betaald door de TUA op voorwaarde dat de volledige cursus wordt afgerond. Bij vroegtijdige beëindiging kan een bijdrage in de kosten gevraagd worden.

Elektronische leeromgeving en Microsoft Teams

De TUA kent een elektronische leeromgeving, in deze gids kortweg aangeduid als ELO. Hier kan worden ingelogd voor het lezen en delen van documenten, het overleggen met groepsgenoten, het inschrijven voor (keuze)modules en tentamens, het inzien van roosters, cijfers en studiepunten enz. Naast alle informatie over de modules, zijn onder andere de volgende documenten te vinden op de ELO:

Beknopt en goed citeren (BGC)
Bindend Studieadvies (BSA)-regeling
Excellentiereglement
Inhoud curriculum per cohort
Rechtsbeschermingsregelingen
Roosters
Studentenstatuut (inclusief Onderwijs- en Examenreglement (OER))
Scriptiereglement
Stagereglementen

Zie voor deze en andere documenten Algemene Informatie 2020/2021 op de ELO.

Naast de ELO wordt gebruikgemaakt van Microsoft Teams voor online colleges en andere digitale ontmoetingen.

Excellentiereglement

Visie op excellentie

De TUA ziet het als haar missie om naast het opleiden van predikanten en theologen ook haar kennis te verbreden en te delen. Zij doet dat door middel van het doordenken van sociaal-culturele kwesties die spelen in de samenleving van vandaag, van vraagstukken in en buiten de kerk. Daarnaast wil de TUA een bijdrage leveren aan de bevordering van de theologische wetenschap in het algemeen.

Vanuit die missie heeft de TUA de ambitie studenten optimaal te begeleiden tijdens de studie.

De studentenpopulatie is gering, waardoor het mogelijk is om maatwerk te leveren aan studenten die een extra uitdaging aan kunnen. Voor deze excellente studenten worden individuele begeleidingstrajecten op maat aangeboden. In dit document is beschreven hoe deze trajecten bepaald worden.

Excellente studenten:

- hebben op hun eindcijferlijst van het vwo gemiddeld een 8,0 of hoger behaald, of
- staan gemiddeld een 7,5, berekend over alle behaalde cijfers (niet gewogen) van de huidige opleiding (bachelor óf master), en
- hebben voldaan aan alle vereisten van de studiefase waarin ze zich bevinden².

Deze studenten worden uitgenodigd om zich meer te verdiepen in een bepaald deel van de theologie en/of hun kennis, inzicht en academische vaardigheden te verbreden buiten het veld van de theologie.

Excellentietraject

Excellente studenten krijgen de mogelijkheid binnen de nominale studietijd een minor te doen van (minimaal) 15 EC bovenop de standaard 180 EC van hun Bachelor en/of Master.

Deze minor is door de student geheel vrij in te vullen met studieonderdelen³ (in overleg met de studieadviseur en met toestemming van het coho), die zowel intern als extern gedaan kunnen worden en dient aan de volgende eisen te voldoen:

- bevat samenhang
- alle studieonderdelen op minimaal leerlijnniveau 2 (masterstudenten minimaal niveau 3)
- sluit aan bij minimaal 2 leerlijnonderdelen
- sluit aan bij minimaal 1 eindterm van de opleiding
- studieonderdelen hoeven niet per se theologisch van aard te zijn, maar dienen wel een link te hebben met (een deel van de) theologie. Bijvoorbeeld; rechten, geschiedenis, psychologie, pedagogiek, onderwijs, journalistiek, communicatie, klassieke talen, filosofie, methodologie.

Voorbeelden van excellente studieonderdelen - onderscheiden in verdiepend en verbredend - zijn:

² Over studenten die een tweede studie volgen, minimaal 15% extra doen of een baan naast hun studie hebben (minimaal 0,4 fte), zal individueel geoordeeld worden.

³ Studieonderdelen zijn modules of opdrachten van een geaccrediteerde universitaire opleiding waar de student EC's voor kan verkrijgen.

Verdiepend

- onderzoekstage volgen (bijv. artikel schrijven ter publicatie in wetenschappelijk tijdschrift, project op verzoek van werkveld)⁴
- onderzoek in het kader van student-assistentschap
- extra verdiepende opdrachten maken bij standaard (keuze)modules
- masterminor in de bachelor
- masterkeuzemodules in de bachelor

Verbredend

- modules volgen aan andere universiteit
- anderstalige modules volgen
- PEP-cursus en/of goedgekeurde 'Weet wat je gelooft'-cursus bijwonen (en verslag van maken)
- studieonderdelen aan een buitenlandse universiteit
- extra talenstudie, bijv. Aramees, vroegchristelijk Grieks, Akkadisch, Ugaritisch

Organisatie en sturing

De verantwoordelijkheid voor het excellentietraject ligt bij de student zelf. Via een formulier kan de student toestemming vragen aan de examencommissie. Het aanmeldformulier dient ingevuld te worden door de examencommissie van de instelling(en) (ook de TUA) waar de student studieonderdelen zal volgen in het kader van het excellentietraject. Het aanvraagformulier dat door de student zelf wordt ingevuld, levert de student in (gelijktijdig met de ingevulde aanmeldformulieren) bij de examencommissie van de TUA.

De examencommissie bepaalt vooraf (in geval van het volgen van modules aan (een) andere instelling(en)) het niveau van de studieonderdelen aan de hand van de niveaus van de leerlijnen van de TUA. De studieadviseur geeft advies aan de examencommissie. De examencommissie beslist of de student het voorgestelde traject mag volgen in het kader van excellentie.

Het college van docenten zal jaarlijks door de studieadviseur geïnformeerd worden over de excellentietrajecten en studenten die mogelijk in aanmerking komen voor een dergelijk traject (aan de hand van de gemiddelde cijfers en studievoortgang van de studenten). Het college van docenten zal gestimuleerd worden studenten te attenderen op excellentiemogelijkheden en eventuele hulp bij het onderzoek van de docent.

Het gevolgde excellentietraject zal vermeld worden op het diploma(supplement) van de student.

Begeleiding

De begeleiding van excellente studenten vergt van de hoogleraren en docenten extra vakken en professionaliteit. Aan de TUA kunnen alleen gepromoveerde docenten die minimaal een BKO hebben behaald verantwoordelijkheid dragen voor de begeleiding van excellente studenten. De hoogleraar van het vakgebied dat het meest aansluit bij het excellentietraject van een student, is verantwoordelijk voor de begeleiding van de betreffende student.

Binnen de vakgroepen zal regelmatig gesproken worden over het aanbod en niveau van studieonderdelen in het kader van het excellentietraject.

Formulieren

De benodigde formulieren zijn te verkrijgen bij de studieadviseur:

- Aanvraagformulier voor het aanvragen van toestemming bij de examencommissie ten behoeve van het volgen studieonderdelen bij een andere instelling.
- Aanmeldingsformulier om studieonderdelen in het kader van een excellentietraject te kunnen doen.

⁴ In het werkveld liggen mogelijk vragen die door studenten door middel van excellentietrajecten (onderzoekstage of scriptie) beantwoord kunnen worden. Zo nodig zal een oproep om dergelijke vragen te melden, gedaan worden in *De Wekker* en bij instellingen zoals Centrum voor Israël Studies, ForumC, Lindeboominstituut en diverse deputaten. Het werkveld kan ook betrokken worden door het aantrekken van externe beoordelaars. Deze beoordelaars dienen academisch geschoolde professionals te zijn op verwant vakgebied.

6. Studiemogelijkheden elders

Volgen van colleges elders

Studenten kunnen in de vorm van een tweede inschrijving doorgaans zonder extra kosten modules volgen bij een andere universiteit of faculteit. In overleg met de studieadviseur kan in voorkomende gevallen bij de examencommissie compensatie worden aangevraagd voor elders behaalde studieonderdelen. De student is overigens zelf verantwoordelijk voor het laten registreren van de behaalde studieresultaten door de administratie van de TUA.

Voor studenten die na een (aantal jaren) studie aan de TUA, aan een andere universiteit hun studie theologie willen vervolgen, kan het verstandig zijn daar in een vroeg stadium rekening mee te houden. Bij de studieadviseur kan gevraagd worden naar instroomeisen voor onder andere de opleiding aan de Protestantse Theologische Universiteit (PThU) van de PKN en het Hersteld Hervormd Seminarie aan de VU (HHS).

Opleiding godsdienstleraar, eerstegraads

Degenen die een opleiding leraar eerstegraads godsdienstonderwijs willen volgen, kunnen daartoe instromen aan de CHE. Een (toekomstige) master theologie geeft vrijstelling voor de theologische onderdelen. Aan de TUA kunnen de studiepunten voor de eerstegraads godsdienstlerarenopleiding ingediend worden als keuzemodules en minor in de master. Meer informatie hierover is te verkrijgen bij de studieadviseur. Zie ook voor meer informatie p. 177 van de studiegids

Studiereis naar Israël

In het kader van de master II-studie kan een studiereis naar Israël gemaakt worden met als doel:

- kennismaking met het land en verschillende stromingen in jodendom en christendom in Israël alsmede met Messiasbelijdende Joden;
- kennismaking met de praktijk van de joods-christelijke ontmoeting;
- bestudering van één thema dat relevant is in deze ontmoeting.

Zie voor meer informatie de minor Judaïca/Kerk en Israël op p. 208.

7. Jaaragenda 2020/2021

De vergaderdata van het curatorium voor november 2020 en het voorjaar 2021 (beroepbaarstelling, Master II-examens admissialen, buluitreiking) worden eind augustus 2020 vastgesteld. Informatie hierover wordt opgenomen in het mededelingenblad.

Datum	Tijd	Activiteit
19 augustus	13.30-15.30	Vergadering college van bestuur
21 augustus	14.00	Vergadering examencommissie
24-28 augustus		Graduate Week
24 augustus	09.30-17.00	Introductiedagen nieuwe studenten
25 t/m 28 augustus		Novitiaat PFSAR
28 augustus	09.00	Vergadering college van hoogleraren

College- en tentamenperiode 1 (31 augustus t/m 6 november)

31 augustus		Eerste collegedag volgens rooster (opening academisch jaar)
	n.t.b.	Vergadering curatorium, beroepbaarstelling, Master II-examens admissialen
	19.30	Buluitreiking
1 september	09.00-11.00	Vergadering college van bestuur
2 september	13.30-16.30	Overleg Coho met dhr. A. van Binsbergen
12 september		Open monumentendag
15 september	09.00-11.00	Vergadering college van bestuur
17 september	n.t.b.	Vergadering universiteitsraad
18 september	13.00	Vergadering opleidingscommissie
21 september	18.00	Vergadering raad van toezicht
23 september	09.30	Vergadering college van docenten
	12.30	Gezamenlijke lunch en overleg vakgroepen
28 september	10.30-12.30	Vergadering college van bestuur
29 september-2 oktober		Generale Synode CGK, 3 ^e vergaderweek
7 oktober	09.00-12.30	Vergadering college van hoogleraren
	n.t.b.	Vergadering curatorium
	n.t.b.	Mastervak/PEP-cursus Kerkelijk Onderwijs
13 oktober	09.30-11.30	Vergadering college van bestuur
9-10 oktober		BEST-conferentie 'Logic of Love'
26 oktober	09.30-11.30	Vergadering college van bestuur
27 oktober	14.00	Vergadering examencommissie
4 november	12.30	Sluiting gebouw en bibliotheek i.v.m. Dankdag

College- en tentamenperiode 2 (9 november t/m 29 januari)

10 november	09.00-11.00	Vergadering college van bestuur
11 november	09.30	Vergadering college van hoogleraren
12 november	n.t.b.	Startsymposium Research Center Puritanism and Piety
	n.t.b.	Vergadering universiteitsraad
13 november	n.t.b.	Luther Konferenz 2020
16 t/m 20 november		Week van de Vroege Kerk
16 november	18.00	Vergadering raad van toezicht
18 november	n.t.b.	Mastervak/PEP-cursus Kerkelijk Onderwijs
23 november	10.30-12.30	Vergadering college van bestuur
24-27 november		Generale Synode CGK, 4 ^e vergaderweek
27 november	13.00	Presentatie(s) bachelor scripties o.l.v. Tineke Boele-Noort en Arjan van den Os
	13.00	Vergadering opleidingscommissie
2 december	10.00-12.00	Presentatie(s) masterscripties o.l.v. prof. dr. M.J. Kater
9 en 10 december		Diesviering PFSAR
11 december	13.30-15.30	Eerste bijeenkomst admissialen
14 december	09.00-11.00	Vergadering college van bestuur
16 december	10.30-14.30	Vergadering college van hoogleraren
	n.t.b.	Vergadering curatorium
17 december	n.t.b.	Vergadering universiteitsraad
21 en 22 december		Integratiecolleges
23 december t/m 1 januari		Gebouw en bibliotheek universiteit gesloten
4 januari	09.00-11.00	Vergadering college van bestuur
11 januari	18.00	Vergadering raad van toezicht
12 januari	14.00	Vergadering examencommissie

21 januari	13.30	Vergadering college van hoogleraren
College- en tentamenperiode 3 (1 februari t/m 13 april)		
2 februari	19.45	Ex Oriente Lux
5 februari	09.30	Vergadering vakgroep PT
	13.00	Vergadering opleidingscommissie
11 februari	n.t.b.	Vergadering universiteitsraad
17 februari	09.30	Vergadering college van docenten
	12.30	Gezamenlijke lunch
	13.15	Overleg vakgroepen
19 februari	12.00	Presentatie(s) bachelorscripties o.l.v. Tineke Boele-Noort en Arjan van den Os
2 maart	16.00 *	Master II-kritiekcollege Dominik de Bruijne
		Master II-kritiekcollege Jelis Verschoof
10 maart	12.30	Sluiting gebouw en bibliotheek i.v.m. Biddag
15 maart	09.00	Vergadering college van hoogleraren
	18.00	Vergadering raad van toezicht
19 maart		Studiedag 'Zo vinden wij elkaar. 450 jaar Synode van Emden en de kerk vandaag'
20 maart	10.00	Ambassadeursdag
23 maart	14.00	Vergadering examencommissie
1 april	13.00	Vergadering universiteitsraad
2 t/m 5 april		Gebouw en bibliotheek universiteit gesloten
College- en tentamenperiode 4 (14 april t/m 9 juli)		
13 t/m 16 april		Themadagen
13 april	19.45	Ex Oriente Lux
19 april	10.00-12.00	Presentatie(s) masterscripties o.l.v. prof. dr. A. Huijgen
	18.00	Vergadering raad van toezicht
20 april	14.00-17.30	Vergadering college van hoogleraren
	19.30	Bijeenkomst promovendi o.l.v. prof. dr. A. de Muynck en prof. dr. A. Huijgen
23 april	13.00	Vergadering opleidingscommissie
27 april		Gebouw en bibliotheek universiteit gesloten
4 mei	14.00	Presentatie(s) bachelorscripties o.l.v. Tineke Boele-Noort en Arjan van den Os
7 mei	13.00-15.30	Tweede bijeenkomst admissialen
13 en 14 mei		Gebouw en bibliotheek universiteit gesloten
24 mei		Gebouw en bibliotheek universiteit gesloten
1 juni	09.30	Vergadering vakgroep PT
	14.00-17.30	Vergadering college van hoogleraren
3 juni	n.t.b.	Vergadering universiteitsraad
6 t/m 13 juni		Summeruniversity Londen
7 t/m 9 juni		Retraite masterstudenten
7 juni	18.00	Vergadering raad van toezicht
8 juni	12.45	Afsluitingsmaaltijd colleges
11 juni		Publieksconferentie BEST
15 juni	09.30	Vergadering examencommissie
18 juni	13.00	Vergadering opleidingscommissie
23-27 augustus		Graduate week
27 augustus	15.00	Vergadering college van hoogleraren
20 september	18.00	Vergadering raad van toezicht
22 november	18.00 uur	Vergadering raad van toezicht

* Of zoveel eerder of later als de colleges van de keuzevakken zijn afgelopen.

N.B.:

- Tijdens de vergaderingen van het college van hoogleraren en UHD's kan het master II-examen door niet-admissiale studenten worden afgelegd.
- Admissiale studenten kunnen het master II-examen afleggen en beroepbaarstelling aanvragen op de dagen waarop in de jaaragenda vermeld staat 'beroepbaarstelling'.
- Buluitreiking bachelor-, masterbullen en beroepbaarstelling op de aangegeven data.

8. Verklaring bij de onderdelen van de modules

Docent	Degene die het vak doceert en het tentamen of examen afneemt.
Omvang	1 EC (European Credit) vertegenwoordigt 28 studiebelastingsuren. Eén studiejaar omvat 60 EC. Wanneer we spreken over het studiepuntensysteem, gebruiken we de term ECTS (European Credit Transfer System).
Modulecode	Deze code correspondeert met de code in de ELO en is vooral voor administratie en docenten van belang.
Periode	Een studiejaar is verdeeld in vier blokken van 10 of 11 weken met elk een college- en tentamenperiode. De bachelorfase beslaat drie studie jaren, dus zes semesters (<i>Ba-1 t/m Ba-6</i>). De masterfase beslaat eveneens drie studie jaren en dus zes semesters (<i>Ma-1 t/m Ma-6</i>).
Colleges	In elk semester wordt gedurende 2 keer 6 weken college gegeven volgens het collegerooster. De <i>opgegeven college-uren per week</i> gelden voor het desbetreffende collegeblok. De colleges zijn verplicht. Men wordt geacht minimaal 75% van de college-uren aanwezig te zijn.
Toetsvorm	Wijze waarop de module wordt afgerond: schriftelijke- of mondelinge tentamens, papers, verslagen e.d. Zie voor regelgeving rondom afname tentamens p. 12 (Tentamens).
Tentamenduur	<i>Maximale tijdsduur</i> waarbinnen het tentamen moet worden gemaakt/gehouden.
Tentamendata	Tentamendatum en herkansingsmogelijkheid van het betreffende tentamen. Tentamens starten op maandag altijd om 13.30 uur en op dinsdag t/m vrijdag om 10.00 uur.
Inleverdata	Deadlines voor inleveren van opdrachten.
Instapeis	Bij een aantal modules zijn instapeisen opgesteld. Een instapeis bij een module kan een vereiste zijn waaraan de student moet voldoen alvorens de colleges van de module te kunnen volgen. Dat kunnen de colleges van een of meerdere modules zijn of toetsen die met een voldoende moeten zijn afgerond.
Leerdoelen	Omschrijving van kennis, vaardigheden en attitude die een student na afronding van de module zich eigen gemaakt moet hebben.
Eindtermen	Aanduiding van de relatie tussen de module en de eindtermen. De nummers verwijzen naar de eindtermen op p. 25 en p. 45 (bachelor A- en B-jaar), p. 70 (bachelor C-jaar) en p. 125 (master).
Leerlijnen	De leerlijnen zijn een concretisering van de typering van de opleiding. Het wetenschappelijk karakter komt tot uitdrukking in de leerlijnen 'encyclopedische theologie' (de opbouw van de modules) en 'academische vaardigheden' (vaardigheden: onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren (conceptueel denken), schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken). De gerichtheid op de praktijk en persoonlijke vorming van studenten is te zien in de attitude-leerlijn 'student in relatie...' a. tot God (geestelijke instelling); b. tot zichzelf en de naaste (psychosociale attitude); c. tot de (toekomstige) werkomgeving (praktische vaardigheden). Zie ook p. 22v.
Werkvormen	<i>Hoorcollege.</i> College waarin de docent een gedeelte van de thematiek op zijn vakgebied aan de orde stelt. Indien mogelijk wordt de stof via interactie tussen docent en studenten door middel van vragen, antwoorden en discussie behandeld. <i>Werkcollege.</i> College waarin studenten gezamenlijk of in groepjes een tekst lezen of aan opdrachten werken. <i>Instructiecollege.</i> College waarin integraal thuisgemaakte opdrachten worden besproken en nieuwe opdrachten worden toegelicht. <i>Gastcollege.</i> College verzorgd door een gastdocent.

	<i>Collegevoorbereiding.</i> Lezen en bestuderen van literatuur en/of opdracht(en) maken ter voorbereiding op het komende college. <i>Zelfstudie.</i> Lezen en bestuderen van literatuur en/of maken van opdracht(en) ter voorbereiding op de toets. <i>Scriptie.</i> Masterscriptie (F-jaar), exegesescriptie (D-jaar), bachelorproef (C-jaar), schrijfofopdracht (A-jaar). <i>Leesverslag.</i> Samenvatting van en reflectie over gelezen literatuur. <i>Paper/werkstuk/essay.</i> Korte, thematische opdracht. <i>Reflectieverslag.</i> Reflectie op de opgegeven stof en/of het eigen handelen. <i>Presentatie.</i> Oefening in spreekvaardigheid. <i>Stage.</i> Opdoen van praktijkervaring in het werkveld. <i>Testimonium.</i> Afronding van een module door middel van het volgen van colleges en/of het inleveren van een schriftelijke opdracht die niet becijferd wordt.
Studielast	Vertaling van het aantal <i>EC naar studie-uren</i> , verdeeld in het aantal studie-uren dat besteed kan worden aan de diverse onderdelen van de module.
Toetseisen	<i>De categorie 'Toetseisen' bevat de verplichte literatuur</i> voor het tentamen of de <i>omschrijving en eisen</i> m.b.t. het te vervaardigen leesverslag, paper e.d. Achter de publicaties tref je tussen haken de volgende afkortingen aan: <i>p. (pagina's)</i> – het aantal pagina's dat uit genoemde publicatie bestudeerd dient te worden. <i>cat. (categorie)</i> – de categorie geeft de moeilijkheidsgraad van de publicatie aan. Er zijn vier gradaties: • categorie 1 - moeilijke stof → 3 pagina's per uur (lezen, analyseren en memoriseren van de stof). De stof kan bijvoorbeeld een hoge informatiedichtheid bevatten, een moeilijke redenering betreffen en/of erg gedetailleerd zijn. • categorie 2 - gemiddelde stof → 5 pagina's per uur (lezen, analyseren en memoriseren van de stof). De stof bevat bijvoorbeeld een minder hoge informatiedichtheid. • categorie 3 - eenvoudige stof → 7 pagina's per uur (lezen, analyseren en memoriseren van de stof). De stof bevat bijvoorbeeld een lage informatiedichtheid of de pagina's bevatten weinig tekst (minder dan 350 woorden per pagina). • leesstof → 15 à 20 pagina's per uur. Bij deze stof gaat het om een algemeen overzicht. Detailvragen mogen niet gesteld worden op het tentamen.
Aanbevolen literatuur	Literatuur naast de verplichte literatuur, <i>ter oriëntatie op de stof</i> .
Bijzonderheden	Dat wat speciaal aandacht vraagt in vergelijking met andere modules.
Keuzemodules	Keuzemodules kunnen gezien worden als 'vrije ruimte', die naar eigen inzicht kan worden ingevuld. Met name in het vierde en vijfde studiejaar staan veel keuzemodules gepland. Daarvoor kun je kiezen uit de keuzemodules die jaarlijks worden aangeboden, maar je mag ook een of meerdere keuzemodules invullen met modules bij een andere (niet) theologische opleiding of een minor van bijv. 10 EC uit de master. Eis is wel dat voldaan wordt aan het niveau, de omvang en dat het liefst ook enige relatie heeft met theologie. Bij twijfel of voor advies kun je contact opnemen met de studieadviseur.

9. Leerlijnen verplichte BA-modules 2020/2021

De leerlijn *encyclopedische theologie* (kennis) bestaat uit: Bijbelse theologie (BT), Kerkhistorische theologie (HT), Systematische theologie (ST) en Praktische theologie (PT). Het nieuwe curriculum (waarmee in 2019/2020 is gestart) is zodanig vormgegeven dat de theologische disciplines allen op de daarvoor meest geëigende plek in het curriculum aan bod komen. Er is sprake van een zekere opbouw: het gewicht verschuift geleidelijk van het accent op de voorbereidende modules en de talen naar een accent op BT en PT in het tweede studiejaar, waarna in het derde studiejaar een min of meer gelijke verdeling over de vier disciplines (BT, HT, ST, PT) zichtbaar is. In de master komen alle disciplines aan bod, met het hoofdaccent op ST en PT en kiezen de studenten één afstudeerdiscipline. Deze leerlijn sluit aan bij Ba-einddoelen 2a, 3b en 4a (A- en B-jaarjaar) resp. 3 en 4 (C-jaar).

De leerlijn *academische vaardigheden* (vaardigheden) bevat de vaardigheden: Onderzoeken, Kritisch analyseren en synthetiseren (conceptueel denken), Schrijven, Mondeling presenteren, Discussiëren en argumenteren, Samenwerken. Deze leerlijn sluit aan bij Ba-einddoelen 2b, 3a, 5a en 5b (A- en B-jaar) resp. 1, 2 en 6 (C-jaar).

De derde leerlijn gaat over de *student in relatie...* (attitude) tot God (Geestelijke instelling), tot zichzelf en de naaste (Psychosociale attitude), tot de (toekomstige) werkomgeving (Praktische vaardigheden). Deze leerlijn sluit aan bij Ba-einddoelen 1, 4b, 4c, 6a, 6b, 7a, 7b en 8 (A- en B-jaar) resp. 5, 7 en 8 (C-jaar).

De leerlijnen 'academische vaardigheden' en 'student in relatie...' zijn per onderdeel uitgesplitst in 3 niveaus, zie onderstaande tabel. Over het algemeen geldt niveau 1 voor het A-jaar, niveau 2 voor het B-/C-jaar en niveau 3 voor de master.

Academische vaardigheden		
Onderzoeken	1	Kan doelgericht informatie en publicaties zoeken, de zoekstrategie zonodig aanpassen, en de aanpak en resultaten systematisch vastleggen. Kan onder begeleiding een nauwkeurige en onderzoekbare probleemstelling formuleren en een daarbij passend eenvoudig onderzoek opzetten, uitvoeren en verslaan.
	2	Kan kritisch en beredeneerd selecteren welke informatie en publicaties bruikbaar zijn gegeven het doel en deze selectie beschrijven en verantwoorden. Kan door anderen uitgevoerde onderzoeken en overzichten van onderzoeken over een bepaald onderwerp kritisch lezen en bediscussiëren. Kan het onderscheid tussen diverse vormen van fundamenteel en praktijkgericht onderzoek adequaat hanteren.
	3	Kan beoordelen en beslissen wanneer voldoende informatie en publicaties beschikbaar zijn gegeven het doel, en de resultaten evalueren (waaronder ook de beperkingen aangeven) in relatie tot de randvoorwaarden zoals tijd, budget en toegankelijkheid van bronnen. Kan publicaties op hoog wetenschappelijk niveau over een theologisch onderwerp kritisch lezen, incl. de relaties tussen theorie, onderzoek, empirie en praktijk. Kan zelfstandig een relevante probleemstelling ontwikkelen en een daarbij passend onderzoek opzetten, uitvoeren en verslaan.
Kritisch analyseren en synthetiseren	1	Kan in een tekst/informatie onderdelen herkennen en aan elkaar relateren, onderscheid maken tussen hoofd- en bijzaken en tussen feiten en meningen, inconsistenties en cirkelredeneringen opmerken, getrokken conclusies beoordelen, en overeenkomsten en verschillen met andere teksten aangeven. Kan meerdere ingrediënten samenvatten en combineren in een eenvoudig ontwerp (bijv. van een analyse, standpunt, model of plan) of schets (bijv. van een situatie of advies).
	2	Kan de gelaagdheid van informatie onderkennen (niveaus van abstractie, argumentatie, e.d.), en signaleren waar sprake is van eenzijdigheid, ongenueanceerdheid, vooringenomenheid, verhullend taalgebruik, ongefundeerde beweringen en overgeneralisatie. Kan tegenwerpingen maken en zelf (andere) verbanden leggen en conclusies trekken. Kan uiteenlopende ingrediënten integreren in een redelijk complex en omvangrijk ontwerp en dat ontwerp theoretisch verantwoorden. Kan slecht gedefinieerde problemen structureren. Kan een ontwerp optimaliseren binnen gegeven randvoorwaarden.
	3	Kan aangeven wat een tekst/informatie bijdraagt aan de kennisontwikkeling op het betreffende gebied, wat de beperkingen ervan zijn, en welke aspecten of problemen onopgelost blijven. Kan een aantal, evt. tegenstrijdige, ingrediënten integreren bij de ontwikkeling van een eigen ontwerp, het ontwerpproces en het resultaat theoretisch verantwoorden, de reikwijdte van het resultaat aangeven, en anticiperen op receptie en gebruik van het resultaat door anderen.

Schrijven	1	Kan met behulp van gestructureerde aanwijzingen voor medestudenten en docenten over een niet te moeilijk onderwerp een samenvattende of rapporterende tekst schrijven die voldoet aan de basiseisen van opbouw, alinea-gebruik, zinsbouw, woordkeus, interpunctie, spelling, en bronvermeldingen.
	2	Kan met weinig aanwijzingen rapporterende teksten schrijven op niveau 1. Kan met beperkte aanwijzingen een analyse van een probleem en een recensie schrijven begrijpelijk voor een geïnteresseerde theoloog, inhoudelijk consistent en evenwichtig, en in een vloeiende stijl.
	3	Kan met weinig aanwijzingen een zelf te ontwikkelen en te documenteren betoog schrijven over een pittig onderwerp, gericht op een specifiek publiek, uitmondend in heldere conclusies.
Mondeling presenteren	1	Kan ondersteund door trefwoorden en/of illustraties goed verstaanbaar een eigen verhaal presenteren met een duidelijke opbouw en binnen de beschikbare tijd.
	2	Kan ondersteund door trefwoorden en/of illustraties en met adequate lichaamstaal en voldoende oogcontact en in een rustig tempo een duidelijke boodschap of centraal thema presenteren.
	3	Kan ondersteund door diverse media presenteren, het publiek boeien en er inhoudelijk bij betrekken, en met het publiek interacteren.
Discussiëren en argumenteren	1	Kan op basis van bewustwording van en inzicht in diverse vormen en aspecten van argumenteren en fases in een debat als individu argumenteren en een debat analyseren.
	2	Kan argumenteren inzetten als middel om te leren, passende standpunten naar voren brengen en standpunten van anderen begrijpen en waarderen, kennis delen en bijdragen aan discussies en aan het argumentatieproces in een groep.
	3	Kan bij een debat de context waarin het debat plaatsvindt betrekken (maatschappelijk, wetenschappelijk, e.d.) en de rol aangeven die deze context speelt.
Samenwerken	1	Kan bij een eenvoudige taakinhoud bijdragen aan het formuleren van gemeenschappelijke doelen, verdelen van taken, en integreren van resultaten, via face-to-face contact bijdragen aan zorgvuldige informatie, overleg, argumentatie en besluitvorming, bijdragen aan een veilig sociaal klimaat, en medeverantwoordelijkheid dragen voor het product. Kan samenwerken met personen met verschillende achtergronden en referentiekaders.
	2	Kan bij minder eenvoudige taakinhoud deelnemen aan meer complexe vormen van samenwerken, ook met externen buiten de groep, waarbij hogere eisen worden gesteld aan de communicatie door inzet van meer media en andere vormen van communicatie zoals groepsdiscussie via e-mail. Kan risico's signaleren en hanteren.
	3	Kan binnen de groep sociale problemen (helpen) oplossen, de groep naar buiten toe vertegenwoordigen, en samenwerken met een externe partij (bijv. opdrachtgever). Kan aankoersen op een in de context optimaal resultaat.
<i>Student in relatie...</i>		
Geestelijke instelling	1	Is vervuld van liefde voor God en Zijn Woord en kan zijn eigen spiritualiteit ontwikkelen.
	2	Is vervuld van liefde voor God en Zijn Woord, kan zijn eigen spiritualiteit ontwikkelen, weet zich dienaar en is zich bewust van zijn voorbeeldpositie.
	3	Is vervuld van liefde voor God en Zijn Woord, kan zijn eigen spiritualiteit ontwikkelen, weet zich dienaar en is zich bewust van zijn voorbeeldpositie, durft geestelijk gezag te dragen en te accepteren en kan op verbindende wijze reflecteren op spiritualiteit van anderen.
Psychosociale attitude	1	Durft authentiek te zijn en kan reflecteren op eigen handelen en zijn.
	2	Durft authentiek en onafhankelijk te zijn, kan reflecteren op eigen handelen en zijn, is pastoraal bewogen, kan eigen grenzen bewaken, is standvastig en flexibel, kan samenwerken vanuit een coöperatieve grondhouding.
	3	Durft authentiek en onafhankelijk te zijn, kan reflecteren op eigen handelen en zijn, is zelfstandig en pastoraal bewogen, kan eigen grenzen bewaken, is standvastig en flexibel, kan samenwerken vanuit een coöperatieve grondhouding, kan omgaan met kritiek en eigen kwetsbaarheid, durft verantwoordelijkheid te nemen en kan (stressbestendig) omgaan met crisissituaties en werkdruk.
Praktische vaardigheden	1	Kan prioriteiten stellen, plannen en gestructureerd werken.
	2	Kan prioriteiten stellen, plannen en gestructureerd werken, beheerst communicatieve vaardigheden en kan spreken in het openbaar.
	3	Kan prioriteiten stellen, plannen en gestructureerd werken, beheerst communicatieve vaardigheden en kan spreken in het openbaar, heeft pedagogische vaardigheden, kan omgaan met conflicten en kan leidinggeven.

10. Collegeverdeling Bachelor

Modules	Ba-1		Ba-2		Ba-3		Ba-4		Ba-5		Ba-6	
	Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4	Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4	Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4
Integratiecolleges		X				X				X		
Themadagen				X				X				X
Persoonlijke en professionele vorming	1	0,75	0,75	1	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75
Schrijfopdracht A-jaar			X									
Bachelorproef											X	X
Algemene kerkgeschiedenis		2		4			2	2	2			2
Apologetiek											3	
Canoniek NT						3						
Canoniek OT						2						
Catechetiek										1,5		0,5
Dogmatiek	2				2			2	2	2		4
Ethiek				2		2				2		
Evangelistiek/Missiologie			2					2				
Exegese OT					2		4				4	
Exegese NT					2	3				3		
Filosofie	2	2										
Geschiedenis Oud-Israël							2					
Godsdienstwetenschap		2										
Grieks	6	4	4	4	4		4					
Hebreeuws		4	4	4	4	4						
Hermeneutiek Bijbelse theologie			4									
Hermeneutiek systematische theologie			2									
Homiletiek										2	3	
Inleiding Bijbelwetenschap	4											
Inleiding theologie	2											
Judaïca/Kerk en Israël									3			
Keuzemodule				2				2	2	2		
Liturgiek										2		
Methodologie			X							0,5	0,5	
Nieuwe Testament									4			
Oude Testament										2	2	
Praktische theologie					2	2,5	4	2,5				
Psychologie		2										
Theologie NT							3					
<i>Aantal colleges per week</i>	<i>17</i>	<i>16⁷⁵</i>	<i>16⁷⁵</i>	<i>17</i>	<i>16⁷⁵</i>	<i>17²⁵</i>	<i>19⁷⁵</i>	<i>11²⁵</i>	<i>13⁷⁵</i>	<i>17⁷⁵</i>	<i>13²⁵</i>	<i>7²⁵</i>

De cijfers in de gearceerde gedeelten duiden op het aantal college-uren per week.

X = colleges gedurende een aantal dagen per collegeblok, volgens een apart rooster, of individuele begeleiding

11. Eindtermen Bachelor A-jaar 2020/2021

	Eindterm De student...
1.	heeft inzicht in de aard van de theologie en de wijze waarop gereformeerde theologie nadenkt over God die zich openbaart, en maakt daarbij de traditie vruchtbaar in de hedendaagse context.
2.	a) beschikt over elementaire kennis van en inzicht in de belangrijkste theologische disciplines, namelijk de Bijbelse theologie, de historische theologie, de systematische theologie, en de praktische theologie; b) herkent de belangrijkste wetenschappelijk-theologische begrippen, theorieën, modellen, methoden en paradigma's.
3.	a) bezit elementaire kennis van en inzicht in aan deze disciplines verbonden niet-theologische vakgebieden, met een accent op de Bijbeltalen; b) heeft het vermogen om met het oog op theologische vragen de mogelijkheden van de inbreng van niet-theologische wetenschappen in hoofdlijnen te overzien.
4.	a) heeft inzicht in de plaats en roeping van de theologie binnen het geheel van de wetenschappen en binnen de kerkelijke en maatschappelijke werkelijkheid; b) beschikt over basale kennis van en inzicht in andere (religieuze) stromingen dan het christendom; c) is in staat om de religieuze en theologische dimensies van maatschappelijke vraagstukken te onderkennen, en deze vanuit theologisch perspectief te evalueren.
5.	a) beheerst de basale academische vaardigheden in het kader van theologische vraagstellingen en vakspecifieke methoden, waaronder het correct gebruiken van bronnen en hulpmiddelen; b) kan onderzoeken en samenwerken; kritisch analyseren, synthetiseren en oordeel vormen; argumenteren en discussiëren; gestructureerd schriftelijk en mondeling rapporteren.
6.	a) beschikt over het vermogen om zijn theologische kennis en vaardigheden op een geïntegreerde wijze en vanuit een gereformeerde levensovertuiging te beoefenen in concrete wetenschappelijke, kerkelijke en maatschappelijke vraagstukken; b) heeft basale kennis van en inzicht in de Bijbelse fundering, de theologische doordinking en de praktisch-contextuele gestalte van het gemeente zijn en kan deze kennis communiceren.
7.	a) heeft het vermogen, de geestelijke instelling en de psychosociale attitude om als theoloog te kunnen werken in kerk en samenleving. b) kan werkzaamheden beoefenen als theologisch geschoold medewerker, pastoraal of kerkelijk werker, missionair of evangelisatiewerker, onderwijsgevende, jeugdwerker.
8.	beschikt over het vermogen tot reflectie op de omgang met zichzelf, met medemensen en met God en de bereidheid om in die omgang te groeien.

12. Schema propedeuse – cohort 2020

European Credit Transfer System

MODULE	Bachelor 1 ^e semester		Bachelor 2 ^e semester		Cursusjaar EC
	Blok 1 Thema: De éne God	Blok 2	Blok 3 Thema: De weer- barstige Bijbel	Blok 4	
Integratiecolleges	-	X		-	X
Themadagen	-	-	-	X	X
Persoonlijke en professionele vorming	X	X	X	X	X
Algemene Kerkgeschiedenis 1: Vroege Kerk en Middeleeuwen	-	-	-	5	5
Dogmatiek: Methoden en prolegomena	2,5	-	-	-	2,5
Ethiek 1: Inleiding ethiek	-	-	-	2,5	2,5
Evangelistiek/Missiologie 1: Kennismaking met de missio Dei	-	-	2,5	-	2,5
Filosofie 1, 2	2,5	2,5	-	-	5
Godsdienstwetenschap	-	2,5	-	-	2,5
Hebreeuws 1, 2, 3	-	2,5	2,5	2,5	7,5
Hermeneutiek Bijbelse theologie	-	-	2,5	-	2,5
Hermeneutiek systematische theologie	-	-	2,5	-	2,5
Inleiding Bijbelwetenschap: Bijbel in context	2,5	-	-	-	2,5
Inleiding kerkgeschiedenis	-	2,5	-	-	2,5
Inleiding theologie	2,5	-	-	-	2,5
Keuzemodule Grieks 1, 2, 3, 4	5*	2,5*	2,5*	2,5*	12,5
Keuzemodule**	-	-	-	2,5	2,5
Methodologie 1/ Schrijfpoddracht A-jaar	-	-	2,5	-	2,5
Psychologie	-	2,5	-	-	2,5
TOTAAL	15	15	15	15	60

* Deze module is verplicht voor hen die in hun vooropleiding geen Grieks hebben gehad.

** Zie voor een overzicht van de aangeboden keuzemodules pagina 91v aan het einde van de bachelor.

Voor modules aangeduid met een X staan wel colleges/contacturen gepland, maar worden (nog) geen studiepunten uitgekeerd.

Persoonlijke en professionele vorming

<i>Docent</i>	J.W. van der Zande-de Roo	<i>Module-code</i>	BaC-PPV
<i>Toetsvorm</i>	Gesprekken, opdrachten, reflectieverslagen en eindpaper	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde bachelor
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 1 t/m 4
<i>Tentamendata</i>	De student ontvangt via de mail een uitnodiging voor de gesprekken	<i>Colleges</i>	4 à 6 college-uren per collegeblok volgens apart rooster
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO of mail. In overleg met docent	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen* Het verwerven en ontwikkelen van basale persoonlijke inzichten en vaardigheden, met als doel de effectiviteit te ontwikkelen van het persoonlijk handelen van de student.
De student verwerft:
- kennis van en praktijkervaring met studievaardigheden en timemanagement;
 - inzicht in beroepsmogelijkheden en daarbij behorende competenties;
 - kennis van en kunnen omgaan met (eigen) leerstijlen;
 - vaardigheden in het reflecteren op het eerste (persoon) en tweede (handelen) niveau;
 - basale vaardigheden voor het opzetten van een persoonlijk ontwikkelingsplan.
- Eindtermen* 8
- Leerlijnen* Schrijven, discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling, psychosociale attitude
- Studielast* Werkcolleges 16 uur
Gesprekken met mentor-hoogleraar (1) en persoonlijk begeleider (2) 2,5 uur
Papers ter voorbereiding van de gesprekken, reflectieverslagen en eindpaper 4,5 uur
- Toetseisen*
- Voorbereiding van en actieve participatie tijdens de colleges en de gesprekken.
 - Reflectieverslagen van de gesprekken met de persoonlijk begeleider.
 - Reflectiepaper over Kopic, Kelly M., *A little book for new theologians: why and how to study theology* (Downers Grove: IVP Academic, 2012), ter voorbereiding op het mentorgesprek (via de bibliotheekcatalogus als e-book beschikbaar).
 - Eindopdracht.
- Aanbevolen literatuur*
- Studievaardigheden*
- Boulay, Doreen du, *Succesvol studeren voor dummies* (Amsterdam: Pearson Addison Wesley, 2010).
 - Essen, T. van & H.C. Schouwenburg, *Overwin je faalangst met de R.E.T.-methode* (Tielt: Lannoo, 2008²).
 - Jensen, S., *Dag vriend! Intiem kapitaal in tijden van Facebook, GeenStijl en WikiLeaks* (Rotterdam: Lemniscaat cop. 2012).
 - Pilot, A., *Studeer effectief* (Groningen: Noordhoff, 2012²).
 - Ploeg, T. van der, *Mind mappen. Slimmer informatie verwerken en onthouden* (Zaltbommel: Thema, 2013).
 - Pol, M., *Nog slimmer! Wegwijzer door efficiënt en effectief studeren* (Amsterdam: University Press, 2010⁴).
 - Tigchelaar, Mark, *Lezen, weten en niet vergeten* (Houten-Antwerpen: Uitgeverij Unieboek Het Spectrum, 2015).
- Persoonlijke ontwikkeling*
- Covey, S.R. e.a., *Prioriteiten. Effectieve keuzes in leven en werk* (Amsterdam/Antwerpen: Business Contact, 2002⁵ of later).
 - Grit, R. e.a., *Competentie-management: persoonlijk ontwikkelplan* (Groningen/Houten: Wolters-Noordhoff, 2007²).
 - MacDonald, Gordon, *Breng veerkracht in je leven* (Hoornaar: Gideon 2006).
- Leerstijlen*
- Hendriksen, J., *Cirkelen rond Kolb. Begeleiden van leerprocessen* (Barneveld: Boom/Nelissen, 2011⁵).
 - <http://www.thesis.nl/kolb>.
 - <http://www.leren.nl/artikelen/2003/leerstijlen.html>.

Beroepsmogelijkheden

- Hoek, Jan e.a. (eds.), *Praktijkgericht. Handboek voor de hbo-theoloog* (Zoetermeer: Uitgeverij Boekencentrum, 2010).

Reflecteren

- Groen, M., *Reflecteren: de basis. Op weg naar bewust en bekwaam handelen* (Groningen/Houten: Wolters-Noordhoff, 2006).
- Nijgh, Lida, *Leren reflecteren* (Barneveld: Boom/Nelissen, 2009).

Bijzonderheden Voor meer informatie over dit onderdeel in de studie zie men de ELO onder Algemene Informatie 2020/2021.

Inleiding Bijbelwetenschap: Bijbel in context

Integratiethema 'De éne God'

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.G.L. Peels en dr. M.C. Mulder	<i>Module-code</i>	BaA-IBw
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	5 november, herkansing 19 januari	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week OT 2 college-uren per week NT
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen

De student:

- verwerft initiële kennis van de context/*Umwelt* van de Bijbel, van zowel de oudtestamentische als de nieuwtestamentische periode;
- kan basale gegevens inzake instellingen en gewoonten in de tijd van de Bijbel reproduceren;
- is in staat om Bijbelse gegevens te plaatsen in de eigen oud-oosterse c.q. Joods-Hellenistische context;
- leert het belang van de archeologie voor de uitleg van de Bijbel kennen;
- kent de middelen voor het verkrijgen van nadere informatie op genoemde terreinen en weet deze te hanteren.

Eindtermen

1, 2a, 3a, 5a, 5b

Leerlijnen

Kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, praktische vaardigheden

Studielast

Hoor-/werkcolleges over 'de wereld van het OT': 9 uur
Hoor-/werkcolleges over 'de wereld van het NT': 9 uur
Zelfstudie: schriftelijk tentamen: 52 uur (26 uur OT en 26 uur NT)

Toetseisen

Literatuurtentamen

Deel OT

- Borowski, O., *Daily Life in Biblical Times* (Atlanta: SBL, 2003), 13-106. [85 p. cat. 2/3 → 12 uur]
- Roubos, K., 'Bijbelse instellingen', in: *Bijbels Handboek I* (Kampen: Kok, 1981 of latere druk), 471-520. [50 p. cat. 1/2 → 14 uur]

Deel NT

- Aalders, G.D.J. Hwzn, 'De Hellenistische wereld', in: *Bijbels Handboek IIb* (Kampen: Kok, 1983 of latere druk), 90-116. [25 p. cat. 2 → 5 uur]
- Green, Joel B. & L.M. McDonald (eds.), *The World of the New Testament. Cultural, Social and Historical Contexts* (Grand Rapids: Baker, 2013), hfdst. 1, 2, 8, 9, 11, 14, 18, 26, 36, 38. [110 p. cat. 2 → 21 uur]
- Collegestof.

Aanbevolen literatuur

- Achtemeier, P.J. e.a. (eds.), *Introducing the New Testament. Its Literature and Theology* (Grand Rapids: Eerdmans, 2001), 1-51.
- Claussen, C. & J. Frey (eds.), *Jesus und die Archäologie Galiläas. Biblisch Theologische Studien 87* (Neukirchen-Vluyn: Neukirchener, 2008).
- DeSilva, D.A., *An Introduction to the New Testament. Context, Methods & Ministry Formation* (Downers Grove: InterVarsity, 2004).

- Dever, W.G., *What Did the Biblical Writers Know and When Did They Know It? What Archeology Can Tell Us about the Reality of Ancient Israel* (Grand Rapids: Eerdmans, 2001).
- Hoffmeier, J.K., *De archeologie van de Bijbel* (Amsterdam: Ark Media, 2009).
- King, Ph.J. & Lawrence E. Stager, *Life in Biblical Israel* (Library of Ancient Israel; Louisville: Westminster John Knox Press, 2001).
- Kollmann, B., *Einführung in die Neutestamentliche Zeitgeschichte* (Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 2006).
- Malina, B.J., *The New Testament World. Insights from Cultural Anthropology* (Louisville: John Knox Press, 2001).
- Pilch, J.J., *A Cultural Handbook to the Bible* (Grand Rapids: Eerdmans, 2012).

Bijzonderheden Deze module wordt verdeeld tussen de docent OT (6 blokuren) en de docent NT (6 blokuren). Het tentamen wordt door beiden beoordeeld. Het eindcijfer voor het tentamen Bijbel in context bestaat uit het gemiddelde tussen het behaalde cijfer voor het deel OT en dat voor het deel NT. Voor elk van de beide onderdelen dient een voldoende gehaald te worden (5,5 en hoger), anders is herkansing nodig.

Filosofie (1 en 2)

<i>Docent</i>	Drs. I.D. Haarsma	<i>Module-code</i>	BaA-Fi1 en BaA-Fi2
<i>Toetsvorm</i>	Twee schriftelijke tentamens	<i>Omvang</i>	2 x 2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 x 2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 1 en 2
<i>Tentamendata</i>	30 oktober, herkansing 22 januari (filosofie 1) 15 januari, herkansing 26 maart (filosofie 2)	<i>Colleges</i>	Gedurende 2 collegeblokken 2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: - kan de hoofdlijnen van de geschiedenis van de westerse filosofie beschrijven; - kan enkele, ook voor de theologie relevante, centrale filosofische begrippen, denkkaders, probleemstellingen en zienswijzen omschrijven en interpreteren; - heeft basiskennis van enkele christelijke denkers.
<i>Eindtermen</i>	3
<i>Leerlijnen</i>	Kritisch analyseren en synthetiseren
<i>Studielast</i>	Instructie- en hoorcolleges 18 uur Collegevoorbereiding 62 uur Zelfstudie 60 uur
<i>Toetseisen</i>	De toetsing bestaat uit twee delen: 1. Deeltoets 1 (blok 1) ◦ Brink, G. van den, <i>Oriëntatie in de Filosofie</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2000 of later), hfdst. 2 t/m 9, behalve 90-100; 146-161; 330-340. [243 p. cat. 2 en 37 p. leesstof → 49 uur] ◦ Collegestof. [→ 9 uur] 2. Deeltoets 2 (blok 2) ◦ Brink, G. van den, <i>Oriëntatie in de Filosofie</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2000 of later), 90-100, 146-161, 330-340. [37 p. cat. 2 → 7 uur] ◦ Hengstmengel, Bas, <i>Denken met het hart</i> (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 2015), hfdst. 2, 4, 7 t/m 9, 12, 13 en 15. [181 p. cat. 2 en 125 p. leesstof → 48 uur] ◦ Collegestof [→ 9 uur] Het eindresultaat voor Filosofie is het gemiddelde van Filosofie 1 en Filosofie 2.
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Woudenberg, R. van, <i>Gelovend denken. Inleiding tot een christelijke filosofie</i> (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn Motief, 2004).

Grieks 1 (keuzemodule)

*Deze module is verplicht voor hen die in hun vooropleiding geen Grieks hebben gehad.

Docent	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	Module-code	BaA-G1
Toetsvorm	Schriftelijk tentamen, een aantal schriftelijke overhoringen	Omvang	5 EC
Tentamenduur	3 uur	Periode	A-jaar / blok 1
Tentamendata	27 oktober, herkansing 8 januari	Colleges	3 x 2 college-uren per week
Inleveren opdracht(en)	N.v.t.	Instapeis	N.v.t.

Leerdoelen De student maakt zich de grammatica en het vocabulaire van les 1 t/m 12 van *Reading Koine Greek* eigen en is aan het eind van de periode in staat de betekenis te geven van losse Griekse woorden (kennis), grammaticale vormen te herkennen en te analyseren (inzicht), en een eenvoudige Griekse tekst met behulp van een woordenlijst te vertalen (toepassing).

Eindtermen 3a

Leerlijnen Praktische vaardigheden

Studielast Hoorcolleges, werkcolleges, instructiecolleges 27 uur (6 x 4,5 uur)
Collegevoorbereiding 54 uur
Zelfstudie 59 uur

Toetseisen

- Tentamen *Reading Koine Greek* les 1 t/m 12 en collegestof.
- Een aantal schriftelijke overhoringen.

Verplicht aanschaffen

- Bartelink, G.J.M., *Prisma Woordenboek Grieks-Nederlands* (Prisma: Houten, 2017²⁸).
- Decker, Rodney J., *Reading Koine Greek, An Introduction and Integrated Workbook* (Grand Rapids: Baker Academic, 2014).
- Hensels, P.M., *Nieuwtestamentisch Grieks. Een beknopte grammatica* (Bussum: Uitgeverij Coutinho, 2008).

Aanbevolen literatuur

- Bauer, W., *Griechisch-deutsches Wörterbuch zu den Schriften des Neuen Testaments und der frühchristlichen Literatur* (Berlin e.a.: de Gruyter, 1988⁶ of later).
- Murre, J.A., *Lexicon Nieuwe Testament* (Vught: Skandalon, 2016³ of later).
- Nestle, E. & K. Aland, *Novum Testamentum Graece* (Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 2012²⁸).
- Nuchelmans, J. e.a., *Kleine Griekse Grammatica* (Pauli Brandii Bibliotheca Graeco-Latina, 18e herziene druk of later).

Dogmatiek: Methoden en prolegomena

Integratiethema 'De éne God'

Docent	Dr. C.C. den Hertog	Module-code	BaA-Dmp
Toetsvorm	Schriftelijk tentamen	Omvang	2,5 EC
Tentamenduur	2 uur	Periode	A-jaar / blok 1
Tentamendata	15 oktober, herkansing 14 januari	Colleges	2 college-uren per week
Inleveren opdracht(en)	N.v.t.	Instapeis	N.v.t.

Leerdoelen De student:

- kan verschillende opvattingen weergeven over de aard en taakstelling van dogmatiek en systematische theologie;
- is in staat deze opvattingen te vergelijken en te waarderen;
- kan verschillende methoden van dogmatiek onderscheiden en waarderen;
- kent de systematisch-theologische posities van sleutelfiguren uit de geschiedenis van de dogmatiek op hoofdlijnen;
- kan de problematiek van de verhouding van theologie, Schrift en cultuur beschrijven en waarderen;

	- kan verschillende aspecten die in de prolegomena van de theologie ter sprake komen (Bijbel, Jezus, rede, ervaring, wereld, cultuur, traditie, religie) beschrijven; - kan een enigermate complexe theologische argumentatie analyseren.
Eindtermen	1, 2a, 2b, 3b, 4a
Leerlijnen	Kritisch analyseren en synthetiseren
Studielast	Hoorcolleges 9 uur Collegevoorbereiding 12 uur Zelfstudie 49 uur De voorbereiding van de colleges bestaat uit onderdelen van de genoemde literatuur onder 'toetseisen'.
Toetseisen	◦ Berkhof, H., <i>Inleiding in de studie van de dogmatiek</i> (Kampen: Kok, 1982). [100 p. cat. 3 → 14 uur] ◦ Brink, G. van den & C. van der Kooi, <i>Christelijke dogmatiek. Een inleiding</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2012), 19-112, 152-188. [130 pag. cat. 3 → 18 uur] ◦ Genderen, J. van & W.H. Velema, <i>Beknopte gereformeerde dogmatiek</i> (Kampen: Kok, 1993²), 17-119, 143-161. [122 p. cat. 2/3 → 20 uur] ◦ Muis, J., 'Dogmatiek', in: Willem J. van Asselt e.a. (eds.), <i>Wat is theologie. Oriëntatie op een discipline</i> (Zoetermeer: Meinema, 2001), 75-91. [16 pag. cat. 2 → 3 uur] ◦ Collegestof. [→ 6 uur]
Aanbevolen literatuur	- Bayer, Oswald, <i>Theologie</i>, Handbuch Systematischer Theologie 1 (Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus, 1994). - Brink, Gijsbert van den, <i>Een publieke zaak. Theologie tussen geloof en wetenschap</i> (Zoetermeer: Meinema, 2004). - Ford, David F., <i>Theology. A very short introduction</i> (Oxford: UP, 2013²). - Leonhardt, Rochus, <i>Grundinformation Dogmatik. Eine Lehr- und Arbeitsbuch für das Studium der Theologie</i> (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2001). - Sauter, Gerhard, <i>Zugänge zur Dogmatik. Elemente theologischer Urteilsbildung</i> (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1998).

Inleiding theologie

Integratiethema 'De éne God'

Docent	Prof. dr. A. Huijgen	Module-code	BaA-IT
Toetsvorm	Schriftelijk tentamen	Omvang	2,5 EC
Tentamenduur	2 uur	Periode	A-jaar / blok 1
Tentamendata	20 oktober, herkansing 5 januari	Colleges	2 college-uren per week
Inleveren opdracht(en)	N.v.t.	Instapeis	N.v.t.

Leerdoelen	De student: - heeft kennis van verschillende visies op theologie als wetenschap en de encyclopedische implicaties daarvan; - heeft een basale kennis van de verschillende theologische disciplines en de belangrijkste theologische thema's; - kan op een basaal niveau beredeneerde keuzes maken inzake de eigen theologische voorkeuren. Oorsprong en inhoud van de verschillende theologische disciplines worden uiteengezet. Teksten van belangrijke theologen worden gelezen.
Eindtermen	1, 2a, 2b, 3a, 3b, 4a t/m 4c
Leerlijnen	Kritisch analyseren en synthetiseren
Studielast	Hoorcolleges 9 uur Zelfstudie 61 uur
Toetseisen	◦ Brink, G. van den, <i>Een publieke zaak. Theologie tussen geloof en wetenschap</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2004), 13-221; 260-281. [229 p. cat. 3 → 33 uur] ◦ Ford, David F., <i>Theology. A Very Short Introduction</i>, 2nd ed. (Oxford: UP, 2013), 3-176. [173 p. cat. 3 → 25 uur] ◦ Collegestof [→ 3 uur]

Aanbevolen literatuur

- Adriaanse, H.J. e.a., *Het verschijnsel theologie. Over de wetenschappelijke status van de theologie* (Meppel: Boom, 1987).
- Adriaanse, H.J. (ed.), *Tweestromenland. Over wijsgerige en belijdende theologie* (Leuven: Peeters, 2001).
- Barth, Karl, *Einführung in die evangelische Theologie* (Zürich, 1985³) (= *Wat is evangelische theologie? De zwanenzang van Karl Barth* (Kampen: Kok, 1999)).
- Ebeling, G., *Studium der Theologie. Eine enzyklopädische Orientierung* (Tübingen: Mohr, 1975).
- Kuitert, H.M., *Filosofie van de theologie* (Leiden: Martinus Nijhoff, 1988).
- Kuyper, A., *Encyclopaedie der Heilige Godgeleerdheid* (Amsterdam: J.A. Wormser, 1908²) (3 delen).
- Pannenberg, W., *Wissenschaftstheorie und Theologie* (Frankfurt a.M.: Suhrkamp, 1973).

Filosofie (1 en 2)

<i>Docent</i>	Drs. I.D. Haarsma	<i>Module-code</i>	BaA-Fi1 en BaA-Fi2
<i>Toetsvorm</i>	Twee schriftelijke tentamens	<i>Omvang</i>	2 x 2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 x 2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 1 en 2
<i>Tentamendata</i>	30 oktober, herkansing 22 januari (filosofie 1) 15 januari, herkansing 26 maart (filosofie 2)	<i>Colleges</i>	Gedurende 2 collegeblokken 2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Zie voor meer informatie over deze module pagina 29.

Godsdienstwetenschap

<i>Docent</i>	Drs. B.J. Dikken	<i>Module-code</i>	BaA-Go
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	7 januari, herkansing 25 maart	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen

- Verwerving van algemene kennis en begrip van de grote niet-christelijke godsdiensten, te weten: 'Indigenous Religions' (primaire religieuze systemen of stamreligies in Afrika, Azië, Australië en Amerika), jodendom (als complementair op de module Judaïca), islam, hindoeïsme en boeddhisme.
- Dit omvat een kort historisch overzicht, de heilige boeken, de godsdienstige praktijken van alledag, de verschillende stromingen en actuele verschijningsvormen in de huidige tijd.
- Persoonlijke kennismaking met de religieuze belevingswereld van een aanhanger van een van deze godsdiensten.

Eindtermen

4b, 5b

Leerlijnen

Onderzoeken (bronnen worden aangereikt), kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, samenwerken

Studielast

Hoorcolleges 6,5 uur

Werkcolleges 2,5 uur

Collegevoorbereiding 6 uur: het maken van een paper in kleine groepjes (aan de hand van onderzoeksvragen en een literatuurlijst), die op de werkcolleges wordt besproken en gepresenteerd.

Verslag van praktische opdracht 3 uur

Zelfstudie 52 uur

- Toetseisen**
- Beaver, Robert P., *The World's Religions. A Lion Handbook* (Oxford: Lion Publishing, 1994²), 170-196 ('Hinduïsme'), 222-244 ('Buddhisme'). [50 p. cat. 2/3 → 8 uur]
 - Borg, M. ter e.a., *Handboek religie in Nederland: perspectief, overzicht, debat* (Zoetermeer: Meinema, 2008), hfdst. 8: 'Hindoeïsme' (253-264), hfdst. 9: 'Boeddhisme' (265-281). [26 p. cat. 3 → 4 uur]
 - Esposito, J.L. e.a., *World Religions Today* (Oxford: Oxford University Press, 2017⁶), hfdst. 2: 'Indigenous Religions' (35-60), hfdst. 3: 'Judaïsme' (67-123), hfdst. 5: 'Islam' (183-259). [162 p. cat. 2/3 → 27 uur]
 - Waardenburg, J. e.a., *Islam, Norm, Ideaal en Werkelijkheid* (Weesp: Het Wereldvenster, 1984¹), hfdst. 2: 'Mohammed' (46-63), hfdst. 3 'Koran' (64-89), hfdst. 16: 'Het recht – recente ontwikkelingen' (292-310). [61 p. cat. 3 → 9 uur]
 - Collegestof en de papers van de werkcolleges. [→ 4 uur]
- Aanbevolen literatuur**
- Bowker, J. e.a., *The Cambridge Illustrated History of Religions* (Cambridge: Cambridge University Press, 2002).
 - Eliade, M. e.a., *The Encyclopedia of Religion* (New York: Macmillan, 1987).
 - Lange, N. de e.a., *Modern Judaism: An Oxford Guide* (Oxford: Oxford University Press, 2005).

Grieks 2 (keuzemodule)

*Deze module is verplicht voor hen die in hun vooropleiding geen Grieks hebben gehad.

<i>Docent</i>	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	<i>Module-code</i>	BaA-G2
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	3 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	21 januari, herkansing 19 maart	<i>Colleges</i>	2 x 2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Grieks 1 afgerond

Leerdoelen De student maakt zich de grammatica, het vocabulaire en de stamtijden van les 13 t/m 20 van *Reading Koine Greek* eigen en is aan het eind van de periode in staat de betekenis te geven van losse Griekse woorden (kennis), grammaticale vormen te herkennen en te analyseren (inzicht), syntactische regels uit te leggen (kennis), syntactische verschijnselen te herkennen en te analyseren (inzicht), en een eenvoudige Griekse tekst met behulp van een woordenlijst te vertalen (toepassing).

Eindtermen 3a

Leerlijnen Praktische vaardigheden

Studielast Hoorcolleges, werkcolleges, instructiecolleges 18 uur
Collegevoorbereiding 24 uur
Zelfstudie 28 uur

Toetseisen ◦ Tentamen: *Reading Koine Greek*: les 13 t/m 20 en collegestof.

Verplicht aanschaffen - Zie Grieks 1

Aanbevolen literatuur - Zie Grieks 1

Hebreeuws 1

<i>Docent</i>	Dr. H. de Waard	<i>Module-code</i>	BaA-He1 (2,5)
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	12 januari, herkansing 16 maart	<i>Colleges</i>	4 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen	De student: - heeft basale kennis van de schrift- en klankleer van het Bijbels Hebreeuws; - heeft basale kennis van de vormleer van het Bijbels Hebreeuws, betreffende het naamwoord (incl. suffixpronomina), het lidwoord, voorzetsels en voornaamwoorden; - heeft (zeer) basale kennis van de syntaxis van het Bijbels Hebreeuws, voornamelijk betreffende de bijvoeglijke bepaling, de status constructus-verbinding, de trappen van vergelijking en de vorming van non-verbale zinnen; - heeft zeer basale kennis van de vocabulaire van het Bijbels Hebreeuws (partikels en naamwoorden); - kan het Hebreeuwse kwadraatschrift lezen, voorlezen, schrijven en transcriberen (incl. Masoretische vocalisatie); - kan woordsoorten herkennen en benoemen; - kan verbogen vormen herkennen en determineren; - kan eenvoudige non-verbale Hebreeuwse zinnen analyseren en in het Nederlands vertalen.
Eindtermen	3a
Leerlijnen	Praktische vaardigheden
Studielast	Hoor-, werk- en instructiecolleges 18 uur Collegevoorbereiding 33 uur (11 x 3 uur) Zelfstudie 19 uur
Toetseisen	◦ Baasten, M.F.J. & W.Th. van Peursen, <i>Leerboek van het Bijbels Hebreeuws, gebaseerd op J.P. Lettinga's Hulpboek bij de grammatica van het Bijbels Hebreeuws</i> (Leiden: Brill, 2012), les 1 t/m 19. ◦ Lettinga, J.P., <i>Grammatica van het Bijbels Hebreeuws</i>, twaalfde, herziene editie door M.F.J. Baasten en W.Th. van Peursen (Leiden: Brill, 2012). ◦ Woordenlijst Hebreeuws-Nederlands, sectie 1-3.

Inleiding kerkgeschiedenis

<i>Docent</i>	Drs. C.Th. Boerke	<i>Module-code</i>	BaA-IK
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	28 januari, herkansing 8 april	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen	Een kennismaking met de belangrijkste personen, thema's en gebeurtenissen uit de kerk- en theologiegeschiedenis. In de hoor- en werkcolleges wordt een overzicht gegeven van de kerkgeschiedenis van 0-2000. De student heeft na afronding van de module kennis van de belangrijkste momenten uit de kerkgeschiedenis, inzicht in welke theologische onderwerpen de eeuwen door een belangrijke rol hebben gespeeld, en een breed overzicht over de geschiedenis van de kerk in het algemeen en die van West-Europa in het bijzonder.
Eindtermen	2a, 2b, 5a
Leerlijnen	Kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren
Studielast	Hoor- en werkcolleges waarin een overzicht gegeven wordt van de kerkgeschiedenis van 0-2000. Hoorcolleges 6 uur Werkcolleges 3 uur Zelfstudie 61 uur
Toetseisen	◦ McGrath, A.E., <i>Historical Theology: An Introduction to the History of Christian Thought</i> (Oxford: Wiley-Blackwell, 2013²). [280 p. cat. 2 → 54 uur]. ◦ Collegestof. [→ 7 uur]
Aanbevolen literatuur	- Akker, Nico van den & Peter Nissen, <i>Wegen en dwarswegen. Tweeduizend jaar christendom in hoofdlijnen</i> (Amsterdam: Boom, 2009⁴ of eerdere druk). - MacCulloch, D., <i>De geschiedenis van het Christendom</i> (Houten: Spectrum, 2009).

Integratiecolleges en themadagen

<i>Docent</i>	Hoogleraren en (gast)docenten	<i>Module-code</i>	Ba-IT
<i>Tentamenvorm</i>	Testimonium	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde B-jaar
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 2 resp. 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 + 3 (college)dagen
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Data</i>	21 en 22 december (integratiecolleges) 13 t/m 16 april (themadagen)

<i>Leerdoelen</i>	Verwerving en verdieping van inzicht in een specifiek theologisch thema, met het oog op de samenhang van de theologische disciplines. Verwerven van vaardigheid in het beoordelen van een theologische vraagstelling en zijn overtuiging beargumen-teren in een wetenschappelijke discussie.
<i>Eindtermen</i>	6a, 8
<i>Leerlijnen</i>	Discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges door hoogleraren en (gast)docenten. Plenaire discussie of bespreking in groepen aan de hand van stellingen of vragen. Eigen bijdragen door studenten. Bijbelstudie. - integratiecolleges 10 uur - themadagen 18 uur - collegevoorbereiding 2 uur
<i>Aanbevolen literatuur</i>	Zie het programma met literatuurtips dat voorafgaand aan de colleges wordt uitgereikt.
<i>Bijzonderheden</i>	- Integratiecolleges worden gehouden in het gebouw van de TUA. Hoogleraren en docenten belichten het centrale thema vanuit hun eigen vakgebied. - Themadagen worden doorgaans elders in Nederland of een van de naburige landen gehouden. Gastsprekers worden uitgenodigd een lezing te geven over het centrale thema en ook worden in dat kader excursies georganiseerd. Eens in de 5 à 6 jaar wordt in plaats van de themadagen zo mogelijk een reis naar Israël gepland. - Het bijwonen van de integratiecolleges en themadagen is verplicht. - Indien de student door omstandigheden niet aanwezig kan zijn, dient hij zelf te zorgen voor vervanging met een omvang van 1 EC (28 uur). Als vervanging kan gedacht worden aan bezoek aan een (theologisch of verwant onderwerp) symposium, een keuzemodule e.d. Goedkeuring van de vervangende stof dient gevraagd te worden aan de examencommissie met overlegging van een bewijs. Dat kan in het geval het een symposium o.i.d. betreft door middel van een verslag, voor een keuzemodule volstaat een kopie van het tentamenbriefje. Er kan geen financiële bijdrage gevraagd worden aan de TUA in de kosten van een symposium e.d. als dit bezocht wordt ter vervanging van themadagen of integratiecolleges. Integratiecolleges en/of themadagen kunnen in totaal maximaal 3 keer gedurende de bachelor op deze wijze vervangen worden.

Psychologie

<i>Docent</i>	Drs. A. Heystek	<i>Module-code</i>	BaA-Ps
<i>Toetsvorm</i>	Werkstuk	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag blok 2: 30 januari, herkansing uiterlijk 24 april	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student beschikt over het vermogen tot reflectie op de omgang met zichzelf en de medemens en de bereidheid om in die omgang te groeien en daarmee over het
-------------------	---

- vermogen, de geestelijke instelling en de psychosociale attitude om als theoloog te kunnen werken in kerk en samenleving. Concreet: de student heeft kennis van, inzicht in, en weet op zichzelf toe te passen:
- de theorie van de ontwikkelingspsychologie, in het bijzonder over 'nature' en 'nurture';
 - de hoofdthema's in de ontwikkeling van het jonge kind met een accent op de gehechtheidstheorie;
 - de ontwikkeling van het oudere kind met een accent op rolneming;
 - de ontwikkeling van de adolescent met biologische achtergronden, de identiteitsontwikkeling van Erikson en Marcia;
 - een fasetheorie over de levensloop van de volwassen en oudere mens.

Eindtermen 7a en 8

Leerlijnen Psychosociale attitude

Studielast Hoorcolleges 9 uur
Zelfstudie 37 uur
Werkstuk 24 uur

Toetseisen

- Actieve participatie in hoorcolleges.
- Zelfstudie (maken werkstuk).
- Lezen boek ontwikkelingspsychologie: Slot, Wim & Marcel van Aken (eds.), *Psychologie van de adolescentie. Basisboek; 26^e druk* (Amersfoort: ThiemeMeulenhoff, 2019), 15-271. [256 p. cat. 3 → 37 uur]

Aanbevolen literatuur - Mönks, F.J. (ed), *Ontwikkelingspsychologie. Inleiding tot de verschillende deelgebieden* (Assen: Gorcum B.B., Koninklijke van, 2015).

Evangelistiek/Missiologie 1: Kennismaking met de missio Dei

Integratiethema 'De weerbarstige Bijbel'

<i>Docent</i>	Drs. J. van 't Spijker	<i>Module-code</i>	BaA-EM1
<i>Toetsvorm</i>	Voorbereiding en presentatie reflectieverslag, werkverslag 'intercultureel Bijbellezen', en beknopt schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	1,5 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	9 april, herkansing 2 juli	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen

- Het leren benoemen, beschrijven, onderscheiden, samenvatten, interpreteren, waarderen en evalueren van de hoofdlijnen van de Bijbelse fundering in relatie tot een eerste verkennende theologische doordenking van zending en evangelisatie.
- Het leren onderscheiden, interpreteren, waarderen en evalueren van de interpretatie van de Bijbel vanuit verschillende culturele achtergronden.
- Het leren kennen en beschrijven van de hoofdlijn van de geschiedenis van de zending en de evangelisatie.

Eindtermen 1, 4a t/m 4c, 5b, 6a, 7a, 7b, 8

Leerlijnen Kritisch analyseren en synthetiseren, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling

Studielast Colleges 9 uur
Opdrachten 18 uur
Zelfstudie 43 uur

Toetseisen De toetsing bestaat uit 3 elementen:
1. een in groepsverband voor te bereiden reflectieverslag, en (gezamenlijke) presentatie daarvan, n.a.v.: Goheen, Michael W. (ed), *Reading the Bible Missionally* (Grand Rapids: Eerdmans, 2016), 28-44, 107-123, en 175-193. [54 p. cat. 2/3 → totaal inclusief gezamenlijke verwerking 12 uur]

N.B.: omdat er geen individuele presentatie plaatsvindt, behoort er bij het reflectieverslag een procesverslag met daarin de verantwoording van ieders bijdrage aan het geheel, naast een beschrijving van de activiteiten die tot de vorming van het reflectieverslag hebben geleid.

2. Een werkverslag van een lees oefening 'intercultureel Bijbellezen'. [6 uur]

N.B.: tot het werkverslag behoort niet alleen een beschrijving van de gehouden lees oefening, maar ook een korte evaluerende reflectie daarop met aandacht voor de leermomenten in deze oefening.

3. Daarnaast wordt een tentamen afgenomen over de volgende literatuur:

- Collegestof. [→ 2 uur]
- Goheen, Michael W. (ed.), *Reading the Bible Missionally* (Grand Rapids: Eerdmans, 2016), 3-27, 263-281 en 285-298. [57 p. cat. 2/3 → 8 uur]
- Goheen, Michael W., *Introducing Christian Mission Today. Scripture, History and Issues* (Downers Grove: IVP, 2014), 15-186. [170 p. cat. 2 → 33 uur]

Aanbevolen
literatuur

- Bavinck, J.H., *Inleiding in de Zendingwetenschap* (Kampen: Kok, 1954).
- Doleweerd, J.H. van e.a., *Gij zult mijn getuigen zijn. Zending in bijbels perspectief* (Houten: Den Hertog, 2006).
- Goheen, M.W., *Introducing Christian Mission Today. Scripture, History and Issues* (Downers Grove: IVP, 2014).
- Köstenberger, Andreas J. & Peter T. O'Brien, *Salvation to the Ends of the Earth. A biblical theology of mission* (Downers Grove: IVP 2001).
- Moreau, A.S. e.a., *Introducing World Missions. A Biblical, Historical and Practical Survey* (Grand Rapids: Baker Academic, 2004).
- Ott, C. e.a., *Encountering Theology of Mission. Biblical Foundations, Historical Developments and Contemporary Issues* (Grand Rapids: Baker Academic, 2010).
- Sunkuist, Scott W., *Understanding Christian Mission. Participation in Suffering and Glory* (Grand Rapids: Baker Academic, 2013).
- Terry, John Mark & Robert L. Gallagher, *Encountering the History of Missions. From the Early Church to Today* (Grand Rapids: Baker Academic, 2017).
- Versteeg, J.P. e.a., *Gij die eertijds verre waart... Een overzicht van de geschiedenis en taken van de zending* (Utrecht: De Banier, 1978).
- Versteeg, J.P., 'Opdracht in viervoud', in: W.J. Bouw (ed.), *Evangelisatie. Wat verstaan we er onder?* (Kampen: Kok, 1981).
- Verkuyl, J., *Inleiding in de nieuwere zendingwetenschap* (Kampen: Kok, 1975).
- Verkuyl, J., *Inleiding in de evangelistiek* (Kampen: Kok, 1978).
- Verkuyl, J., *Zijn alle godsdiensten gelijk?* (Kampen: kok, 1984).

Grieks 3 (keuzemodule)

*Deze module is verplicht voor hen die in hun vooropleiding geen Grieks hebben gehad.

Docent	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	Module-code	BaA-G3 (2,5)
Toetsvorm	Schriftelijk tentamen	Omvang	2,5 EC
Tentamenduur	3 uur	Periode	A-jaar / blok 3
Tentamendata	6 april, herkansing 10 juni	Colleges	2 x 2 college-uren per week
Inleveren opdracht(en)	N.v.t.	Instapeis	Grieks 1 en 2 afgerond

Leerdoelen De student maakt zich de grammatica, het vocabulaire en de stamtijden van les 21 t/m 27 van *Reading Koine Greek* eigen en is aan het eind van de periode in staat de betekenis te geven van losse Griekse woorden (kennis), grammaticale vormen te herkennen en te analyseren (inzicht), syntactische regels uit te leggen (kennis), syntactische verschijnselen te herkennen en te analyseren (inzicht), en een ongeziene Griekse tekst met behulp van een woordenlijst te vertalen (toepassing).

Eindtermen 3a

Leerlijnen Praktische vaardigheden

<i>Studielast</i>	Hoorcolleges, werkcolleges en instructiecolleges 18 uur Collegevoorbereiding 24 uur Zelfstudie 28 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Tentamen: <i>Reading Koine Greek</i> les 21 t/m les 27 en collegestof.
<i>Verplicht aanschaffen</i>	- Zie Grieks 1
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Zie Grieks 1

Hebreeuws 2

<i>Docent</i>	Dr. H. de Waard	<i>Module-code</i>	BaA-He2
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	23 maart, herkansing 17 juni	<i>Colleges</i>	4 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Colleges Hebreeuws 1

<i>Leerdoelen</i>	De student: - onderhoudt de bij Hebreeuws 1 verworven kennis en vaardigheden; - heeft basale kennis van de vormleer van het Bijbels Hebreeuws, betreffende het sterke werkwoord, partikels (incl. suffixpronomina) en segolaten; - breidt zijn kennis van de vocabulaire van het Bijbels Hebreeuws uit (naamwoorden); - kan vervoegde vormen van het sterke werkwoord herkennen en determineren; - kan eenvoudige Hebreeuwse zinnen analyseren en in het Nederlands vertalen.
-------------------	---

<i>Eindtermen</i>	3a
-------------------	----

<i>Leerlijnen</i>	Praktische vaardigheden
-------------------	-------------------------

<i>Studielast</i>	Hoor-, werk- en instructiecolleges 18 uur Collegevoorbereiding 33 uur (11 x 3 uur) Zelfstudie 19 uur
-------------------	--

<i>Toetseisen</i>	◦ Baasten, M.F.J. & W.Th. van Peursen, <i>Leerboek van het Bijbels Hebreeuws, gebaseerd op J.P. Lettinga's Hulpboek bij de grammatica van het Bijbels Hebreeuws</i> (Leiden: Brill, 2012), les 1 t/m 30 en 45-46. ◦ Lettinga, J.P., <i>Grammatica van het Bijbels Hebreeuws</i>, twaalfde, herziene editie door M.F.J. Baasten en W.Th. van Peursen (Leiden: Brill, 2012). ◦ Woordenlijst Hebreeuws-Nederlands, sectie 1-5 en 7.
-------------------	--

Hermeneutiek Bijbelse theologie

Integratiethema 'De weerbarstige Bijbel'

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.G.L. Peels en dr. M.C. Mulder	<i>Module-code</i>	BaA-HBT
<i>Toetsvorm</i>	Essay (deel OT) Portfolio en schriftelijk tentamen (deel NT)	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	18 maart, herkansing 22 juni	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week OT 2 college-uren per week NT
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 3	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: - geeft blijk van inzicht in de wijze waarop vooronderstellingen een rol spelen bij de uitleg van de Schrift en het verstaan van de boodschap van de Schrift; - is in staat om de uitgangspunten van een gereformeerde Bijbelse hermeneutiek te verwoorden;
-------------------	--

	- verwerft kennis van het principe van canonisering (het Woord Gods-karakter van het OT) en weet literaire genres in het OT te onderscheiden; - maakt kennis met de wijze waarop het OT geciteerd wordt in het NT, verwerft inzicht in verschillende visies op de functie van citaten in het NT en leert deze op waarde te schatten voor de eigen hermeneutische keuzes.
<i>Eindtermen</i>	1, 2a, 2b, 5a, 5b, 8
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden, schrijven
<i>Studielast</i>	Hoor- en werkcolleges 18 uur Collegevoorbereiding 6 uur Zelfstudie: essay 26 uur Literatuurtentamen 20 uur
<i>Toetseisen</i>	<i>Literatuurtentamen</i> Deel OT Schrijven kort essay (max. 2.000 wrd.) over de hermeneutiek van een literair genre in het OT: narratief, wet, profetie, poëzie, apocalyptiek, wijsheid. Maak hierbij gebruik van minstens drie handboeken, ter keuze: ◦ Brongers, H.A., 'De literatuur van het Oude Testament', in: M.J. Mulder e.a. (eds.), <i>Bijbels Handboek IIb</i> (Kampen: Kok, 1983 of latere druk). ◦ Fokkelman, Jan & Wim Weren, <i>De Bijbel Literair. Opbouw en gedachtegang van de bijbelse geschriften en hun onderlinge relaties</i> (Zoetermeer: Meinema, 2003). ◦ Klein, W.W. e.a., <i>Introduction to Biblical Interpretation</i> (Dallas: Word Publishing, 2004). ◦ Osborne, G.R., <i>The Hermeneutical Spiral. A Comprehensive Introduction to Biblical Interpretation</i> (Downers Grove: Intervarsity Press, 2006²). ◦ Silva, M. (ed.), <i>Foundations of Contemporary Interpretation</i> (Grand Rapids: Zondervan, 1996) (deel van T. Longman). ◦ Vriezen, Th.C. & A.S. van der Woude, <i>Oud-Israëlitische en vroegjoodse literatuur</i> (Kampen: Kok, 2000¹⁰). [→ 26 uur] Deel NT ◦ Portfolio collegevoorbereiding (leesvragen bij de behandelde teksten), in te leveren vóór het tentamen. ◦ Schriftelijk tentamen over Green, J.B. (ed.), <i>Hearing the New Testament. Strategies for Interpretation</i> (Second Edition) (Grand Rapids: Eerdmans, 2010), hfdst. 1, 4, 7, 13. [79 p. cat. 1/2 → 20 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Bartholomew, C.G., <i>Introducing Biblical Hermeneutics. A Comprehensive Framework for Hearing God in Scripture</i> (Grand Rapids: Baker, 2015). - Bock, D.L. & B.M. Fanning (eds.), <i>Interpreting New Testament Text. Introduction to the Art and Science of Exegesis</i> (Wheaton: Crossway, 2006). - Goldsworthy, G., <i>Gospel-Centered Hermeneutics. Foundations and principles of Evangelical Biblical Interpretation</i> (Nottingham: InterVarsity, 2010). - Houtman, C., <i>De Schrift wordt geschreven. Op zoek naar een christelijke hermeneutiek van het Oude Testament</i> (Zoetermeer: Meinema, 2006). - Oeming, M., <i>Biblische Hermeneutik. Eine Einführung</i> (Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 2007²). - Zwiep, Arie, <i>Tussen tekst en lezer: een historische inleiding in de bijbelse hermeneutiek</i> (2 delen) (Amsterdam: VU University Press, 2009-2013).
<i>Bijzonderheden</i>	Deze module bestaat uit een deel OT (6 blokuren; door prof. dr. H.G.L. Peels) en een deel NT (6 blokuren; door dr. M.C. Mulder). Het eindcijfer van het tentamen is het gemiddelde van het OT-deel en het NT-deel. Een onderdeel moet worden herkanst als men daarvoor lager dan een 5,5 haalt.

Hermeneutiek systematische theologie

Integratiethema 'De weerbarstige Bijbel'

<i>Docent</i>	Prof. dr. A. Huijgen	<i>Module-code</i>	BaA-HST
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	30 maart, herkansing 29 juni	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: - heeft kennis van verschillende hermeneutische benaderingen; - heeft kennis van de belangrijkste historische ontwikkelingen ten aanzien van de hermeneutiek; - geeft blijk van hermeneutische sensitiviteit in de benadering van de Bijbel en van historische vragen; - heeft een basale kennis van de hermeneutiek van het dogma, en het belang van het dogma voor de hermeneutiek.
<i>Eindtermen</i>	1, 2a, 4a, 5b
<i>Leerlijnen</i>	Kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges 9 uur Zelfstudie 61 uur
<i>Toetseisen</i>	- Bruijne, Ad de & Hans Burger (eds.), <i>Gereformeerde hermeneutiek vandaag: Theologische perspectieven</i> (Barneveld: De Vuurbaak, 2017), 35-62; 145-157. [40 p. cat. 3 → 6 uur] - Huijgen, Arnold, <i>Lezen en laten lezen: Gelovig omgaan met de Bijbel</i> (Utrecht: KokBoekencentrum, 2019). [220 p. cat. 3 → 30 uur] - Zwiep, Arie W., <i>Tussen tekst en lezer. Een historische inleiding in de bijbelse hermeneutiek. Deel II: Van moderniteit naar postmoderniteit</i> (Amsterdam: VU University Press, 2013), 82-121; 169-205; 224-276; 291-327; 369-388. [183 p. cat. 3 → 25 uur]

Schrijfofdracht A-jaar – Methodologie 1

Informatie onder voorbehoud van wijzigingen door de nieuw aangestelde methodologiedocent

<i>Docent</i>	College van hoogleraren / dr. P.L. Rouwendal	<i>Module-code</i>	BaA-SO (2,5)
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijke opdracht	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	Methodologie 1: nog in te vullen
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO of mail. 12 april, 21 mei, evt. 18 augustus	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen methodologie</i>	De student: - heeft basiskennis en -vaardigheden voor het vinden van relevante informatie, het beoordelen van de kwaliteit van informatie en het adequaat vermelden van de bronnen; - heeft basiskennis en -vaardigheden voor het wetenschappelijk rapporteren en presenteren van onderzoeksresultaten; - kan een onderzoeksplan en werkplan opstellen voor de Schrijfofdracht A-jaar.
<i>Leerdoelen schrijfofdracht</i>	De student: - is in staat relevante theologische wetenschappelijke literatuur te verzamelen; - kan zijn bevindingen weergeven in een goed gestructureerde schriftelijke rapportage; - kan daarbij gebruikmaken van hulpmiddelen als internet en databases.
<i>Eindtermen</i>	5a, 5b

<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, praktische vaardigheden (nulmeting)
<i>Studielast</i>	Colleges 6 uur (inclusief 2 uur bibliotheekpracticum) Collegevoorbereiding 8 uur Schriftelijk werkstuk 56
<i>Toetseisen methodologie</i>	◦ Vyhmeister, Nancy, <i>Quality Research Papers: For Students of Religion and Theology</i> (Grand Rapids: Zondervan, 2020). [→ 6 uur] ◦ <i>Beknopt en goed citeren</i>. [→ 1 uur] ◦ Collegestof. [→ 1 uur]
<i>Opdrachteisen</i>	◦ Het werkstuk moet een omvang hebben van 8 à 10 pagina's (3.500 à 4.500 wrd.), inclusief voetnoten, exclusief literatuurlijst en bijlagen (volgens BGC). ◦ De student levert - na een aanvankelijke bestudering van de stof - een opzet in bij de hoogleraar/docent op wiens vakgebied het onderwerp betrekking heeft. In overleg tussen docent en student wordt een vervolgtraject afgesproken. Na goedkeuring van de hoogleraar/docent kan de opdracht worden afgerond, en in drievoud geprint ingeleverd worden bij het secretariaat. De opdracht dient gelijktijdig in pdf ingeleverd te worden via de ELO of per mail bij de universiteitssecretaris.
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Creme, Ph. & M.R. Lea, <i>Writing at university. A guide for students</i> (Buckingham etc.: Open University Press, 1998). - Delft, D. van e.a., <i>Studeren. Van het ordenen van informatie tot het schrijven van een leesbare scriptie</i> (Amsterdam: Balans, 2002). - Lamers, H.A.J.M., <i>Hoe schrijf ik een wetenschappelijke tekst? Een handleiding om scripties, onderzoeksverslagen, dissertaties en literatuurrapporten te schrijven</i> (Bussum: Coutinho, 1993⁶). - Niezink, L., <i>Kritisch zoeken, denken en evalueren</i> (Groningen: Noordhof Uitgevers, 2017). - Oost, H., <i>Een onderzoek voorbereiden</i> (Baarn: HBUitgevers, 2002 of later). - Oost, H., <i>Een onderzoek rapporteren</i> (Baarn: HBUitgevers, 2002 of later). - Oost, H., <i>Een onderzoek presenteren</i> (Baarn: HBUitgevers, 2004 of later). - Oosterbaan, W., <i>Het schrijven van een leesbare scriptie</i> (Rotterdam: NRC Handelsblad, 2000). - Het scriptiereglement (Onder Algemene Informatie 2020/2021 op de ELO). - Beknopt en Goed Citeren (BGC) (Onder Algemene Informatie 2020/2021 op de ELO). Schrijfvaardigheid - Daniëls, Wim, <i>Verbeter uw tekst. Voor wie geen professioneel tekstschrijver is maar toch geregeld teksten moet schrijven en corrigeren</i> (Den Haag: SDU uitgevers, 1997³). - Hermans, Mariët, <i>De kleine schrijfgids. Adviezen voor een goede zinsopbouw, woordkeuze en spelling</i> (Bussum: Coutinho, 2016⁷). - <i>Het Groene Boekje. Woordenlijst Nederlandse taal</i> (Utrecht: Van Dale Uitgevers, 2015). - Pak, Dick, <i>Vlekkeloos Nederlands voor iedereen</i> (Den Haag: Pak uitgeverij, 2015, 4^e gewijzigde druk). - Renkema, Jan, <i>Schrijfwijzer</i> (Amsterdam: Boom, 2012⁵). - <i>Spellingwijzer Onze Taal</i> (Houten: Prisma, 2015). - www.beterspellen.nl (dagelijks kort oefenen met taal, spelling en stijl via een vrij account).
<i>Bijzonderheden</i>	Tijdpad: - <i>Week 34</i> Het coho bepaalt welke twee hoogleraren de Schrijfopdrachten begeleiden. - <i>Week 40</i> Het coho stelt onderwerpen en onderzoeksvragen vast voor de Schrijfopdracht en wijst die toe aan de student. De student oriënteert zich op het onderwerp, waarna er een bijeenkomst met de begeleider wordt gepland. - <i>November/februari/maart:</i> Colleges methodologie en consultatie door dr. Rouwendal.

- *Week 1:*
De student formuleert een onderzoeksplan met literatuurlijst en legt die voor aan de begeleider.
- *Week 5/6:*
Bespreking van het ingeleverde plan voor de Schrijfopdracht en de daarbij behorende literatuurlijst met de begeleider, in groepsverband. Een week voorafgaand aan de bijeenkomst uploaden de studenten hun werk op de ELO, zodat medestudenten en de begeleider er kennis van kunnen nemen.
- *Week 12/13:*
Tussentijdse bespreking van een eerste concept van de Schrijfopdracht.
- *Week 14/15 of 20/21 (laatste kans week 32/33):*
Inleveren eindversie Schrijfopdracht bij de begeleider met het oog op verkrijgen van toestemming voor inleveren bij het coho.
De definitieve versie dient in drievoud ingeleverd te worden bij het secretariaat, ten minste zeven werkdagen voorafgaand aan de eerstkomende vergadering van het coho waarin de opdracht wordt besproken.
Tegelijkertijd dient een pdf van de opdracht ingeleverd te worden via de ELO of de mail bij de universiteitssecretaris. In de vergadering van het coho wordt het werkstuk integraal besproken en het cijfer in onderling overleg vastgesteld aan de hand van het beoordelingsformulier.
Het ingevulde beoordelingsformulier (inclusief cijfer en feedback) ontvangt de student van zijn begeleider.

Algemene Kerkgeschiedenis 1: Vroege Kerk en Middel-eeuwen

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	BaA-Kg1
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen, paper	<i>Omvang</i>	5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	25 juni, herkansing 21 augustus	<i>Colleges</i>	4 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 4	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	Kennis en inzicht verkrijgen in enkele sleutelmomenten, kerndocumenten en hoofdpersonen van de kerk- en theologieggeschiedenis van de vroege kerk tot en met de late middeleeuwen voor een verantwoorde visie op de huidige plaats en de taken van kerk en theologie. De leerdoelen worden bereikt door verwerking van bronnen, secundaire literatuur en onderlinge gedachtewisseling.
<i>Eindtermen</i>	1, 2a, 2b, 3b, 4a, 5a
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren
<i>Studielast</i>	Hoor- en werkcolleges 18 uur (in deze colleges worden o.a. bronteksten geanalyseerd) Zelfstudie 122 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Hauschild, Wolf-Dieter & Volker Henning Drecoll, <i>Lehrbuch der Kirchen- und Dogmengeschichte Band 1, Völlig überarbeitete Neuausgabe</i> (Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus, 2016), m.u.v. par. 2:1,2,3,8, par. 7: 8,10,11,12, par. 9: 1,2,4,5. [500 p. cat. 2 → 100 uur]. ◦ Selderhuis, H.J. (ed.), <i>Handboek Nederlandse kerkgeschiedenis</i> (Kampen: Kok, 2010 2e druk), 16-213. [140 p. cat. 3 → 16 uur] ◦ Collegestof. [→ 6 uur]

Grieks 4 (keuzemodule)

*Deze module is verplicht voor hen die in hun vooropleiding geen Grieks hebben gehad.

<i>Docent</i>	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	<i>Module-code</i>	BaA-G4
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	3 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	1 juli, herkansing 20 augustus	<i>Colleges</i>	2 x 2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Grieks 1-3 afgerond

Leerdoelen De student maakt zich de grammatica, het vocabulaire en de stamtijden van les 28 t/m 33 van *Reading Koine Greek* eigen en is aan het eind van de periode in staat de betekenis te geven van losse Griekse woorden (kennis), grammaticale vormen te herkennen en te analyseren (inzicht), syntactische regels uit te leggen (kennis), syntactische verschijnselen te herkennen en te analyseren (inzicht), en een ongeziene Griekse tekst te vertalen (toepassing).

Eindtermen 3a

Leerlijnen Praktische vaardigheden

Studielast Hoorcolleges, werkcolleges en instructiecolleges 18 uur
Collegevoorbereiding 24 uur
Zelfstudie 28 uur

Toetseisen ◦ Tentamen: *Reading Koine Greek*: les 28 t/m 33 en collegestof.

Verplicht aanpassen - Zie Grieks 1

Aanbevolen literatuur - Zie Grieks 1

Hebreeuws 3

<i>Docent</i>	Dr. H. de Waard	<i>Module-code</i>	BaA-He3 (2,5)
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen en schriftelijk werkstuk	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	8 juli, herkansing 18 augustus	<i>Colleges</i>	4 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 4	<i>Instapeis</i>	Tentamen Hebreeuws 1 met goed gevolg afgelegd

Leerdoelen De student:

- onderhoudt de bij Hebreeuws 1-2 verworven kennis en vaardigheden;
- heeft basale kennis van de vormleer van het Bijbels Hebreeuws, betreffende de werkwoorden met suffixen, de gutturaal-werkwoorden, de zwakke werkwoorden (I-aleph; I-nun; I-waw/yod) en het telwoord;
- breidt zijn kennis van de vocabulaire van het Bijbels Hebreeuws uit (werkwoorden);
- kan vervoegde vormen van het sterke en zwakke werkwoord (incl. suffixen) herkennen en determineren;
- kan met behulp van verklarende aantekeningen eenvoudige Hebreeuwse teksten analyseren en in het Nederlands vertalen.

Eindtermen 3a

Leerlijnen Praktische vaardigheden

Studielast Hoor-, werk- en instructiecolleges 18 uur
Collegevoorbereiding 33 uur (11 x 3 uur)
Zelfstudie 19 uur

- Toetseisen*
- Baasten, M.F.J. & W.Th. van Peursen, *Leerboek van het Bijbels Hebreeuws, gebaseerd op J.P. Lettinga's Hulpboek bij de grammatica van het Bijbels Hebreeuws* (Leiden: Brill, 2012), les 1-39 en 45-46, én Woordenlijst 3: Lijst van frequente werkwoorden (de eerste 50 werkwoorden).
 - Lettinga, J.P., *Grammatica van het Bijbels Hebreeuws*, twaalfde, herziene editie door M.F.J. Baasten en W.Th. van Peursen (Leiden: Brill, 2012).
 - Woordenlijst Hebreeuws-Nederlands, sectie 1-5 en 7.

Ethiek 1: Inleiding ethiek

<i>Docent</i>	Dr. D.J. Steensma	<i>Module-code</i>	BaA-Eth1
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	15 juni, herkansing 25 augustus	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen* Verwerven van kennis van en inzicht in ethiek, christelijke ethiek, het eigene van christelijk-theologische ethiek, en haar plaats tussen andere vormen van morele bezinning, de verhouding tussen dogmatiek en ethiek, en enkele kernbegrippen uit de morele bezinning.
- Eindtermen* 1 t/m 5
- Leerlijnen* Kritisch analyseren en synthetiseren
- Studielast* Hoor-/werkcolleges 9 uur
Zelfstudie 61 uur
- Toetseisen*
- Douma, J., *Grondslagen christelijke ethiek*. Christelijke ethiek 1 (Kampen: Kok, 1999). [299 p. cat. 2 → 58 uur]
 - Collegedictaat. [→ 3 uur]
- Aanbevolen literatuur*
- Honecker, Martin, *Einführung in die Theologische Ethik. Grundlagen und Grundbegriffe* (Berlin: De Gruyter, 1990).
 - Keeling, Michael, *The Foundations of Christian Ethics* (Edinburgh: T&T Clark, 1990¹/1994²).
 - Kress, Hartmut, 'Theologische Ethik', in: Hartmut Kress & Karl Fritz Daiber, *Theologische Ethik–Pastoralsoziologie. Grundkurs Theologie VII* (Stuttgart: Kohlhammer, 1996).

Integratiecolleges en themadagen

<i>Docent</i>	Hoogleraren en (gast)docenten	<i>Module-code</i>	Ba-IT
<i>Tentamenvorm</i>	Testimonium	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde B-jaar
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 2 resp. 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 + 3 (college)dagen
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Data</i>	21 en 22 december (integratiecolleges) 13 t/m 16 april (themadagen)

Zie voor informatie over deze module pagina 35.

13. Eindtermen Bachelor B-jaar 2020/2021

	Eindterm De student...
1.	heeft inzicht in de aard van de theologie en de wijze waarop gereformeerde theologie nadenkt over God die zich openbaart, en maakt daarbij de traditie vruchtbaar in de hedendaagse context.
2.	a) beschikt over elementaire kennis van en inzicht in de belangrijkste theologische disciplines, namelijk de Bijbelse theologie, de historische theologie, de systematische theologie, en de praktische theologie; b) herkent de belangrijkste wetenschappelijk-theologische begrippen, theorieën, modellen, methoden en paradigma's.
3.	a) bezit elementaire kennis van en inzicht in aan deze disciplines verbonden niet-theologische vakgebieden, met een accent op de Bijbeltalen; b) heeft het vermogen om met het oog op theologische vragen de mogelijkheden van de inbreng van niet-theologische wetenschappen in hoofdlijnen te overzien.
4.	a) heeft inzicht in de plaats en roeping van de theologie binnen het geheel van de wetenschappen en binnen de kerkelijke en maatschappelijke werkelijkheid; b) beschikt over basale kennis van en inzicht in andere (religieuze) stromingen dan het christendom; c) is in staat om de religieuze en theologische dimensies van maatschappelijke vraagstukken te onderkennen, en deze vanuit theologisch perspectief te evalueren.
5.	a) beheerst de basale academische vaardigheden in het kader van theologische vraagstellingen en vakspecifieke methoden, waaronder het correct gebruiken van bronnen en hulpmiddelen; b) kan onderzoeken en samenwerken; kritisch analyseren, synthetiseren en oordeel vormen; argumenteren en discussiëren; gestructureerd schriftelijk en mondeling rapporteren.
6.	a) beschikt over het vermogen om zijn theologische kennis en vaardigheden op een geïntegreerde wijze en vanuit een gereformeerde levensovertuiging te beoefenen in concrete wetenschappelijke, kerkelijke en maatschappelijke vraagstukken; b) heeft basale kennis van en inzicht in de Bijbelse fundering, de theologische doordenking en de praktisch-contextuele gestalte van het gemeente zijn en kan deze kennis communiceren.
7.	a) heeft het vermogen, de geestelijke instelling en de psychosociale attitude om als theoloog te kunnen werken in kerk en samenleving. b) kan werkzaamheden beoefenen als theologisch geschoold medewerker, pastoraal of kerkelijk werker, missionair of evangelisatiewerker, onderwijsgevende, jeugdwerker.
8.	beschikt over het vermogen tot reflectie op de omgang met zichzelf, met medemensen en met God en de bereidheid om in die omgang te groeien.

14. Schema tweede studiejaar – cohort 2019

European Credit Transfer System

MODULE	Bachelor 3 ^e semester		Bachelor 4 ^e semester		Cursusjaar EC
	Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4	
Integratiecolleges	-	X		-	X
Themadagen	-	-	-	2,5	2,5
Persoonlijke en professionele vorming	X	X	X	X	X
Master I/II kritiekcollege	X	X	X	X	X
Algemene Kerkgeschiedenis 2, 3	-	-	2,5	2,5	5
Canoniek Oude testament	-	2,5	-	-	2,5
Canoniek Nieuwe testament	-	3,75	-	-	3,75
Dogmatiek 1, 2	2,5	-	-	2,5	5
Ethiek 2: Fundamentele ethiek	-	2,5	-	-	2,5
Evangelistiek/Missiologie 2	-	-	-	2,5	2,5
Exegese en Theologie Oude Testament 1	-	-	2,5	-	2,5
Exegese Nieuwe Testament 1	-	1,25	-	-	1,25
Geschiedenis Oud-Israël	-	-	2,5	-	2,5
Grieks 5, 6	2,5	-	2,5	-	5
Hebreeuws 4, 5	2,5	2,5	-	-	5
Inleiding Exegese OT/NT	5	-	-	-	5
Praktische theologie 1 t/m 4	2,5	2,5	2,5	2,5	10
Theologie Nieuwe Testament: Evangelien, Openbaring	-	-	2,5	-	2,5
Keuzemodule *	-	-	-	2,5	2,5
TOTAAL	15	15	15	15	60

* Zie voor een overzicht van de aangeboden keuzemodules pagina 91v aan het einde van de bachelor.

Voor modules aangeduid met een X staan wel colleges/contacturen gepland, maar worden (nog) geen studiepunten uitgekeerd.

Persoonlijke en professionele vorming

<i>Docent</i>	J.W. van der Zande-de Roo	<i>Module-code</i>	BaC-PPV
<i>Toetsvorm</i>	Gesprekken, opdrachten, reflectieverslagen en eindpaper	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde bachelor
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 1 t/m 4
<i>Tentamendata</i>	De student ontvangt via de mail een uitnodiging voor de gesprekken	<i>Colleges</i>	4 college-uren per collegeblok volgens apart rooster
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO of mail. In overleg met docent	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen Het verwerven en ontwikkelen van basale persoonlijke en professionele vaardigheden en inzichten, met als doel de effectiviteit te ontwikkelen van het persoonlijk handelen van de student.

De student verwerft in dat kader:

- kennis van de betekenis van manifesteren van zichzelf en het verbinden met de ander;
- basale kennis van communicatievaardigheden;
- kennis van en het om kunnen gaan met (eigen) kernkwaliteiten;
- enige kennis van transactionele analyse en weet dit op basale wijze praktisch toe te passen;
- kennis van de betekenis van het invloed hebben en macht uitoefenen;
- enige kennis van groepsdynamica en de betekenis hiervan voor zijn professionele handelen;
- vaardigheid in het opstellen van een persoonlijk ontwikkelingsplan.

Eindtermen

8

Leerlijnen

Schrijven, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden

Studielast

Werkcolleges 12 uur

Gesprekken met persoonlijk begeleider (2) 2 uur

Papers ter voorbereiding van de gesprekken en reflectieverslagen t.b.v. portfolio 3 uur

Toetseisen

- Voorbereiding van en actieve participatie tijdens de colleges en de gesprekken.
- Verslag van drie bijgewoonde pastorale gesprekken.
- Reflectieverslagen van de gesprekken met de persoonlijk begeleider.
- Persoonlijk ontwikkelingsplan.

Aanbevolen literatuur

Persoonlijke ontwikkeling

- Adriaansen, M. en J. Caris, *Elementaire sociale vaardigheden* (Houten: Bohn Stafleu van Loghum, 2011³).
- Dieterich, M., *Ontspannen leven. Omgaan met stress en spanningen* (Zoetermeer: Boekencentrum, 1998).
- Horst, Willem van der, *Met beide benen op de grond. God ontdekken in je levensverhaal* (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn Motief, 2014).
- Seiwert, L.J. e.a., *Het ABC van de persoonlijkheid. Uzelf en anderen beter begrijpen met het DISC persoonlijkheidsprofiel* (Remchingen: Persolog, 2012⁸).

Studievaardigheden

- Vloeberghs, Isabelle, *Focus op faalangst. Faalangst begrijpen en aanpakken* (Brussel: University Press Antwerp, 2015²).
- Tigchelaar, Mark, *Lezen, weten en niet vergeten* (Houten: Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum, 2015).

Communicatie

- Schulz von Thun, F., *Hoe bedoelt u? Een psychologische analyse van de menselijke communicatie* (Groningen: Wolters-Noordhoff, 2003²).
- Smit, J.H., *Tot de kern komen. De kunst van het pastorale gesprek* (Kampen: Kok, 2007²).

Kernkwaliteiten

- Ofman, D., *Hé ik daar...?! Ontdek en ontwikkel je persoonlijke kernkwaliteiten met het kernkwadrant* (Utrecht: Servire, 2007).
- Evelein, F & F. Korthagen, *Werken vanuit je kern. Professionele ontwikkeling vanuit kwaliteiten, flow en inspiratie* (Amsterdam: Uitgeverij Boom Nelissen, 2013²).

Transactionele analyse

- Roosjen, G., 'Leven of Overleven'; M. van der Does, 'Strooms', in: M. Kouwenhoven (ed.), *Transactionele Analyse in Nederland* (Ermelo: Algemeen Nederlands Instituut voor Transactionele Analyse, 1991).
- Thunnissen, Moniek & Anne de Graaf (eds.), *Leerboek Transactionele Analyse* (Utrecht: De Tijdstroom, 2013).

Invloed en macht

- Kessler, V. e.a., *Macht in de gemeente. Over machtsfiguren en machtsmisbruik in de kerk* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2002).
- Mulder, M., *De logica van Macht* (Schiedam: Scriptum, 2004).
(<http://www.maukmulder.nl/gratis-boeken.php>)

Zie voor meer literatuur ook onder de betreffende kopjes bij Persoonlijke en professionele vorming A-jaar.

Bijzonderheden Voor meer informatie over dit onderdeel in de studie zie men de ELO onder Algemene Informatie 2020/2021.

Dogmatiek 1: God de Zoon

<i>Docent</i>	Dr. C.C. den Hertog	<i>Module-code</i>	BaB-Do1
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	30 oktober, herkansing 14 januari	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen

De student:

- kan verschillende opvattingen weergeven over a. (erf)zonde, b. persoon en werk van Jezus Christus, c. verzoening;
- is in staat deze opvattingen te illustreren aan de hand van voorbeelden uit de geschiedenis en het heden;
- kan de relevantie van systematisch-theologische discussies (op de genoemde gebieden) uitleggen en waarderen;
- kan een beredeneerde keuze maken in het debat over de methode van de christologie en in het debat over de vraag of christologie het hart is van de theologie;
- kan beredeneerd de christelijke leer (op de bovengenoemde gebieden) toelichten en eventueel bekritisieren vanuit Bijbelse gegevens;
- kan complexe theologische teksten (op de bovengenoemde gebieden) samenvatten, analyseren en beredeneerd beoordelen.

Eindtermen

1, 2, 4a, 4c, 5, 6a

Leerlijnen

Kritisch analyseren en synthetiseren

Studielast

Hoorcolleges 9 uur
Collegevoorbereiding 24 uur
Zelfstudie 37 uur

Toetseisen

- Brink, G. van den & C. van der Kooi, *Christelijke dogmatiek. Een inleiding* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2012), 230-308 en 395-442. [127 p. cat. 3 → 18 uur]
- Genderen, J. van & W.H. Velema, *Beknopte gereformeerde dogmatiek* (Kampen: Kok, 1993²), 292-352, 354-399, 402-490. [206 p. cat. 2/3 → 34 uur minus 24 uur (voorbereiding colleges) → 10 uur]
- Iwand, Hans Joachim, "'Sed originale per hominem unum." Ein Beitrag zur Lehre vom Menschen', in: id., *Glaubensgerechtigkeit. Gesammelte Aufsätze*, ed. Gerhard Sauter (München: Chr. Kaiser Verlag, 1980), 2:171-193. [22 p. cat. 2 → 4 uur]
- Collegestof. [→ 5 uur]

Aanbevolen literatuur

- Bauckham, Richard J., *Jesus and the God of Israel. God Crucified and Other Studies on the New Testament's Christology of Divine Identity* (Grand Rapids: Eerdmans, 2008).
- Beek, A. van de, *Jezus Kurios. Christologie als hart van de theologie. Spreken over God 1.1* (Kampen: Kok, 1998).
- Bockmuehl, Markus N.A., *The Cambridge Companion to Jesus* (Cambridge: UP, 2001).
- Crisp, Oliver D., *Divinity and Humanity. The Incarnation Reconsidered* (Cambridge: UP, 2007).
- Kasper, Walter, *Jesus der Christus* (Mainz: Grünewald, 1998¹²).
- Kooi, C. van der, *Hinkelen binnen de lijnen. Krijtstreden voor een christologie* (Kampen: Kok, 1999).
- Pannenberg, Wolfhart, *Grundzüge der Christologie* (Gütersloh: G. Mohn, 1964).

Bijzonderheden Deze module wordt aan het B- en C-jaar samen gegeven.

Grieks 5

<i>Docent</i>	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	<i>Module-code</i>	BaB-G5 (2,5)
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	3 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	26 oktober, herkansing 11 januari	<i>Colleges</i>	2 x 2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Grieks 1-4 afgerond

Leerdoelen

De student consolideert zijn kennis van de Griekse grammatica en is in staat onderdelen hiervan uit te leggen (kennis) en aan te wijzen in de teksten (inzicht). Verder maakt de student kennis met de teksten van enkele evangelieschrijvers en is hij aan het eind van de periode in staat de Griekse zinnen in deze teksten op morfologisch en syntactisch niveau te analyseren en in correct Nederlands weer te geven (kennis/inzicht). Daarnaast kan hij aangeven hoe verschillende Bijbelvertalingen met de Griekse grondtekst zijn omgegaan en is hij in staat een stukje ongeziene tekst te vertalen (toepassing).

Eindtermen

3a

Leerlijnen

Praktische vaardigheden, kritisch analyseren en synthetiseren

Studielast

Hoorcolleges, instructiecolleges 18 uur
Collegevoorbereiding 24 uur
Zelfstudie 28 uur

Toetseisen

- Actieve participatie tijdens colleges.
- Tentamen:
 - Marcus 1 en Johannes 15
 - Nader op te geven paragrafen uit: Hensels, P.M., *Nieuwtestamentisch Grieks. Een beknopte grammatica* (Bussum: Uitgeverij Coutinho, 2008).

Aanbevolen literatuur

- Bauer, W., *Griechisch-deutsches Wörterbuch zu den Schriften des Neuen Testaments und der frühchristlichen Literatur* (Berlin e.a.: de Gruyter, 1988⁶).
- Blass, F. e.a., *Grammatik des neutestamentlichen Griechisch* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1984¹⁶ of later).
- Louw, J.P. & E.A. Nida, *Greek-English Lexicon of the New Testament Based on Semantic Domains* (New York: United Bible Societies, 1988 of later).
- Murre, J.A., *Lexicon Nieuwe Testament* (Vught: Skandalon, 2016³).
- Nestle, E. & K. Aland, *Novum Testamentum Graece* (Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 2012²⁸) (**verplicht aanschaffen**).
- Rijksbaron, A. e.a., *Beknopte Syntaxis van het klassiek Grieks* (Lunteren: Hermaion, 2000).
- Zerwick, M. & M. Grosvenor, *A grammatical analyses of the Greek New Testament* (Roma: Editrice Pontificio Instituto Biblico, 1996⁵ of later).

Hebreeuws 4

<i>Docent</i>	Dr. H. de Waard	<i>Module-code</i>	BaB-He4
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen en schriftelijk werkstuk	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	5 november, herkansing 5 januari	<i>Colleges</i>	4 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 1	<i>Instapeis</i>	Tentamen Hebreeuws 2 met goed gevolg afgelegd, colleges Hebreeuws 3 gevolgd

Leerdoelen

De student:

- onderhoudt de bij Hebreeuws 1-3 verworven kennis en vaardigheden;
- heeft basale kennis van de syntaxis van het Bijbels Hebreeuws;
- breidt zijn kennis van de vocabulaire van het Bijbels Hebreeuws uit (werkwoorden);
- kan eenvoudige Hebreeuwse teksten analyseren en in het Nederlands vertalen.

Eindtermen

3, 5

Leerlijnen

Kritisch analyseren en synthetiseren, praktische vaardigheden

Studielast

Hoor-, werk- en instructiecolleges 18 uur
Collegevoorbereiding 22 uur (11 x 2 uur)
Zelfstudie 20 uur
Schriftelijk werkstuk 10 uur

Toetseisen

Schriftelijk werkstuk:

Een geannoteerde vertaling van enkele gedeelten uit de Hebreeuwse Bijbel (totaal ong. 15 verzen; door de docent op te geven).

Tentamen:

- Hand-out syntaxis Bijbels Hebreeuws (selectie, door de docent op te geven).
- Baasten, M.F.J. & W.Th. van Peursen, *Leerboek van het Bijbels Hebreeuws, gebaseerd op J.P. Lettinga's Hulpboek bij de grammatica van het Bijbels Hebreeuws* (Leiden: Brill, 2012), incl. Woordenlijst 3: Lijst van frequente werkwoorden (de eerste 100 werkwoorden).
- Lettinga, J.P., *Grammatica van het Bijbels Hebreeuws*, twaalfde, herziene editie door M.F.J. Baasten en W.Th. van Peursen (Leiden: Brill, 2012).
- Woordenlijst Hebreeuws-Nederlands, sectie 1-5 en 7.
- Enkele gedeelten uit de Hebreeuwse Bijbel, door de docent op te geven (totaal ong. 25 verzen).

Te gebruiken

Editie Hebreeuwse Bijbel:

- *Biblia Hebraica Stuttgartensia* (BHS) (Stuttgart, 1977 of later).

Woordenboeken:

- Broers, P.D.H., *Woordenboek van het Bijbels Hebreeuws* (Nieuw-Lekkerland: De Haan Boeken, 2007 of later).
- Clines, D.J.A. (ed.), *The Dictionary of Classical Hebrew*. 8 Volumes (Sheffield: Sheffield Academic Press, 1993-2011).
- Gesenius, W. & F. Buhl, *Hebräisches und Aramäisches Handwörterbuch über das Alte Testament* (Leipzig: F.C.W. Vogel, 1915¹⁶ of later).
- Koehler, L. & W. Baumgartner, *Lexicon in Veteris Testamenti Libros + Supplementum* (Leiden: Brill, 1953, herdruk 1973).
- VanGemeren, W.A. (ed.), *New International Dictionary of Old Testament Theology and Exegesis*. 5 Volumes (Carlisle: Paternoster, 1997).

Inleiding Exegese OT/NT

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder en prof. dr. H.G.L. Peels	<i>Module-code</i>	BaB-ExOTinl en BaB-ExNTinl
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen (OT + NT), exegetisch werkstuk (OT) en exegesepaper (NT)	<i>Omvang</i>	5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2,5 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	20 oktober, herkansing 26 januari	<i>Colleges</i>	4 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Inleveren exegetisch werkstuk OT uiterlijk drie dagen vóór het tentamen	<i>Instapeis</i>	Colleges Hebreeuws 1 en 2 en Grieks 1 en 2

Leerdoelen De student:

- maakt zich de belangrijkste methodische stappen in de exegese eigen en schrijft een eerste eigen (beknopte) exegese;
- leert de hulpmiddelen voor de exegese kennen en gebruiken;
- verwerft elementaire kennis over de tekstgeschiedenis en tekstkritiek van OT en NT;
- oefent in het omgaan met tekstkritische vragen.

Eindtermen 2a, 2b, 3a, 5a, 5b

Leerlijnen Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, samenwerken, praktische vaardigheden

Studielast

Deel OT: 70 uur

- Werkcolleges 4,5 uur
- Hoorcolleges 4,5 uur
- Collegevoorbereiding 7 uur
- Exegetisch werkstuk OT 24 uur
- Zelfstudie tentamen deel OT 30 uur

Deel NT: 70 uur

- Hoor- en werkcolleges 9 uur
- Collegevoorbereiding 5 uur
- Zelfstudie tentamen deel NT 41 uur
- Exegepaper NT 15 uur

Toetseisen

Deel OT:

- Exegetisch werkstuk (max. 2.000 wrd.). [→ 24 uur]
- Schriftelijk tentamen over Dictaat Inleiding Exegese OT. [→ 30 uur]

Deel NT:

- Schriftelijk tentamen over:
 - Collegestof Inleiding Exegese NT, incl. paper 'Sigla'. [→ 3 uur]
 - Bock, D.L. & B.M. Fanning (eds.), *Interpreting the New Testament Text. Introduction to the Art and Science of Exegesis* (Wheaton, Ill: Crossway, 2006), hfdst. 1, 2, 5-9, 11, 12. [174 p. cat. 2 → 34 uur]
 - Inleiding op *Novum Testamentum Graece* (Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 2012²⁸). [30 p. relevant, op college besproken, leesstof → 4 uur].
- Oefening met stappenplan exegese: paper van 2.000 wrd. [→ 15 uur]

Aanbevolen literatuur

- Brink, G. van den, *Van Koinè tot Canon. De overlevering van het Griekse Nieuwe Testament* (Zoetermeer: Boekencentrum, 1995).
- Lange, A. & E. Tov (eds.), *Textual History of the Bible. Volume 1A and 1B* (Leiden/Boston: Brill, 2016 en 2017).
- Metzger, B.M., *The Text of the New Testament. Its Transmission, Corruption and Restoration* (New York: Oxford University Press, 1992).
- Tov, E., *Textual Criticism of the Hebrew Bible. Revised and Expanded Edition* (Minneapolis: Fortress, 2012³).
- Fischer, A.A., *Der Text des Alten Testaments. Neubearbeitung der Einführung in die Biblia Hebraica von Ernst Würthwein* (Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 2009).
- Themanummer 'De Bronteksten van de Bijbel', *Met Andere Woorden*, 16/3-4 (2016).

Bijzonderheden Aanschaffen:

- *Biblia Hebraica Stuttgartensia* (Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 1977 of later).
- *Novum Testamentum Graece* (Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 2012²⁸).

Deze module bestaat uit een deel OT (6 blokken; door prof. dr. H.G.L. Peels) en een deel NT (6 blokken; door dr. M.C. Mulder). Het eindcijfer van het tentamen is het gemiddelde van het OT-deel en het NT-deel. Een onderdeel moet worden herkanst als men daarvoor lager dan een 5,5 haalt. Het exegetisch werkstuk OT en NT dienen beide eveneens voldoende te zijn (waardering: onvoldoende/ voldoende/goed/excellent).

Praktische theologie 1: Inleiding praktische theologie/Poimeniek

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater en drs J. van 't Spijker	<i>Module-code</i>	BaB-PT1
<i>Toetsvorm</i>	<i>Inleiding praktische theologie:</i> Paper <i>Poimeniek:</i> Portfolio met daarin de uitwerking van de verschillende toetsopdrachten	<i>Omvang</i>	2,5 EC (1,25 EC Inleiding praktische theologie en 1,25 EC Poimeniek, waarvan 2 x 0,25 voor stage)
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 x 1 college-uur per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 1	<i>Instapeis</i>	<i>Poimeniek:</i> Psychologie en PPV

<i>Leerdoelen</i>	<i>Inleiding praktische theologie:</i> De student: - heeft inzicht in verschillende visies op praktische theologie en kan beargumenteren wanneer sprake is van een gereformeerde visie; - kan een presentatie waarin gebruikgemaakt wordt van statistieken op een verantwoorde manier interpreteren; - maakt tijdens de stage kennis met enkele elementaire manieren van praktisch-theologisch onderzoek door middel van bestuderen van brondocumenten en het houden van interviews; - is in staat beknopt schriftelijk verslag te doen van zijn ervaringen aan de hand van de stageopdrachten in de Stagenota en daarin te verwerken wat tijdens deze colleges bestudeerd is. <i>Poimeniek:</i> De student: - heeft kennis van de belangrijkste stromingen op het gebied van het pastoraat. - bouwt inzicht op in het specifieke karakter van pastorale zorg te midden van allerlei vormen van hulpverlening, alsmede de eigen aard van gereformeerd pastoraat. - verwerft initiële praktische vaardigheden m.b.t. het voeren van pastorale gesprekken
<i>Eindtermen</i>	<i>Inleiding praktische theologie:</i> 1 t/m 4, 7 <i>Poimeniek:</i> 2, 3b, 4a, 4c, 5b, 6a, 7a, 7b, 8
<i>Leerlijnen</i>	Schrijven, mondeling presenteren, praktische vaardigheden, geestelijke instelling, psychosociale attitude
<i>Studielast</i>	<i>Inleiding praktische theologie:</i> Colleges 4,5 uur Collegevoorbereiding 4,5 uur Zelfstudie 18 uur Paper 8 uur <i>Poimeniek:</i> - Colleges (te besteden aan een inleiding in de poimeniek en een aantal belangrijke thema's in het pastoraat, organisatie en uitvoering van pastorale gesprekken, het omgaan met pastorale situaties aan de hand van verschillende casussen) 9 uur - Praktische opdracht (het voeren van pastorale gesprekken en daarvan schriftelijk verslag doen, zie opdracht 1 en 2) 17 uur

- Collegevoorbereiding 4 uur
- Zelfstudie, zie opdracht 3 30 uur
- Schrijven eindverslag 10 uur

Toetseisen

Inleiding praktische theologie:

- Kater, M.J., *Liever langer luisteren. Een focus op de communicatie van het Woord in de 21e eeuw*. Apeldoornse Studies 70 (Apeldoorn: TUA, 2017), 23-39. [16 p. cat. 2 → 3 uur].
- Osmer, Richard R., *Practical Theology. An Introduction* (Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans, 2008), 79-173. [94 p. cat. 2 → 13 uur]
- Collegestof. [→ 2 uur]

Poimeniek:

De toetsing bestaat uit de volgende opdrachten voor het portfolio:

- Het schrijven van een werkverslag van een drietal pastorale gesprekken.
- Het schrijven van een verslag van een korte casusstudie over een specifiek pastoraal terrein.
- Het schrijven van een eindrapportage met daarin reflectieverslag over onderdelen van de bestudeerde literatuur.
- Een eindgesprek.
- Kooi, Margriet van der & Kees van der Kooi, *Goed gereedschap is het halve werk. De urgentie van theologie in pastoraat en zielzorg* (Utrecht: Boekencentrum, 2017), 7-168. [161 p. cat. 3 → 15 uur]
- Meulen, H.C. van der (ed.), *Liefdevol oog en open oor. Handboek pastoraat in de christelijke gemeente* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2010⁴), hfdst. 6 t/m 9. [168 p. cat. 3 → 15 uur]

N.B.: De toetsing betreft de uitwerking van alle opdrachten waaraan de student vanaf blok 1 (Praktische Theologie 1) tot en met blok 4 (Praktische Theologie 4) werkt.

Aanbevolen literatuur

Poimeniek:

- Assink, M. (ed.), *De praktijk van het ambt. Handreiking aan nieuwe ambtsdragers* (Barneveld: De Vuurbaak, 2012).
- Blok, J., *Bitterzoet. Een handreiking voor zieken en hun omgeving* (Barneveld: Plateau, 2006).
- Bukowski, P., *De Bijbel ter sprake brengen. Een basisvraag in het pastoraat* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2003).
- Klein Kranenburg, E.S., *Trialoog. De Derde in het pastorale gesprek* (Den Haag: Boekencentrum, 1988).
- Kramer-Hasselaar, G., *In gesprek. Handreiking gespreksvoering in het pastoraat* (Utrecht: Kok, 2011).
- Koole, D. & W.H. Velema (eds.), *Uit liefde tot Christus en Zijn gemeente. Een handreiking aan de ouderling* (Kampen: Kok, 1982).
- Pelt, J.W. van, *Pastoraat in trinitarisch perspectief. De samenhang tussen trinitarische en antropologische aspecten in het pastoraat* (Heerenveen: Groen, 1999).
- Rietberg, C. e.a., *Handboek voor kinder- en jeugdpastoraat* (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 2012).
- Smit, J., *Tot de kern komen. De kunst van het pastorale gesprek* (Kampen: Kok, 2006).
- Vries, R.J. de, *Gods Woord verandert mensen. Een praktisch-theologisch onderzoek naar het veranderingsconcept in de pastorale theologie van Eduard Thurneysen* (Gorinchem: Narratio, 2008).

Bijzonderheden

- Poimeniek moet in samenhang worden gezien met de modules ontwikkelingspsychologie, pastorale psychologie en PPV.
- Dit onderdeel behoort tot de module 'Praktische theologie 1-4'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.

Canoniek Nieuwe Testament

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder	<i>Module- ccode</i>	BaB-CNT
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	3,75 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	28 januari, herkansing 25 maart	<i>Colleges</i>	3 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Grieks 1 t/m 5 voldoende hebben afgerond

Leerdoelen

De student:

- kan de eigen aard van het Nieuwe Testament als tweede deel van de Bijbel en de gereformeerde theologische uitgangspunten met betrekking tot de canoniek van het Nieuwe Testament omschrijven;
- kan initieel enkele elementaire inleidingsvragen per nieuwtestamentisch Bijbelboek (Evangelien, Handelingen, Brieven, Openbaring) uiteenzetten en deze op grond van eigen overtuiging kritisch evalueren;
- kan in hoofdlijn het onderzoek naar de wordingsgeschiedenis van het Nieuwe Testament weergeven; dit betreft de nieuwtestamentische canon in zijn geheel en in het bijzonder de synoptische evangelien;
- kan elk van de evangelien typeren naar zijn eigen aard, de verschillende accenten daarin per Bijbelboek benoemen en de achtergronden daarvan verklaren;
- is in staat om van de inhoud van elk nieuwtestamentisch boek enkele hoofdlijnen te reproduceren;
- weet waar hij materiaal voor verdere bestudering van inleidingsvragen kan vinden;
- maakt initieel kennis met de nieuwtestamentische apocriefen (m.n. apocriefe evangelien).

Eindtermen

1, 2a, 2b, 3a, 5a, 5b, 6a

Leerlijnen

Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden

Studielast

Hoor- en werkcolleges 13,5 uur

(colleges n.a.v. enkele belangrijke canonieke kwesties. Specifieke aandacht krijgen het synoptisch vraagstuk en nieuwere inzichten in de ontstaansgeschiedenis van de evangelien. In de werkcolleges worden van tevoren opgegeven artikelen besproken en oefeningen gedaan in (Griekse) tekstvergelijking. Ook wordt eenmaal een mondelinge presentatie van de canoniek van een Bijbelboek voorbereid.)

Collegevoorbereiding 6 uur

Zelfstudie 85,5 uur

Toetseisen

- Bruggen, J. van, *Het evangelie van Gods zoon. Persoon en leer van Jezus volgens de vier evangelien* (Kampen: Kok, 1996), hfdst. 8 (p. 186-207). [21 p. cat. 1/2 → 5 uur]
- Hays, Richard B., *Achteruit lezen. Jezus ontdekken in het Oude Testament* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2016), hfdst. 1, 2, 3, 6 [89 p. cat. 2/3 → 14,5 uur]
- Naselli, Andrew D., *Introducing the New Testament* (Grand Rapids: Zondervan, 2010). [160 p. cat. 1/2 → 40 uur]
- Versteeg, J.P., *Evangelie in viervoud. Een karakteristiek van de vier evangelien* (Kampen: Kok, 1980 of later). [130 p. cat. 2 → 26 uur]
- Collegestof

Aanbevolen literatuur

- Achtemeier, P.J. e.a., *Introducing the New Testament. Its Literature and Theology* (Grand Rapids: Eerdmans, 2001).
- Aune, David E. (ed.), *The Blackwell Companion to the New Testament* (Malden/Oxford: Wiley-Blackwell, 2010).
- Bauckham, Richard, *Jesus and the Eyewitnesses. The Gospels as Eyewitness Testimony* (Grand Rapids: Eerdmans, 2006).
- Bockmuehl, Markus & Donald A. Hagner (eds.), *The Written Gospel* (Cambridge: Cambridge University Press, 2005).
- Bruggen, J. van, *Het kompas van het christendom. Ontstaan en betekenis van een omstreden bijbel* (Kampen: Kok, 2003).
- Carson, D.A. & D.J. Moo, *An Introduction to the New Testament* (Second Edition) (Grand Rapids: Zondervan, 2005).

- Helyer, Larry R., *Exploring Jewish Literature of the Second Temple Period. A Guide for New Testament Students*, Christian Classics Bible Studies (Downers Grove: IVP Academic, 2002).
- Marksches, Chr. (ed.), *Antike christliche Apokryphen*, I. Band, Evangelien und Verwandtes (Tübingen: Mohr Siebeck, 2012).
- Perkins, Pheme, *Introduction to the Synoptic Gospels* (Grand Rapids: Eerdmans, 2007).
- Woude, A.S. van der (ed.), *Bijbels Handboek, 3: Het Nieuwe Testament* (Kampen: Kok, 1987), hfdst. 6.

Canoniek Oude Testament

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.G.L. Peels	<i>Module-code</i>	BaB-COT
<i>Toetsvorm</i>	Groepspresentatie en schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	7 januari, herkansing 8 april	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Colleges Hebreeuws 1 t/m 3

<i>Leerdoelen</i>	De student: - kan de eigen aard van het Oude Testament als eerste deel van de Bijbel en de gereformeerde uitgangspunten met betrekking tot de canoniek van het Oude Testament omschrijven; - verwerft zich elementaire kennis van de inleidingsvragen per oudtestamentisch Bijbelboek (of groep van Bijbelboeken) en kan deze mede op grond van eigen overtuiging kritisch evalueren; - kan in hoofdlijn het onderzoek naar de wordingsgeschiedenis van het Oude Testament (dit betreft zowel de oudtestamentische canon in zijn geheel als de afzonderlijke Bijbelboeken) weergeven; - weet waar hij materiaal voor verdere bestudering van inleidingsvragen kan vinden.
<i>Eindtermen</i>	2a, 2b, 5a, 5b, 6a
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges over de vragen van de algemene canoniek (problematiek van de afsluiting en de grenzen van de canon, het gezag, de groei en de eenheid van de canon) 4,5 uur Werkcolleges, te besteden aan enkele problemen uit de bijzondere canoniek (groepjes studenten leiden hiertoe een bespreking met powerpointpresentatie) 9,5 uur Zelfstudie: literatuurtentamen 56 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Vriezen, Th.C. & A.S. van der Woude, <i>Oud-Israëlitische en vroegjoodse literatuur</i> (Kampen: Kok, 2000¹⁰), 121-392. [270 p. cat. 1/2 → 52 uur] ◦ Collegedictaat. [→ 4 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Arnold, B.T., <i>Introduction to the Old Testament</i> (Cambridge: University Press, 2014). - Beckwith, R., <i>The Old Testament Canon of the New Testament Church and its Background in Early Judaism</i> (London: SPCK, 1985). - Hess, Richard S., <i>The Old Testament. A Historical, Theological, and Critical Commentary</i> (Grand Rapids: Baker Academic, 2016). - Trebelle Barrera, J.C., <i>The Jewish Bible and the Christian Bible. An Introduction to the History of the Bible</i> (Leiden: Brill, 1998). - Zenger, E. e.a. (eds.), <i>Einleitung in das Alte Testament</i> (Stuttgart: Kohlhammer, 2015⁹).

Ethiek 2: Fundamentele ethiek

<i>Docent</i>	Dr. D.J. Steensma	<i>Module-code</i>	BaB-Eth2
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	18 januari, herkansing 22 maart	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	Verwerven van kennis van en inzicht in de wijze waarop de Bijbel spreekt over moraal, en hoe de theologische ethiek zich op de Schrift kan en mag beroepen.
<i>Eindtermen</i>	1 t/m 6
<i>Leerlijnen</i>	Kritisch analyseren en synthetiseren
<i>Studielast</i>	Hoor-/werkcolleges 9 uur Zelfstudie 61 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Grenz, Stanley J., <i>The Moral Quest. Foundations of Christian Ethics</i> (Leicester: InterVarsity Press, 1997), 13-302. [290 p. cat. 3 → 44 uur] ◦ Lalleman-de Winkel, H., <i>Van levensbelang. De relevantie van de oudtestamentische ethiek</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 1999). [129 p. cat. 3 → 14 uur] ◦ Collegedictaat. [→ 3 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Banner, Michael, <i>Christian Ethics. A Brief History</i> (Malden: Willy Blackwell, 2009). - Douma, J., <i>De Tien Geboden. Handreiking voor het christelijk leven</i> (Kampen: Van den Berg, 1992).
<i>Bijzonderheden</i>	Deze module wordt gezamenlijk met het C-jaar gegeven.

Exegese Nieuwe Testament 1

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder	<i>Module-code</i>	BaB-ExNT1
<i>Toetsvorm</i>	Groepsverslag	<i>Omvang</i>	1,25 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	3 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 2	<i>Instapeis</i>	Bijbel in context, Inleiding exegese en colleges Grieks 5 voldoende hebben afgerond

<i>Leerdoelen</i>	De student: - verwerft initiële vaardigheden in de uitleg van het Nieuwe Testament. De in de module Inleiding exegese NT verworven kennis en vaardigheden worden toegepast en verder ontwikkeld; - krijgt in hoorcolleges inzicht in het exegetische proces; - oefent in groepswork in het zelfstandig exegetiseren van een opgegeven perikoop; - weet daarin op een vruchtbare manier met anderen samen te werken; - leert het verworven inzicht in de perikoop adequaat en relevant te presenteren; De keuze van de perikopen is zodanig gevarieerd dat in het geheel van het curriculum de diverse nieuwtestamentische boeken en hoofdgenres aan de orde komen.
<i>Eindtermen</i>	1, 2a, 2b, 3a, 5a, 5b, 6a, 8
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges 9 uur Werkcolleges 4,5 uur Collegevoorbereiding, inclusief bijdrage aan een groepsworkstuk 21,5 uur

- Aanbevolen literatuur**
- Berger, Klaus, *Exegese des Neuen Testaments. Neue Wege vom Text zur Auslegung* (Heidelberg: Quelle & Meyer, 1991).
 - Ebner, Martin & Bernhard Heiniger, *Exegese des Neuen Testaments: Ein Arbeitsbuch für Lehre und Praxis* (Paderborn: Ferdinand Schöningh, 2018⁴).
 - Fee, Gordon D., *Exegese van het Nieuwe Testament: Een praktische handleiding* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2001).
 - McKnight, Scot, *Introducing New Testament Interpretation* (Grand Rapids: Baker, 1996).
 - Schnelle, Udo, *Einführung in die neutestamentliche Exegese* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2014).
 - Op de ELO wordt een lijst met aanbevolen commentaren aangeboden.
- Bijzonderheden**
- De hoor- en werkcolleges Exegese NT 1 en Exegese NT 2 worden gecombineerd.

Hebreeuws 5

<i>Docent</i>	Dr. H. de Waard	<i>Module-code</i>	BaB-He5
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen en schriftelijk werkstuk	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	21 januari, herkansing 18 maart	<i>Colleges</i>	4 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 2	<i>Instapeis</i>	Tentamen Hebreeuws 3 met goed gevolg afgelegd

- Leerdoelen**
- De student:
- onderhoudt de bij Hebreeuws 1-4 verworven kennis en vaardigheden;
 - breidt zijn kennis uit van alle onderdelen van de syntaxis van het Bijbels Hebreeuws;
 - breidt zijn kennis uit van de vocabulaire van het Bijbels Hebreeuws (naamwoorden, werkwoorden);
 - kan moeilijkere Hebreeuwse teksten analyseren en in het Nederlands vertalen.
- Eindtermen**
- 3, 5
- Leerlijnen**
- Kritisch analyseren en synthetiseren, praktische vaardigheden
- Studielast**
- Hoor-, werk- en instructiecolleges 18 uur
 Collegevoorbereiding 22 uur (11 x 2 uur)
 Zelfstudie 10 uur
 Schriftelijk werkstuk 20 uur
- Toetseisen**
- Schriftelijk werkstuk:*
 Een geannoteerde analyse en vertaling van enkele gedeelten uit de Hebreeuwse Bijbel (totaal ong. 30 verzen, door de docent op te geven).
- Tentamen:*
- Baasten, M.F.J. & W.Th. van Peursen, *Leerboek van het Bijbels Hebreeuws, gebaseerd op J.P. Lettinga's Hulpboek bij de grammatica van het Bijbels Hebreeuws* (Leiden: Brill, 2012), incl. Woordenlijst 3: Lijst van frequente werkwoorden (de eerste 120 werkwoorden).
 - Lettinga, J.P., *Grammatica van het Bijbels Hebreeuws*, twaalfde, herziene editie door M.F.J. Baasten en W.Th. van Peursen (Leiden: Brill, 2012).
 - Woordenlijst Hebreeuws-Nederlands, sectie 1-7.
 - Enkele gedeelten uit de Hebreeuwse Bijbel, door de docent op te geven (totaal ong. 50 verzen).
- Te gebruiken**
- Zie onder Hebreeuws 4.

Integratiecolleges en themadagen

<i>Docent</i>	Hoogleraren en (gast)docenten	<i>Module-code</i>	Ba-IT
<i>Tentamenvorm</i>	Testimonium	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde B-jaar
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 2 resp. 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 + 3 (college)dagen
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Data</i>	21 en 22 december (integratiecolleges) 13 t/m 16 april (themadagen)

Leerdoelen Verwerving en verdieping van inzicht in een specifiek theologisch thema, met het oog op de samenhang van de theologische disciplines. Verwerven van vaardigheid in het beoordelen van een theologische vraagstelling en zijn overtuiging beargumenteren in een wetenschappelijke discussie.

Eindtermen 6a, 8

Leerlijnen Discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling

Studielast Hoorcolleges door hoogleraren en (gast)docenten.
Plenaire discussie of bespreking in groepen aan de hand van stellingen of vragen.
Eigen bijdragen door studenten.
Bijbelstudie.
- integratiecolleges 10 uur
- themadagen 18 uur
- collegevoorbereiding 2 uur

Aanbevolen literatuur Zie het programma met literatuurtips dat voorafgaand aan de colleges wordt uitgereikt.

Bijzonderheden

- Integratiecolleges worden gehouden in het gebouw van de TUA. Hoogleraren en docenten belichten het centrale thema vanuit hun eigen vakgebied.
- Themadagen worden doorgaans elders in Nederland of een van de naburige landen gehouden. Gastsprekers worden uitgenodigd een lezing te geven over het centrale thema en ook worden in dat kader excursies georganiseerd. Eens in de 5 à 6 jaar wordt in plaats van de themadagen zo mogelijk een reis naar Israël gepland.
- Het bijwonen van de integratiecolleges en themadagen is verplicht.
- Indien de student door omstandigheden niet aanwezig kan zijn, dient hij zelf te zorgen voor vervanging met een omvang van 1 EC (28 uur). Als vervanging kan gedacht worden aan bezoek aan een (theologisch of verwant onderwerp) symposium, een keuzemodule e.d. Goedkeuring van de vervangende stof dient gevraagd te worden aan de examencommissie met overlegging van een bewijs. Dat kan in het geval het een symposium o.i.d. betreft door middel van een verslag, voor een keuzemodule volstaat een kopie van het tentamenbriefje. Er kan geen financiële bijdrage gevraagd worden aan de TUA in de kosten van een symposium e.d. als dit bezocht wordt ter vervanging van themadagen of integratiecolleges.

Integratiecolleges en/of themadagen kunnen in totaal maximaal 3 keer gedurende de bachelor op deze wijze vervangen worden.

Praktische theologie 2: Catechetik/Spiritualistiek

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater en drs. L. Snoek	<i>Module-code</i>	BaB-PT2
<i>Toetsvorm</i>	<i>Catechetik:</i> Schriftelijk tentamen <i>Spiritualistiek:</i> Paper	<i>Omvang</i>	2,5 EC (1,25 EC Catechetik en 1,25 EC Spiritualistiek, waarvan 2 x 0,25 voor stage)
<i>Tentamenduur</i>	3 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	Schriftelijk tentamen (open-boektentamen): 12 januari Herkansing 30 maart	<i>Colleges</i>	<i>Catechetik:</i> 3 x 3 college-uren <i>Spiritualistiek:</i> 6 x 1 college-uur
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. <i>Spiritualistiek:</i> Laatste dag tentamenperiode blok 2.	<i>Instapeis</i>	<i>Catechetik:</i> Praktijkplek t.b.v. stagelessen <i>Spiritualistiek:</i> N.v.t.

Leerdoelen

Catechetik:

De student:

- verwerft inzicht in het karakter en de doelstellingen van de catechese;
- neemt kennis van pedagogische en didactische beginselen, toegepast op catechese;
- ontwikkelt vaardigheden om op een pedagogisch en didactisch verantwoorde wijze catechisatielessen voor te bereiden, te geven en te evalueren.

Spiritualistiek:

De student:

- heeft inzicht in verschillende visies op wat onder spiritualiteit verstaan wordt en kan verschillende stromingen duiden;
- kan op een adequate manier de 'spirituele ligging' van de gemeente omschrijven en theologisch evalueren;
- is in staat beknopt schriftelijk verslag te doen van zijn ervaringen aan de hand van de stageopdrachten in de Stagenota en daarin te verwerken wat tijdens deze colleges bestudeerd is.

Eindtermen

Catechetik:

2, 5 t/m 8

Spiritualistiek:

2, 4, 7, 8

Leerlijnen

Catechetik:

Kritisch analyseren en synthetiseren, mondeling presenteren, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden

Spiritualistiek:

Schrijven, mondeling presenteren, praktische vaardigheden, geestelijke instelling, psychosociale attitude

Studielast

Catechetik:

Colleges 6,25 uur

Collegevoorbereiding 3,75 uur

Zelfstudie 18 uur (incl. take-home-tentamen, dezelfde literatuur moet worden gebruikt bij de reflectie op de praktijkopdracht, zie daarvoor PT 4)

Spiritualistiek:

Colleges 4,5 uur

Collegevoorbereiding 4,5 uur

Zelfstudie 13 uur

Paper 6 uur

Catechetik & Spiritualistiek

Stage 14 uur

<i>Toetseisen tentamen/paper</i>	<i>Catechetiek:</i> ◦ Kock, A. de e.a., <i>Altijd leerling. Basisboek catechetiek</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2011), hfdst. 1 t/m 10. [270 p. leesstof → 18 uur] <i>Spiritualistiek:</i> ◦ McGrath, Alister, <i>Christelijke spiritualiteit</i> (Kampen: Kok, 2002), 21-111. [90 p. cat. 3 → 13 uur]. (Engelse uitgave: <i>Christian spirituality. An introduction</i> (Oxford, UK, Malden, Mass.: Blackwell Publishers, 1999).
<i>Aanbevolen literatuur</i>	<i>Catechetiek:</i> - Meerveld, Hans, <i>Opbrengsten van jongerencatechese. Een kwalitatief empirisch onderzoek in vier protestantse geloofsgemeenschappen in Nederland</i> (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 2018). - Verboom, W., <i>Leren kennen. Een visie op catechese vanuit het verbond</i> (Kampen: Kok, 1989). <i>Spiritualistiek:</i> - Plaisier, Arjan, <i>Zorg voor de ziel. Spiritueel leven vanuit de christelijke traditie</i> (Utrecht: KokBoekencentrum, 2020).
<i>Stage</i>	- De richtlijnen en formuleren ten behoeve van de 'stage catechetiek' zijn te vinden in de 'Praktijknota Praktische theologie', zie ELO. - De stage omvat 14 uur. Hieronder vallen voor catechetiek: het voorbereiden, bijwonen en verzorgen van catecheselessen. Het is aan de student hoe hij de stage-uren verspreidt over het studiejaar. Zie verder, o.a. voor informatie over het stage-onderdeel spiritualistiek, de stagenota op de ELO. - Dit onderdeel behoort tot de module 'Praktische theologie 1-4'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.

Algemene Kerkgeschiedenis 2: Luther en lutheranisme

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	BaB-Kg2
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen en leesverslag	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	19 maart, herkansing 25 juni	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 3	<i>Instapeis</i>	Kerkgeschiedenis 1

<i>Leerdoelen</i>	- Het verwerven van kennis van en inzicht in de persoon en het werk van Martin Luther en de geschiedenis van kerk en theologie van de vroege Reformatie. - Bronteksten uit deze periode zelfstandig kunnen analyseren. - In staat zijn om de relevantie te beoordelen van de eerstgenoemde doelstelling voor de huidige situatie van kerk en theologie. - In staat zijn om een wetenschappelijk werkstuk over een persoon of thema uit deze periode te maken en dit te presenteren. - Oog krijgen voor historische patronen en ontwikkelingen en met name voor de betekenis van het begrip 'reformatorisch'. - In staat zijn de opgedane kennis praktisch te maken voor prediking en pastoraat.
<i>Eindtermen</i>	1, 2, 3b, 4a, 5, 8
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges 9 uur Leesverslag 16 uur Zelfstudie 45 uur

- Toetseisen**
- Woodbridge, John D. & Frank A. James, III, *Church History Volume Two 'From Pre-Reformation to the Present Day'* (Grand Rapids: Zondervan, 2013), p. 73-105 en 183-251. [110 p. cat. 2 → 22 uur]
 - Lindberg, Carter (ed.), *The Reformation Theologians* (Oxford: Blackwell Publishers, 2002), hfdst. 2 t/m 5, 8, 9, 20 t/m 24. [95 p. cat. 2 → 23 uur]
 - Collegestof.
 - Leesverslag (1.600-2.000 wrd.) van Herman J. Selderhuis, *Luther. Een mens zoekt God* (Apeldoorn: De Banier, 2016). [260 p. leesstof → 16 uur]

Exegese en Theologie Oude Testament 1

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.G.L. Peels	<i>Module-code</i>	BaB-ExOT1
<i>Toetsvorm</i>	Groepswerkstuk en schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	15 maart, herkansing 14 juni	<i>Colleges</i>	Wekelijks 2 hoorcolleges en 2 werkcolleges
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 3	<i>Instapeis</i>	Inleiding exegese, colleges Hebreeuws 1 t/m 4

- Leerdoelen**
- De student:
- maakt via de exegetische analyse van een korte perikoop kennis met het proces van de exegese van het OT;
 - verkrijgt inzicht in de basisprincipes van de exegese van het OT;
 - verwerft initiële kennis van de discipline van de theologie van het OT;
 - levert een bijdrage aan de vervaardiging van een exegetisch groepspaper.
- Eindtermen**
- 1, 2a, 2b, 5a, 5b, 6a, 7b
- Leerlijnen**
- Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, discussiëren en argumenteren, samenwerken, praktische vaardigheden
- Studielast**
- Hoorcolleges over de exegese van een korte perikoop, met uitdieping van het theologische thema dat aan deze exegese gerelateerd is: 9 uur
Werkcolleges: 9 uur
(totale collegelast incl. voorbereiding: 35 uur (inbegrepen: het in groepen vervaardigen van een eindwerkstuk, dat door de docent per groep wordt besproken)
Zelfstudie voor tentamen: 35 uur
- Toetseisen**
- Voorbereiden groepswerkstuk exegese van max. 2.500 wrd., met aandacht voor een eigen beargumenteerde vertaling; tekstkritiek; structuur, genre, historische achtergrond en literaire context; vers-voor-vers exegese.
 - Schriftelijk tentamen: B.K. Waltke, *An Old Testament Theology. An exegetical, canonical, and thematic approach* (Grand Rapids: Zondervan, 2007), 29-77, 173-231, en 305-404. [204 p. cat. 2/3 → 35 uur]
- Aanbevolen literatuur**
- Goldingay, J., *Old Testament Theology, I, II and III* (Downers Grove: Intervarsity Press, 2003, 2006 en 2009).
 - Gorman, M.J., *Elements of Biblical Exegesis. A Basic Guide for Students and Ministers. Revised and Expanded Edition* (Peabody: Baker Academic, 2009, 2010).
 - Hasel, G.F., *Old Testament Theology. Basic Issues in the Current Debate* (Grand Rapids: Eerdmans, 1991⁴).
 - House, P.R., *Old Testament Theology* (Downers Grove: Intervarsity Press, 1998).
 - Stuart, D., *Old Testament Exegesis: A Handbook for Students and Pastors* (Louisville: Knox Press, 2001³).
 - Talstra, E., *Oude en nieuwe lezers. Een inleiding in de methoden van uitleg van het Oude Testament* (Ontwerpen deel II) (Kampen: Kok, 2002).
- Bijzonderheden**
- De hoor- en werkcolleges Exegese en Theologie OT 1 worden gelijktijdig aangeboden aan het B- en C-jaar. Het schriftelijk tentamen is alleen voor het B-jaar.

Geschiedenis Oud-Israël

<i>Docent</i>	Dr. H. de Waard	<i>Module-code</i>	BaB-GsOI
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	Herkansing 2019/2020 30 oktober 9 april, herkansing 2 juli	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Colleges Canoniek Oude Testament; colleges Hebreeuws 1 t/m 4

<i>Leerdoelen</i>	De student: - kent de geschiedenis van Oud-Israël in hoofdlijn; - kan de eigen kenmerken van de oudtestamentische historiografie herkennen en benoemen; - kan zelfstandig-kritisch reflecteren op een historisch-kritische of biblicistische omgang met historiografisch-narratieve teksten.
<i>Eindtermen</i>	1, 2a, 2b, 5a, 5b
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoor- en werkcolleges 9 uur Zelfstudie (literatuurtentamen) 61 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Provan, Iain e.a., <i>A Biblical History of Israel</i> (Louisville: Westminster John Knox, 2015²), 155-342; 343-409. [187 p. cat. 2/3 → 32 uur; 66 p. cat. 1/2 → 17 uur] ◦ <i>Theologia Reformata</i> 46/4 (2003), art. over (godsdienst)geschiedenis. [50 p. cat. 2 → 8 uur] (https://www.digibron.nl/search/results?q=themanummer+oude+testament+2003) ◦ Collegestof. [→ 4 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Arnold, B.T. & H.G.M. Williamson, <i>Dictionary of the Old Testament Historical Books</i> (Downers Grove: InterVarsity, 2005). - Schmidt, B. (ed.), <i>The Quest For The Historical Israel. Debating Archaeology and the History of Early Israel</i>. Archaeology and Biblical Studies 17 (Leiden: Brill, 2007).
<i>Bijzonderheden</i>	- De colleges Geschiedenis Oud-Israël worden gelijktijdig aangeboden aan het B- en C-jaar.

Grieks 6

<i>Docent</i>	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	<i>Module-code</i>	BaB-G6 (2,5)
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	3 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	1 april, herkansing 10 juni	<i>Colleges</i>	2 x 2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Grieks 1-5 afgerond of eindexamen Grieks gedaan

<i>Leerdoelen</i>	De student consolideert en verdiept zijn kennis van de Griekse syntaxis en is in staat onderdelen hiervan uit te leggen en aan te wijzen in de teksten. Hij maakt kennis met de Griekse tekst van Handelingen en enkele brieven uit het NT en is aan het eind van de periode in staat de Griekse zinnen in deze teksten op morfologisch en syntactisch niveau te analyseren en in correct Nederlands weer te geven (kennis/ inzicht). Daarnaast kan hij aangeven hoe verschillende Bijbelvertalingen met de Griekse grondtekst zijn omgegaan en is hij in staat een stukje ongeziene tekst te vertalen (toepassing).
<i>Eindtermen</i>	3a
<i>Leerlijnen</i>	Praktische vaardigheden, kritisch analyseren en synthetiseren

<i>Studielast</i>	Instructiecolleges 9 uur Collegevoorbereiding 24 uur Zelfstudie 37 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Actieve participatie tijdens colleges. ◦ Tentamen: - Handelingen 1, 2 en 16. ◦ Nader op te geven paragrafen uit de syntaxis-syllabus.
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Zie Grieks 5

Praktische theologie 3: Inleiding Homiletiek/Liturgiek

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater en dr. J. van der Knijff	<i>Module-code</i>	BaB-PT3
<i>Toetsvorm</i>	2 papers	<i>Omvang</i>	2,5 EC (1,25 EC Homiletiek en 1,25 EC Liturgiekk, waarvan 2 x 0,25 voor stage)
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 x 2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 3	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: - maakt tijdens een stage kennis met de praktijk van de eredienst in het algemeen en de prediking in het bijzonder; - verwerft inzicht in de opbouw van de liturgie in verschillende soorten erediensten; - kan theologisch de aard en het adres van de prediking karakteriseren en kan de homiletische consequenties daarvan trekken; - kan verschillende preekstijlen typeren en homiletisch waarderen; - kan zelfstandig analyseren en evalueren wat hij in de stagegemeente in de liturgie meemaakt, zowel wat het geheel van de liturgie betreft als de prediking in het bijzonder; - kan tijdens de colleges zijn ervaringen in de stagegemeente mondeling presenteren; - is in staat beknopt schriftelijk verslag te doen van zijn ervaringen aan de hand van de stageopdrachten in de Stagenota.
-------------------	---

Eindtermen 1, 2, 5, 6, 7

Leerlijnen Schrijven, mondeling presenteren, praktische vaardigheden, geestelijke instelling, psychosociale attitude

Studielast Stage 14 uur

Homiletiek:
Colleges 9 uur
Collegevoorbereiding 6 uur
Zelfstudie 7 uur
Paper 6 uur

Liturgiek:
Colleges 9 uur
Collegevoorbereiding 6 uur
Zelfstudie 7 uur
Paper 6 uur

Toetseisen

- Smelik, J., *Eredienstwaardig*, Woord & Wereld 80 (Bedum: Woord en Wereld, 2009). [106 p. leesstof → 7 uur]
- Kater, M.J., *Een samenkomst om naar te verlangen. Over het verbazingwekkende van de kerkdienst* (Apeldoorn: De Banier, 2017). [100 p. leesstof → 7 uur]
- Paper 3 A4 (1.500 wrd.) Homiletiek waarin verslag wordt gedaan van de stageopdracht Homiletiek (zie Stagenota Praktische theologie B-jaar), met verwerking van de collegestof en de hierboven genoemde leesstof (Smelik en Kater).

- Paper 3 A4 (1.500 wrd.) Liturgiek waarin verslag wordt gedaan van de stageopdracht Liturgiek (zie Stagenota Praktische theologie B-jaar), met verwerking van de collegestof en de hierboven genoemde leesstof (Smelik en Kater).

Bijzonderheden Dit onderdeel behoort tot de module 'Praktische theologie 1-4'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.

Theologie Nieuwe Testament (Evangelien, Openbaring)

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder	<i>Module-code</i>	BaB-TNT1
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	19 maart, herkansing 21 juni	<i>Colleges</i>	3 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Grieks 1 t/m 5 voldoende hebben afgerond

<i>Leerdoelen</i>	De student: - krijgt een initieel overzicht over de belangrijkste theologische thema's uit de nieuwtestamentische godsopenbaring, met name in de Evangelien, Handelingen en het boek Openbaring; - kan enkele van deze thema's in onderlinge samenhang beschrijven; - kan relevante discussies omtrent de theologie van het Nieuwe Testament uit de geschiedenis van de exegese benoemen; - weet zich hierover initieel een mening te vormen en kan die verbinden met een gereformeerde visie op schriftuitleg.
<i>Eindtermen</i>	1, 2a, 2b, 3a, 3b, 5a, 6a
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoor- en werkcolleges 13,5 uur (over een belangrijk theologisch thema uit de evangelien) Zelfstudie 56,5 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Stuhlmacher, P, <i>Biblische Theologie des Neuen Testaments, Band 1: Grundlegung. Von Jesus zu Paulus</i> (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2005³), 39-220. [180 p. cat. 1 → 56,5 uur] (deels op college besproken) ◦ Collegestof.
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Baum, Armin & Rob van Houwelingen (eds.), <i>Theologie van het Nieuwe Testament in twintig thema's</i> (Utrecht: Kokboekencentrum, 2019). - Beasley-Murray, G.R., <i>Jesus and the Kingdom of God</i> (Grand Rapids: Eerdmans, 1986). - Dunn, James D.G., <i>New Testament Theology. An Introduction</i> (Nashville: Abingdon, 2009). - Ladd, G.E., <i>A Theology of the New Testament</i> (Grand Rapids: Eerdmans, 1993, rev. ed.). - Marshall, I.H., <i>New Testament Theology. Many Witnesses, One Gospel</i> (Downers Grove: InterVarsity, 2004). - Schreiner, Th.R., <i>Magnifying God in Christ. A Summary of New Testament Theology</i> (Grand Rapids: Baker, 2010).

Algemene Kerkgeschiedenis 3: Calvin/calvinisme

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	BaB-Kg3
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen, leesverslag en paper	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	15 juni, herkansing 25 augustus	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Inleiding Kerkgeschiedenis en Kerkgeschiedenis 1 en 2

<i>Leerdoelen</i>	De student: - verwerft kennis van en inzicht in de geschiedenis van kerk en theologie van de zestiende eeuw, geconcentreerd op de gereformeerde traditie; - verkrijgt grondige kennis van de biografie en theologie van Johannes Calvin en het zestiende-eeuwse calvinisme; - kan zelfstandig bronteksten uit deze periode analyseren; - is in staat om de relevantie te beoordelen van de eerstgenoemde doelstelling voor de huidige situatie van kerk en theologie; - krijgt oog voor historische patronen en ontwikkelingen en met name voor de betekenis van het begrip 'reformatorisch'; - is in staat de opgedane kennis praktisch te maken voor prediking en pastoraat.
<i>Eindtermen</i>	1, 2, 3b, 4a, 5, 8
<i>Leerlijnen</i>	Kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, psychosociale attitude, onderzoeken, schrijven
<i>Studielast</i>	Colleges 9 uur Zelfstudie 61 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Lindberg, Carter (ed.), <i>The Reformation Theologians</i> (Oxford: Blackwell Publishers, 2002), hfdst. 10, 11, 13, 14. [45 p. cat. 2/3 → 7 uur] ◦ Selderhuis, Herman J. (ed.), <i>Calvin Handboek</i> (Kampen: Kok, 2008), hfdst. A I, B II 1, 2, 4-7, B III 1-4, C I 4, C II 1-3, 8, 9, 12, 13, C III 3, D I 3, 7, 8). [155 p. cat. 2 → 27 uur] ◦ Collegestof. ◦ Leesverslag (1.600-2.000 wrd.) van Herman J. Selderhuis, <i>Calvin. Een mens dient God</i> (Utrecht: Kok, 2017). [260 p. leesstof → 13 uur] (Oorspronkelijke uitgave: <i>Calvin. Een mens</i> (Kampen: Kok, 2008). Engelse uitgave: <i>John Calvin. A pilgrim's life</i> (Downers Grove, IL/Nottingham: IVP Academic, 2009)). ◦ Paper 4-6 A4 (2.600-3.200 wrd.) over een tekst van een denker uit de Calvinse traditie (1535-1600) met een minimale omvang van 20 pagina's. Tekst wordt in onderling overleg gekozen. [→ 14 uur]

Dogmatiek 2: God de Vader

<i>Docent</i>	Dr. C.C. den Hertog	<i>Module-code</i>	BaB-Do2
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	24 juni, herkansing 20 augustus	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: - kan verschillende opvattingen weergeven over a. de godsleer, b. schepping; c. verbond; d. verkiezing; - is in staat deze opvattingen te illustreren aan de hand van voorbeelden uit de geschiedenis en het heden; - kan de relevantie van systematisch-theologische discussies (op de genoemde gebieden) uitleggen en waarderen;
-------------------	---

- kan een beredeneerde keuze maken in het debat over a. de methode van de godslereer, b. de aard van de schepping, c. de relatie verbond en verkiezing;
- kan beredeneerd de christelijke leer (op de bovengenoemde gebieden) toelichten en eventueel bekritisieren vanuit Bijbelse gegevens;
- kan complexe theologische teksten (op de bovengenoemde gebieden) samenvatten, analyseren en beredeneerd beoordelen.

Eindtermen 1, 2, 4a, 4c, 5, 6a

Leerlijnen Kritisch analyseren en synthetiseren

Studielast Hoorcolleges 9 uur
Collegevoorbereiding 12 uur
Zelfstudie 49 uur

Toetseisen tentamen

- Brink, G. van den & C. van der Kooi, *Christelijke dogmatiek. Een inleiding* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2012), 114-149, 189-228. [76 p. cat. 3 → 11 uur]
- Genderen, J. van, *Verbond en verkiezing* (Kampen: Kok, 1983²), 9-103. [94 p. cat. 3 → 14 uur]
- Genderen, J. van & W.H. Velema, *Beknopte gereformeerde dogmatiek* (Kampen: Kok, 1993²), 120-143, 162-291 en 493-521. [183 p. cat. 2/3 → 31 uur minus 12 uur (voorbereiding colleges) → 19 uur]
- Collegestof. [→ 5 uur]

Evangelistiek/Missiologie 2: Missionaat (missionair-diaconale presentie)

<i>Docent</i>	Drs. J. van 't Spijker	<i>Module-code</i>	BaB-EM2
<i>Toetsvorm</i>	Portfolio met daarin de uitwerking van de verschillende toetsopdrachten	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 4	<i>Instapeis</i>	Evangelistiek/Missiologie 1

Leerdoelen

- Het benoemen, beschrijven en onderscheiden wat de theologische vragen zijn waarvoor missionaire en missionair-diaconale initiatieven zich geplaatst zien.
- Het reflecteren op mogelijkheden, kansen en problemen van missionaire en missionair-diaconale aanwezigheid in een stadssituatie.

Eindtermen 1, 2a, 3b, 4a, 4b, 4c, 5b, 6b, 7a, 7b, 8

Leerlijnen Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden

Studielast Colleges 4,5 uur (een introducerend college, een verdiepend college en een afsluitend college waarin een einddiscussie plaatsvindt met een of meerdere gasten uit het werkveld)
Bezoeken in groepsverband van op zijn minst drie missionaire en missionair-diaconale initiatieven in Nederland in verschillende contexten met daaropvolgend een eerste persoonlijke rapportage (zie opdracht 1) 40 uur
Groepsbespreking van de individueel opgedane ervaringen en gezamenlijke reflectie daarop, met een schriftelijke gezamenlijke rapportage daarvan waarin discussiepunten geformuleerd worden (zie opdracht 2) 8,5 uur
Zelfstudie (literatuurstudie; zie opdracht 3) 9 uur
Schrijven van een eindrapportage (zie opdracht 4) 8 uur

Toetseisen De toetsing bestaat uit de volgende opdrachten voor het portfolio:

1. Een schriftelijk verslag (maximaal 800 wrd.) van de eerste persoonlijke impressies van de afgelegde bezoeken vanuit de vragen: wat verrast? Wat roept vragen op? Wat is een eyeopener?

2. Een gezamenlijk opgestelde schriftelijke rapportage (maximaal 1.500 wrd.) van de reflecterende bespreking in de groep, ter voorbereiding op de einddiscussie (met een daarbij gevoegd procesverslag waaruit ieders aandeel in de bespreking blijkt).
3. Een reflectieverslag (maximaal 1.000 wrd.) van de individueel bestudeerde literatuur.
4. Een eindverslag (maximaal 1500 wrd.) met daarin een weerslag van de belangrijkste leermomenten uit de bezoeken, de literatuur en de einddiscussie.

Te bestuderen literatuur:

- Jochensen, H. (ed.), *'Als de tak wil bloeien ...' Ontwikkelingssamenwerking in christelijk perspectief* (Amsterdam: Buijten en Schipperheijn Motief, 2018), 55-83. [28 p. cat. 3 → 3 uur]
- Noort, G. e.a., *Als een kerk opnieuw begint. Handboek voor missionaire gemeenschapsvorming* (zoetermeer: Boekencentrum, 2008), 215-283. [68 p. cat. 3 → 6 uur]

Aanbevolen literatuur

- Keller, Tim, *Centrum Kerk. Het evangelie midden in je stad* (speciale Nederlandse editie onder redactie van Stefan Paas) (Franeker: Van Wijnen, 2014).
- Paas, S., *De werkers van het laatste uur. De inwijding van nieuwkomers in het christelijk geloof en in de christelijke gemeente* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2003).

Integratiecolleges en themadagen

<i>Docent</i>	Hoogleraren en (gast)docenten	<i>Module-code</i>	Ba-IT
<i>Tentamenvorm</i>	Testimonium	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde B-jaar
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 2 resp. 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 + 3 (college)dagen
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Data</i>	21 en 22 december (integratie-colleges) 13 t/m 16 april (themadagen)

Zie voor informatie over deze module pagina 58.

Praktische theologie 4: Catechetik/Poimeniek

<i>Docent</i>	Drs. L. Snoek en drs. J. van 't Spijker	<i>Module-code</i>	BaB-PT4
<i>Toetsvorm</i>	<i>Catechetik:</i> Werkstuk en reflectieverslag <i>Poimeniek:</i> Verslagen	<i>Omvang</i>	2,5 EC (1,25 EC Catechetik en 1,25 EC Poimeniek, waarvan 2 x 0,25 voor stage)
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	<i>Catechetik:</i> 1 x 3 college-uren en 1 facultatieve bijeenkomst voor consultatie <i>Poimeniek:</i> 6 x 1 college-uur
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. <i>Catechetik:</i> Eerste dag tentamenperiode blok 4 (reflectieverslag en werkstuk = praktijkopdracht met reflectie) <i>Poimeniek:</i> Laatste dag tentamenperiode blok 4.	<i>Instapeis</i>	<i>Catechetik:</i> Praktijkplek t.b.v. stagelessen <i>Poimeniek:</i> N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	<i>Catechetiek:</i> De student: - verwerft inzicht in het karakter en de doelstellingen van de catechese; - neemt kennis van pedagogische en didactische beginselen, toegepast op catechese; - ontwikkelt vaardigheden om op een pedagogisch en didactisch verantwoorde wijze catechisatielessen voor te bereiden, te geven en te evalueren.
	<i>Poimeniek:</i> De student: - heeft kennis van de belangrijkste stromingen op het gebied van het pastoraat; - bouwt inzicht op in het specifieke karakter van pastorale zorg te midden van allerlei vormen van hulpverlening, alsmede de eigen aard van gereformeerd pastoraat; - verwerft initiële praktische vaardigheden m.b.t. het voeren van pastorale gesprekken.
<i>Eindtermen</i>	<i>Catechetiek:</i> 2, 5 t/m 8
	<i>Poimeniek:</i> 2, 3b, 4a, 5b, 6a, 7a, 7b, 8
<i>Leerlijnen</i>	<i>Catechetiek:</i> Kritisch analyseren en synthetiseren, mondeling presenteren, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden
	<i>Poimeniek:</i> Schrijven, mondeling presenteren, praktische vaardigheden, geestelijke instelling, psychosociale attitude
<i>Studielast</i>	<i>Catechetiek:</i> Colleges 2,25 uur (spiegeling van praktijkervaringen aan college-inhouden van blok 2, aan theorie en aan andermans ervaringen) Collegevoorbereiding 1,75 uur Zelfstudie 18 uur (praktijkopdracht, inclusief spiegeling aan literatuur en verwerking van college-inhoud) Reflectieverslag 6 uur
	<i>Poimeniek:</i> Colleges 4,5 uur Collegevoorbereiding 4,5 uur Zelfstudie, inclusief schrijven verslagen en eindverslag 19 uur
<i>Toetseisen</i>	<i>Catechetiek:</i> N.v.t.
	<i>Poimeniek:</i> De toetsing bestaat uit de volgende opdrachten voor het portfolio: 1. Het schrijven van een werkverslag van een drietal pastorale gesprekken; 2. Het schrijven van een verslag van een korte casusstudie over een specifiek pastoraal terrein; 3. Het schrijven van een eindrapportage met daarin reflectieverslag over onderdelen van de bestudeerde literatuur; 4. Een eindgesprek. N.B.: De toetsing betreft de uitwerking van alle opdrachten waaraan de student vanaf blok 1 (Praktische Theologie 1) werkt. Zie ook de toetseisen daar.
<i>Aanbevolen literatuur</i>	<i>Catechetiek:</i> - Kock, A. de e.a., <i>Altijd leerling. Basisboek catechetiek</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2011). - Meerveld, Hans, <i>Opbrengsten van jongerencatechese. Een kwalitatief empirisch onderzoek in vier protestantse geloofsgemeenschappen in Nederland</i> (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 2018). - Verboom, W., <i>Leren kennen. Een visie op catechese vanuit het verbond</i> (Kampen: Kok, 1989).

Poimeniek:

- Assink, M. (ed.), *De praktijk van het ambt. Handreiking aan nieuwe ambtsdragers* (Barneveld: De Vuurbaak, 2012).
- Blok, J., *Bitterzoet. Een handreiking voor zieken en hun omgeving* (Barneveld: Plateau, 2006).
- Bukowski, P., *De Bijbel ter sprake brengen. Een basisvraag in het pastoraat* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2003).
- Klein Kranenburg, E.S., *Trialoog. De Derde in het pastorale gesprek* (Den Haag: Boekencentrum, 1988).
- Koole, D. & W.H. Velema (eds.), *Uit liefde tot Christus en Zijn gemeente. Een handreiking aan de ouderling* (Kampen: Kok, 1982).
- Kramer-Hasselaar, G., *In gesprek. Handreiking gespreksvoering in het pastoraat* (Utrecht: Kok, 2011).
- Pelt, J.W. van, *Pastoraat in trinitarisch perspectief. De samenhang tussen trinitarische en antropologische aspecten in het pastoraat* (Heerenveen: Groen, 1999).
- Rietberg, C. e.a., *Handboek voor kinder- en jeugdpastoraat* (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 2012).
- Smit, J., *Tot de kern komen. De kunst van het pastorale gesprek* (Kampen: Kok, 2006).
- Vries, R.J. de, *Gods Woord verandert mensen. Een praktisch-theologisch onderzoek naar het veranderingsconcept in de pastorale theologie van Eduard Thurneysen* (Gorinchem: Narratio, 2008).

Stage

- De richtlijnen en formulieren ten behoeve van de 'stage catechetiek' en ook voor de 'stage poimeniek' zijn te vinden in de 'Praktijknota Praktische theologie', zie ELO.
- De stage omvat 14 uur.

Voor de stage catechetiek woont de student catechisatie-lessen van de mentor-catecheet bij en geeft zelf minimaal 3 catechisatielessen, zo mogelijk verdeeld over verschillende leeftijdsgroepen. In deze lessen voert hij ook de pedagogisch-didactische praktijkopdracht uit.

Voor de stage poimeniek voert de student in overleg met de stagebegeleider een aantal (minstens drie) zelfstandige gesprekken en woont enkele gesprekken bij in het kader van het bijzonder pastoraat. De student schrijft hiervan een verslag waarbij verantwoording wordt gegeven over het Bijbelgebruik, gebed en het eventuele gebruik van andere rituelen.

Bijzonderheden

Dit onderdeel behoort tot de module 'Praktische theologie 1-4'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.

15. Eindtermen Bachelor C-jaar 2020/2021

Einddoel De afgestudeerde...	Eindterm De afgestudeerde...
1. is in staat tot zelfstandig bronnenonderzoek.	1. beheerst de talen van de Bijbel en het oudchristelijk Latijn in die mate dat hij in staat is tot zelfstandig bronnenonderzoek. 2. kan gebruikmaken van hulpmiddelen als internet en databases. 3. heeft inzicht in het proces van de exegese.
2. gaat zelfstandig om met relevante theologische literatuur en begrippen.	4. is in staat relevante theologische wetenschappelijke literatuur te verzamelen en weer te geven. 5. kan op de verschillende theologische terreinen de belangrijkste theologisch-wetenschappelijke begrippen, theorieën, modellen, methoden en paradigma's herkennen.
3. heeft initiële kennis van en inzicht in de Bijbelse, ecclesiologische, systematische en praktische vakken.	6. heeft elementaire kennis van de Bijbel, de kerk- en theologiegeschiedenis, de christelijke geloofsleer en ethiek, en de praktisch theologische vragen, en geeft blijk van inzicht in de problemen die zich op deze terreinen voordoen. 7. heeft kennis van het missionaire en diaconale aspect van het gemeentezijn.
4. kan de theologie plaatsen ten opzichte van andere wetenschappen.	8. is in staat om met het oog op theologische vragen de mogelijkheden van de inbreng van niet-theologische wetenschappen in hoofdlijnen te overzien. 9. heeft basale kennis van en inzicht in andere religieuze stromingen dan het christendom
5. weet zijn theologische kennis en vaardigheden in te zetten voor kerk en samenleving.	10. kan voor de theologie relevante kennis en vaardigheden integreren in een gereformeerde levensovertuiging en deze overtuiging expliciteren in wetenschappelijke discussies. 11. heeft basale kennis van en inzicht in de Bijbelse fundering, de theologische doordenking en de praktische contextuele uitvoering van de missionaire en diaconale taak van de gemeente en kan deze kennis communiceren. 12. heeft kennis van en inzicht in organisatievormen, werkvormen, processen en veranderingen in de gemeente en kan daarmee een bijdrage leveren aan de opbouw van de gemeente. 13. heeft elementaire vaardigheid verworven in het schrijven en presenteren van een meditatie, Bijbelstudie of preekvoorstel. 14. bezit de basisvaardigheden om preken te analyseren en bekritisieren.
6. kan een schriftelijk werkstuk wetenschappelijk acceptabel presenteren voor een publiek van specialisten.	15. kan argumentaties in teksten op de verschillende deelgebieden van de theologie analyseren en evalueren. 16. kan op correcte wijze een theologische vraagstelling beoordelen en dit oordeel beargumenteren. 17. bezit de vaardigheid om een specifieke thematiek op het terrein van een van de theologische hoofddisciplines via een zelfstandige bronnenbestudering en een goed gestructureerde schriftelijke rapportage wetenschappelijk te presenteren.
7. heeft zich een geestelijke instelling en psychosociale attitude verworven om doelgericht te kunnen werken (in kerk en samenleving).	18. beschikt over voldoende zelfkennis en heeft inzicht in persoonlijkheidsontwikkeling. 19. beschikt over empathisch vermogen in de omgang met de medemens. 20. is goed in staat tot het voeren van een gesprek en het inhoudelijk structureren daarvan. 21. is attent op en beschikt over vaardigheid in het omgaan met conflicten. 22. is in staat tot reflectie op de eigen houding en opvattingen en kan op grond daarvan zijn handelen bijstellen.
8. heeft een geestelijke instelling die getuigt van de liefde tot de Here God, zijn Woord, zijn dienst en zijn gemeente.	23. is zich bewust van zijn missionaire roeping. 24. heeft zich verdiept in de taak en de plaats van het geloof in zijn persoonlijk leven.

16. Schema derde studiejaar – cohort 2018

European Credit Transfer System

MODULE	Bachelor 5 ^e semester		Bachelor 6 ^e semester		Cursusjaar EC
	Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4	
Integratiecolleges, Themadagen	-	X	2,5	X	2,5
Persoonlijke en professionele vorming	X	X	X	X	X
Master I/II kritiekcollege	X	X	X	X	X
Apologetiek	-	-	2,5	-	2,5
Bachelorproef, incl. methodologie 2	-	X	2,5	5	7,5
Catechetiek 1, 2	-	X	-	2,5	2,5
Dogmatiek 2, 3 en 4	2,5	2,5	-	5	10
Ethiek 2: Fundamenteel ethiek	-	2,5	-	-	2,5
Exegese OT 2	-	-	2,5	-	2,5
Exegese NT 2	-	X	-	-	1,25
Homiletiek	-	2,5	2,5	-	5
Judaïca/Kerk en Israël	2,5	-	-	-	2,5
Kerkgeschiedenis 3, 4	2,5	-	-	2,5	5
Liturgiek	-	2,5	-	-	2,5
Nieuwe Testament 2	5	-	-	-	5
Oude Testament 2A, 2B	-	2,5	2,5	-	5
Keuzemodule*	2,5	2,5	-	-	5
TOTAAL	15	15	15	15	60

* Zie voor een overzicht van de aangeboden keuzemodules pagina 91v aan het einde van de bachelor.

Voor modules aangeduid met een X staan wel colleges/contacturen gepland, maar worden (nog) geen studiepunten uitgekeerd.

Persoonlijke en professionele vorming

<i>Docent</i>	H. Wijma MLD en J.W. van der Zande-de Roo	<i>Module-code</i>	BaC-PPV
<i>Toetsvorm</i>	Gesprekken, opdrachten, reflectieverslagen en eindpaper	<i>Omvang</i>	1,5 EC aan einde bachelor
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	C-jaar / blok 1 t/m 4
<i>Tentamendata</i>	De student ontvangt een uitnodiging voor de gesprekken via de ELO	<i>Colleges</i>	2 x 2 college-uren per collegeblok volgens apart rooster
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	Het verwerven en vergroten van persoonlijke professionele vaardigheden en inzichten om het persoonlijke en beroepsmatige handelen van de student te ontwikkelen. De student verwerft: - inzicht in zijn persoonlijke levensloop en de kwaliteiten die deze hem heeft opgeleverd, inclusief valkuilen, allergieën en uitdagingen; - inzicht en vaardigheid in het ontwikkelen van zijn leer- en zelfregulerend vermogen; - inzicht in het persoonlijk levensscript dat de student tot nu toe heeft ontwikkeld in zijn leven en hoe (dys)functioneel dit voor hem is in de uitoefening van zijn beroep; - inzicht en vaardigheid in het onderkennen van stress, stressoren en manieren om stress gezond te hanteren; - inzicht in een theologisch gewogen sociaal wetenschappelijk concept van diversiteit en het omgaan met diversiteit; - inzicht en vermogen in het leidinggeven aan gemeenten in veranderende contexten, waardoor diversiteit toe kan nemen; - inzicht en vermogen in een reflexief beroepsbeoefenaarschap. Reflexief gaat in eerste instantie over integratie van verschillende theologische vakken, maar daarna ook over integratie van theologie en relevante sociale wetenschappen.
<i>Eindtermen</i>	18 t/m 24
<i>Leerlijnen</i>	Schrijven, argumenteren en discussiëren, samenwerken, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Werkcolleges 12 uur Gesprekken persoonlijk begeleider (2) 2 uur Papers ter voorbereiding van de gesprekken, reflectieverslagen en eindopdracht t.b.v. portfolio 3 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Voorbereiding van en actieve participatie tijdens de colleges en de gesprekken. ◦ Reflectieverslagen van de gesprekken met de persoonlijk begeleider. ◦ Persoonlijk ontwikkelingsplan. ◦ Eindopdracht.
<i>Aanbevolen literatuur</i>	De student ontvangt een werkboek waarin de thema's uiteengezet worden. Daarbij vindt de student ook verwijzingen voor meer literatuur.
<i>Bijzonderheden</i>	- De bijeenkomsten worden samen met het D- en E-jaar gehouden. - Voor meer informatie over dit onderdeel in de studie zie men de ELO onder Algemene Informatie 2020/2021.

Dogmatiek 2: God de Zoon

<i>Docent</i>	Dr. C.C. den Hertog	<i>Module-code</i>	BaC-Do2
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	C-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	30 oktober, herkansing 14 januari	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen	De student: - kan verschillende opvattingen weergeven over a. (erf)zonde, b. persoon en werk van Jezus Christus, c. verzoening; - is in staat deze opvattingen te illustreren aan de hand van voorbeelden uit de geschiedenis en het heden; - kan de relevantie van systematisch-theologische discussies (op de genoemde gebieden) uitleggen en waarderen; - kan een beredeneerde keuze maken in het debat over de methode van de christologie en in het debat over de vraag of christologie het hart is van de theologie; - kan beredeneerd de christelijke leer (op de bovengenoemde gebieden) toelichten en eventueel bekritisseren vanuit Bijbelse gegevens; - kan complexe theologische teksten (op de bovengenoemde gebieden) samenvatten, analyseren en beredeneerd beoordelen.
Eindtermen	4 t/m 6, 8, 10, 15, 16
Leerlijnen	Kritisch analyseren en synthetiseren
Studielast	Hoorcolleges 9 uur Collegevoorbereiding 24 uur Zelfstudie 37 uur
Toetseisen	◦ Brink, G. van den & C. van der Kooi, <i>Christelijke dogmatiek. Een inleiding</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2012), 230-308 en 395-442. [127 p. cat. 3 → 18 uur] ◦ Genderen, J. van & W.H. Velema, <i>Beknopte gereformeerde dogmatiek</i> (Kampen: Kok, 1993²), 292-352, 354-399, 402-490. [206 p. cat. 2/3 → 34 uur minus 24 uur (voorbereiding colleges) → 10 uur] ◦ Iwand, Hans Joachim, "'Sed originale per hominem unum.'" Ein Beitrag zur Lehre vom Menschen', in: id., <i>Glaubensgerechtigkeit. Gesammelte Aufsätze</i>, ed. Gerhard Sauter (München: Chr. Kaiser Verlag, 1980), 2:171-193. [22 p. cat. 2 → 4 uur] ◦ Collegestof. [→ 5 uur]
Aanbevolen literatuur	- Bauckham, Richard J., <i>Jesus and the God of Israel. God Crucified and Other Studies on the New Testament's Christology of Divine Identity</i> (Grand Rapids: Eerdmans, 2008). - Beek, A. van de, <i>Jezus Kurios. Christologie als hart van de theologie. Spreken over God 1.1</i> (Kampen: Kok, 1998). - Bockmuehl, Markus N.A., <i>The Cambridge Companion to Jesus</i> (Cambridge: UP, 2001). - Crisp, Oliver D., <i>Divinity and Humanity. The Incarnation Reconsidered</i> (Cambridge: UP, 2007). - Kasper, Walter, <i>Jesus der Christus</i> (Mainz: Grünewald, 1998¹²). - Kooi, C. van der, <i>Hinkelen binnen de lijnen. Krijtstreden voor een christologie</i> (Kampen: Kok, 1999). - Pannenberg, Wolfhart, <i>Grundzüge der Christologie</i> (Gütersloh: G. Mohn, 1964).
Bijzonderheden	Deze module wordt aan het B- en C-jaar samen gegeven.

Judaïca/Kerk en Israël

Docent	Dr. M.C. Mulder	Module-code	BaC-J(2,5EC)
Toetsvorm	Schriftelijk tentamen	Omvang	2,5 EC
Tentamenduur	2 uur	Periode	C-jaar / blok 1
Tentamendata	26 oktober, herkansing 25 januari	Colleges	3 college-uren per week
Inleveren opdracht(en)	N.v.t.	Instapeis	Colleges Hebreeuws 1 t/m 5 gevolgd

Leerdoelen	De student maakt kennis met het Jodendom, m.n. het rabbijnse Jodendom. Hij kan de hoofdlijn van de geschiedenis van de Tweede Tempelperiode weergeven, evenals van de belangrijkste literatuur uit die periode. De student bezint zich initieel op de relatie van Israël en de kerk, kan zich hierover het begin van een Bijbels gefundeerd oordeel vormen en weet dit te verbinden met de praktijk van de evangelieverkondiging onder Israël vandaag.
-------------------	--

<i>Eindtermen</i>	1, 3, 5, 6, 9 t/m 11, 15, 18, 23, 24
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling, psychosociale attitude
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges 13,5 uur (met name inleiding in rabbijnse literatuur, hermeneutische regels, liturgie en bezinning op de verhouding kerk en Israël) Zelfstudie 56,5 uur (literatuurtentamen)
<i>Toetseisen</i>	◦ Hertog, G.C. den, <i>Gedeelde hoop. Israël en de kerk op de weg der verwachting</i> (Enschede: Willem de Zwijgerstichting, 2003). [45 p. cat. 2/3 → 6 uur] ◦ Mulder, M.C., 'Israël, een mysterie... Over de verhouding van Joden en heidenen in de gemeente van God', in: Armin Baum & Rob van Houwelingen (eds.), <i>Theologie van het Nieuwe Testament in twintig thema's</i> (Utrecht: KokBoekencentrum, 2019), 95-109. [15 p. cat. 2 → 3 uur] ◦ VanderKam, J.C., <i>An Introduction to Early Judaism</i> (Grand Rapids: Eerdmans, 2001). [216 p. cat. 1/2 → 47,5 uur] ◦ Collegestof.
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Brink, G. van den & C. van der Kooi, <i>Christelijke dogmatiek. Een inleiding</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2012), hfdst. 9. - Cohn-Sherbok, D., <i>Judaism. History, Belief and Practice</i> (London: Routledge, 2003). - Evers, L., & J. Stodel, <i>Jodendom in de praktijk. Een heldere inleiding</i> (Amsterdam: Boekerij, 2011). - Evers, R., <i>Talmoedisch Denken. De methodologie van de Talmoed en de dertien interpretatieregels van Rabbi Jisjmaël</i> (Amsterdam: Amphora, 1999). - Goldberg, D.J. & J.D. Rayner, <i>The Jewish People</i> (London: Penguin, 1989). - Nelis, J.T., 'Joodse literatuur uit de periode tussen Oude en Nieuwe Testament', in: A.S. van der Woude (ed.), <i>Bijbels Handboek, 2B: Tussen Oude en Nieuwe Testament</i> (Kampen: Kok, 1983 of later). - Schäfer, P., 'Geschiedenis en godsdienst van het Palestijnse Jodendom vanaf Pompejus tot en met de opstand onder Bar Kochba', in: A.S. van der Woude e.a. (eds.), <i>Bijbels Handboek, 3: Het Nieuwe Testament</i> (Kampen: Kok, 1987 of later). - Schechter, S., <i>Aspects of Rabbinic Theology</i> (New York: Schocken, 1961 en Edinburgh: Peabody, 1998). - Schürer, E. & G. Vermes, <i>The History of the Jewish People in the Age of Jesus Christ (175 B.C.-A.C. 135)</i>, m.n. vol. I (Edinburgh: T&T Clark, 1987, over geschiedenis) en vol. II (Edinburgh: T&T Clark, 1986, over literatuur en stromingen). - Versteeg, J.P., 'Kerk en Israël volgens Romeinen 9-11', <i>Theologia Reformata</i> 34 (1991), 151-169. (https://www.digibron.nl/viewer/collectie/Digibron/offset/3/zoekwoord/versteeg+kerk+en+israel/id/d68ba590dd9e411aa798cfd7e5853015). - Woude, A.S. van der, 'Geschiedenis en godsdienst van het Palestijnse Jodendom vanaf Alexander de Grote tot aan de komst van de Romeinen', in: A.S. van der Woude e.a. (eds.), <i>Bijbels Handboek, 2B: Tussen Oude en Nieuwe Testament</i> (Kampen: Kok, 1983 of later).

Kerkgeschiedenis 3: Luther en lutheranisme

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	BaC-KG3
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen en leesverslag	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	C-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	6 november, herkansing 28 januari	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 3	<i>Instapeis</i>	Kerkgeschiedenis 1 en 2

<i>Leerdoelen</i>	- Het verwerven van kennis van en inzicht in de geschiedenis van kerk en theologie van de zestiende eeuw. - Bronteksten uit deze periode zelfstandig kunnen analyseren. - In staat zijn om de relevantie te beoordelen van de eerstgenoemde doelstelling voor de huidige situatie van kerk en theologie. - In staat zijn om een wetenschappelijk werkstuk over een persoon of thema uit deze periode te maken en dit te presenteren.
-------------------	---

- Oog krijgen voor historische patronen en ontwikkelingen en met name voor de betekenis van het begrip 'reformatoisch'.
- In staat zijn de opgedane kennis praktisch te maken voor prediking en pastoraat.

Eindtermen 1 t/m 6, 15 t/m 17

Leerlijnen Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren

Studielast Hoorcolleges 9 uur
Leesverslag 16 uur
Zelfstudie 45 uur

Toetseisen

- Woodbridge, John D. & Frank A. James, III, *Church History Volume Two 'From Pre-Reformation to the Present Day'* (Grand Rapids: Zondervan, 2013), p. 73-105 en 183-251. [110 p. cat. 2 → 22 uur]
- Lindberg, Carter (ed.), *The Reformation Theologians* (Oxford: Blackwell Publishers, 2002), hfdst. 2 t/m 6, 20 t/m 23. [95 p. cat. 2 → 23 uur]
- Collegestof.
- Leesverslag (1.600-2.000 wrd.) van Herman J. Selderhuis, *Luther. Een mens zoekt God* (Apeldoorn: De Banier, 2016). [260 p. leestof → 16 uur]

Nieuwe Testament 2

Docent	Dr. M.C. Mulder	Module-code	BaC-NT2
Toetsvorm	Schriftelijk tentamen	Omvang	5 EC
Tentamenduur	2 uur	Periode	C-jaar / blok 1
Tentamendata	19 oktober, herkansing 4 januari	Colleges	4 college-uren per week
Inleveren opdracht(en)	N.v.t.	Instapeis	Grieks 1 t/m 5 voldoende hebben afgerond

Leerdoelen De student:

- krijgt een initieel overzicht over de belangrijkste theologische thema's uit de nieuwtestamentische godsopenbaring, met name in de Evangelien, Handelingen en het boek Openbaring;
- kan enkele van deze thema's in onderlinge samenhang beschrijven;
- kan relevante discussies omtrent de theologie van het Nieuwe Testament uit de geschiedenis van de exegese benoemen;
- weet zich hierover initieel een mening te vormen en kan die verbinden met een gereformeerde visie op schriftuitleg en hermeneutiek.

Eindtermen 1 t/m 5, 8, 15 t/m 17

Leerlijnen Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden

Studielast Hoorcolleges 9 uur (over een belangrijk theologisch thema uit de evangeliën)
Werkcolleges 9 uur (onder leiding van de docent, waarbij teksten gelezen worden uit (recente) publicaties)
Collegevoorbereiding 6 uur
Zelfstudie 116 uur (voorbereiding op en verwerking van de colleges en de tentamenstof)

Toetseisen

- Bruggen, J. van, *Het evangelie van Gods zoon. Persoon en leer van Jezus volgens de vier evangeliën* (Kampen: Kok, 1996), hfdst. 8 (p. 186-207). [21 p. cat. 1/2 → 5 uur]
- Green, J.B. (ed.), *Hearing the New Testament. Strategies for Interpretation* (Second Edition) (Grand Rapids: Eerdmans, 2010), hfdst. 1, 3, 4, 7, 13. [103 p. cat. 1/2 → 32 uur]
- Stuhlmacher, P., *Biblische Theologie des Neuen Testaments, Band 1: Grundlegung. Von Jesus zu Paulus* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2005³), 1-220. [220 p. cat. 1 → 73 uur]
- Collegestof. [→ 6 uur]

Aanbevolen literatuur - Baum, Armin & Rob van Houwelingen (eds.), *Theologie van het Nieuwe Testament in twintig thema's* (Utrecht: Kokboekencentrum, 2019).

- Beasley-Murray, G.R., *Jesus and the Kingdom of God* (Grand Rapids: Eerdmans, 1986).
- Bock, D.L. & B.M. Fanning (eds.), *Interpreting New Testament Text. Introduction to the Art and Science of Exegesis* (Wheaton: Crossway, 2006).
- Dunn, James D.G., *New Testament Theology. An Introduction* (Nashville: Abingdon, 2009).
- Goldsworthy, G., *Gospel-Centered Hermeneutics. Foundations and principles of Evangelical Biblical Interpretation* (Nottingham: InterVarsity, 2010).
- Ladd, G.E., *A Theology of the New Testament* (Grand Rapids: Eerdmans, 1993, rev. ed.).
- Lundin, R. e.a. (eds.), *The Promise of Hermeneutics* (Grand Rapids: Eerdmans, 1999).
- Marshall, I.H., *New Testament Theology. Many Witnesses, One Gospel* (Downers Grove: InterVarsity, 2004).
- Schreiner, Th.R., *Magnifying God in Christ. A Summary of New Testament Theology* (Grand Rapids: Baker, 2010).

Catechetiek 1

<i>Docent</i>	Drs. L. Snoek	<i>Module-code</i>	BaC-Cat
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	1,25 EC (waarvan 0,25 EC voor stage)
<i>Tentamenduur</i>	3 uur	<i>Periode</i>	C-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	Schriftelijk tentamen (open-boektentamen): 12 januari Herkansing 30 maart	<i>Colleges</i>	3 x 3 college-uren
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Praktijkplek t.b.v. stagelessen

<i>Leerdoelen</i>	De student: - verwerft inzicht in het karakter en de doelstellingen van de catechese; - neemt kennis van pedagogische en didactische beginselen, toegepast op catechese; - ontwikkelt vaardigheden om op een pedagogisch en didactisch verantwoorde wijze catechisatielessen voor te bereiden, te geven en te evalueren.
<i>Eindtermen</i>	6, 11 t/m 13, 18 t/m 24
<i>Leerlijnen</i>	Kritisch analyseren en synthetiseren, mondeling presenteren, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Colleges 6,25 uur Collegevoorbereiding 3,75 uur Zelfstudie 18 uur (incl. take-home-tentamen, dezelfde literatuur moet worden gebruikt bij de reflectie op de praktijkopdracht, zie daarvoor Catechetiek 2 in blok 4) Stage 7 uur (in totaal 14 uur verspreid over het jaar in te zetten)
<i>Toetseisen</i>	◦ Kock, A. de e.a., <i>Altijd leerling. Basisboek catechetiek</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2011), hfdst. 1 t/m 10. [270 p. leesstof → 18 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Meerveld, Hans, <i>Opbrengsten van jongerencatechese. Een kwalitatief empirisch onderzoek in vier protestantse geloofsgemeenschappen in Nederland</i> (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 2018). - Verboom, W., <i>Leren kennen. Een visie op catechese vanuit het verbond</i> (Kampen: Kok, 1989).
<i>Stage</i>	- De richtlijnen en formulieren ten behoeve van de 'stage catechetiek' zijn te vinden in nota 'Praktijknota Praktische Theologie', zie ELO. - De stage omvat in totaal 14 uur voor catechetiek 1 en 2. Hieronder vallen: het voorbereiden, bijwonen en verzorgen van catecheselessen. Het is aan de student hoe hij de stage-uren verspreidt over het studiejaar.

Dogmatiek 3: God de Vader

<i>Docent</i>	Drs. N.C. Smits	<i>Module-code</i>	BaC-Do3
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	C-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	22 januari, herkansing 6 april	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: - kan verschillende opvattingen weergeven over a. de godsleer, b. schepping; c. verbond; d. verkiezing; - is in staat deze opvattingen te illustreren aan de hand van voorbeelden uit de geschiedenis en het heden; - kan de relevantie van systematisch-theologische discussies (op de genoemde gebieden) uitleggen en waarderen; - kan een beredeneerde keuze maken in het debat over a. de methode van de godsleer, b. de aard van de schepping, c. de relatie verbond en verkiezing; - kan beredeneerd de christelijke leer (op de bovengenoemde gebieden) toelichten en eventueel bekritisieren vanuit bijbelse gegevens; - kan complexe theologische teksten (op de boven genoemde gebieden) samenvatten, analyseren en beredeneerd beoordelen.
<i>Eindtermen</i>	5, 6, 10
<i>Leerlijnen</i>	Kritisch analyseren en synthetiseren
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges 9 uur Collegevoorbereiding 12 uur Zelfstudie 49 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Brink, G. van den & C. van der Kooi, <i>Christelijke dogmatiek. Een inleiding</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2012), 114-149, 189-228. [76 p. cat. 3 → 11 uur] ◦ Genderen, J. van, <i>Verbond en verkiezing</i> (Kampen: Kok, 1983²), 9-103. [94 p. cat. 3 → 14 uur] ◦ Genderen, J. van & W.H. Velema, <i>Beknopte gereformeerde dogmatiek</i> (Kampen: Kok, 1993²), 120-143, 162-291 en 493-521. [183 p. cat. 2/3 → 31 uur minus 12 uur (voorbereiding colleges) → 19 uur] ◦ Collegestof. [→ 5 uur]

Ethiek 2: Fundamentele ethiek

<i>Docent</i>	Dr. D.J. Steensma	<i>Module-code</i>	BaC-Et2
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	C-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	18 januari, herkansing 22 maart	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	Verwerven van kennis van en inzicht in de wijze waarop de Bijbel spreekt over moraal, en hoe de theologische ethiek zich op de Schrift kan en mag beroepen.
<i>Eindtermen</i>	4 t/m 6, 12, 15
<i>Leerlijnen</i>	Kritisch analyseren en synthetiseren
<i>Studielast</i>	Hoor-/werkcolleges 9 uur Zelfstudie 61 uur

- Toetseisen**
- Grenz, Stanley J., *The Moral Quest. Foundations of Christian Ethics* (Leicester: InterVarsity Press, 1997), 13-302. [290 p. cat. 3 → 44 uur]
 - Lalleman-de Winkel, H., *Van levensbelang. De relevantie van de oudtestamentische ethiek* (Zoetermeer: Boekencentrum, 1999). [129 p. cat. 3 → 14 uur]
 - Collegedictaat. [→ 3 uur]
- Aanbevolen literatuur**
- Banner, Michael, *Christian Ethics. A Brief History* (Malden: Willy Blackwell, 2009).
 - Douma, J., *De Tien Geboden. Handreiking voor het christelijk leven* (Kampen: Van den Berg, 1992).
- Bijzonderheden** Deze module wordt gezamenlijk met het B-jaar gegeven.

Exegese Nieuwe Testament 2

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder	<i>Module-code</i>	BaC-ExNT2
<i>Toetsvorm</i>	Groepsverslag	<i>Omvang</i>	1,25 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	C-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	3 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 2	<i>Instapeis</i>	Nieuwe Testament 1 en Exegese NT 1

- Leerdoelen**
- De student:
- verdiept zijn vaardigheden in de uitleg van het Nieuwe Testament;
 - bouwt hierin voort op de eerder verworven exegetische kennis;
 - krijgt tijdens de hoorcolleges verder inzicht in het exegetische proces;
 - oefent in groepswork in het zelfstandig exegetiseren van een opgegeven perikoop;
 - weet daarin op een vruchtbare manier met anderen samen te werken;
 - kan het verworven inzicht in de perikoop adequaat en relevant presenteren.
- De keuze van de perikopen is zodanig gevarieerd dat in het geheel van het curriculum de diverse nieuwtestamentische boeken en hoofden aan de orde komen.
- Eindtermen** 1 t/m 5, 13, 17
- Leerlijnen** Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, discussiëren en argumenteren, samenwerken, psychosociale attitude
- Studielast** Hoorcolleges 9 uur
Werkcolleges 4,5 uur
Collegevoorbereiding, inclusief bijdrage aan een groepsworkstuk 21,5 uur
- Aanbevolen literatuur** Zie bij Exegese Nieuwe Testament 1.
- Bijzonderheden** De hoor- en werkcolleges Exegese NT 1 en Exegese NT 2 worden gecombineerd.

Homiletiek

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater	<i>Module-code</i>	BaC-Hom1
<i>Toetsvorm</i>	Opdrachten, schriftelijk tentamen en een preekvoorstel	<i>Omvang</i>	5 EC (2,5 EC in blok 2 en 2,5 EC in blok 3)
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	C-jaar / blok 2 en 3
<i>Tentamendata</i>	Herkansing 2019/2020 3 november 23 maart, herkansing 29 juni 15 juli uiterste inleverdatum opdrachten portfolio 15 augustus: uiterste inleverdatum C-jaarspreek	<i>Colleges</i>	3 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Diverse datums tussen februari en juli, zie ELO	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student leert verschillende aspecten van de <i>communicatie</i> van het Woord. Het gaat daarbij om het 'maakbare' van een toespraak c.q. preek, en het <i>eigene</i> van de prediking. De student: - kent de belangrijkste Bijbelse noties inzake de communicatie van het Woord, in het bijzonder de prediking (kernwoorden, inhoud en doel); - kent de belangrijkste elementen uit de communicatieleer die van belang zijn voor de vertolking van het christelijk geloof; - kan uitleggen wat het betekent dat de prediking plaatsvindt in een eredienst, en de relatie tussen prediking en liturgie benoemen; - kan de kernpunten van de principiële en praktische homiletiek beschrijven; - kan de onderlinge verschillen tussen 'scholen' adequaat weergeven, waarderen en demonstreren; - kan de eisen beschrijven waaraan een inleiding van een preek en andere vormen van communicatie van het Evangelie dienen te voldoen volgens de retorica; - kan gebruikmaken van verschillende soorten bronnen om inleidingen te componeren; - kent de voor- en nadelen van de verschillende structuren voor een preek en kan deze toepassen; - verkrijgt inzicht in het preekvoorbereidingsproces (van tekst naar preek).
<i>Eindtermen</i>	5, 6, 8, 13, 14, 22, 24
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges 18 uur (9 uur blok 3; 9 uur blok 4) Werkcolleges 10 uur (bijwonen en verwerking preekcolleges Barnabaskerk) Collegevoorbereiding d.m.v. opdrachten en preekanalyse 20 uur Preekvoorstel 24 uur Literatuurstudie 68 uur Deze studielast zal evenwichtig verdeeld worden over de beide blokken, doordat de hieronder vermelde homiletiek in het derde blok al zal worden doorgenomen aan de hand van opdrachten.
<i>Toetseisen</i>	◦ Immink, F.G., <i>Het heilige gebeurt. Praktijk, theologie en traditie van de protestantse kerkdienst</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2011), 16-59, 219-293. [117 p. cat. 3 → 12 uur] ◦ Kremer, W., <i>Priesterlijke prediking</i> (Amsterdam: Ton Bolland, 1976) (in hoofdlijnen). [126 p. cat. 3 → 12 uur] ◦ Leede, Bert & Ciska Stark, <i>Ontvouwen, Protestantse prediking in de praktijk</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2017). [304 p. cat. 3 → 40 uur] ◦ Velema, W.H., 'De plaats van de hoorder in de prediking', <i>Theologia Reformata</i> 37/I, II (1994). [27 p. cat. 2 → 4 uur] https://www.digibron.nl/viewer/collectie/Digibron/offset/0/zoekwoord/velema+plaats+hoorder/id/397d8124b4c841c223cc6facfa62ed9a én https://www.digibron.nl/viewer/collectie/Digibron/offset/1/zoekwoord/velema+plaats+hoorder/id/5f882b883c745c3b6653396007b0b430). ◦ Collegestof.
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Klippert, W., <i>Van tekst tot preek. Handboek voor de prediking</i> (Heerenveen: Groen, 1997). - Lloyd-Jones, D.M., <i>Preaching and Preachers</i> (Grand Rapids: Zondervan, 1971) (ook in Nederlandse vertalingen verkrijgbaar). - Murray, David, <i>How Sermons Work</i> (Carlisle: EP Books, 2011). - Olyott, Stuart, <i>Preaching Pure and Simple</i> (Bryntirion: Bryntirion Press, 2005). - Ruijter, Kees de, <i>Horen naar de stem van God. Theologie en methode van de preek</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2013). - Stott, J.R.W., <i>I believe in Preaching</i> (London: Hodder & Stoughton, 1982). - Timp, C., <i>De preek. Een praktisch verhaal over het maken en houden van preken</i> (Kampen: Kok, 1986³).
<i>Bijzonderheden</i>	Een deel van de opdrachten bestaat uit het bijwonen van preekcolleges in de Barnabaskerk voor het D- en E-jaar. Het preekvoorstel wordt beoordeeld als goed, voldoende of onvoldoende. Bij een onvoldoende dient een nieuw preekvoorstel te worden ingeleverd.

Het cijfer voor Homiletiek 1 wordt bepaald door een gewogen gemiddelde van het schriftelijke tentamen (telt 75%) en de opdracht preekanalyse (telt 25%). Om de module af te kunnen sluiten dient voor het schriftelijke tentamen minimaal een 5.5 gehaald te worden; het gewogen gemiddelde dient ook minimaal een 5.5 zijn.

Integratiecolleges en themadagen

<i>Docent</i>	Hoogleraren en (gast)docenten	<i>Module-code</i>	Ba-IT
<i>Tentamenvorm</i>	Testimonium	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde C-jaar
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	C-jaar / blok 2 resp. 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 + 3 (college)dagen
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Data</i>	21 en 22 december (integratiecolleges) 13 t/m 16 april (themadagen)

- Leerdoelen* Verwerving en verdieping van inzicht in een specifiek theologisch thema, met het oog op de samenhang van de theologische disciplines. Verwerven van vaardigheid in het beoordelen van een theologische vraagstelling en zijn overtuiging beargumenteren in een wetenschappelijke discussie.
- Eindtermen* 10, 13, 16, 21, 23
- Leerlijnen* Discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling
- Studielast* Hoorcolleges door hoogleraren en (gast)docenten.
Plenaire discussie of bespreking in groepen aan de hand van stellingen of vragen.
Eigen bijdragen door studenten.
Bijbelstudie.
- integratiecolleges 10 uur
- themadagen 18 uur
- collegevoorbereiding 2 uur
- Aanbevolen literatuur* Zie het programma met literatuurtips dat voorafgaand aan de colleges wordt uitgereikt.
- Bijzonderheden*
- Integratiecolleges worden gehouden in het gebouw van de TUA. Hoogleraren en docenten belichten het centrale thema vanuit hun eigen vakgebied.
 - Themadagen worden doorgaans elders in Nederland of een van de naburige landen gehouden. Gastsprekers worden uitgenodigd een lezing te geven over het centrale thema en ook worden in dat kader excursies georganiseerd. Eens in de 5 à 6 jaar wordt in plaats van de themadagen zo mogelijk een reis naar Israël gepland.
 - Het bijwonen van de integratiecolleges en themadagen is verplicht.
 - Indien de student door omstandigheden niet aanwezig kan zijn, dient hij zelf te zorgen voor vervanging met een omvang van 1 EC (28 uur). Als vervanging kan gedacht worden aan bezoek aan een (theologisch of verwant onderwerp) symposium, een keuzemodule e.d. Goedkeuring van de vervangende stof dient gevraagd te worden aan de examencommissie met overlegging van een bewijs. Dat kan in het geval het een symposium o.i.d. betreft door middel van een verslag, voor een keuzemodule volstaat een kopie van het tentamenbriefje. Er kan geen financiële bijdrage gevraagd worden aan de TUA in de kosten van een symposium e.d. als dit bezocht wordt ter vervanging van themadagen of integratiecolleges. Integratiecolleges en/of themadagen kunnen in totaal maximaal 3 keer gedurende de bachelor op deze wijze vervangen worden.

Liturgiek

<i>Docent</i>	Dr. J. van der Knijff	<i>Module-code</i>	BaC-Lit
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen, paper	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	C-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	26 januari, herkansing 19 maart	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 2	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: - kan globaal het veld van de liturgie en de liturgiegeschiedenis beschrijven en ontwikkelingen analyseren; - heeft inzicht in wat het eigenlijke van liturgie is; - heeft inzicht in de Bijbels-theologische criteria voor het inrichten van de eredienst; - kan zelfstandig bronteksten uit de geschiedenis van de liturgie analyseren en duiden; - kan de verschillende onderdelen van de eredienst definiëren en de (betekenis van de) onderlinge relaties uitleggen; - kan de verworven inzichten en kennis op een verantwoorde wijze gebruiken voor het vormgeven van orden van dienst.
<i>Eindtermen</i>	1 t/m 6, 10
<i>Leerlijnen</i>	Kritisch analyseren en synthetiseren, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoor-/werkcolleges 9 uur Collegevoorbereiding 6 uur Paper 5 uur Zelfstudie 50 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Brienens, T., <i>Calvijn en de kerkdienst</i> (Heerenveen: Groen, 1999). [80 p. cat. 3 → 10 uur] ◦ Oskamp, Paul & Niek Schuman (eds.), <i>De weg van de liturgie. Tradities, achtergronden, praktijk</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2001³), 10-51. [40 p. cat. 3 → 6 uur] ◦ Smelik, Jan, <i>Gods lof op de lippen: aspecten van liturgie en kerkmuziek</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2009), 72-113, 153-173, 190-205. [79 p. cat. 3 → 10 uur] ◦ Velden, M.J.G. van der (e.a.), <i>Als wij samenkomen. Liturgie in de gereformeerde traditie</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2000). [190 p. cat. 3 → 24 uur] ◦ Paper 2 A4 (1.300 wrd.) over 'De (ontwikkeling van de) liturgie in mijn eigen gemeente', aan de hand van: Jan Smelik, 'Vuur en vlam in de liturgie. Liturgische ontwikkelingen in de Gereformeerde Kerken (vrijg.) en de Nederlands Gereformeerde Kerken (1944-2004)', in: R. Kuiper & W. Bouman (eds.), <i>Vuur en vlam, deel 3: Kinderen van de Vrijmaking</i> (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 2004), 276-309. [→ 5 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Barnard, Marcel, <i>Tot Gods eer. Handreiking voor gesprekken over liturgie</i> (Utrecht: Boekencentrum, 2018). - Brienens, T., <i>Oriëntatie in de liturgie</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 1992). - Jong, K.W. de, <i>Ordering van dienst. Achtergronden van en ontwikkelingen in de eredienst van de Gereformeerde Kerken in Nederland</i> (Baarn: Ten Have, 1996). - Jonker, H., <i>Liturgische oriëntatie. Gesprekken over de eredienst</i> (Pretoria: N.G. Kerkboekhandel, z.j. [1977³]). - Kater, M.J., <i>Een samenkost om naar te verlangen. Over het verbazingwekkende van de kerkdienst</i> (Apeldoorn: De Banier, 2017). - Luth, J. e.a. (eds.), <i>Het kerklied. Een geschiedenis</i> (Zoetermeer: Mozaïek, 2001). - Karin Maag, <i>Lifting Hearts to the Lord. Worship with John Calvin in Sixteenth-Century Geneva</i> (Grand Rapids: William B. Eerdmans, 2016). - Poll, Evert W. van de, <i>Samen in de naam van Jezus. Over evangelische liturgie en muziek</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2009). - Rongen, G. van, <i>Met al de heiligen. Liturgie in hemel en op aarde</i>, 3 delen (Barneveld: De Vuurbaak, 1990).

- Setten, C.R. van, 'Tussen samenkost en liturgie. Een observatie', in: Ad van der Dussen e.a. (eds.), *Evangelische theologie schrijft geschiedenis. 25 jaar evangelische theologische bezinning in Soteria* (Sliedrecht: Merweboek, 2009), 78-99 (eerder verschenen in: *Soteria* 15/2 (juni 1998), 2-21).
- Smelik, J., *Eredienstwaardig*, Woord & Wereld 80 (Bedum: Woord en Wereld, 2009).
- Trimp, C., *Formulieren en gebeden. Een beschrijving van de liturgische formulieren en gebeden in het gereformeerde kerkboek* (Kampen: Kok, 1978).
- Vrijlandt, M.A., *Liturgiek* (Den Haag/Zoetermeer: Boekencentrum, 1992³).
- Wegman, H.A.J., *Riten en mythen. Liturgie in de geschiedenis van het christendom* (Kampen: Kok, 1995²).
- Wolterstorff, Nicholas, *De God die wij aanbidden. Op verkenning in de liturgische theologie* (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 2019).

Methodologie 2

Informatie onder voorbehoud van wijzigingen door de nieuw aangestelde docent

<i>Docent</i>	Dr. P.L. Rouwendal	<i>Module-code</i>	BaC-Ba
<i>Toetsvorm</i>	Dossier	<i>Omvang</i>	Is opgenomen in de bachelorproef
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	C-jaar / blok 2 en 3
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	4 collegeblokken
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Zie informatie bij Bachelorproef	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: - is in staat tot het methodologisch verantwoord verrichten van een (klein) theologisch onderzoek (in het kader van de bachelorproef) en het correct schrijven van een scriptie; - is zich bewust (geworden) van allerlei problemen en valkuilen, die kunnen voorkomen bij het verrichten van onderzoek en bij het schrijven van een scriptie en weet hoe deze voorkomen kunnen worden.
<i>Eindtermen</i>	2, 4, 16, 17
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, discussiëren en argumenteren, samenwerken, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Instructie en werkcolleges 8 uur Zelfstudie, groepswork en netwerklere 12 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Mirande, M.J.A. & E. Wardenaar, <i>Scriptieproblemen</i> (Groningen: Wolters-Noordhoff, 2011). [→ 11 uur] ◦ Vyhmeister, Nancy, <i>Quality Research Papers: For Students of Religion and Theology</i>, (Grand Rapids: Zondervan 2020). [→ 9 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Niezink, L., <i>Kritisch zoeken, denken en evalueren</i> (Groningen: Noordhof Uitgevers, 2017). - Oost, H. & A. Markenhof, <i>Een onderzoek voorbereiden</i> (Baarn: HBUitgevers, 2002 of later). - Oost, H., <i>Een onderzoek uitvoeren</i> (Baarn: HBUitgevers, 2002 of later). - Oost, H., <i>Een onderzoek rapporteren</i> (Baarn: HBUitgevers, 2002 of later). - Oost, H., <i>Een onderzoek presenteren</i> (Baarn: HBUitgevers, 2004 of later). - Oost, H., <i>Een onderzoek begeleiden</i> (Baarn: HBUitgevers, 2004 of later).

Oude Testament 2A

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.G.L. Peels	<i>Module-code</i>	BaC-OT2A
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	C-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	8 januari, herkansing 25 maart	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Oude Testament 1, colleges Hebreeuws 1 t/m 6

<i>Leerdoelen</i>	De student: - geeft blijk van inzicht in de wijze waarop vooronderstellingen een rol spelen bij de uitleg van de Schrift en het verstaan van de boodschap van de Schrift; - is in staat om de eigen uitgangspunten van een gereformeerde hermeneutiek te verwoorden; - heeft kennis van hoofdmomenten uit de geschiedenis van de Bijbelse hermeneutiek.
<i>Eindtermen</i>	5, 6, 8, 10
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoor- en werkcolleges 9 uur Collegevoorbereiding 9 uur Zelfstudie (literatuurtentamen) 52 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Knijff, H.W. de, <i>Sleutel en slot. Beknopte geschiedenis van de bijbelse hermeneutiek</i> (Kampen: Kok, 1980). [170 p. cat. 1/2 → 40 uur] ◦ Collegestof. [→ 12 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Bartholomew, C.G., <i>Introducing Biblical Hermeneutics. A Comprehensive Framework for Hearing God in Scripture</i> (Grand Rapids: Baker, 2015). - Houtman, C., <i>De Schrift wordt geschreven. Op zoek naar een christelijke hermeneutiek van het Oude Testament</i> (Zoetermeer: Meinema, 2006). - Oeming, M., <i>Biblische Hermeneutik. Eine Einführung</i> (Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 2007²). - Stadelmann, H. (ed.), <i>Den Sinn biblischer Texte verstehen. Eine Auseinandersetzung mit neuzeitlichen hermeneutischen Ansätzen</i> (Giessen etc./Witten: Brunnen/Brockhaus, 2006). - Zwiep, Arie, <i>Tussen tekst en lezer: een historische inleiding in de bijbelse hermeneutiek</i> (2 delen) (Amsterdam: VU University Press, 2009-2013).

Apologetiek

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater	<i>Module-code</i>	BaC-Ap
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	C-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	Herkansing 2019/2020 22 oktober 30 maart, herkansing 22 juni	<i>Colleges</i>	3 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: - heeft kennis van de vragen die vanuit de samenleving aan het christelijk geloof gesteld worden en de diverse vraagstukken waarmee de apologetiek zich bezighoudt; - kent argumenten voor en tegen bepaalde opvattingen van het christelijk geloof; - heeft elementaire kennis van de geschiedenis van de apologetiek en de diverse 'scholen' en kan de verschillen en overeenkomsten in de diverse opvattingen over apologetiek uitleggen;
-------------------	--

- kan bepaalde kritische vragen die aan het christelijk geloof gesteld worden herleiden tot bepaalde vooronderstellingen die daarbij een rol spelen en de verschillende wereldvisies onderscheiden en benoemen;
- ontwerpt in samenspraak met anderen een apologie als reactie op een actueel artikel c.q. boek.

Bij deze module komen aan de orde:

- de Bijbels-theologische lijnen;
- een overzicht van de verschillende opvattingen (apologetische 'scholen'): de methode, de inhoud en het doel van de apologetiek en de betekenis daarvan voor de 21^e eeuw;
- een kennismaking met enkele apologeten, zowel uit de geschiedenis van de vroege kerk als uit de laatste eeuw;
- een bezinning op enkele thema's uit de christelijke geloofsleer in het kader van een verantwoording: o.a. natuurlijke theologie, wonderen, uniciteit en exclusiviteit van het christelijk geloof. Op dit laatste onderdeel valt de nadruk tijdens de colleges.

Eindtermen 4 t/m 8, 10, 11, 15 t/m 17, 19, 23, 24

Leerlijnen Kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, schrijven

Studielast Hoorcolleges 9 uur
Werkcolleges 4,5 uur (werken aan ontwerp 'apologie')
Collegevoorbereiding d.m.v. opdrachten 6,5 uur
Zelfstudie 50 uur

Toetseisen

- Bakker, H.A. e.a. (eds.), *Verantwoord geloof. Handboek christelijke apologetiek* (Kampen: Brevier, 2014), 11-32, 63-88, 129-500. [400 p. cat. 3 → 44 uur]
- Collegestof. [→ 6 uur]
- De toets bestaat uit twee onderdelen:
 1. Een take-home-tentamen over de bestudeerde stof.
 2. Het schrijven van een apologie n.a.v. artikel of boek.

Aanbevolen Literatuur

- Beukel, A. van den, *De dingen hebben hun geheim. Gedachten over natuurkunde, mens en God* (Baarn: Ten Have, 1990).
- Biezeveld, K.E. e.a., *Wie God zegt... Spreken over God in een wereld zonder God* (Kampen: Kok, 2001).
- D'Souza, D. e.a., *Het christendom is zo gek nog niet* (Amsterdam: Nieuw Amsterdam, 2009).
- Fiedrowicz, M., *Apologie im frühen Christentum. Die Kontroverse um den christlichen Wahrheitsanspruch in den ersten Jahrhunderten* (Paderborn: Schöningh, 2000).
- Gollwitzer, H., *Die Existenz Gottes im Bekenntnis des Glaubens* (München: Kaiser, 1963) (Band 34 uit de reeks 'Beiträge zur evangelischen Theologie').
- Hoek, J. e.a. (eds.), *Verantwoorde hoop. Apologetische thema's* (Heerenveen: Groen, 2011).
- Keller, T., *The Reason for God. Belief in an Age of Skepticism* (London: Hodder & Stoughton, 2008).
- Keller, T., *Bij je volle verstand. Een uitnodiging aan sceptici* (Franeker: Van Wijnen, 2017).
- Kolakowski, L., *Religie. Stel: er is geen God... Over God, de duivel, zonde en andere perikelen van de zogenaamde filosofie van de religie* (Hilversum: Gooi en Sticht, 1987).
- Markus, Arjan, *Adieu God. Over het afscheid van een persoonlijk God* (Zoetermeer: Meinema, 2010).
- McGrath, A., *The Twilight of Atheism. The Rise and Fall of Disbelief in the Modern World* (New York: Doubleday, 2004).
- McGrath, A., *Handboek apologetiek. Communicatie van het christelijk geloof* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2012).
- Newbigin, L., *The Gospel in a Pluralist Society* (Grand Rapids: Eerdmans, 2000).
- Paas, Stefan & Rik Peels, *God bewijzen. Argumenten voor en tegen geloven* (Amsterdam: Balans, 2013).
- Riessen, J.P. van, *Verlangen naar God in een verlaten cultuur. Proeve van een sceptische theologie* (Zoetermeer: Boekencentrum, 1998).
- Spufford, Francis, *Dit is geen verdediging!* (Baarn: Ten Have, 2013).

Een uitgebreide literatuurlijst wordt uitgereikt op de colleges.

Bijzonderheden Deze module heeft hetzelfde programma als de mastermodule Apologetiek (E-jaar). De inhoud van de colleges en het niveau van de toetsing zullen echter aangepast worden aan het niveau van de bachelor.

Bachelorproef

<i>Docent</i>	Een van de hoogleraren of docenten	<i>Module-code</i>	BaC-Ba
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijke opdracht	<i>Omvang</i>	7,5 EC (2,5 EC in blok 3 + 5 EC in blok 4)
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	C-jaar / blok 3 en 4
<i>Tentamendata</i>	Presentatiebijeenkomsten op 27 november, 19 februari en 4 mei	<i>Colleges</i>	Zie Methodologie 2 (blok 2)
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO of mail. 12 april, 21 mei, evt. 18 augustus	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen* De student:
- is in staat tot een zelfstandige bronnenbestudering van een specifieke thematiek op het terrein van een van de theologische hoofddisciplines;
 - is in staat relevante theologische wetenschappelijke literatuur te analyseren en te beoordelen;
 - weet zijn bevindingen op wetenschappelijke wijze te beargumenteren en weer te geven in een goed gestructureerde schriftelijke rapportage.
- Eindtermen* 1, 2, 4 t/m 6, 8, 10, 13, 15 t/m 17
- Leerlijnen* Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, discussiëren en argumenteren, praktische vaardigheden
- Studielast* Schriftelijk werkstuk 190 uur
Methodologie 20 uur
- Scriptie-eisen* Het werkstuk moet een omvang hebben van 20 à 30 pagina's (10.000 tot 15.000 wrd.), inclusief voetnoten, exclusief literatuurlijst en bijlagen (volgens BGC).
- Aanbevolen literatuur*
- Zie bij Schrijfopdracht A-jaar
 - Het scriptiereglement (op de ELO)
 - Beknopt en Goed Citeren (op de ELO)
- Bijzonderheden* Tijdpad:
- *Eind oktober*
Om te komen tot een evenwichtige verdeling over de vakgebieden, informeert het secretariaat bij de student naar voorkeur voor vakgebied(en) en begeleider(s). Indien gekozen wordt voor een oudtestamentisch onderwerp dient men bij het werkstuk exegetische (D-jaar) een nieuwtestamentisch onderwerp te kiezen, en omgekeerd.
 - *November/februari/maart*
Colleges methodologie en consultatie door dr. Rouwendal.
 - *December/januari*
De student formuleert een onderzoeksplan inclusief een conceptliteratuurlijst. Bespreking van het ingeleverde plan voor de bachelorproef en de daarbij behorende literatuurlijst met de begeleider.
 - 27 november, 13.00 uur en 19 februari, 12.00 uur, presentatie(s) bachelorscripties o.l.v. Tineke Boele-Noort en Arjan van den Os.
 - *Begin maart*
Inleveren en bespreking met begeleider van de inleiding en het eerste hoofdstuk.
 - *Begin april*
Inleveren van de concept bachelorproef bij begeleider, waarna het concept met de begeleider wordt besproken.
 - 4 mei, 14.00 uur, presentatie(s) bachelorscripties o.l.v. Tineke Boele-Noort en Arjan van den Os.
 - *Mei/juni*
Na goedkeuring door de begeleider inleveren van de definitieve versie van de bachelorproef ter beoordeling in de vergadering van het coho. De definitieve versie dient zeven werkdagen voorafgaand aan de vergadering van het coho in drievoud

geprint ingeleverd te zijn bij het secretariaat. Ook wordt het werkstuk in pdf ingeleverd via de ELO of per mail bij de universiteitssecretaris.

- Na inlevering van de bachelorproef wordt een meelezer aangewezen, die samen met de begeleider een voorstel doet voor het cijfer (aan de hand van het beoordelingsformulier voor het C-jaar, zie scriptiereglement), dat vastgesteld wordt in een vergadering van het coho.
- Het ingevulde beoordelingsformulier (inclusief cijfer en feedback) ontvangt de student van zijn begeleider.

Exegese Oude Testament 2

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.G.L. Peels	<i>Module-code</i>	BaC-EOT2
<i>Toetsvorm</i>	Groepswerkstuk	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	C-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	4 college-uren per week (2 hoor- en 2 werkcolleges)
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 3	<i>Instapeis</i>	Inleiding exegese, Hebreeuws 1 t/m 4

<i>Leerdoelen</i>	De student: - maakt nader kennis met het proces van de exegese van het OT; - heeft inzicht in de principes van de exegese van het OT; - is in staat om in samenwerking met andere studenten een detailexegese van een perikoop te maken; - doet in werkgroepen praktische ervaring op met het proces van de exegese en levert hieraan een substantiële bijdrage.
<i>Eindtermen</i>	1 t/m 6, 13, 15 t/m 17
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, psychosociale attitude, discussiëren en argumenteren, samenwerken, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges over de exegese van een korte perikoop, met uitdieping van het theologische thema dat aan deze exegese gerelateerd is: 9 uur Werkcolleges: 26 uur Totale collegevoorbereiding: 35 uur (inbegrepen: het in groepen vervaardigen van een eindwerkstuk, dat door de docent per groep wordt besproken)
<i>Toetseisen</i>	◦ Voorbereiden groepswerkstuk exegese van max. 2.500 wrd., met aandacht voor een eigen beargumenteerde vertaling; tekstkritiek; structuur, genre, historische achtergrond en literaire context; vers-voor-vers exegese.
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Goldingay, J., <i>Old Testament Theology, I, II and III</i> (Downers Grove: Intervarsity Press, 2003, 2006 en 2009). - Gorman, M.J., <i>Elements of Biblical Exegesis. A Basic Guide for Students and Ministers. Revised and Expanded Edition</i> (Peabody: Baker Academic, 2009, 2010). - Hasel, G.F., <i>Old Testament Theology. Basic Issues in the Current Debate</i> (Grand Rapids: Eerdmans, 1991⁴). - House, P.R., <i>Old Testament Theology</i> (Downers Grove: Intervarsity Press, 1998). - Stuart, D., <i>Old Testament Exegesis: A Handbook for Students and Pastors</i> (Louisville: Knox Press, 2001³). - Talstra, E., <i>Oude en nieuwe lezers. Een inleiding in de methoden van uitleg van het Oude Testament</i> (Ontwerpen deel II) (Kampen: Kok, 2002).
<i>Bijzonderheden</i>	De hoor- en werkcolleges Exegese en Theologie OT 1 worden gelijktijdig aangeboden aan het B- en C-jaar. Het schriftelijk tentamen is alleen voor het B-jaar.

Homiletiek

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater	<i>Module-code</i>	BaC-Hom1
<i>Toetsvorm</i>	Opdrachten, schriftelijk tentamen en een preekvoorstel	<i>Omvang</i>	5 EC (2,5 EC in blok 2 en 2,5 EC in blok 3)
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	C-jaar / blok 2 en 3
<i>Tentamendata</i>	Herkansing 2019/2020 3 november 23 maart, herkansing 29 juni 15 juli uiterste inleverdatum opdrachten portfolio 15 augustus: uiterste inleverdatum C-jaarspreek	<i>Colleges</i>	3 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Diverse datums tussen februari en juli, zie ELO	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Zie voor informatie over deze module pagina 78.

Oude Testament 2B: Geschiedenis Oud-Israël

<i>Docent</i>	Dr. H. de Waard	<i>Module-code</i>	BaC-OT2B
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	C-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	Herkansing 2019/2020 30 oktober 9 april, herkansing 2 juli	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Colleges Canoniek Oude Testament; colleges Hebreeuws 1 t/m 4

<i>Leerdoelen</i>	De student: - kent de geschiedenis van Oud-Israël in hoofdlijn; - kan de eigen kenmerken van de oudtestamentische historiografie herkennen en benoemen; - kan zelfstandig-kritisch reflecteren op een historisch-kritische of biblicistische omgang met historiografisch-narratieve teksten.
<i>Eindtermen</i>	5, 6, 8, 10
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoor- en werkcolleges 9 uur Zelfstudie (literatuurtentamen) 61 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Provan, Iain e.a., <i>A Biblical History of Israel</i> (Louisville: Westminster John Knox, 2015²), 155-342; 343-409. [187 p. cat. 2/3 → 32 uur; 66 p. cat. 1/2 → 17 uur] ◦ <i>Theologia Reformata</i> 46/4 (2003) (themanummer Oude Testament), art. over (godsdienst)geschiedenis. [50 p. cat. 2 → 8 uur] ◦ Collegestof. [→ 4 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Arnold, B.T. & H.G.M. Williamson, <i>Dictionary of the Old Testament Historical Books</i> (Downers Grove: InterVarsity, 2005). - Schmidt, B. (ed.), <i>The Quest For The Historical Israel. Debating Archaeology and the History of Early Israel</i>. Archaeology and Biblical Studies 17 (Leiden: Brill, 2007).
<i>Bijzonderheden</i>	De colleges van deze module vallen samen met de colleges Geschiedenis Oud-Israël van het B-jaar.

Bachelorproef

<i>Docent</i>	Een van de hoogleraren of docenten	<i>Module-code</i>	BaC-Ba
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijke opdracht	<i>Omvang</i>	7,5 EC (2,5 EC in blok 3 + 5 EC in blok 4)
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	C-jaar / blok 3 en 4
<i>Tentamendata</i>	Presentatiebijeenkomsten op 27 november, 19 februari en 4 mei	<i>Colleges</i>	Zie Methodologie 2 (blok 2)
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO of mail. 12 april, 21 mei, evt. 18 augustus	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Zie voor informatie over deze module pagina 85.

Catechetiek 2

<i>Docent</i>	Drs. L. Snoek	<i>Module-code</i>	BaC-Cat
<i>Toetsvorm</i>	Werkstuk en reflectieverslag	<i>Omvang</i>	1,25 EC (waarvan 0,25 EC voor stage)
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	C-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	1 x 3 college-uren en 1 facultatieve bijeenkomst voor consultatie
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Eerste dag tentamen-periode blok 4 (reflectieverslag en werkstuk = praktijkopdracht met reflectie)	<i>Instapeis</i>	Praktijkplek t.b.v. stagelessen

Leerdoelen

De student:

- verwerft inzicht in het karakter en de doelstellingen van de catechese;
- neemt kennis van pedagogische en didactische beginselen, toegepast op catechese;
- ontwikkelt vaardigheden om op een pedagogisch en didactisch verantwoorde wijze catechisatielessen voor te bereiden, te geven en te evalueren.

Eindtermen

6, 11 t/m 13, 18 t/m 24

Leerlijnen

Kritisch analyseren en synthetiseren, mondeling presenteren, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden

Studielast

Colleges 2,25 uur (spiegeling van praktijkervaringen aan college-inhouden van blok 2, aan theorie en aan andermans ervaringen)
 Collegevoorbereiding 1,75 uur
 Zelfstudie 18 uur (praktijkopdracht, inclusief spiegeling aan literatuur en verwerking van college-inhoud)
 Reflectieverslag 6 uur
 Stage 7 uur (in totaal 14 uur verspreid over het jaar in te zetten)

Aanbevolen literatuur

- Kock, A. de e.a., *Altijd leerling. Basisboek catechetiek* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2011).
- Meerveld, Hans, *Opbrengsten van jongerencatechese. Een kwalitatief empirisch onderzoek in vier protestantse geloofsgemeenschappen in Nederland* (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 2018).
- Verboom, W., *Leren kennen. Een visie op catechese vanuit het verbond* (Kampen: Kok, 1989).

Stage

- De richtlijnen en formulieren ten behoeve van de 'stage catechetiek' zijn te vinden in nota 'Praktijknota Praktische Theologie', zie ELO.
- De stage omvat in totaal 14 uur voor catechetiek 1 en 2. De student woont catechisatielessen van de mentor-catecheet bij en geeft zelf minimaal drie catechisatielessen, zo mogelijk verdeeld over verschillende leeftijdsgroepen. In deze lessen voert hij ook de pedagogisch-didactische praktijkopdracht uit.

Dogmatiek 4: Het heil en de heilsmiddelen

<i>Docent</i>	Dr. C.C. den Hertog	<i>Module-code</i>	BaC-Do4
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen / schriftelijk werkstuk	<i>Omvang</i>	5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	C-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	Herkansing 2019/2020 16 oktober 24 juni, herkansing 20 augustus	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 4	<i>Instapeis</i>	Dogmatiek 3 c.q. Dogmatiek: God de Vader

Leerdoelen

De student:

- kan verschillende opvattingen weergeven over a. rechtvaardiging, b. heiliging, c. de orde van het heil, d. doop, e. Avondmaal;
- is in staat deze opvattingen te illustreren aan de hand van voorbeelden uit de geschiedenis en het heden;
- kan de relevantie van systematisch-theologische discussies (op de genoemde gebieden) uitleggen en waarderen;
- kan een beredeneerde keuze maken in het debat over a. de aard van de rechtvaardiging, b. de legitimiteit van de kinderdoop, c. de aard van de sacramenten, d. de vragen rond de orde van het heil;
- kan beredeneerd de christelijke leer (op de bovengenoemde gebieden) toelichten en eventueel bekritisieren vanuit bijbelse gegevens;
- kan complexe theologische teksten op de bovengenoemde gebieden samenvatten, analyseren en beredeneerd beoordelen;
- kan verschillende opvattingen weergeven over a. de kerk, b. Israël, c. eschatologie;
- is in staat deze opvattingen te illustreren aan de hand van voorbeelden uit de geschiedenis en het heden;
- kan de relevantie van systematisch-theologische discussies (op de genoemde gebieden) uitleggen en waarderen;
- kan een beredeneerde keuze maken in het debat over de plaats van Israël in de eschatologie en over de aard van de kerk;
- kan beredeneerd de christelijke leer (op de bovengenoemde gebieden) toelichten en eventueel bekritisieren vanuit bijbelse gegevens;
- kan complexe theologische teksten (op de boven genoemde gebieden) samenvatten, analyseren en beredeneerd beoordelen;
- kan standpunten onderzoeken en zelf een standpunt bepalen.

Eindtermen

5, 6, 10

Leerlijnen

Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren

Studielast

Hoorcolleges 9 uur
Werkcolleges 9 uur
Collegevoorbereiding 12 uur
Zelfstudie voor tentamen 75 uur
Schriftelijk werkstuk 35 uur

Toetseisen tentamen

- Beilby, James K. & Paul Rhodes Eddy (eds.), *Justification. Five views* (Downers Grove IL: IVP, 2011), 53-83. [31 p. cat. 3 → 5 uur]
- Brink, G. van den & C. van der Kooi, *Christelijke dogmatiek. Een inleiding* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2012), 309-344; 517-678. [196 p. cat. 3 → 25 uur]
- Genderen, J. van & W.H. Velema, *Beknopte gereformeerde dogmatiek* (Kampen: Kok, 1993²), 522-795. [273 p. cat. 2/3 → 42 uur minus 12 uur (voorbereiding colleges) → 30 uur]
- Jüngel, Eberhard, *Das Evangelium von der Rechtfertigung des Gottlosen als Zentrum des christlichen Glaubens*, 6^e ed. (Tübingen: Mohr Siebeck, 2011), 12-74. [62 p. cat. 2 → 12 uur]
- Collegestof. [→ 3 uur]

Toetseisen werkstuk

- Samenstellen paper 3.000-5.000 wrd. [→ 40 uur]. Het paper telt voor 1/3 mee; het tentamen voor 2/3. Richtlijnen voor het paper worden via de ELO verspreid.

Integratiecolleges en themadagen

<i>Docent</i>	Hoogleraren en (gast)docenten	<i>Module-code</i>	Ba-IT
<i>Tentamenvorm</i>	Testimonium	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde C-jaar
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	C-jaar / blok 2 resp. 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 + 3 (college)dagen
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Data</i>	21 en 22 december (integratiecolleges) 13 t/m 16 april (themadagen)

Zie voor informatie over deze module pagina 80.

Kerkgeschiedenis 4: Calvin/calvinisme

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	BaC-KG4
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen, leesverslag en paper	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	C-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	15 juni, herkansing 25 augustus	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Kerkgeschiedenis 3

Leerdoelen

De student:

- verwerft kennis van en inzicht in de geschiedenis van kerk en theologie van de zestiende eeuw, geconcentreerd op de gereformeerde traditie;
- verkrijgt grondige kennis van de biografie en theologie van Johannes Calvin;
- kan zelfstandig bronteksten uit deze periode analyseren;
- is in staat om de relevantie te beoordelen van de eerstgenoemde doelstelling voor de huidige situatie van kerk en theologie;
- krijgt oog voor historische patronen en ontwikkelingen en met name voor de betekenis van het begrip 'reformatorisch';
- is in staat de opgedane kennis praktisch te maken voor prediking en pastoraat.

Eindtermen

1 t/m 6, 15 t/m 17

Leerlijnen

Kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, psychosociale attitude, onderzoeken, schrijven

Studielast

Colleges 9 uur
Zelfstudie 61 uur

Toetseisen

- Lindberg, Carter (ed.), *The Reformation Theologians* (Oxford: Blackwell Publishers, 2002), hfdst. 10, 11, 14. [35 p. cat. 2 → 7 uur]
- Selderhuis, Herman J. (ed.), *Calvin Handboek* (Kampen: Kok, 2008), hfdst. A I, B II 1, 2, 4-7, B III 1-4, C I 4, C II 1-3, 8, 9, 12, 13, C III 3, D I 3, 7, 8). [155 p. cat. 2 → 27 uur]
- Collegestof.
- Leesverslag (1.600-2.000 wrd.) van Herman J. Selderhuis, *Calvin. Een mens dient God* (Utrecht: Kok, 2017). [260 p. leesstof → 13 uur] (Oorspronkelijke uitgave: *Calvin. Een mens* (Kampen: Kok, 2008). Engelse uitgave: *John Calvin. A pilgrim's life* (Downers Grove, IL/Nottingham: IVP Academic, 2009)).
- Paper 4-6 A4 (2.600-3.200 wrd.) over een tekst van Calvin met een minimale omvang van 20 pagina's vanuit de *Calvini Opera*. Tekst wordt in onderling overleg gekozen. [→ 14 uur]

17. Overzicht keuzemodules

Keuzemodules	Docent	Frequentie	A-jaar	B-jaar	C-jaar	D-jaar	E-jaar
Alle blokken							
Bricolage		A	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Onderzoeksstage	<i>Div</i>	A				2,5/10	2,5/10
Praktijkoriëntatie	<i>Mentor</i>	A	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Proponeren*		A					2,5
Apologetiek (minor)	<i>MKr</i>	A				10	10
Biblistiek (minor)	<i>HPs/MMr</i>	A				10	10
Catechetiek (minor)	<i>MKr</i>	A				10	10
Dogmageschiedenis (minor)	<i>AHn</i>	A				10	10
Dogmatiek (minor)	<i>AHn</i>	A				10	10
Ethiek (minor)	<i>DSa</i>	A				10	10
Evangelistiek (minor)	<i>JSr</i>	A				10	10
Evangelistiek, variant gemeenteopbouw (minor)	<i>JSr</i>	A				10	10
Gemeentestage (minor)	<i>Mentor</i>	A				10	10
Homiletiek (minor)	<i>MKr</i>	A				10	10
Judaïca/Kerk en Israël (minor)	<i>MMr</i>	A				10	10
Kerkgeschiedenis (minor)	<i>HSs</i>	A				10	10
Kerkrecht (minor)	<i>HSs</i>	A				10	10
Liturgiek (minor)	<i>MKr/JKf</i>	A				10	10
Missiologie (minor)	<i>JSr</i>	A				10	10
Moderne Theologiegeschiedenis (minor)	<i>AHn</i>	A				10	10
Poimeniek (minor)	<i>MKr</i>	A				10	10
Symboliek (minor)	<i>AHn</i>	A				10	10
Blok 1							
Bijbelkennis	<i>HYr</i>	A	2,5	2,5	2,5		
Grieks 1**	<i>JOs</i>	A	5				
Maria: De moeder, de vrouw	<i>AHn</i>	C	2,5	2,5	2,5		
NT Minor (blok 1+2: 10 EC)	<i>MMr</i>	A				5	5
Psychologische stromingen	<i>AHk</i>	B	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Blok 2							
Augustinus' exegese van de Romeinenbrief (vervolg)	<i>MWn</i>	C				2,5	2,5
De belijdenissen van Augustinus	<i>MWn</i>	C		2,5	2,5	2,5	2,5
Diakonie*	<i>JSr</i>	B			2,5	2,5	2,5
Grieks 2**	<i>JOs</i>	A	2,5				
Latijn 3, Augustinus	<i>JOs</i>	A	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
NT Minor (blok 1+2: 10 EC)	<i>MMr</i>	A				5	5
Spiritualistiek*	<i>MKr</i>	B			2,5	2,5	2,5
Blok 3							
Aramees 1	<i>HWd</i>	A		2,5	2,5	2,5	2,5
Christelijke denkers	<i>IHa</i>	C	2,5 / 5	2,5 / 5	2,5 / 5		
Crisis en hoop	<i>JKp</i>	C	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Gezag en communicatie	<i>AMk/MKr</i>	B			2,5	2,5	2,5
Grieks 3**	<i>JOs</i>	A	2,5				

Keuzemodules	Docent	Frequentie	A-jaar	B-jaar	C-jaar	D-jaar	E-jaar
Blok 3 (vervolg)							
Islam: theologie en geschiedenis	<i>BDn</i>	A				2,5	2,5
Latijn 1, basiscursus	<i>JOs</i>	A	5	5	5	5	5
Leesvaardigheid wetenschappelijke literatuur (En, Ne, Du en Fa) met een toespitsing op Duits (onder voorbehoud)	<i>Ebl</i>	A	0				
OT Minor (blok 3+4: 10 EC)	<i>HPs</i>	A				5	5
Pastorale Psychologie 2*	<i>AHk</i>	B				2,5	2,5
Spelen met Leviatan	<i>MMr</i>	B		2,5	2,5		
Theologie van Jeremia	<i>HPs</i>	B		2,5	2,5	2,5	2,5
Blok 4							
Aramees 2	<i>HWd</i>	A		2,5	2,5	2,5	2,5
God en de Goden	<i>JSr</i>	B	2,5	2,5	2,5		
Grieks 4**	<i>JOs</i>	A	2,5				
Kerk en islam	<i>BDn</i>	B	2,5	2,5	2,5		
Latijn 2, basiscursus	<i>JOs</i>	A	5	5	5	5	5
Liturgiek (verbredend)*	<i>JKf</i>	B				2,5	2,5
Missional in a metropole	<i>JSr</i>	C	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
OT Minor (blok 3+4: 10 EC)	<i>HPs</i>	A				5	5
Vroegchristelijk Grieks	<i>JOs</i>	A	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5

Keuzemodules kunnen gezien worden als vrije ruimte die ook elders (buiten de TUA) kan worden ingevuld.

Studenten van het D- en E-jaar kunnen daarnaast een minor kiezen als keuzemodule. Deze minors bedragen altijd 10 EC. Het blok (of de blokken) waarin de minors worden gegeven, is te bepalen in overleg tussen student en docent.

Frequentie: A = jaarlijks, B = tweejaarlijks, C = een- of meermalig. N.B. Het doorgaan van een keuzemodule hangt af van het aantal aanmeldingen.

* Admissiale studenten (die vóór 2020 startten met de master) moeten deze module op enig moment tijdens de studie volgen. Andere keuzemodules die zij moeten doen zijn: Kerkrecht & praktijk en Pastorale Psychologie 1. Deze modules worden D.V. weer gegeven in de cursus 2021/2022.

** Deze module is verplicht voor hen die in hun vooropleiding geen Grieks hebben gehad. Studenten die wel Grieks in hun vooropleiding hebben gehad, mogen de ruimte voor Grieks 1 t/m 4 met andere keuzemodules vullen.

Keuzemodule (verbredend/verdiepend): Bricolage ('vrije ruimte')

<i>Docent</i>	-	<i>Module-code</i>	KV-BRI
<i>Toetsvorm</i>	Divers	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	A- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	N.v.t.
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	Het verwerven van - theologische kennis op een nader te bepalen gebied; - praktische vaardigheden zoals prioriteiten stellen, plannen en gestructureerd werken.
<i>Eindtermen</i>	2a, 2b, 8 (A- en B-jaar) 5, 6, 19 (Ba C-jaar) 5, 6, 37 (Ma)
<i>Leerlijnen</i>	Praktische vaardigheden Verder afhankelijk van te volgen studie-onderdelen (niveau is afhankelijk van het leerjaar waarin de student zich bevindt)
<i>Studielast</i>	Voorbeelden van activiteiten waarvoor studie-uren verkregen kunnen worden: ◦ Bijwonen van de kritiekcolleges (1 studie-uur per preekvoorstel. Admissiale master-studenten worden gedurende hun studie 2 keer ingeroosterd voor het leveren van preekvoorstellen en geacht altijd aanwezig te zijn bij de kritiekcolleges). ◦ Bijdrage aan de kritiekcolleges in de vorm van het leveren van kritiek (admissiale studenten worden ingeroosterd; niet-admissiale studenten kunnen zich hiervoor - m.h.o. op het opstellen van het rooster - opgeven in de maand augustus) (6 studie-uren). ◦ Bezoek aan een conferentie, inclusief het opstellen van een verslag (aantal studie-uren wordt bepaald door de examencommissie. Er kan geen subsidie aangevraagd worden indien van deze mogelijkheid gebruikgemaakt wordt). ◦ Bezoek Weetwatjegeloof.nl-studiedagen/-cursussen (toekenning studie-uren door examencommissie). ◦ Bijwonen van gastcolleges (1 studie-uur per college-uur). ◦ Werkzaamheden als student-assistent (onbetaald) voor hoogleraren (de betreffende hoogleraar bepaalt het aantal studie-uren).
<i>Toetseisen</i>	Zodra een student aangeeft zijn uren in te willen wisselen voor studiepunten, of wanneer de administratie bij het einde van de studie van de student constateert dat de student minimaal 70 studie-uren heeft ingeleverd, zal door de administratie een keuzemodule 'vrije ruimte' voor 2,5 EC worden aangemaakt. Deze module dient binnen één opleiding te worden voltooid. Dus binnen de bachelor of binnen de master.
<i>Bijzonderheden</i>	De student is er zelf verantwoordelijk voor dat de studie-uren bij de administratie worden ingeleverd om genoteerd te worden op de cijferlijst. De student kan aan de betreffende docent, begeleider of organisatie vragen het formulier 'toekenning studie-uren t.b.v. de module "vrije ruimte"' in te vullen, waarna hij (een kopie van) het ingevulde formulier inlevert bij de administratie. Het formulier kan ook dienen als bijlage bij het 'aanvraagformulier toekenning studie-uren' ten behoeve van een verzoek aan de examencommissie. De formulieren en verdere informatie zijn te verkrijgen bij de studieadviseur.

Keuzemodule/minor (verdiepend): Onderzoeksstage

<i>Docent</i>	Prof. dr. A. Huijgen, prof. dr. M.J. Kater, prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	KV-OS
<i>Toetsvorm</i>	Paper / werkstuk	<i>Omvang</i>	2,5 EC (keuzemodule) 10 EC (minor)
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar / alle blokken
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	Geen
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent	<i>Instapeis</i>	In overleg

- Leerdoelen*
- Het in de praktijk leren kennen van verschillende aspecten van onderzoek doen;
 - het professionaliseren van academische vaardigheden met betrekking tot het doen van onderzoek;
 - het zich een beeld vormen van eigen mogelijkheden en interesses.
- Eindtermen* 2, 4, 5, 8, (14), (16), 17,19
- Leerlijnen* Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, discussiëren en argumenteren, praktische vaardigheden (niveau 3)
- Studielast* Voorbereiden onderzoeksstage (contact zoeken met begeleider en vaststellen opdrachten en tijdsplan) 10 uur (5 uur)
Onderzoeksgroep bijwonen 5 uur (2,5 uur)
Opdrachten uitvoeren 250 uur (55 uur)
Stageverslag 15 uur (7,5 uur)
- Vereisten* Het stageverslag moet de volgende onderdelen bevatten:
- persoonlijke doelstelling;
 - programma (met tijdschema);
 - lijst van alle opgeleverde stukken;
 - opgeleverde stukken;
 - eigen beleving van de werkzaamheden;
 - reflectie met leerpunten aan de hand van leerlijnen en eindtermen.
- Bijzonderheden*
- De onderzoeksstage bestaat uit meelopen en meewerken met een hoogleraar om ervaring op te doen met het doen van wetenschappelijk onderzoek.
 - Met het organiseren van de stage moet ruim op tijd begonnen worden. De student neemt, in overleg met de studieadviseur, contact op met een hoogleraar. De student stelt voor zijn stage de doelstelling vast, stelt in overleg met de begeleider een programma op waarin zoveel mogelijk aspecten van het wetenschappelijk onderzoek doen aan de orde komen en waarin een tijdschema is opgenomen.
 - Een tweede beoordelaar wordt aangewezen door het coho. Bij voorkeur is deze beoordelaar een academisch geschoolde professional uit het werkveld.
 - De student kan in overleg met de begeleider bepalen hoelang de stage zal duren, met een minimum van 10 weken en maximum van 1 studiejaar. Na de stage levert de student een stageverslag in, waarop de begeleider en tweede beoordelaar duidelijke feedback geven.
 - Voorbeelden van stage-onderdelen (deze lijst is niet uitputtend):
 - literatuur voor een onderzoek zoeken, ordenen, beperken, meelezen, samenvatten, bespreken, reviewen;
 - deel van onderzoeksartikel redigeren, schrijven;
 - publicatieproces van boek/artikel meemaken;
 - onderzoeksopzet maken;
 - onderzoeksgroep bijwonen;
 - congres/forumdiscussie bijwonen.
 - De student is verantwoordelijk voor het bij het secretariaat inleveren van een correct ingevuld contract, dat voorafgaand aan de start van de stage is ondertekend door de betrokkenen.

Keuzemodule (verbredend): Praktijkoriëntatie

<i>Docent</i>	Mentor-hoogleraar/docent	<i>Module-code</i>	KV-PO
<i>Toetsvorm</i>	Evaluatieverslag en eindgesprek	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	A- t/m E-jaar / alle blokken
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	Geen
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen* Het in de praktijk leren kennen van verschillende aspecten van het (mogelijk) toekomstige werkterrein en het zich een beeld vormen van eigen mogelijkheden en interesses.
- Eindtermen* 4b, 6b, 7a, 7b, 8 (A- en B-jaar)
7, 9, 12, 18 t/m 24 (C-jaar)
7, 10, 23, 25 t/m 38 (Ma)
- Leerlijnen* Schrijven, samenwerken, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden (niveau afhankelijk van studiejaar)
- Studielast* Voorbereiding stage 5 uur
Stage 55 uur
Stageverslag 10 uur
- Vereisten* Het stageverslag moet de volgende onderdelen bevatten:
- doelstelling;
 - programma (met tijdschema);
 - eigen beleving van de werkzaamheden;
 - leerpunten;
 - notitie van de begeleider als bewijs van goedkeuring.
- Bijzonderheden*
- Optie 1: *Gemeentestage*
De student loopt gedurende 55 uur mee met een predikant/kerkelijk werker van een gemeente tijdens diens werkzaamheden. Daarbij moet gestreefd worden naar het kennismaken met zo veel mogelijk verschillende programmaonderdelen (pastoraat, catechese, preekvoorbereiding, jeugdwerk, vergaderingen, evangelisatie, kringwerk etc.).
 - Optie 2: *Stage op een ander terrein*
Bijvoorbeeld op het terrein van instellingspastoraat, geestelijke verzorging, maatschappelijk werk, godsdienstonderwijs, zendingswerk of evangelisatie. Ook op deze terreinen moet gestreefd worden naar het kennismaken met een breed scala aan programmaonderdelen, zodat een goed beeld van de werkzaamheden verkregen wordt.
 - Met het organiseren van de stage moet ruim op tijd begonnen worden. De student zoekt, in overleg met zijn mentor, een geschikte stageplek aan de hand van bestaande interesses en regelt zelf de toestemming van de betreffende begeleider en gemeente of organisatie. De student stelt voor zijn stage de doelstelling(en) vast, stelt in overleg met de begeleider een programma op en laat dit goedkeuren door zijn mentor. Na de stage levert de student een stageverslag in, waarna een eindgesprek met de mentor plaatsvindt. De student mag, in overleg met de mentor, de stage verlengen, maar hiervoor kan geen compensatie worden verleend.
 - De stage wordt gepland in de collegevrije periode. Bij problemen hierover beslist het coho.

Keuzemodule (verbredend): Proponeren

* *Admissiale studenten gaan na het verkrijgen van het preekconsent een verplicht aantal zondagen voor in de Christelijke Gereformeerde Kerken. Dit wordt in zijn totaliteit aangemerkt als keuzemodule van 2,5 EC.*

<i>Docent</i>	College van hoogleraren	<i>Module-code</i>	KV-Prop
<i>Toetsvorm</i>	Evaluatieformulieren vanuit de kerken	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	E- en F-jaar, na ontvangst preekconsent
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	Geen
<i>Inleveren preekvoorstel- len en evaluaties</i>	Via mail en portfolio. Zie hieronder 'bijzonderheden'.		

<i>Leerdoelen</i>	De student: - verwerft de praktische vaardigheid in het schrijven van preken en het voorbereiden van de eredienst; - verwerft de vaardigheid van het voorgaan in de eredienst.
<i>Eindtermen</i>	3 t/m 6, 11 t/m 13, 19 t/m 21, 23, 24, 36 t/m 38
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, geestelijke instelling, praktische vaardigheden (niveau 3)
<i>Toetseisen</i>	Minimaal 24 zondagen voorgaan in gemeenten van de CGK, in overleg met pretor en rector vastgesteld.
<i>Bijzonderheden</i>	- Voor de begeleiding is het belangrijk dat de aangewezen curator-begeleider en de examinerator PT (drs. A.P. van Langevelde) de preekvoorstellen en de evaluatieformulieren van de proponentenbeurten ontvangen. De student dient ervoor te zorgen dat zijn curator-begeleider én drs. Van Langevelde (apvanlangevelde@gmail.com) een kopie ontvangen van de evaluatieformulieren van de proponentenbeurten (die hij via de administratie ontvangt). - Tevens is het regel dat de student zijn curator-begeleider alle preekvoorstellen toezendt en tijdig informeert wanneer hij voor moet gaan bij een master I- resp. II-kritiekcollege zodat de curator-begeleider er, indien mogelijk, bij aanwezig kan zijn. - Een en ander in overleg met de curator-begeleider en drs. Van Langevelde bij voorkeur via het preekportfolio in de ELO. - Zie ook de regelingen met betrekking tot de 'admissiale studenten' op de website en de ELO (onder Algemene Informatie 2020/2021).

Keuzemodule: Apologetiek (minor)

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater	<i>Module-code</i>	MI-Ap
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling(e) tentamen(s) en eventueel paper	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 3 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met hoogleraar	<i>Colleges</i>	24 colleges
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Afspreken met hoogleraar		

Zie voor nadere informatie over deze minor het onderdeel 'Minor Master II' vanaf p. 205 in deze studiegids.

Keuzemodule: Minor Oude/Nieuwe Testament, variant Biblistiek

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder en prof. dr. H.G.L. Peels	<i>Module-code</i>	MI-Bibl
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling tentamen en leesverslag	<i>Omvang</i>	10 EC: Zelfstudie 7,5 EC Colleges 2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 2 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met hoogleraar en vakdocent	<i>Colleges</i>	24 college-uren
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent		

Zie voor nadere informatie over deze minor het onderdeel 'Minor Master II' vanaf p. 205 in deze studiegids.

Keuzemodule: Catechetiek (minor)

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater	<i>Module-code</i>	MI-Cat
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling(e) tentamen(s)	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 3 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met docent	<i>Colleges</i>	24 college-uren
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Catechetiek (keuzemodule)

Zie voor nadere informatie over deze minor het onderdeel 'Minor Master II' vanaf p. 205 in deze studiegids.

Keuzemodule: Dogmageschiedenis (minor)

<i>Docent</i>	Prof. dr. A. Huijgen	<i>Module-code</i>	MI-Dgesch
<i>Toetsvorm</i>	Portfolio/essay en gesprek naar aanleiding daarvan	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	In overleg	<i>Colleges</i>	24 college-uren
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met hoogleraar		

Zie voor nadere informatie over deze minor het onderdeel 'Minor Master II' vanaf p. 205 in deze studiegids.

Keuzemodule: Dogmatiek (minor)

<i>Docent</i>	Prof. dr. A. Huijgen	<i>Module-code</i>	MI-Dtiek
<i>Toetsvorm</i>	Portfolio/essay en gesprek naar aanleiding daarvan óf tentamen	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 x 1 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	In overleg	<i>Colleges</i>	24 college-uren
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met hoogleraar		

Zie voor nadere informatie over deze minor het onderdeel 'Minor Master II' vanaf p. 205 in deze studiegids.

Keuzemodule: Ethiek (minor)

<i>Docent</i>	Dr. D.J. Steensma	<i>Module-code</i>	MI-Et
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling(e) tentamen(s)	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 3 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met docent	<i>Colleges</i>	12 college-uren
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.		

Zie voor nadere informatie over deze minor het onderdeel 'Minor Master II' vanaf p. 205 in deze studiegids.

Keuzemodule: Evangelistiek (minor)

<i>Docent</i>	Drs. J. van 't Spijker	<i>Module-code</i>	MI-Ev
<i>Toetsvorm</i>	Leesverslagen, miniscriptie en/of opdrachten	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent	<i>Colleges</i>	N.v.t.

Zie voor nadere informatie over deze minor het onderdeel 'Minor Master II' vanaf p. 205 in deze studiegids.

Keuzemodule: Evangelistiek, variant Gemeenteopbouw (minor)

<i>Docent</i>	Drs. J. van 't Spijker	<i>Module-code</i>	MI-EvGem
<i>Toetsvorm</i>	Leesverslagen, miniscriptie en/of opdrachten	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent	<i>Colleges</i>	N.v.t.

Zie voor nadere informatie over deze minor het onderdeel 'Minor Master II' vanaf p. 205 in deze studiegids.

Keuzemodule: Gemeentestage (minor)

<i>Docent</i>	Mentor-hoogleraar als begeleider	<i>Module-code</i>	MI-GS
<i>Toetsvorm</i>	Evaluatieverslagen en gesprekken	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	F-jaar
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	Geen
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met mentor-hoogleraar		

Zie voor nadere informatie over deze minor het onderdeel 'Minor Master II' vanaf p. 205 in deze studiegids.

Keuzemodule: Homiletiek (minor)

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater	<i>Module-code</i>	MI-HOM
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling(e) tentamen(s)	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 3 uur	<i>Periode</i>	D t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met docent	<i>Colleges</i>	24 college-uren
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Homiletiek 1 t/m 3

Zie voor nadere informatie over deze minor het onderdeel 'Minor Master II' vanaf p. 205 in deze studiegids.

Keuzemodule: Judaïca / Kerk en Israël (minor)

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder	<i>Module-code</i>	MI-Jud
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling(e) tentamen(s)	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 2 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met docent	<i>Colleges</i>	12 college-uren
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.		

Zie voor nadere informatie over deze minor het onderdeel 'Minor Master II' vanaf p. 205 in deze studiegids.

Keuzemodule: Kerkgeschiedenis (minor)

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	MI-KG
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling(e) tentamen(s)	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 3 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met hoogleraar	<i>Colleges</i>	N.v.t.
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.		

Zie voor nadere informatie over deze minor het onderdeel 'Minor Master II' vanaf p. 205 in deze studiegids.

Keuzemodule: Kerkrecht (minor)

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	MI-KR
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling(e) tentamen(s)	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 3 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met hoogleraar	<i>Colleges</i>	N.v.t.
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.		

Zie voor nadere informatie over deze minor het onderdeel 'Minor Master II' vanaf p. 205 in deze studiegids.

Keuzemodule: Liturgiek (minor)

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater / dr. J. van der Knijff	<i>Module-code</i>	MI-Lit
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling(e) tentamen(s)	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 3 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met docenten	<i>Colleges</i>	24 college-uren
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Liturgiek (keuzemodule)

Zie voor nadere informatie over deze minor het onderdeel 'Minor Master II' vanaf p. 205 in deze studiegids.

Keuzemodule: Missiologie (minor)

<i>Docent</i>	Drs. J. van 't Spijker	<i>Module-code</i>	MI-Mis
<i>Toetsvorm</i>	Leesverslagen, miniscriptie en/of opdrachten	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent	<i>Colleges</i>	N.v.t.

Zie voor nadere informatie over deze minor het onderdeel 'Minor Master II' vanaf p. 205 in deze studiegids.

Keuzemodule: Moderne Theologiegeschiedenis (minor)

<i>Docent</i>	Prof. dr. A. Huijgen	<i>Module-code</i>	MI-ModThgesch
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling(e) tentamen(s) en eventueel paper	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 3 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met hoogleraar	<i>Colleges</i>	Geen
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met hoogleraar		

Zie voor nadere informatie over deze minor het onderdeel 'Minor Master II' vanaf p. 205 in deze studiegids.

Keuzemodule: Poimeniek (minor)

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater	<i>Module-code</i>	MI-Poi
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling(e) tentamen(s)	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 3 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met docent	<i>Colleges</i>	24 college-uren en
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Poimeniek 1 en 2

Zie voor nadere informatie over deze minor het onderdeel 'Minor Master II' vanaf p. 205 in deze studiegids.

Keuzemodule: Symboliek (minor)

<i>Docent</i>	Prof. dr. A. Huijgen	<i>Module-code</i>	MI-Symb
<i>Toetsvorm</i>	Portfolio/essay en gesprek naar aanleiding daarvan	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	In overleg met hoogleraar	<i>Colleges</i>	24 college-uren
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met hoogleraar		

Zie voor nadere informatie over deze minor het onderdeel 'Minor Master II' vanaf p. 205 in deze studiegids.

Keuzemodule (verbredend): Bijbelkennis

<i>Docent</i>	H.J. Ymker (student-assistent)	<i>Module-code</i>	KV-BK
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A- t/m C-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	26 oktober, herkansing 25 januari	<i>Colleges</i>	N.v.t.
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen* De verwerving van kennis van de inhoud van de Bijbel, zowel Oude als Nieuwe Testament. Inleidend keuzemodule dat de student dwingt zijn Bijbelkennis op niveau te brengen dan wel te houden.
- Eindtermen* 2a (A- en B-jaar), 6 (C-jaar)
- Leerlijnen* Geestelijke instelling (niveau 1/2)
- Studielast* Zelfstudie 70 uur (incl. algemene instructie van 0,5 uur)
- Toetseisen*
 - Snoek, I., *Leerboek voor de bijbelse geschiedenis* (Kampen: Voorhoeve, 1974¹⁴), leerpunten 1-106 (m.u.v. p. 42-43, 'De Ceremoniële Wet'), 107-249, 265-367, 372-452, 459-492, 531-678, 684-730, 733-841. [275p. cat. 1/2, → 69 uur] + leerpunten. 493-530. [leesstof → 1 uur]
 - De specifieke inhoud en vindplaatsen van Bijbelse zaken in de afzonderlijke hoofdstukken uit de Bijbel hoeft niet geleerd te worden.*
- Aanbevolen literatuur*
 - Kole, I.A. (ed.), *Oriëntatie in de bijbelse oudheidkunde* (Zoetermeer: Boekencentrum, 1994).
 - Rösel, M., *Bibelkunde des Alten Testaments. Die kanonischen und apokryphen Schriften* (Neukirchen-Vluyn: Neukirchener Verlag, 2008⁶).
- Bijzonderheden* Deze module kent geen colleges. Wel is er aan het begin een instructiemoment.

Keuzemodule: Grieks 1

*Deze module is verplicht voor hen die in hun vooropleiding geen Grieks hebben gehad.

<i>Docent</i>	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	<i>Module-code</i>	BaA-G1
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen, een aantal schriftelijke overhoringen	<i>Omvang</i>	5 EC
<i>Tentamenduur</i>	3 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	27 oktober, herkansing 8 januari	<i>Colleges</i>	3 x 2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Zie voor informatie over deze module pagina 30.

Keuzemodule (verdiepend): Maria: de moeder, de vrouw

<i>Docent</i>	Prof. dr. A. Huijgen	<i>Module-code</i>	KV-Maria
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A- t/m C-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	2 november, herkansing 11 januari	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleverdata opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen**
- De student:
- kan de historische ontwikkeling van verschillende visies op Maria op hoofdlijnen weergeven;
 - kan de theologische betekenis van de maagdelijke geboorte beschrijven en waarderen;
 - kan een theologische visie op Maria ontwikkelen tegen de achtergrond van hedendaagse gendervraagstukken;
 - kan Bijbelteksten waarin Maria voorkomt exegetiseren tegen de achtergrond van de Bijbelse context en de receptiegeschiedenis;
 - heeft een basale kennis van enkele kunsthistorische aspecten van de visie op Maria;
 - kan beredeneerd zijn eigen theologische visie op Maria verwoorden.

Eindtermen

1, 2a, 4a (A- en B-jaar)
3, 6, 8, 15 (C-jaar)

Leerlijnen

Kritisch analyseren en synthetiseren

Studielast

Hoorcolleges 9 uur
Collegevoorbereiding 9 uur
Zelfstudie 52 uur

Toetseisen

- Beek, A. van de, *Lichaam en Geest van Christus: De theologie van de kerk en de Heilige Geest* (Zoetermeer: Meinema, 2012), 158-176. [19 p. cat. 3 → 3 uur]
- Boss, S.J., *Mary: The Complete Resource* (London: Continuum, 2007), 149-170; 207-233; 279-284; 314-338. [75 p. cat. 3 → 10 uur]
- Huijgen, A, 'Sixteenth-century Reformers' perspectives on the virgin birth.' Artikel wordt via ELO ter beschikking gesteld. [14 p. cat. 2 → 3 uur]
- Jenson, R.W. 'A Space for God', in: C.E. Braaten & R.W. Jenson (eds.), *Mary: Mother of God* (Grand Rapids: Eerdmans, 2004), 49-57. [9 p. cat. 2 → 2 uur]
- Luther, Maarten, 'Das Magnificat verdeutschet und ausgelegt', WA 7:538-604. [70 p. cat. 2 → 14 uur]
- Maunder, C. *The Oxford Handbook of Mary* (Oxford: University Press, 2019), 21-102; 289-302; 516-530; 579-591. [120 p. cat. 3 → 17 uur]
- Collegestof. [→ 3 uur]

Keuzemodule (verbredend/verdiepend): Nieuwe Testament (minor)

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder	<i>Module-code</i>	MI-NT
<i>Toetsvorm</i>	Mondelinge tentamens, leesverslagen en presentatie	<i>Omvang</i>	10 EC A. Historia/Umwelt 2 EC B. Canoniek/tekstkritiek 1 EC C. Theologie NT 3 EC D. Hermeneutiek 1,5 EC E. Colleges 2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 x 1 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	In overleg met docent	<i>Colleges</i>	24 college-uren
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent		

Zie voor nadere informatie over deze minor het onderdeel 'Minor Master II' vanaf p. 205 in deze studiegids.

Keuzemodule (verbredend): Psychologische stromingen

<i>Docent</i>	Drs. A. Heystek	<i>Module-code</i>	KV-PsStr
<i>Toetsvorm</i>	Werkstuk	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	A- t/m E-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleverdata opdracht(en)</i>	Eind blok 1: 7 november. Herkansing eind blok 2: 30 januari	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student beschikt over voldoende zelfkennis en empathisch vermogen in de omgang met de medemens en is in staat de inbreng van psychologie in praktisch-theologische vragen in hoofdlijn te overzien. De student heeft kennis van en inzicht in, in het bijzonder: - de theorie van de psycho-analyse, met een accent op de werking van de afweermechanismen; - de theorie van het behaviourisme en de toepassing in onderwijs en hulpverlening; - de theorie van de humanistische psychologie en de invloed op het pastoraat; - een aanzet tot theorievorming van een christelijke psychologie met een speciaal accent op mensbeeld; meer globaal: - cognitieve psychologie, systeemtheorie, omgevingspsychologie en biologische psychologie.
<i>Eindtermen</i>	3a, 7a, 8 (A- en B-jaar) 6, 18, 19, 22 (C-jaar) 8, 9 (Ma)
<i>Leerlijnen</i>	Schrijven, psychosociale attitude
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges 9 uur Werkstuk 23 uur Zelfstudie 38 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Actieve participatie in hoorcolleges. ◦ Literatuurstudie. [276 p.] (74 p. verplicht en 200 p. eigen keuze) ◦ Collegestof.
<i>Verplichte literatuur</i>	- Heitink, Gerben, <i>Pastorale zorg. Theorie, differentiatie, praktijk</i> (Kampen: Kok, 1998), 86-106. [20 p. cat. 3 → 3 uur] - Heuvelman, Ard & Jan Gutteling, <i>Psychologie</i> (Amsterdam: Boom, 2004⁵), 13-35. [22 p. cat. 3 → 3 uur] - Ouweneel, W.J., <i>Psychologie. Een christelijke kijk op het mentale leven</i> (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 1984), 104-125. [21 p. cat. 3 → 3 uur] - Ouweneel, W.J., <i>Hart en ziel. Een christelijke kijk op de psychologie</i> (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 1986), 105-114. [9 p. cat. 3 → 1 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Rigter, Jakop, <i>Het palet van de psychologie. Stromingen en hun toepassing in hulpverlening en opvoeding</i> (Bussum: Coutinho, 2014).

Keuzemodule (verbredend): Augustinus' exegese van de Romeinenbrief (vervolg)

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.A. van Willigen	<i>Module-code</i>	KV-AugRom2
<i>Toetsvorm</i>	Mondelinge presentaties (25% van het eindcijfer) Schriftelijk tentamen (75% van het eindcijfer)	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2,5 uur	<i>Periode</i>	D- t/m E-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	26 januari, herkansing 6 april	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	In duo's of individueel tijdens college presenteren, na commentaar via ELO inleveren. Laatste dag tentamenperiode blok 2 (herkansing op laatste dag herkansingsperiode)	<i>Instapeis</i>	Latijn 1 t/m 3 gevolgd, of een andere opleiding waardoor de student in staat is om Latijn te lezen, alsook te vertalen (gymnasium/vwo + Latijn).

<i>Leerdoelen</i>	De student: - kent de exegese van Augustinus op de Romeinenbrief; - heeft <i>inzicht</i> in de theologische en exegetische uitgangspunten van deze denker met betrekking tot de exegese van de Romeinenbrief; - is in staat de exegese van Augustinus een plaats te geven in zijn eigen exegese van de Romeinenbrief (toepassing in engere zin, namelijk binnen hetzelfde literaire document); - is in staat om de exegetische inzichten van Augustinus te <i>plaatsen</i> in de exegese- en dogmaontwikkeling van de Vroege Kerk en de Reformatie (dus een historische inkadering); - geeft er blijk van dat hij de inzichten van Augustinus <i>begrijpt</i> en <i>kan toepassen</i> in zijn eigen exegetische praktijk (toepassing in de bredere zin, buiten het literaire document); - is in staat om Augustinus' exegese van de Romeinenbrief te vergelijken met de meer moderne exegese van de Romeinenbrief, bijvoorbeeld met die van Karl Barth.
<i>Eindtermen</i>	1 t/m 3, 5
<i>Leerlijnen</i>	Kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, discussiëren en argumenteren, samenwerken, mondeling presenteren
<i>Toetseisen</i>	Hoorcolleges 9 uur Zelfstudie/paper 61 uur [ongeveer 100 p. cat. 3] Het is de bedoeling dat iedereen van tevoren opgegeven Latijnse teksten bestudeert en kan vertalen. Tegelijk krijgen afwisselende duo's in de colleges de kans om samen hun visie over het bestudeerde gedeelte aan de groep over te brengen, waarop dan een gesprek volgt.
<i>Toetseisen</i>	◦ Presentatie (25% van het eindcijfer). De student geeft individueel of samen met een medestudent(e) als duo een presentatie van een van tevoren opgegeven gedeelte uit de exegese van Augustinus over de Romeinenbrief. ◦ Schriftelijk tentamen (75% van het eindcijfer) over de behandelde collegestof + te lezen achtergrondinformatie. De student doet een afsluitend schriftelijk tentamen, waarin hij (met behulp van een woordenboek) een heel kort gedeelte van Augustinus' exegese vertaalt (8-10 regels) en vragen beantwoordt over meerdere gedeeltes uit deze exegese.
<i>Aanbevolen literatuur</i>	Wordt bij het college nader aangegeven. In ieder geval zal de Latijnse tekst van Augustinus' exegese op de Romeinenbrief als uitgangspunt worden benut. Deze is te vinden in: Migne, <i>Patrologia Latina</i>, vol. 35: <i>Expositio quarundam quaestionum in epistula ad Romanos</i>: 2063-2088 (Parijs: Montfaucon, 1860), p. 2087-2106.

Keuzemodule (verbredend): De belijdenissen van Augustinus

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.A. van Willigen	<i>Module-code</i>	KV-AugBel
<i>Toetsvorm</i>	Review van titel secundaire literatuur (bachelor) of paper over tekst Augustinus (master)	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	B- t/m E-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 2	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: - heeft kennis van de theologie van Augustinus en kan teksten van Augustinus interpreteren (bachelor: op een basaal niveau); - is in staat om deze theologie zowel in Augustinus' context te verstaan, als deze theologie te relateren aan de eigen context; - kan (op een basaal niveau (bachelor)) beredeneerde keuzes maken inzake de eigen theologische positie ten opzichte van Augustinus' theologie; - Bachelor: kan een recensie schrijven van een monografie over Augustinus' theologie, waarbij in het portfolio ook een samenvatting wordt geleverd van het besproken werk; - Master: kan een zelfstandig werkstuk schrijven over een zelf geformuleerde vraag gerelateerd aan Augustinus' theologie, met gebruikmaking van bronnen en secundaire literatuur, waarbij de student zelf een beredeneerde positiekeuze maakt.
<i>Eindtermen</i>	1 t/m 3, 5 (B-jaar) 4 t/m 6, 10, 15, 17 (C-jaar) 4 t/m 6, 14, 16, 17, 19 (Ma)
<i>Leerlijnen</i>	Kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges 9 uur Collegevoorbereiding 12 uur Zelfstudie en vervaardiging paper 49 uur Nadere informatie over te lezen teksten en dergelijke volgt t.z.t. via de ELO.
<i>Toetseisen</i>	Aan de hand van de opgedane kennis in de colleges, waarin Augustinus' biografie en theologie worden ingeleid en enkele teksten van Augustinus worden gelezen, levert de bachelorstudent een recensie van 2.000-3.000 wrd. en de masterstudent een essay van 3.000-5.000 wrd. [→ 49 uur]

Keuzemodule (verbredend): Diaconiek

<i>Docent</i>	Drs. J. van 't Spijker	<i>Module-code</i>	KV-Diak
<i>Toetsvorm</i>	Portfolio (werk- en leesverslagen en essay)	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	C- t/m E-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 4	<i>Instapeis</i>	Verslag bezoek aan diaconie

<i>Leerdoelen</i>	De student: - verwerft kennis en inzicht over de grondbeginselen van diaconaat; - kan diaconale aandachtsvelden beschrijven en ze van theologisch commentaar voorzien; - kan de verworven kennis over diaconaat communiceren met diakenen en met de gemeente.
-------------------	--

<i>Eindtermen</i>	4 t/m 8, 10 t/m 12, 15, 16 (Ma)
<i>Leerlijnen</i>	Schrijven, geestelijke instelling, psychosociale attitude (niveau 2/3)
<i>Studielast</i>	Colleges (te besteden aan een inleiding in de theologische grondvragen van het diaconaat, het voorbereiden van de praktische opdracht en het analyseren van praktijkvoorbeelden) 9 uur Bezoek aan een diaconie en schrijven van verslag 9 uur Zelfstudie (leesverslag en schrijven essay n.a.v. de onder toetseisen vermelde literatuur) 52 uur
<i>Toetseisen</i>	- Crijns, H. e.a., <i>Diaconie in beweging. Handboek diaconiewetenschap</i> (Kampen: Kok, 2011), 21-112, 166-202. [127 p. cat. 3 → 18 uur] - Hertog, G.C. den & A. Noordegraaf (eds.), <i>Dienen en delen. Basisboek diaconaat</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2009) met uitzondering van hfdst. 7. [230 p. cat. 3 → 34 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Boer, C. den (ed.), <i>Lof en dienst. Pastorale handreiking ten dienste van de diaken</i> (Kampen: Kok, 1987). - Crijns, H. e.a., <i>Diaconaal doen doordacht. Handboek Diaconiewetenschap</i> (Kampen: Kok, 2018). - Hendriks, J., <i>Overal waar mensen zijn. De diakonale gemeente</i> (Kampen: Kok, 1973). - Karres, D.J., <i>De gemeente en haar diakonaat</i> ('s-Gravenhage: Boekencentrum, 1969). - Klinken, J. van, <i>Diakonia. Mutual Helping with Justice and Compassion</i> (Grand Rapids/ Michigan/Kampen: Kok, 1989). - Meyenfeldt, F.H. von, <i>De diaken als componist der gemeenschap</i> ('s-Gravenhage: Boekencentrum, 1955). - Well, H. van, <i>Diaken in de praktijk</i> (Kampen: Kok, 1999). - Roscam Abbing, P.J. e.a., <i>Gemeentediakonaat</i> ('s-Gravenhage: Boekencentrum, 1979). - Koole, D. & W.H. Velema (eds.), <i>Zichtbare liefde van Christus. Het diaconaat in de gemeente</i> (Kampen: Kok, 1991). - Hoek-Burgerhart, E. van e.a. (eds.), <i>Nabije naasten. Kerken actief in lokaal diaconaat</i> (Barneveld: Vuurbaak, 2007). - Miedema, L., <i>Nieuw diaconaat. Gids voor diakenen en diaconale vrijwilligers</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2008). - Laar, W. van, 'Gerechtigheid zal voor zijn aangezicht heengaan. Een bijbels grondwoord opnieuw gespeld', in: G.J. Buijs, <i>Als de olifanten vechten... Denken over ontwikkelingssamenwerking vanuit christelijk perspectief</i> (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 2001). - Crijns, H. e.a., <i>Barmhartigheid en gerechtigheid. Handboek Diaconiewetenschap</i> (Kampen: Kok, 2004). - Jager-Vreugdenhil, M., <i>Nederland participatieland? De ambitie van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de praktijk in buurten, mantelzorgrelaties en kerken</i> (Amsterdam: Vossiuspers UvA, 2012). - Meeuws, H., <i>Diaconie. Van grondslagenonderzoek tot een pleidooi voor een diaconale mystagogie</i> (Gorinchem: Narratio, 2011). - Wijma, H. (ed.), <i>Handboek voor diakenen</i> (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 2014). - Slendebroek-Meints, J., <i>Help! Onderzoek binnen de CGK, NGK en GKv naar huidig en gewenst diaconaat en wat daarvoor nodig is</i> (Zwolle: CVS, 2014).

Keuzemodule: Grieks 2

*Deze module is verplicht voor hen die in hun vooropleiding geen Grieks hebben gehad.

<i>Docent</i>	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	<i>Module-code</i>	BaA-G2
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	3 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	21 januari, herkansing 19 maart	<i>Colleges</i>	2 x 2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Grieks 1 afgerond

Zie voor informatie over deze module pagina 33.

Keuzemodule (verdiepend): Latijn 3, Augustinus

<i>Docent</i>	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	<i>Module-code</i>	KV-Lat3
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A- t/m E-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	14 januari, herkansing 16 maart	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Basiscursus Latijn 1 en 2, of eindexamen Latijn

<i>Leerdoelen</i>	Het onderhouden van de kennis van het Latijn, het ontwikkelen van vertaalvaardigheid en kennismaking met een preek van Augustinus. Aan het eind van de periode is de student in staat syntactische regels uit te leggen (kennis), syntactische verschijnselen te herkennen en te analyseren (inzicht), de Latijnse tekst van de preek van Augustinus op woord- en zinsniveau te doorgronden en te vertalen (kennis/inzicht), en vertalingen te vergelijken (toepassing).
<i>Eindtermen</i>	3a (A- en B-jaar) 1 (C- t/m E-jaar)
<i>Leerlijnen</i>	Praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoor- en instructiecolleges 9 uur Collegevoorbereiding 24 uur Zelfstudie 37 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Het eerste deel van Sermo 52 van Augustinus. De Latijnse tekst van deze preek wordt aan het begin van het blok verstrekt. ◦ Inleiding van Joost van Neer bij de vertaling van de preken van Augustinus over teksten uit Matteüs. ◦ Een door de docent uit te reiken overzicht van de Latijnse syntaxis.
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Blaise, A., <i>A Handbook of Christian Latin: Style, Morphology, and Syntax</i> (Washington: Brepols, 1994). - Blaise, A. & H. Chirat, <i>Dictionnaire Latin-Français des auteurs chrétiens</i> (Turnhout: Brepols, 1993). - Diercks, G.F. & N.H.C. van Loenen, <i>Kleine Latijnse Grammatica</i> (Houten: Paul Brand, 1987⁵ of later). - Neer, J. van e.a., <i>Aurelius Augustinus, Van aangezicht tot aangezicht. Preken over teksten uit het evangelie volgens Matteüs (sermones de scripturis 51-94)</i> (Amsterdam: Ambo, 2004). - Pinkster, H. (ed.), <i>Woordenboek Latijn-Nederlands</i> (Amsterdam: Amsterdam University Press, 1998). - Sleumer, A., <i>Kirchenlateinisches Wörterbuch</i> (Georg Olms Verlag: Hildesheim, Zürich, New York, 2002).

Keuzemodule (verbredend/verdiepend): Nieuwe Testament (minor)

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder	<i>Module-code</i>	MI-NT
<i>Toetsvorm</i>	Mondelinge tentamens, leesverslagen en presentatie	<i>Omvang</i>	10 EC A. Historia/Umwelt 2 EC B. Canoniek/tekstkritiek 1 EC C. Theologie NT 3 EC D. Hermeneutiek 1,5 EC E. Colleges 2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 x 1 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	In overleg met docent	<i>Colleges</i>	24 college-uren
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent		

Zie voor nadere informatie over deze minor het onderdeel 'Minor Master II' vanaf p. 205 in deze studiegids.

Keuzemodule (verdiepend): Spiritualistiek

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater	<i>Module-code</i>	K-Sp
<i>Toetsvorm</i>	Presentatie/schriftelijke opdracht	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	C- t/m E-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 2	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: - reflecteert op de wijze waarop aan de christelijke spiritualiteit gestalte wordt gegeven; - bezint zich op hoe een Bijbels-gereformeerde spiritualiteit bevorderd kan worden; - oriënteert zich op de vraag welke plaats de spiritualiteit inneemt in het leven van de theoloog.
<i>Eindtermen</i>	5, 8, 10, 17, 22, 24 (Ba C-jaar) 4, 5, 8, 11, 15, 18, 19, 34, 35, 38 (Ma)
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges 6 uur Werkcolleges 3 uur Collegevoorbereiding 15 uur Vorbereiding presentatie 16 uur Schriftelijke opdracht 30 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Presentie en actieve participatie in de colleges. [→ 24 uur] ◦ Presentatie van voldoende niveau. [→ 16 uur] ◦ Schriftelijke opdracht. [→ 30 uur] De collegevoorbereiding bestaat met name uit het reflecteren over opgegeven leesstukken. Daarbij zal gebruik gemaakt worden van de volgende literatuur:
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Aalders, C., <i>Spiritualiteit. Over geestelijk leven vroeger en nu</i> ('s-Gravenhage: Boekencentrum, 1969 of later). - Aalders, C. e.a., <i>Luisterend leven. Studies over evangelische spiritualiteit</i> ('s-Gravenhage: Boekencentrum, 1971). - Berg, A. van den & René Süss (eds.), <i>Spiritualiteit in Jodendom en christendom</i> (Heerenveen: Protestantse Pers, 2006). - Bouwman, K. & K. Bras (eds.), <i>Werken met spiritualiteit</i> (Baarn: Ten Have, 2001). - Bruijne, A.L.Th., <i>Affect en effect: de betekenis van een Bijbelse spritualiteit voor de christelijke ethiek in een (post-)seculiere context</i> (Kampen: Kok, 2010). - Douma, J., 'Gebed en ascetiek', in: C. Trimp (ed.), <i>De biddende Kerk. Een bundel studies over het gebed, aangeboden bij gelegenheid van het 125-jarig bestaan van de Theologische Hogeschool te Kampen</i> (Groningen: De Vuurbaak, 1979), 84-115. - Faber, J., <i>De spiritualiteit van de theoloog. Een protestants pleidooi</i> (Kampen: Kok, 1994). - Hoek, Jan, <i>Tedere majesteit: omgang met God in gereformeerde spiritualiteit</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2015). - Spijker, W. van 't e.a. (eds.), <i>Spiritualiteit</i> (Kampen: De Groot Goudriaan, 1993). - Toren, B. van den e.a. (eds.), <i>Het geloofsleven van de theoloog. In tekst en toelichting voor predikanten</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 1995). - Velema, W.H., <i>Nieuw zicht op gereformeerde spiritualiteit</i> (Kampen: Kok Voorhoeve, 1990). - Waaijman, K., <i>Spiritualiteit. Vormen, grondslagen, methoden</i> (Gent e.a.: Carmelitana e.a., 2000).

Keuzemodule (verbredend): Aramees 1

<i>Docent</i>	Dr. H. de Waard	<i>Module-code</i>	KV-Aram1
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk werkstuk en schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B- t/m E-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	22 maart, herkansing 7 juni	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 4	<i>Instapeis</i>	Tentamen Hebreeuws 5 met goed gevolg hebben afgelegd

<i>Leerdoelen</i>	De student: - heeft basale kennis van de geschiedenis van het Aramees, van de invloed van het Aramees op het Bijbels Hebreeuws en van de 'Aramese achtergronden' van het NT; - heeft basale kennis van de schrift- en klankleer van het Bijbels Aramees; - heeft basale kennis van de vormleer van het Bijbels Aramees; - heeft basale kennis van de syntaxis van het Bijbels Aramees; - kan woordsoorten herkennen en benoemen; - kan verbogen/vervoegde vormen herkennen en determineren; - heeft vaardigheid in het gebruik van Rosenthals grammatica, woordenboeken en commentaren; - kan Aramese teksten analyseren en in het Nederlands vertalen.
<i>Eindtermen</i>	1, 2, 8 (Ba), 1, 2, 8 (Ma)
<i>Leerlijnen</i>	Kritisch analyseren en synthetiseren, praktische vaardigheden (niveau 2/3)
<i>Studielast</i>	Hoor-, werk- en instructiecolleges 9 uur Collegevoorbereiding 15 uur (5 x 3 uur) Zelfstudie 26 uur Schriftelijk werkstuk 20 uur
<i>Toetseisen</i>	<i>Schriftelijk werkstuk:</i> Een geannoteerde vertaling van Daniël 3: 1-30. [→ 20 uur] <i>Tentamen:</i> ◦ Collegedictaat. [12 p. cat. 2 → 2,5 uur] ◦ Fitzmyer, Joseph A., 'The Aramaic Language and the Study of the New Testament', <i>JBL</i> 99/1 (1980), 5-21. [17 p. cat. 1 → 5 uur] ◦ Folmer, Margaretha, 'Alt- und Reichsaramäisch', in: Holger Gzella (ed.), <i>Sprachen aus der Welt des Alten Testaments</i> (Darmstadt: WBG, 2009), 104-107. [3 p. cat. 1 → 1 uur] ◦ Hurvitz, Avi, 'Hebrew and Aramaic in the Biblical Period: The Problems of "Aramaisms" in Linguistic Research on the Hebrew Bible', in: Ian Young (ed.), <i>Biblical Hebrew: Studies in Chronology and Typology</i> (London/New York: T&T Clark, 2003), 24-37. [14 p. cat. 1 → 5 uur] ◦ Rosenthal, F., <i>A Grammar of Biblical Aramaic</i> (Wiesbaden: Harrassowitz, 1983⁵ of 1995⁶), §§ 29, 32, 42, 49, en paradigma 1. [→ 10 uur] ◦ Grammatica Ezra 4:8-24. [→ 2,5 uur]
<i>Te gebruiken</i>	- <i>Biblia Hebraica Stuttgartensia</i> (BHS) (Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 1977 of later). - Gesenius, W. & F. Buhl, <i>Hebräisches und Aramäisches Handwörterbuch über das Alte Testament</i> (Leipzig: F.C.W. Vogel, 1915¹⁶ of later). - H. Gzella (ed.), <i>Aramaic Dictionary</i>, TDOT XVI (Grand Rapids: Eerdmans, 2018). - Koehler, L. & W. Baumgartner, <i>Lexicon in Veteris Testamenti Libros + Supplementum</i> (Leiden: Brill, 1953, herdruk 1973). - Koehler, L. & W. Baumgartner, <i>A Bilingual Dictionary of the Hebrew and Aramaic Old Testament. English and German</i> (Leiden: Brill, 1998, herdruk van versie 1953 onder andere titel). - Koehler, L. e.a., <i>The Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament</i>, 2 Volumes (Leiden: Brill, 1994; id., Study Edition, 2002, herziene editie van voornoemd woordenboek; Duitse versie uitgegeven door Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt).

- Rosenthal, F., *A Grammar of Biblical Aramaic* (Wiesbaden: Harrassowitz, 1983⁵ of 1995⁶).
- Computerprogramma *BibleWorks* (aanwezig in de bibliotheek van de TUA) of een ander programma.

Bijzonderheden Deze keuzemodule is een verplicht onderdeel van de major OT. In de major NT dient óf deze keuzemodule óf het keuzemodule Septuaginta gevolgd te worden (het laatstgenoemde keuzemodule wordt eenmaal in de twee jaar aangeboden). Als vervolg op deze keuzemodule Aramees 1 wordt eenmaal in de twee jaar het keuzemodule Aramees 2 aangeboden.

Keuzemodule (verbredend): Christelijke denkers

<i>Docent</i>	Drs. I.D. Haarsma	<i>Module-code</i>	KV-ChrD
<i>Toetsvorm</i>	Causerie en dossier	<i>Omvang</i>	2,5 EC / 5 EC (zie studielast)
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	A- t/m C-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Causerie wordt gehouden in de 6 ^e collegeweek. Individueel dossier uiterlijk 1 week daarna inleveren.	<i>Instapeis</i>	Filosofie (1 en 2)

Leerdoelen De student kan karakteristieke inzichten van de christelijke wijsbegeerte van Herman Dooyeweerd weergeven en evalueren.

Eindtermen 3 (A- en B-jaar)
5, 8, 10 (C-jaar)

Leerlijnen Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren

Studielast Hoor-/werkcolleges 9 uur
Bestuderen literatuur gemeenschappelijk deel 21 uur
Vorbereiden causerie 30 uur
Schrijven dossier 10 uur (bestaand uit uitwerkingen vier werkcolleges, samenvatting eigen causerie, leerwinst causerie anderen, plus in het geval van de 5 EC-variant een verslag van de literatuurstudie (70 uur))

Toetseisen

- Geertsema, H.G., *Denken over zin en wetenschap* (Afscheidsrede Dooyeweerd leerstoel 2006), 1-22. [22 p. cat. 1 → 7 uur]
- Glas, G., *Wat is christelijke filosofie?* (Amsterdam: Oratie Vrije Universiteit, 2010) <https://research.vu.nl/ws/portalfiles/portal/2980852/Wat+is+christelijke+filosofie++DEF.pdf> 1-15. [15 p. cat. 1 → 5 uur]
(Samenvatting: Glas, G., 'Wat is christelijke filosofie?', *Beweging* 74 (2) 2010, 4-9).
- Glas, G., 'Filosofische Antropologie' in: R. van Woudenberg (ed.), *Kennis en werkelijkheid. Tweede inleiding tot een christelijke filosofie* (Amsterdam: Buijten en Schipperheijn; Kok: Kampen, 1996), 86-113. [28 p. cat. 1 → 9 uur]
Zelfgekozen tekst (in overleg met de docent) over een aspect van de filosofie van Dooyeweerd. [→ 30 uur]

Aanbevolen literatuur

- Dooyeweerd, H., *De wijsbegeerte der wetsidee Boek I. De wetsidee als grondlegging der wijsbegeerte* (Amsterdam: Paris, 1935).
- Dooyeweerd, H., *Roots of Western Culture: Pagan, Secular, and Christian Options* (Toronto: Wedge Publishing Foundation, 1979)
- Friesen, J.G., '95 theses on Herman Dooyeweerd', *Philosophia reformata* 74/1 (2009), 78-105.
- Geertsema, H.G., 'Reformatrice Wijsbegeerte in de ontwikkeling van de tijd: de waardering van de verlichting', *Beweging* 62/1 (1998), 3-5.
- Geertsema, H.G., *Denken over zin en wetenschap* (Afscheidsrede Dooyeweerd leerstoel 2006).
- Glas, G., *Twijfel, Bewijs & Overgave. Over Christelijke Filosofie* (Amsterdam: Uitgeverij Sijbolet, 2011).
- Glas, G., *Wat is christelijke filosofie?* (Amsterdam: Oratie Vrije Universiteit, 2010).
- Glas, G., 'Filosofische Antropologie' in: R. van Woudenberg (ed.), *Kennis en werkelijkheid. Tweede inleiding tot een christelijke filosofie* (Amsterdam: Buijten en Schipperheijn; Kok: Kampen, 1996), 86-142.

- Glas, G., 'Het kwaad, de schaamte en mogelijkheden voor een heteronome visie op de moraal', in E. Brugmans, G. Glas & S.J.M. Waanders (eds.), *Rechtvaardigheid en verzoening. Over de fundamente van de moraal in een tijd van geweld* (2000), 66-85.
- Woudenberg, R. van, *Gelovend denken. Inleiding tot een christelijke filosofie* (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 1992).

Links

- <http://www.christelijkefilosofie.nl/>
- <http://www.sophieonline.nl/>
- <http://www.allofliferedeemed.co.uk/dooyeweerd.htm>

Keuzemodule (verdiepend): Crisis en hoop: omgang met crisissituaties in christendom, piëtisme en Verlichting

<i>Docent</i>	Dr. J. van de Kamp (HHS/VU) en gastdocenten	<i>Module-code</i>	KV-C&H
<i>Toetsvorm</i>	Paper	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	A- t/m E-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via mail. Laatste dag tentamenperiode blok 3	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De coronacrisis riep de vraag op hoe we deze als christenen moeten duiden en ermee om moeten gaan. Dergelijke situaties kwamen in het verleden vaker voor. Verklaringen voor en omgang met crisissituaties, zoals pandemieën, hingen mogelijk deels af van de stroming binnen het christendom. Bovendien zijn de duiding en omgang van rampen door de Verlichting mogelijk deels verschoven: van een theologische naar een meer natuurkundige verklaring en van een theologische reactie (bijv. oproep tot bekering) naar meer technische/bestuurlijke maatregelen. Tijdens dit vak onderzoeken we hoe deze ontwikkelingen in diverse contexten verliepen.
<i>Eindtermen</i>	1, 2a, 2b, 4a, 4c, 5a, 5b, 6a (A- en B-jaar) 3 t/m 6, 10, 15 t/m 17 (C-jaar) 1, 2, 5, 6 (D- en E-jaar)
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, discussiëren en argumenteren
<i>Studielast</i>	Hoor- en werkcolleges waarin o.a. teksten worden geanalyseerd 9 uur Zelfstudie (collegevoorbereiding) 40 uur Paper over duidingen en verklaringen van een specifieke ramp in specifieke historische context en zelfstandige theologische evaluatie hiervan 21 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Duiveman, Adriaan, 'Praying for (the) Community: Disasters, Ritual and Solidarity in the Eighteenth-Century Dutch Republic', <i>Cultural and Social History</i> 16.5 (2019), 543-560. DOI: https://doi.org/10.1080/14780038.2019.1674619. [18 p. cat. 2 → 4 uur] ◦ Fulda, Daniel, 'Wann begann die "offene Zukunft"? Ein Versuch, die Koselleck'sche Fixierung auf die "Sattelzeit" zu lösen', in: Wolfgang Breul & Jan Carsten Schnurr (eds.), <i>Geschichtsbewusstsein und Zukunftserwartung</i> (Göttingen: Vandenhoeck & Rupprecht, 2013), 141-172. [31 p. cat. 1 → 11 uur] ◦ Fulton, Elaine & Penny Roberts, 'The Wrath of God: Explanations of Crisis and Natural Disasters in Pre-Modern Europe', in: Mark Levene e.a. (eds.), <i>History at the End of the World: History, Climate Change and the Possibility of Closure</i> (Tirril: VK, 2009), 67-79. [13 p. cat. 1 → 4,5 uur] ◦ Hölscher, Lucian, 'Die Nähe des Endes: Pietistische und säkulare Zukunftsentwürfe in der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts', in: Wolfgang Breul & Jan Carsten Schnurr (eds.), <i>Geschichtsbewusstsein und Zukunftserwartung</i> (Göttingen: Vandenhoeck & Rupprecht, 2013), 289-300. [12 p. cat. 1 → 4 uur] ◦ Jakubowski-Tiessen, Manfred & Hartmut Lehmann, 'Religion in Katastrophenzeiten: Zur Einführung', in: id. (eds.), <i>Um Himmels Willen. Religion in Katastrophenzeiten</i> (Göttingen: Vandenhoeck & Rupprecht, 2003), 7-13. [7 p. cat. 2 → 2 uur]

- Jakubowski-Tiessen, Manfred, 'Zeit- und Zukunftsdeutungen in Krisenzeiten in Pietismus und Erweckungsbewegung', in: Wolfgang Breul & Jan Carsten Schnurr (eds.), *Geschichtsbewusstsein und Zukunftserwartung* (Göttingen: Vandenhoeck & Rupprecht, 2013), 175-191. [17 p. cat. 2 → 3,5 uur]
- Lehmann, Hartmut, 'Die Krisen des 17. Jahrhunderts als Problem der Forschung', in: id., *Transformationen der Religion in der Neuzeit: Beispiele aus der Geschichte des Protestantismus* (Göttingen: Vandenhoeck & Rupprecht, 2007), 11-20. [9 p. cat. 2 → 2 uur]
- Strom, Jonathan, 'Krisenbewusstsein und Zukunftserwartung bei Friedrich Breckling', in: Wolfgang Breul & Jan Carsten Schnurr (eds.), *Geschichtsbewusstsein und Zukunftserwartung in Pietismus und Erweckungsbewegung* (Göttingen/Bristol: CT, 2013), 84-102. [19 p. cat. 2 → 4 uur]
- Walsham, Alexandra, 'Deciphering Divine Wrath and Displaying Godly Sorrow: Providentialism and Emotion in Early Modern England', in: Jeniffer Spinks & Charles Zika (eds.), *Disaster, Death and the Emotions in the Shadow of the Apocalypse, 1400-1700* (London: Palgrave Macmillan, 2016), 21-43. (artikel digitaal via docent beschikbaar). [23 p. cat. 2 → 5 uur]

Bijzonderheden Dit vak wordt aangeboden vanuit het Research Center Puritanism and Piety (ReCePP) (samenwerking TUA en HHS/VU).

Keuzemodule (verbredend): Gezag en communicatie in de 21^e eeuw

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater, prof. dr. A. de Muynck	<i>Module-code</i>	KV-GC
<i>Toetsvorm</i>	Artikelen en inbreng werkcolleges	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	C- t/m E-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Zie ELO	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen De student:

- weet wat de aard en de achtergronden zijn van de problemen met gezag in de huidige samenleving;
- heeft inzicht in op welke manier kerk en ambtsdragers zich op kunnen stellen ten opzichte van mensen binnen en buiten de kerk;
- kan in patronen van communicatie verschillende typen gezag herkennen;
- kan het verschil tussen macht en gezag herkennen;
- heeft inzicht in hoe gezag in andere instituties (aanpalend aan de kerk: gezin en school) een probleem zijn en in welke richtingen oplossingen gezocht worden;
- heeft inzicht in hoe de instituties zich tot elkaar verhouden;
- heeft inzicht in de richting waarin ambtsdragers in de christelijke gemeente hun houding m.b.t. gezag moeten bepalen;
- kan reflecteren op de manier waarop hij zich in de communicatie opstelt. Hij kan hier kritisch op reflecteren vanuit het gezichtspunt dienaar van Christus te zijn.

Eindtermen 8, 14, 18, 19, 25 (Ma)

Leerlijnen Onderzoeken, kritisch reflecteren, discussiëren en argumenteren

Studielast Hoorcolleges 6 uur (bijeenkomsten 1-4)
 Werkcolleges 3 uur (bijeenkomsten 5 en 6)
 Collegevoorbereiding 24 uur
 Zelfstudie 37 uur (literatuur (zie toetseisen) en portfolio: de student verzamelt alle praktische opdrachten en verwerking van studievragen in een portfolio)

Toetseisen

- Brinke, J.J. ten & Muynck, A. de, *Verleende volmacht. Nieuwe gehoorzaamheid in gezin, school, kerk en samenleving* (Heerenveen: Jongbloed, 2014), 7-170.
- Furedi, F., *Authority. A sociological history* (Cambridge: Cambridge University Press, 2013), 1-15 en 376-409.

- Tonkes, E., *Roeping, gezag en loyaliteit. De publieke sector na het neoliberalisme*. (Utrecht: Universiteit voor Humanistiek, 2016), 7-37.
(<http://repository.uvh.nl/handle/11439/2644>)
- Verhaeghe, P. *Identiteit, autoriteit, onderwijs* (Kohnstammlezing, Amsterdam: Vossiuspers, 2017), 1-24.
- Wright, N.T., *Scripture and the Authority of God: How to Read the Bible Today* (New York, Harperone, 2013), 21-32.
- Praktisch materiaal over gezag en communicatie wordt uitgereikt via de ELO.

Aanbevolen
literatuur

Tijdens het college worden een aantal suggesties gedaan voor aanvullende en verdiepende literatuur.

Keuzemodule: Grieks 3

*Deze module is verplicht voor hen die in hun vooropleiding geen Grieks hebben gehad.

<i>Docent</i>	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	<i>Module-code</i>	BaA-G3 (2,5)
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	3 uur	<i>Periode</i>	A-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	6 april, herkansing 10 juni	<i>Colleges</i>	2 x 2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Grieks 1 en 2 afgerond

Zie voor informatie over deze module pagina 37.

Keuzemodule (verbredend): Islam, theologie en geschiedenis

<i>Docent</i>	Drs. B.J. Dikken	<i>Module-code</i>	KV-Isl
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijke opdrachten met mondelinge besprekingen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur (eindbespreking)	<i>Periode</i>	D- t/m E-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	In overleg met docent	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	In overleg met docent	<i>Instapeis</i>	Basiskennis van de islam op het niveau van de bachelormodule Godsdienstwetenschap

Leerdoelen

De student:

- verwerft nadere kennis van het leven van Mohammed en de Koran;
- leert de islamitische geschiedenis tot de moderne tijd in hoofdlijnen kennen;
- maakt kennis met een aantal theologische vraagstukken binnen de islam mede door het lezen van een selectie van bronteksten in vertaling.

Eindtermen

4, 5, 8, 15, 19, 21 en 36

Leerlijnen

Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, praktische vaardigheden

Studielast

Werkcolleges 9 uur
Werkcollege-opdrachten en eigen opdrachten 59 uur
Presentaties en eindbespreking opdrachten 2 uur

Toetseisen

Gedeelten uit (in overleg met docent) [→ 59 uur]:

- Jansen, J.J.G., *De historische Mohammed 1. De Mekkaanse verhalen* (Amsterdam: De Arbeiderspers, 2005).
- Jansen, J.J.G., *De historische Mohammed 2. De verhalen uit Medina* (Amsterdam: De Arbeiderspers, 2007).
- *De Koran* [uit het Arabisch vert. door J.H. Kramers; bew. door Asad Jaber en Johannes J.G. Jansen] (Amsterdam: Muntinga Pockets, 2009⁵).

- Renard, J., *Islamic Theological Themes: A Primary Source Reader* (Oakland, California: University of California Press, 2014).
- Shepard, W.E., *Introducing Islam* (London: Routledge, 2014²).
- Winter, T. e.a., *The Cambridge Companion to Classical Islamic Theology* (Cambridge: Cambridge UP, 2008).

Aanbevolen literatuur

- *De Koran [een weergave van de betekenis van de Arabische tekst in het Nederlands / door Fred Leemhuis]* (Houten: Unieboek, 2009¹⁴).
- Lings, M., *Muhammad: His Life Based on the Earliest Sources* (Great Shelford – Cambridge: The Islamic Texts Society, 1983²).
- Schmidtke, S. e.a., *The Oxford handbook of Islamic theology* (Oxford: Oxford UP, 2018).
- Waardenburg, J. e.a., *Islam, Norm, Ideaal en Werkelijkheid* (Weesp: Het Wereldvenster, 1984¹).

Keuzemodule (verbredend): Latijn 1, basiscursus

<i>Docent</i>	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	<i>Module-code</i>	KV-Lat1
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	5 EC
<i>Tentamenduur</i>	3 uur	<i>Periode</i>	A- t/m E-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	26 maart, herkansing 2 juli	<i>Colleges</i>	2 x 2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen

Eerste kennismaking met Latijn. De student verwerft kennis van de woorden, vormleer en syntaxis die aan bod komen in les 1 t/m 9 van *Latinitas* of, indien gekozen wordt voor de methode van John F. Collins, unit 1 t/m 20 van *A Primer of Ecclesiastical Latin*. Aan het eind van de periode is de student in staat de betekenis te geven van losse Latijnse woorden (kennis), de grammaticale vormen te herkennen en te analyseren (inzicht), syntactische regels uit te leggen (kennis) en een eenvoudige Latijnse tekst met behulp van een woordenlijst te vertalen (toepassing).

Eindtermen

3a (A- en B-jaar)
1 (C- t/m E-jaar)

Leerlijnen

Praktische vaardigheden

Studielast

Hoor- en instructiecolleges 18 uur
Collegevoorbereiding 48 uur
Zelfstudie 74 uur

Toetseisen

- Hetzij les 1 t/m 9 van *Latinitas*, hetzij unit 1 t/m 20 van *A Primer of Ecclesiastical Latin* en collegestof.

Verplicht aanschaffen

- Hetzij Oranje, H., *Latinitas. Cursus Latijn* (Amsterdam: VU Uitgeverij, 2001, 2^e herziene druk) en Oranje, H., *Latinitas. Grammatica en uitwerkingen* (Amsterdam: VU Uitgeverij, 2001, 2^e herziene druk), hetzij Collins, John F., *A Primer of Ecclesiastical Latin* (Washington: The Catholic University of America Press, 1985) en Dunlap, John R., *An Answer Key to A Primer of Ecclesiastical Latin, A Supplement to the text by John F. Collins* (Washington: The Catholic University of America Press, 2006).
- Diercks, G.F. & N.H.C. van Loenen, *Kleine Latijnse Grammatica* (Houten: Paul Brand, 1987⁵ of later).

Aanbevolen literatuur

- Pinkster, H. (ed.), *Woordenboek Latijn-Nederlands* (Amsterdam: Amsterdam University Press, 1998 of later).

Keuzemodule (verbredend): Leesvaardigheid wetenschappelijke literatuur (En, Ne, Du en Fa) met een toespitsing op Duits **Onder voorbehoud!**

<i>Docent</i>	F. van Brussel-Lankamp	<i>Module- code</i>	KV-D
<i>Toetsvorm</i>	Testimonium	<i>Omvang</i>	0 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	A- t/m E-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	1 uur per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: - vergroot zijn vaardigheid om Nederlandse, Engelse, Duitse en Franse literatuur te lezen, zodanig dat de kern van het gelezene voor de student duidelijk is. Elke student vergroot z'n leesvaardigheid in elke taal. Bij het Duits wordt er aanvullend ingegaan op zinsstructuren, verbindingswoorden en grammatica. - kan concentrisch lezen i.p.v. lineair: niet van voor naar achter, maar eerst globaal en dan volgende leesrondes; - kan samenvattend en structurerend lezen, i.p.v. vertalend; - vergroot zijn kennis van Duitse zinsstructuren, verbindingswoorden en grammatica, waardoor zijn tekstbegrip van Duitstalige teksten toeneemt; - kent een aantal raadstrategieën die hij kan inzetten om teksten in het Nederlands, Engels, Duits en Frans beter te begrijpen.
<i>Studielast</i>	Werkcolleges 4,5 uur Collegevoorbereiding: uitgereikte hand-out meenemen
<i>Toetseisen</i>	◦ Actieve betrokkenheid bij de colleges
<i>Bijzonderheden</i>	De cursus is een faciliteit die de opleiding kosteloos aan de student aanbiedt. Aan deze cursus kunnen geen studiepunten worden ontleend. Zie voor meer informatie p. 14.

Keuzemodule (verbredend/verdiepend): Oude Testament (minor)

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.G.L. Peels	<i>Module- code</i>	MI-OT
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling tentamen en leesverslag	<i>Omvang</i>	Tentamen 7,5 EC Colleges 2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met hoogleraar	<i>Colleges</i>	24 college-uren (major-colleges)
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Afspreken met hoogleraar		

Zie voor nadere informatie over deze minor het onderdeel 'Minor Master II' vanaf p. 205 in deze studiegids.

Keuzemodule (verbredend): Pastorale psychologie 2

* Admissiale studenten moeten deze module op enig moment tijdens de studie als keuzemodule doen.

<i>Docent</i>	Drs. A. Heystek	<i>Module-code</i>	K-PPs2
<i>Toetsvorm</i>	Reflectieverslag	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D- en E-jaar / blok 3
<i>Inleverdatum verslag</i>	Eind blok 3, herkansing uiterlijk 10 juli	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Bijzonderheden</i>	Inschrijven vóór blok 2	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student heeft zicht op de praktisch-theologische vragen en problemen in de omgang met oudere mensen, al dan niet met psycho-geriatrie problematiek, en beschikt over voldoende empathisch vermogen in de pastorale omgang met deze medemens. Specifieker: - De student loopt stage in een zorgcentrum voor ouderen onder begeleiding van een geestelijke verzorger. - De student volgt ondersteunende werkcolleges over pastorale gerontologische thema's en gespreksvaardigheden. - De student participeert in intervisiebijeenkomsten met medestagiairs. - De student verzamelt een portfolio met beroepsproducten, feedback en een reflectieverslag op de stagedoelen.
<i>Eindtermen</i>	26, 27, 33, 35, 37 (Ma)
<i>Leerlijnen</i>	Psychosociale attitude, praktische vaardigheden
<i>Studielaast</i>	Hoorcolleges 4 uur Werkcolleges 5 uur Praktijkervaring 40 uur Zelfstudie 21 uur
<i>Toetseisen</i>	- Portfolio bestaande uit beroepsproducten, feedback en een reflectieverslag. - Literatuurverwerking (zelfstudie): - Adriaansen, Marian & Caris, Josien, <i>Elementaire Sociale Vaardigheden</i> (Utrecht: Bohn Stafleu van Loghum, 2011), hfdst. 2-6 en 9 'Diverse sociale vaardigheden'. [68 p. cat. 3 → 11 uur] - Horst, W. ter, <i>Over troosten en verdriet</i> (Kampen: Kok, 2007), hfdst. 3 (p. 54-61) 'De doolhof van het leed'. [7 p. cat. 3 → 1 uur] - Tieleman, Maryke, <i>Levensfasen</i> (Amsterdam: Tieleman & Boom uitgevers, 2019), hfdst. 9 'De oudere volwassene' en hfdst. 10 'De dood'. [56 p. cat. 3 → 8 uur] - Velema, W.H., <i>Rondom het levenseinde, ethische en pastorale overwegingen</i> (Kampen: Kok, 1973), hfdst. 8 (p. 58-65) 'Begeleiding van de stervende'. [7 p. cat. 3 → 1 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Pol, Harry van de, <i>Basisboek Luisteren & Spreken</i> (Ede: Vanbinnenuit, 2014).

Keuzemodule (verdiepend): Spelen met Leviatan

<i>Docent</i>	Dr. K. van Bakkum, dr. H.R. van de Kamp, dr. M.C. Mulder	<i>Module-code</i>	KV-Lev
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijke tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B- en C-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	13 april, herkansing 8 juni	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleverdata opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen	De student: - leert de diverse voorstellingen van het zeemonster Leviatan kennen, zoals deze voorkomen in de wereld van het Oude Nabije Oosten, het Oude Testament, de intertestamentaire literatuur, het Jodendom en het Nieuwe Testament; - ontdekt nieuwe verbanden tussen OT, de intertestamentaire (apocalyptische) literatuur en het NT (m.n. Openbaring); - heeft inzicht in de Bijbels-theologische betekenis van het spreken over Leviatan in een context van polytheïsme en religieus pluralisme; - weet dit mythologische spreken van de Schrift initieel te verbinden met een gereformeerde visie op schriftuitleg en hermeneutiek; - maakt kennis met de uiteenlopende wijze waarop het beeld van Leviatan invloed heeft gehad in theologie en maatschappij en leert hierop te reflecteren als gereformeerd theoloog.
Eindtermen	1 t/m 5 (B-jaar) 1, 3, 5, 6, 8, 11, 15 (C-jaar)
Leerlijnen	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren
Studielast	Zelfstudie (tentamenvoorbereiding) 55 uur Collegevoorbereiding 6 uur Hoorcolleges 9 uur - Twee blokuren over Leviatan in het Oude Testament tegen de achtergrond van de wereld van het Oude Nabije Oosten. - Twee blokuren over Leviatan in de intertestamentaire literatuur. - Twee blokuren over Leviatan in het Nieuwe Testament, m.n. het boek Openbaring.
Toetseisen	◦ Bekkum, K. van e.a. (eds.), <i>Spelen met Leviatan. Monsters in Bijbel, theologie, religie en kunst</i> (Amsterdam: Buijten en Schipperheijn, 2018). [250 p. cat. 2 → 55 uur]
Aanbevolen literatuur	- Becking, Bob, <i>Zonder monsters gaat het niet. Een geschiedenis van de Leviathan</i> (Vught: Skandalon, 2015).

Keuzemodule (verdiepend): Theologie van Jeremia

Docent	Prof. dr. H.G.L. Peels	Module-code	KV-TJ
Toetsvorm	Schriftelijk tentamen	Omvang	2,5 EC
Tentamenduur	2 uur	Periode	B- t/m E-jaar / blok 3
Tentamendata	6 april, herkansing 22 juni	Colleges	2 colleges per week
Inleverdata opdracht(en)	N.v.t.	Instapeis	Hebreeuws 1 t/m 3, of een equivalent daarvan

Leerdoelen	De student: - heeft kennis van de historische achtergrond en de literaire structuur van het boek Jeremia; - weet de belangrijkste wetenschappelijke problemen in het Jeremia-onderzoek te benoemen; - heeft een basale kennis van de belangrijkste theologische thema's van het boek Jeremia; - is in staat om theologische inhoud van het boek Jeremia te verbinden met de praktijk van geloof, kerk en samenleving.
Eindtermen	2a, 2b, 3a, 5a, 5b (B-jaar) 1-3, 5, 6, 10, 15 (C-jaar) 1-3, 5, 6, 8, 18-19 (D- en E-jaar)
Leerlijnen	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling, praktische vaardigheden (niveau 2)
Studielast	Hoor-/werkcolleges 12 uur Collegevoorbereiding 18 uur Zelfstudie tentamen 40 uur

Toetseisen

- Allen, L.C., 'Jeremiah: Book of', in: M.J. Boda & J. Gordon McConville (eds.), *Dictionary of the Old Testament. Prophets (A Compendium of Contemporary Biblical Scholarship)* (Downers Grove: Intervarsity Press, 2012), 423-441.
 - Crouch, C.L., *An Introduction to the Study of Jeremiah* (Londen: Bloomsbury, 2017), 58-76.
 - Dearman, J.A., 'Jeremiah: History of Interpretation', in: M.J. Boda & J. Gordon McConville (eds.), *Dictionary of the Old Testament. Prophets (A Compendium of Contemporary Biblical Scholarship)* (Downers Grove: Intervarsity Press, 2012), 441-449.
 - Lundbom, Jack R., 'Jeremiah (Prophet)', in: D.N. Freedman (ed.), *The Anchor Bible Dictionary*, Band 3 (New York: Doubleday, 1992), 684-698.
 - Lundbom, Jack R., 'Jeremiah, Book of', in: D.N. Freedman (ed.), *The Anchor Bible Dictionary*, band 3 (New York: Doubleday, 1992), 706-721.
 - Martens, Elmer A., 'Jeremiah', in: Willem A. VanGemeren (ed.), *New International Dictionary of Old Testament & Exegesis*, Band 4 (Carlisle: Paternoster Press, 1996), 752-755.
 - McConville, J. Gordon, 'Jeremiah: Theology of', in: Willem A. VanGemeren (ed.), *New International Dictionary of Old Testament Theology & Exegesis*, Band 4 (Carlisle: Paternoster Press, 1996), 755-767.
 - Peels, Eric, 'Jeremiah, prophet of ruin and ultimate hope', in: H.G.L. Peels & S.D. Snyman (eds.), *The Lion Has Roared. Theological Themes in the Prophetic Literature of the Old Testament* (Eugene: Wipf & Stock, 2012), 96-118.
- Totaal aantal pagina's van deze artikelen: [120 p. cat. 1 → 40 uur]

Aanbevolen literatuur

- Brueggemann, W., *The Theology of the Book of Jeremiah* (Cambridge: Cambridge University Press, 2007).
- Fischer, G., *Jeremia. Prophet über Völker und Königreiche* (Leipzig: Evangelische Verlagsanstalt, 2015).
- Hill, John, *Friend or Foe? The Figure of Babylon in the Book of Jeremia MT* (Leiden: Brill, 1999).
- Lalleman-de Winkel, H., *Jeremiah in Prophetic Tradition. An Examination of the Book of Jeremiah in the Light of Israel's Prophetic Traditions* (Leuven: Peeters, 2000).
- Lundbom, J.R., *Jeremiah closer up: the prophet and the book, Hebrew Bible monographs* (Sheffield: Phoenix Press, 2010).
- McConville, J.G., *Judgment and Promise. An Interpretation of the Book of Jeremiah* (Leicester: Apollos, 1993).

Bijzonderheden

- De collegereeks als geheel wordt door de student voorbereid door:
- het bekijken van een 'appetizer' over het boek Jeremia:
<https://www.youtube.com/watch?v=RSK36cHbrk0>;
 - het lezen van het lemma van Gordon McConville in NIDOTTE;
 - het naar aanleiding van de video en het gelezen artikel formuleren van drie eigen vragen over boek en theologie van Jeremia (deze per mail sturen aan de docent, vóór aanvang van het 3^e blok).

Keuzemodule (verdiepend): Aramees 2

Docent	Dr. H. de Waard	Module-code	KV-Aram2
Toetsvorm	Schriftelijk werkstuk	Omvang	2,5 EC
Tentamenduur	N.v.t.	Periode	B- t/m E-jaar / blok 4
Tentamendata	N.v.t.	Colleges	2 college-uren per week
Inleveren opdracht(en)	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 4	Instapeis	Tentamen Aramees 1 met goed gevolg hebben afgelegd

Leerdoelen

- De student:
- heeft kennis van de schrift- en klank- en vormleer van het Bijbels Aramees, alsmede van de syntaxis;
 - kan woordsoorten herkennen en benoemen;
 - kan verbogen/vervoegde vormen herkennen en determineren;
 - heeft vaardigheid in het gebruik van Rosenthals grammatica, woordenboeken en commentaren;
 - kan Aramese teksten analyseren en in het Nederlands vertalen.

<i>Eindtermen</i>	1, 2, 8 (Ba), 1, 2, 8 (Ma)
<i>Leerlijnen</i>	Kritisch analyseren en synthetiseren, praktische vaardigheden (niveau 2/3)
<i>Studielast</i>	Werk- en instructiecolleges 9 uur Collegevoorbereiding 20 uur (5 x 4 uur) Schriftelijk werkstuk 41 uur
<i>Toetseisen</i>	<i>Schriftelijk werkstuk:</i> Een uitgebreid geannoteerde vertaling van Daniël 7. [→ 41 uur]
<i>Te gebruiken</i>	Zie bij Aramees 1.
<i>Bijzonderheden</i>	Deze keuzemodule kan worden gevolgd als onderdeel van de major OT. Deze keuzemodule wordt eenmaal in de twee jaar aangeboden.

Keuzemodule (verbredend): God en de goden (Evangelistiek/Missiologie)

<i>Docent</i>	Drs. J. van 't Spijker	<i>Module-code</i>	KV-G&g
<i>Toetsvorm</i>	Paper met presentatie	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	A- t/m C-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 4	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student maakt kennis met en leert reflecteren op de plurale wereld van godsdiensten en religies vanuit christelijk perspectief en op de theologische vragen die daarmee samenhangen.
<i>Eindtermen</i>	1, 2a, 4a, 4b, 5a, 5b, 6a, 7a, 7b, 8
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken
<i>Studielast</i>	Colleges 9 uur (12 x 45 minuten, waarvan 5 hoorcolleges en 7 werkcolleges) Bestudering in groepsverband, als voorbereiding op de werkcolleges, van een aantal specifieke casussen en theologische vraagstukken die met het hoofdthema te maken hebben 50 uur Vorbereiding van de eindopdracht (zie toetseisen) 11 uur
<i>Toetseisen</i>	- De student werkt actief mee aan de voorbereiding in groepsverband van een aantal werkcolleges rond specifieke casussen en theologische vraagstukken. - De student schrijft een kort paper over een met het hoofdthema samenhangend (sub)onderwerp, en geeft daarover een presentatie tijdens het laatste college.
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Muck, Terry & Frances S. Adeney, <i>Christianity Encountering World Religions. The Practice of Mission in the Twenty-first Century</i> (Grand Rapids: Baker Academics, 2009). - Strange, Daniel, <i>Their Rock Is Not Like Our Rock: A Theology of Religions</i> (Grand Rapids: Zondervan, 2014). - Verkuyyl, J., <i>Zijn alle godsdiensten gelijk?</i> (Kampen: Kok, 1984⁵ of later).

Grieks 4 (keuzemodule)

*Deze module is verplicht voor hen die in hun vooropleiding geen Grieks hebben gehad.

Docent	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	Module-code	BaA-G4
Toetsvorm	Schriftelijk tentamen	Omvang	2,5 EC
Tentamenduur	3 uur	Periode	A-jaar / blok 4
Tentamendata	1 juli, herkansing 20 augustus	Colleges	2 x 2 college-uren per week
Inleveren opdracht(en)	N.v.t.	Instapeis	Grieks 1-3 afgerond

Zie voor informatie over deze module pagina 43.

Keuzemodule (verbredend): Kerk en islam: missionaire ontmoeting met moslims

Docent	Drs. B.J. Dikken	Module-code	KV-KeI
Toetsvorm	Schriftelijke opdrachten met mondelinge besprekingen	Omvang	2,5 EC
Tentamenduur	2 uur (eindbespreking)	Periode	A- t/m C-jaar / blok 4
Tentamendata	In overleg met docent	Colleges	2 college-uren per week
Inleveren opdracht(en)	In overleg met docent	Instapeis	Godsdienstwetenschap

Leerdoelen

Het kritisch doordenken van theoretische kennis en het verwerven van praktische vaardigheid om de eerste stappen te zetten op het pad van de missionaire ontmoeting met moslims in Nederland.

De volgende leerdoelen komen aan de orde. De student:

- kan aangeven hoe een christelijke gemeente kan getuigen onder moslims;
- leert wegen kennen om contacten te leggen met moslims;
- weet in hoofdlijnen wat de theologische verschillen zijn tussen de Bijbel en de Koran;
- maakt kennis met de wijze waarop veel moslims denken over de Bijbel, christenen en de christelijke kerk;
- leert wat de kosten kunnen zijn voor mensen die aangeven christen te willen worden;
- leert in hoofdlijnen hoe nieuw-gelovigen opgevangen kunnen worden in de christelijke gemeente.

Eindtermen

4b, 7b (A- en B-jaar)
7, 11, 23 (C-jaar)

Leerlijnen

Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, praktische vaardigheden

Studielast

Werkcolleges 9 uur
Werkcollege-opdrachten en bezoeken van werkers 20 uur
Praktische opdrachten 9 uur
Literatuurstudie 30 uur
Presentaties en eindbespreking opdrachten 2 uur

Toetseisen

Gedeelten uit (in overleg met docent):

- Chapman, C., *Cross and Crescent - Responding to the challenge of Islam* (Leicester: Inter-Varsity Press, 1995) (Nederlandse vertaling: *Kruis & Halve Maan* (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 1996).
- Cragg, K., *The Call of the Minaret* (Maryknoll NY: Orbis Books, 1989²).
- Gaudeul, J.M., *Called from Islam to Christ. Why Muslims become Christians* (London: Monarch Books, 1999).
- Nazir-Ali, M., *Frontiers in Muslim-Christian Encounter* (Oxford: Regnum, 1991).
- Reitsma, B., *Kwetsbare liefde. De kerk, de islam en de drie-enige God* (Utrecht: Boekencentrum, 2017).
- Verkuyl, J., *Met Moslims in gesprek over het Evangelie* (Kampen: Kok, 1994²).

**Aanbevolen
literatuur**

- Qureshi, N., *Seeking Allah, Finding Jesus. A Devout Muslim Encounters Christianity* (Grand Rapids, Michigan: Zondervan, 2016).
- Samir, S.K., *111 Questions on Islam, On Islam and the West* (San Francisco: Ignatius Press, 2008). Of de Nederlandse uitgave: *De Islam en het Westen, 111 vragen aan Samir Khalil Samir* (Tielt: Lannoo, 2012).

Keuzemodule (verbredend): Latijn 2, basiscursus

<i>Docent</i>	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	<i>Module-code</i>	KV-Lat2
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	5 EC
<i>Tentamenduur</i>	3 uur	<i>Periode</i>	A- t/m E-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	6 juli, herkansing 20 augustus	<i>Colleges</i>	2 x 2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Colleges Latijn 1 gevolgd, of Latijn gehad op middelbare school

Leerdoelen Vervolg kennismaking met Latijn. De student verwerft kennis van de woorden, vormleer en syntaxis die aan bod komen in les 10 t/m 18 van *Latinitas* of, indien gekozen wordt voor de methode van John F. Collins, unit 21 t/m 35 van *A Primer of Ecclesiastical Latin*. Aan het eind van de periode is de student in staat de betekenis te geven van losse Latijnse woorden, de grammaticale vormen te herkennen en te analyseren, syntactische regels uit te leggen en een Latijnse tekst met behulp van een woordenlijst te vertalen.

Eindtermen 3a (A- en B-jaar)
1 (C- t/m E-jaar)

Leerlijnen Praktische vaardigheden

Studielast Hoor- en instructiecolleges 18 uur
Collegevoorbereiding 48 uur
Zelfstudie 74 uur

Toetseisen ◦ Hetzij les 10 t/m 18 van *Latinitas*, hetzij unit 21 t/m 35 van *A Primer of Ecclesiastical Latin* en collegestof. Daarnaast nader op te geven teksten uit de syllabus met vroegchristelijke teksten.

**Verplicht
aanschaffen** ◦ Zie Latijn 1.

**Aanbevolen
literatuur**

- Blaise, A., *A Handbook of Christian Latin: Style, Morphology, and Syntax* (Washington: Brepols, 1994).
- Blaise, A. & H. Chirat, *Dictionnaire Latin-Français des auteurs chrétiens* (Turnhout: Brepols, 1993).
- Pinkster, H. (ed.), *Woordenboek Latijn-Nederlands* (Amsterdam: Amsterdam University Press, 1998 of later).
- Sleumer, A., *Kirchenlateinisches Wörterbuch* (Georg Olms Verlag: Hildesheim, Zürich, New York, 2002).

Keuzemodule (verbredend): Liturgiek

<i>Docent</i>	Dr. J. van der Knijff	<i>Module-code</i>	KV-Lit
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	Vanaf D-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	8 juli, herkansing 20 augustus	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen De student:

- heeft inzicht in wat het eigenlijke van liturgie is;
- kan globaal het veld van de liturgie en de liturgiegeschiedenis beschrijven en ontwikkelingen analyseren;

- heeft inzicht in de Bijbels-theologische criteria voor het inrichten van de eredienst;
- kan zelfstandig bronteksten uit de geschiedenis van de liturgie analyseren en duiden;
- kan de verschillende onderdelen van de eredienst definiëren en de (betekenis van de) onderlinge relaties uitleggen;
- kan de verworven inzichten en kennis op een verantwoorde wijze gebruiken voor het vormgeven van orden van dienst.

Eindtermen 4-6, 11, 20, 21, 25, 28, 29

Leerlijnen Kritisch analyseren en synthetiseren, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, praktische vaardigheden

Studielast Hoor-/werkcolleges 9 uur
Collegevoorbereiding 6 uur
Zelfstudie 55 uur

- Toetseisen*
- Brienens, T., *Calvijn en de kerkdienst* (Heerenveen: Groen, 1999). [80 p. cat. 3 → 10 uur]
 - Kuyper, Abraham, *Our Worship*, edited by Harry Boonstra (Grand Rapids: William B. Eerdmans, 2009), xii-xl; 3-19. [45 p. cat. 3 → 5 uur]
 - Oskamp, Paul & Niek Schuman (eds.), *De weg van de liturgie. Tradities, achtergronden, praktijk* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2001³), 10-51. [40 p. cat. 3 → 6 uur]
 - Smelik, Jan, *Gods lof op de lippen: aspecten van liturgie en kerkmuziek* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2009), 72-113, 153-173, 190-205. [79 p. cat. 3 → 10 uur]
 - Velden, M.J.G. van der (e.a.), *Als wij samenkomen. Liturgie in de gereformeerde traditie* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2000). [190 p. cat. 3 → 24 uur]

- Aanbevolen literatuur*
- Barnard, Marcel, *Tot Gods eer. Handreiking voor gesprekken over liturgie* (Utrecht: Boekencentrum, 2018).
 - Brienens, T., *Oriëntatie in de liturgie* (Zoetermeer: Boekencentrum, 1992).
 - Jong, K.W. de, *Ordering van dienst. Achtergronden van en ontwikkelingen in de eredienst van de Gereformeerde Kerken in Nederland* (Baarn: Ten Have, 1996).
 - Jonker, H., *Liturgische oriëntatie. Gesprekken over de eredienst* (Pretoria: N.G. Kerkboekhandel, z.j. [1977³]).
 - Kater, M.J., *Een samenkomst om naar te verlangen. Over het verbazingwekkende van de kerkdienst* (Apeldoorn: De Banier, 2017).
 - Luth, J. e.a. (eds.), *Het kerklied. Een geschiedenis* (Zoetermeer: Mozaïek, 2001).
 - Karin Maag, *Lifting Hearts to the Lord. Worship with John Calvin in Sixteenth-Century Geneva* (Grand Rapids: William B. Eerdmans, 2016).
 - Poll, Evert W. van de, *Samen in de naam van Jezus. Over evangelische liturgie en muziek* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2009).
 - Rongen, G. van, *Met al de heiligen. Liturgie in hemel en op aarde*, 3 delen (Barneveld: De Vuurbaak, 1990).
 - Setten, C.R. van, 'Tussen samenkomst en liturgie. Een observatie', in: Ad van der Dussen e.a. (eds.), *Evangelische theologie schrijft geschiedenis. 25 jaar evangelische theologische bezinning in Soteria* (Sliedrecht: Merweboek, 2009), 78-99 (eerder verschenen in: *Soteria* 15/2 (juni 1998), 2-21).
 - Smelik, J., *Eredienstwaardig*, Woord & Wereld 80 (Bedum: Woord en Wereld, 2009).
 - Smelik, J., 'Vuur en vlam in de liturgie. Liturgische ontwikkelingen in de Gereformeerde Kerken (vrijg.) en de Nederlands Gereformeerde Kerken (1944-2004)', in: R. Kuiper & W. Bouman (eds.), *Vuur en vlam, deel 3: Kinderen van de Vrijmaking* (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 2004), 276-309.
 - Trimp, C., *Formulieren en gebeden. Een beschrijving van de liturgische formulieren en gebeden in het gereformeerde kerkboek* (Kampen: Kok, 1978).
 - Vrijlandt, M.A., *Liturgiek* (Den Haag/Zoetermeer: Boekencentrum, 1992³).
 - Wegman, H.A.J., *Riten en mythen. Liturgie in de geschiedenis van het christendom* (Kampen: Kok, 1995²).
 - Wolterstorff, Nicholas, *De God die wij aanbidden. Op verkenning in de liturgische theologie* (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 2019).

Keuzemodule (verbredend): Missional in a metropole

Introduction to integral mission in the intercultural, inter-religious, post-Christian city of London

<i>Responsible lecturer</i>	Drs. J. van 't Spijker	<i>Subject code</i>	KV-MissM
<i>Examination</i>	Portfolio	<i>Study credits</i>	2,5 EC
<i>Duration of exam</i>	Not applicable	<i>Period</i>	From A-jaar / Period 4 (the exact period is still to be planned)
<i>Date of exam</i>	Not applicable	<i>Classes</i>	See program
<i>Submission date</i>	In consultation with the responsible lecturer	<i>Pre-requirements</i>	Preliminary readings

<i>Aims</i>	The student: - gets acquainted with the basic theological questions, issues and challenges a missionary worker is confronted with in the intercultural, interreligious and post-Christian city of London (Great Britain); - learns to reflect on these questions, issues and challenges in participating in an intercultural learning community, viz. All Nations in London.
<i>Goals</i>	1, 4a, 4b, 4c, 5b, 6a, 7a, 7b, 8 (A- en B-jaar) 7, 9, 11, 23, 24 (C-jaar) 5, 7, 8, 10, 13, 15, 16, 23, 36, 37 (Ma)
<i>Study skills</i>	Research, critical analysing and synthesizing, writing, oral presenting, working together (level 2)
<i>Study load</i>	This module exists in a working visit of a week to All Nations in London, where the students participate partly in the study-program of All Nations, and where visits are made to at least two intercultural/interreligious initiatives in London. In individual and group reflection, the different parts of the program are being prepared (preliminary readings) and worked out (a final reflection paper).
<i>Literature</i>	◦ To be chosen yet by the staff of All Nations.
<i>Comments</i>	This module is co-organized by the Deputies of Evangelism, the Deputies of Mission and the Deputies of Diaconate of the Christelijke Gereformeerde Kerken in the Netherlands. The minimum number for this module is 10 students. The maximum number is 15. The student contributes partially in the financial costs of this course.

Keuzemodule (verbredend/verdiepend): Oude Testament (minor)

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.G.L. Peels	<i>Module-code</i>	MI-OT
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling tentamen en leesverslag	<i>Omvang</i>	Tentamen 7,5 EC Colleges 2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met hoogleraar	<i>Colleges</i>	24 college-uren (major-colleges)
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Afspreken met hoogleraar		

Zie voor nadere informatie over deze minor het onderdeel 'Minor Master II' vanaf p. 205 in deze studiegids.

Keuzemodule (verdiepend): Vroegchristelijk Grieks

<i>Docent</i>	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	<i>Module-code</i>	KV-VCG
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	A- t/m E-jaar/ blok 4
<i>Tentamendata</i>	29 juni, herkansing 24 augustus	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Grieks 1 t/m 4 of eindexamen Grieks

<i>Leerdoelen</i>	Het onderhouden van de kennis van het Grieks, het ontwikkelen van vertaalvaardigheid en kennismaking met teksten van vroegchristelijke, Griekse auteurs. Aan het eind van de periode is de student in staat de vroegchristelijke, Griekse teksten die op college zijn behandeld op woord- en zinsniveau te analyseren en te vertalen (kennis/inzicht).
<i>Eindtermen</i>	3a (A- en B-jaar) 1 (C- t/m E-jaar)
<i>Leerlijnen</i>	Praktische vaardigheden, kritisch analyseren en synthetiseren (niveau 2)
<i>Studielast</i>	Instructiecolleges 9 uur Collegevoorbereiding 24 uur Zelfstudie 37 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Actieve participatie tijdens colleges. ◦ Tentamen: Capita selecta uit de bundel van Rodney A. Whitacre, <i>A Patristic Greek Reader</i> (Massachusetts: Hendrickson Publishers, 2007).
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Bauer, W., <i>Griechisch-deutsches Wörterbuch zu den Schriften des Neuen Testaments und der frühchristlichen Literatur</i> (Berlin e.a.: De Gruyter, 1988⁶). - Blass, F. e.a., <i>Grammatik des neutestamentlichen Griechisch</i> (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1984¹⁶ of later). - Lampe, G.W.H., <i>A Patristic Greek Lexicon</i> (Oxford: Clarendon Press, 1961 of later).

18. Eindtermen Master

Einddoelen De afgestudeerde...	Eindtermen De afgestudeerde...
1. is in staat tot zelfstandig bronnenonderzoek.	1. beheerst de talen van de Bijbel en het oudchristelijk Latijn in die mate dat hij in staat is tot zelfstandig bronnenonderzoek. 2. kan gebruik maken van hulpmiddelen als internet en databases. 3. heeft vaardigheden in het exegetiseren.
2. gaat zelfstandig om met relevante theologische literatuur en begrippen.	4. is in staat zelfstandig relevante theologische literatuur te verzamelen, te bestuderen, te evalueren en te verwerken. 5. kan op de verschillende terreinen op adequate wijze theologisch-wetenschappelijke begrippen, theorieën, modellen, methoden en paradigma's interpreteren en toepassen.
3. heeft grondige kennis van en inzicht in de Bijbelse, ecclesiologische, systematische en praktische vakken.	6. heeft grondige kennis van en inzicht in de Heilige Schrift, de geschiedenis van kerk en theologie, de christelijke geloofsleer en ethiek, en de principiële praktisch-theologische bezinning. 7. heeft kennis van het missionaire en diaconale aspect van het gemeente zijn.
4. is in staat om theologie te bedrijven in de bredere context van deze modulegebied.	8. kan bij zijn theologisch onderzoek de mogelijkheden van inbreng van andere wetenschappen naar waarde schatten en benutten. 9. is in staat op basis van basale kennis van en inzicht in persoonlijkheidsontwikkeling, en in het bijzonder van jongeren, hun gaven te ontdekken en de ontplooiing ervan te stimuleren. 10. beseft dat er culturele en sociale verschillen tussen mensen en leeftijds-groepen zijn en weet deze in positieve zin te gebruiken.
5. weet zijn theologische kennis en vaardigheden vruchtbaar te maken voor kerk en samenleving.	11. weet zijn theologische kennis en vaardigheden te integreren in een gereformeerde levensovertuiging. 12. kan preken maken die schriftuurlijk en confessioneel zijn en kan de liturgie daarop afstemmen. 13. is bereid en in staat in zijn prediking rekening te houden met maatschappelijke, culturele en levensbeschouwelijke ontwikkelingen in de hedendaagse maatschappij. 14. kan op adequate wijze als theoloog reageren op en meewerken aan een oplossing van problemen die vanuit kerk en samenleving om een antwoord vragen. 15. is in staat in een multiculturele samenleving het evangelie te verhelderen, te verdedigen en te verbreiden.
6. kan door middel van een schriftelijk werkstuk een wetenschappelijke visie presenteren.	16. toont door de vervaardiging van een schriftelijk werkstuk als vrucht van eigen onderzoek in staat te zijn tot initiële beheersing van een wetenschappelijke theologische probleemstelling. 17. kan op basis van kennis van de actuele stand van het onderzoek en via de formulering van een werkbare probleem- en doelstelling komen tot zelfstandige meningsvorming en deze verwoorden in een wetenschappelijk acceptabele en valide beargumenteerde visie. 18. kan zijn visie op bevredigende wijze presenteren en verdedigen tegenover een kritisch forum. 19. kan zich in woord en geschrift helder en goed uitdrukken.
7. weet op verantwoorde wijze zijn theologische kennis en vaardigheden te vertalen naar een mondelinge of schriftelijke presentatie voor een niet-theologisch gespecialiseerd publiek.	20. kan verantwoord leidinggeven aan de eredienst. 21. kan een verantwoorde presentatie verzorgen van hetgeen hij heeft voorbereid. 22. beschikt over verschillende (o.a. pedagogische en didactische) vaardigheden om catechese te verzorgen en beheerst de daarvoor benodigde werkvormen. 23. kan de eigen geloofsbeleving op een zuivere wijze communiceren, zowel binnen als buiten de kerk. 24. kan de normen en waarden die aan zijn handelen ten grondslag liggen verhelderen.

8. heeft zich een geestelijke instelling en psychosociale attitude verworven om op adequate wijze leiding te kunnen geven en pastoraat te bedrijven in de gemeente en andere kerkelijke of maatschappelijke instanties.	25. heeft inzicht in groepsprocessen binnen de gemeente. 26. is in staat pastorale gesprekken te voeren. 27. (her)kent de grenzen van het pastoraat en kan doorverwijzen naar gespecialiseerde instanties. 28. heeft visie op, kan leidinggeven aan gemeenteopbouw. 29. kan adequaat inspelen op verscheidenheid in de gemeente. 30. kan conflicten analyseren en op positieve wijze hanteren. 31. beheerst verschillende vergadertechnieken. 32. kan leidinggeven aan en is in staat medeverantwoordelijkheid te dragen voor de beleidsmatige processen binnen de plaatselijke gemeente c.q. het bredere kerkelijke leven. 33. is bereid en in staat tot reflectie op eigen houdingen en opvattingen en kan op grond daarvan zijn handelen bijstellen. 34. is bereid en in staat vorm te geven aan een goed (geestelijk) klimaat in een groep en is in staat soepel in te spelen op diverse situaties. 35. is bereid zich in te leven in ervaringen en belevingen van anderen en weet dit zo te verwerken in het pastorale gesprek, dat zij kunnen groeien in zelfstandigheid en verantwoordelijkheid.
9. heeft een geestelijke instelling die getuigt van de liefde tot de Here God, zijn Woord, zijn dienst en zijn gemeente.	36. is zich bewust van zijn missionaire roeping. 37. beschikt over empathisch vermogen en communicatieve vaardigheden om in de omgang met de ander vorm te geven aan zijn roeping. 38. heeft zich verdiept in de taak en de plaats van het geloof in zijn persoonlijk leven.

19. Collegeverdeling Master I

MODULES	D-jaar				E-jaar			
	Ma-1		Ma-2		Ma-3		Ma-4	
	Blok1	Blok2	Blok3	Blok4	Blok1	Blok2	Blok 3	Blok 4
Integratiecolleges		X				X		
Themadagen				X				X
Master I- en II-kritiekcolleges	X	X	X	X	X	X	X	X
Persoonlijke en professionele vorming	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75
Spreekvaardigheid	X	X	X	X	X	X	X	X
<i>Module Apologetiek</i>								
- Apologetiek							3	
- Godsdienstfilosofie					2			
- Ethiek 4								2
- Evangelistiek/Missiologie 4							2	
Confessies			2					
<i>Module Exegese</i>								
- Exegese OT 4						3		
- Exegese NT 4						3		
Exegese OT/NT 1		5						
Geschiedenis van de CGK	2							
Hebreeuws 1		2						
<i>Module Homiletiek</i>								
- Homiletiek 3					2		2	
- Praktische Homiletiek	1	1	1		1	1	1	
Judaïca / Kerk en Israël				2				
Kerkelijk onderwijs	X	X	X					
Kerkgeschiedenis 3				2				
<i>Module Kerk en theologie in rapport met politiek en filosofie</i>								
- Kerkgeschiedenis 5					4			
- Kerkgeschiedenis 6							2	
Keuzemodules					4	2	2	8
Nieuwe Testament: Paulus		2						
<i>Module Seculiere tijd</i>								
- Dogmatiek 1	2							
- Ethiek 1	2							
- Hermeneutiek NT/OT	2							
- Homiletiek 1	3							
- Kerkgeschiedenis 1	2							
<i>Module Het Verbond</i>								
- Bijbelse theologie			2					
- Dogmatiek 2			2					
- Homiletiek 2			2					
- Kerkgeschiedenis 2			2					
<i>Module Systematische theologie</i>								
- Dogmatiek 5, 6						4		
- Confessies							2	
Specialisatie (10 EC)				X				

De cijfers in het gearceerde gedeelte duiden op het aantal college-uren per week in het betreffende semester.
Zie voor keuzemodules p. 91 van deze studiegids.
X = colleges gedurende een aantal dagen per collegeblok, volgens een apart rooster, of individuele begeleiding

19. Schema vierde studiejaar – cohort 2020

European Credit Transfer System

MODULE	Master 1 ^e semester		Master 2 ^e semester		Cursusjaar EC
	Blok 1 Thema: Seculie- re tijd	Blok 2	Blok 3 Thema: Het ver- bond	Blok 4	
Integratiecolleges, themadagen	-	X	-	X	X
Master I-/II-kritiekcollege	X	X	X	X	X
Persoonlijke en professionele vorming	X	X	X	X	X
Spreekvaardigheid	X	X	X	X	X
Bijbelse Theologie	-	-	2,5	-	2,5
Confessies	-	-	2,5	-	2,5
Dogmatiek 1, 2	2,5	-	2,5	-	5
Ethiek 1	2,5	-	-	-	2,5
Exegese OT/NT 1, incl. exegesescriptie	-	7,5	-	-	7,5
Geschiedenis van de CGK	2,5	-	-	-	2,5
Hebreeuws 1	-	2,5	-	-	2,5
Hermeneutiek in een seculiere tijd	2,5	-	-	-	2,5
Homiletiek/Missiologie, incl. praktische homiletiek	2,5	X	2,5	-	5
Judaïca/Kerk en Israël	-	-	-	2,5	2,5
Kerkgeschiedenis 1, 2, 3	2,5	-	2,5	2,5	7,5
Kerkelijk onderwijs	-	2,5	2,5	-	5
Nieuwe testament (Paulus)	-	2,5	-	-	2,5
Specialisatie	-	-	-	10	10
TOTAAL	15	15	15	15	60

Voor de samengestelde modules (Seculiere tijd en Het Verbond) geldt dat het cijfer wordt ingeschreven nadat voor elk van de onderdelen een voldoende (min. 5,5) behaald is.

Zie voor een overzicht van de aangeboden keuzemodules pagina 91v aan het einde van de bachelor.

Voor voorbeelden van vakkenpakketten die voorbereiden op een beroepskeuze, zie pagina 176v.

Voor modules aangeduid met een X staan wel colleges/contacturen gepland, maar worden (nog) geen studiepunten uitgekeerd.

Master I-kritiekcollege

<i>Docent</i>	College van hoogleraren	<i>Module-code</i>	MaI-Kr
<i>Toetsvorm</i>	Preekvoorstel	<i>Omvang</i>	Variabel
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 3, 4 of E-jaar
<i>Tentamendata</i>	Zie jaaragenda in deze studiegids, p. 18v	<i>Colleges</i>	Een uur en 15 minuten per preekvoorstel
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Datum nader te bepalen	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen*
- Het analyseren van preken en het leveren van gefundeerde kritiek op een preekvoorstel.
 - Het verwerven van de praktische vaardigheid ten aanzien van het schrijven en uitspreken van een preekvoorstel.
- Eindtermen* 3 t/m 5, 11, 19 t/m 21, 23, 24, 36 t/m 38
- Leerlijnen* Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
- Bijzonderheden*
- De kritiekcolleges staan onder leiding van de (con)rector; een afvaardiging van het coho is aanwezig om kritiek te leveren op het preekvoorstel.
 - De tekst voor het preekvoorstel wordt 5 weken voorafgaand aan de datum van het kritiekcollege door het coho aan de student opgegeven.
 - De preek dient een week voor het desbetreffende preekcollege door de student zelf ingeleverd te worden bij de curator-begeleider, de hoogleraren, Van 't Spijker (wanneer hij kritiek moet leveren) en de critici. De preek dient tevens een week tevoren opgenomen te zijn in het preekportfolio op de ELO.
 - Het aantal kritiekcolleges wordt bepaald door het aantal admissiale studenten in de master.
 - Voor het leveren van kritiek worden vanuit de studenten 3 (admissiale) studenten aangewezen. Zie het rooster dat hiervoor wordt opgesteld.
 - Kritiek op het eerste gehoor, taal/stijl/liturgie, exegese/homilese worden door alle drie de critici uit de studenten gegeven (maximaal te besteden tijd is 5 minuten).
 - De volgorde van kritiseren is in volgorde van de jaren (bijv. eerst D-jaar, vervolgens E- of F-jaar).
 - De Master-kritiekcolleges zijn verplicht voor alle admissiale studenten van het B- t/m F-jaar en bovendien toegankelijk en aan te bevelen voor alle niet admissiale studenten.
 - Niet-admissiale studenten die een preekvoorstel willen leveren of meedoen in het rooster van critici (zie ook hieronder het punt van opsparen studie-uren), worden verzocht dit uiterlijk eind augustus door te geven aan het secretariaat.
 - Voor participatie aan de kritiekcolleges kunnen studie-uren opgespaard worden in het kader van het keuzemodule bricolage ('vrije ruimte').

Persoonlijke en professionele vorming

<i>Docent</i>	H. Wijma MLD en J.W. van der Zande-de Roo	<i>Module-code</i>	MaD-PPV
<i>Toetsvorm</i>	Gesprekken, opdrachten, reflectie-verslagen en eindpaper	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde master
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 1 t/m 4
<i>Tentamendata</i>	De student ontvangt een uitnodiging voor de gesprekken via de ELO	<i>Colleges</i>	2 x 2 college-uren per collegeblok volgens apart rooster
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen*
- Het verwerven en vergroten van persoonlijke professionele vaardigheden en inzichten om het persoonlijke en beroepsmatige handelen van de student te ontwikkelen. De student verwerft:

- inzicht in zijn persoonlijke levensloop en de kwaliteiten die deze hem heeft opgeleverd, inclusief valkuilen, allergieën en uitdagingen;
- inzicht en vaardigheid in het ontwikkelen van zijn leer- en zelfregulerend vermogen;
- inzicht in het persoonlijk levensscript dat de student tot nu toe heeft ontwikkeld in zijn leven en hoe (dys)functioneel dit voor hem is in de uitoefening van zijn beroep;
- inzicht en vaardigheid in het onderkennen van stress, stressoren en manieren om stress gezond te hanteren;
- inzicht in een theologisch gewogen sociaal wetenschappelijk concept van diversiteit en het omgaan met diversiteit;
- inzicht en vermogen in het leidinggeven aan gemeenten in veranderende contexten, waardoor diversiteit toe kan nemen;
- inzicht en vermogen in een reflexief beroepsbeoefenaarschap. Reflexief gaat in eerste instantie over integratie van verschillende theologische vakken, maar daarna ook over integratie van theologie en relevante sociale wetenschappen.

Eindtermen 9, 10, 25 t/m 38

Leerlijnen Schrijven, argumenteren en discussiëren, samenwerken, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden

Studielast Werkcolleges 12 uur
Intervisiegesprekken o.l.v. de persoonlijk begeleider (4) 6 uur
Papers ter voorbereiding van de gesprekken, reflectieverslagen en eindopdracht t.b.v. portfolio 3 uur

Toetseisen

- Voorbereiding van en actieve participatie tijdens de colleges en de gesprekken.
- Reflectieverslagen van de gesprekken met de persoonlijk begeleider.
- Persoonlijk ontwikkelingsplan.
- Eindopdracht.

Aanbevolen literatuur De student ontvangt een werkboek waarin de thema's uiteengezet worden. Daarbij vindt de student ook verwijzingen voor meer literatuur.

Bijzonderheden

- De bijeenkomsten worden samen met het C- en E-jaar gehouden.
- Voor meer informatie over dit onderdeel in de studie zie men de ELO onder Algemene Informatie 2020/2021.

Spreekvaardigheid

<i>Docent</i>	N. Duijzer-Algra	<i>Module-code</i>	MaD-Lo
<i>Toetsvorm</i>	Testimonium	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde E-jaar, opgenomen in de EC's voor PPV
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D-jaar
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	Volgens afspraak
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Data</i>	Volgens rooster

Leerdoelen De student brengt duidelijk, levendig en met overtuiging zijn boodschap. Dit wordt bereikt door het optimaliseren van houding, adem, stem en stemgebruik, spreektempo, intonatie, presentatie en taalgebruik.

Leerlijnen Praktische vaardigheden

Bijzonderheden

- De studenten die predikant hopen te worden, worden bij instroom in de master aan de TUA, gescreend.
- In het D-/E-jaar ontvangen studenten die predikant hopen te worden in principe tweewekelijks een individuele trainingssessie. Nynke Duijzer is ook aanwezig bij het houden van de preekvoorstellen door admissiale studenten in de Barnabaskerk en geeft ook daar haar feedback op de presentatie van de preek.

Dogmatiek 1: Gelatenheid en verlangen

Integratiethema 'Seculiere tijd'

Docent	Prof. dr. A. Huijgen	Module-code	MaD-SecTijd-Do1
Toetsvorm	Portfolio en essay	Omvang	2,5 EC
Tentamenduur	N.v.t.	Periode	D-jaar / blok 1
Tentamendata	N.v.t.	Colleges	2 college-uren per week
Inleveren opdracht(en)	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 2	Instapeis	N.v.t.

- Leerdoelen**
- Het verstaan van de eigenheid van het seculiere en de uitdagingen die de seculiere tijd stelt voor christelijke theologie.
 - Het kunnen herbronnen van aspecten uit de christelijke traditie, onder andere bij Augustinus, Meister Eckhart en Luther.
 - Het kunnen waarderen van theologische exegese, mystiek en voorbeeldige levens als pogingen voorbij het seculiere te komen.
- Eindtermen** 4 t/m 6, 15 t/m 17
- Leerlijnen** Kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, schrijven
- Studielast** Hoor-/werkcolleges 9 uur
Collegevoorbereiding en zelfstudie 61 uur
- Toetseisen** De student stelt een portfolio samen met samenvatting en reflectie op de volgende titels. Daarnaast schrijft de student een essay met een analyse van een theologische tekst die relevant is voor het thema.
- Taylor, C., *A Secular Age* (Cambridge MA: Belknap Press, 2007), 1-89; 473-504. [120 p. cat. 3 → 16 uur]
 - Visser, G., *Gelatenheid: Gemoed en hart bij Meister Eckhart. Beschouwd in het licht van Aristoteles' leer van het affectieve* (Amsterdam: Boom, 2018), 30-71; 110-143; 200-210. [74 p. cat. 3 → 11 uur]
 - Wannenwetsch, B., 'Singen und Sagen: Zur musisch-musikalischen Dimension der Theologie', *Neue Zeitschrift für Systematische Theologie* 46 (2004), 330-347. [18 p. cat 2 → 4 uur]
 - Wannenwetsch, B., 'The Desire of Desire: Commandment and Idolatry in Late Capitalist Societies', in: Stephen C. Barton (ed.), *Idolatry: False Worship in the Bible, Early Judaism, and Christianity* (London: T. & T. Clark, 2007), 315-330. [15 p. cat. 2 → 3 uur]
 - Williams, R., *The Wound of Knowledge: Christian Spirituality from the New Testament to St. John of the Cross*, 2nd. ed (London: Darton, 1990), 57-78. [21 p. cat. 3 → 3 uur]
 - Williams, R. *Faith in the public square* (London: Bloomsbury, 2012), 23-36; 313-325 [27 p. cat. 3 → 4 uur]
 - Samenstellen portfolio en schrijven essay [→ 20 uur]
- Bijzonderheden** - Dit onderdeel behoort tot de integratiemodule 'Seculiere tijd'. De student behoort voor elk van de vijf deelmodules een voldoende (> 5.5) behaald te hebben voordat het tentamen als geheel wordt afgetekend. Het eindcijfer is het gemiddelde van de voor de vier deelmodules behaalde cijfers.

Ethiek 1: Morele oordeelsvorming

Integratiethema 'Seculiere tijd'

Docent	Dr. D.J. Steensma	Module-code	MaD-SecTijd-Et1
Toetsvorm	Schriftelijk tentamen	Omvang	2,5 EC
Tentamenduur	2 uur	Periode	D-jaar / blok 1
Tentamendata	5 november, herkansing 28 januari	Colleges	2 college-uren per week
Inleveren opdracht(en)	N.v.t.	Instapeis	Ethiek 1 en 2

Leerdoelen	Verwerven van kennis van en inzicht in (a) de wijze waarop een theologisch-ethisch oordeel tot stand komt, (b) het eigene van de christelijke theologische ethiek in de morele bezinning, en (c) de wijze waarop het uitgangspunt van de christelijke theologische ethiek doorwerkt in de beoordeling van moraal aan de hand van een publicatie van Oliver O'Donovan; met daarbij de volgende subdoelen: - het verwerven van kennis van en inzicht in elementen uit de objectieve werkelijkheid die een rol spelen in een theologisch-ethische oordeelsvorming; - het verwerven van kennis van en inzicht in elementen uit de subjectieve werkelijkheid die een rol spelen in deze oordeelsvorming; - het verwerven van kennis van en inzicht in het morele veld waarin deze oordeelsvorming plaatsvindt vanuit het perspectief van een theologische ethiek.
Eindtermen	4 t/m 6, 12, 15
Leerlijnen	Kritisch analyseren en synthetiseren
Studielast	Hoor-/werkcolleges 9 uur Zelfstudie 61 uur
Toetseisen	◦ O'Donovan, Oliver, <i>Resurrection and Moral Order. An Outline for Evangelical Ethics</i> (Leicester: InterVarsity Press, 1994²), 11-264. [253 p. cat. 2 → 51 uur] ◦ Colledictaat. [→ 10 uur]
Aanbevolen literatuur	- Banner, Michael, <i>Christian Ethics and Contemporary Moral Problems</i> (Cambridge: Cambridge UP, 1999/2003²). - Fischer, Joh., <i>Theologische Ethik. Grundwissen und Orientierung</i>, Forum Systematik Band 11 (Stuttgart: Kohlhammer, 2002). Ulrich, Hans G., <i>Wie Geschöpfe leben. Konturen evangelischer Ethik</i>, Ethik im theologischen Diskurs Band 2 (Münster: LIT Verlag, 2006²).
Bijzonderheden	- Dit onderdeel behoort tot de integratiemodule 'Seculiere tijd'. De student behoort voor elk van de vijf deelmodules een voldoende (> 5.5) behaald te hebben voordat het tentamen als geheel wordt afgetekend. Het eindcijfer is het gemiddelde van de voor de vier deelmodules behaalde cijfers.

Hermeneutiek in een seculiere tijd (deel Bijbelse theologie)

Integratiethema 'Seculiere tijd'

Docent	Dr. M.C. Mulder en prof. dr. H.G.L. Peels	Module-code	MaD-SecTijd-Herm
Toetsvorm	<i>Oude Testament:</i> Essay over probleemtekst of kritische review van een ter zake relevante publicatie <i>Nieuwe Testament:</i> Presentatie exegese en artikel waarin hermeneutische vragen worden opgezocht en besproken	Omvang	2,5 EC
Tentamenduur	N.v.t.	Periode	D-jaar / blok 1
Tentamendata	N.v.t.	Colleges	6 colleges OT en 6 colleges NT
Inleveren opdracht(en)	Uiterlijk de vrijdag voor het begin van blok 2	Instapeis	N.v.t.

Leerdoelen	De student: - verwerft inzicht in enkele hermeneutische kernproblematieken bij het lezen van de Bijbel vandaag; - geeft er blijk van op hermeneutisch verantwoorde wijze met genoemde problematieken om te gaan; - is in staat om zelfstandig een tekst terzake of een review van een publicatie te schrijven, met een eigen focus op de hermeneutische vragen.
Leerlijnen	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, discussiëren en argumenteren, mondeling presenteren, praktische vaardigheden

Eindtermen	2, 4, 5, 8, 11, 14, 14, 15
Studielast	Oude Testament: Hoorcolleges incl. voorbereiding 6 uur Schrijven essay of review: 29 uur Nieuwe Testament: Hoorcolleges 6 uur Voorbereiding exegetische bijdrage 9 uur Schrijven artikel 20 uur
Toetseisen	Oude Testament De colleges OT behandelen het thema 'geweld in het Oude Testament'. Toetsvorm in het verlengde hiervan ter keuze (in nader overleg met de docent): a) Schrijven van een essay (max. 2.500 wrd.) over een oudtestamentische probleemtekst, waarin de volgende elementen: verantwoording keuze tekst, probleemstelling, exegese in hoofdlijn, hermeneutisch-theologische reflectie. b) Schrijven van een review (max. 2.500 wrd.) van een ter zake relevante publicatie, bijv. Bergmann, M. (ed.), <i>Divine Evil? The Moral Character of the God of Abraham</i> (New York: Oxford University Press, 2011); Copan, P., <i>Is God a Moral Monster? Making Sense of the Old Testament God</i> (Grand Rapids: Baker Books, 2011); Lamb, David T., <i>God Behaving Badly: Is the God of the Old Testament Angry, Sexist, and Racist?</i> (Downers Grove: Intervarsity Press, 2011); Seibert, Eric A., <i>The Violence of Scripture. Overcoming the Old Testament's Troubling Legacy</i> (Minneapolis: Fortress Press, 2012); Seibert, E.A., <i>Disturbing Divine Behaviour: Troubling Old Testament Images of God</i> (Minneapolis: Fortress Press, 2009). Nieuwe Testament De colleges NT behandelen twee thema's: 1. Verschillen tussen oudtestamentisch en nieuwtestamentisch Godsbeeld (de jaloezie en de wraak van God in het NT)? 2. Visie van het NT op het thema 'slavernij'. Voor beide thema's levert elke student een exegetische bijdrage, die besproken wordt op college. Een van de bijdragen dient uitgewerkt te worden tot een artikel waarin de relevantie van het betreffende Bijbelgedeelte voor een geïnteresseerd lezerspubliek wordt uitgelegd (bv. <i>De Wekker</i>, ong. 1.500 wrd.). De aspecten die schuren met het hedendaags levensgevoel worden opgezocht, benoemd en er wordt een Bijbels begaanbare weg in gewezen.
Aanbevolen literatuur	- Janowski, B., <i>Ein Gott, der straft und tötet? Zwölf Fragen zum Gottesbild des Alten Testaments</i> (Neukirchen-Vluyn: Neukirchener Verlag, 2013). - Janse, S., <i>Is het de schuld van de ENE? In gesprek met Paul Cliteur en anderen over monotheïsme en geweld</i> (Soest: Boekencentrum-Boekscout, 2016). - Peels, H.G.L., <i>God en geweld in het Oude Testament</i> (Apeldoorn: Theologische Universiteit Apeldoorn, 2007). - Wright, J.H., <i>The God I Don't Understand: Reflections on Tough Questions of Faith</i> (Grand Rapids: Zondervan, 2008). Thema slavernij NT: - Barclay, John M.G., 'Paul, Philemon and the Dilemma of Christian Slave-Ownership', <i>NTS</i> 37 (1991), 161-186. - Byron, John, <i>Recent Research on Paul and Slavery</i>, <i>Recent Research in Biblical Studies</i> (Sheffield: Sheffield Phoenix Press, 2008). - DaSilva, David A., <i>An Introduction to the New Testament</i> (Downers Grove: IVP Academic, 2018²). - Nordling, John G., 'Some Matters Favouring the Runaway Slave Hypothesis in Philemon,' <i>Neotestamentica</i> 44.1 (2010), 85-121. - Vos, Graig S. de, 'Once a Slave, Always a Slave? Slavery, Manumission and Relational Patterns in Paul's Letter to Philemon,' <i>JSNT</i> 82 (2001), 89-105.
Bijzonderheden	- De ingeleverde werkstukken OT en NT dienen beide als minimaal 5,5 te worden beoordeeld. - Dit onderdeel behoort tot de integratiemodule 'Seculiere tijd'. De student behoort voor elk van de vijf deelmodules een voldoende (> 5.5) behaald te hebben voordat het tentamen als geheel wordt afgetekend. Het eindcijfer is het gemiddelde van de voor de vier deelmodules behaalde cijfers.

Homiletiek 1: Preken voor seculieren

Integratiethema 'Seculiere tijd'

Docent	Prof. dr. M.J. Kater en drs. J. van 't Spijker	Module-code	MaD-SecTijd-Hom1
Toetsvorm	Portfolio-opdrachten en een preekvoorstel	Omvang	2,5 EC
Tentamenduur	N.v.t.	Periode	D-jaar / blok 1
Tentamendata	N.v.t.	Colleges	3 college-uren per week (klokuren)
Inleveren opdracht(en)	Via ELO. 31 oktober uiterste inleverdatum opdrachten portfolio 15 november: uiterste inleverdatum preekvoorstel	Instapeis	N.v.t.

Leerdoelen De student leert verschillende aspecten van de *communicatie* van het Woord. Het gaat daarbij om het 'maakbare' van een toespraak c.q. preek, en het *eigene* van de prediking in het kader van 'missionaire' prediking: preken voor mensen in de 21^e eeuw die geen of een juist verwrongen referentiekader hebben voor de Bijbelse boodschap.

De student:

- kan kenmerkende karakteristieken van de (post)moderne seculiere mens onderscheiden en verwoorden;
- heeft inzicht ontwikkeld in specifieke uitdagingen en vragen die dit adres van de prediking met zich meebrengt;
- is in staat om te beargumenteren waarom de prediking in de verbondsgemeente wezenlijk preken voor seculieren is;
- kan zelf een preek schrijven waaruit blijkt dat hij in staat is om te preken voor seculieren.

Leerlijnen Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden

Eindtermen 5, 6, 8, 13, 14, 22 t/m 24, 33, 36 t/m 38

Studielast Hoorcolleges 6 uur
Werkcolleges 12 uur
Vorbereiding colleges/ opdrachten portfolio 36 uur
Schrijven preekvoorstel 16 uur

Toetseisen

1. Portfolio: [→ 36 uur]
 - a. Verwerkingsopdrachten literatuur:
 - Johnston, Graham, *Preaching to a Postmodern World. A Guide to Reaching Twenty-First-Century Listeners* (Leicester: IVP, 2001), 8-175.
 - Keller, Tim, *Bij je volle verstand. Een uitnodiging aan sceptici* (Franeker: Van Wijnen, 2017), 9-306.
 - Idem, *Preken. Geloof overbrengen in een sceptische tijd* (Franeker: Van Wijnen, 2015), 91-178.
 - b. Opdrachten bij diverse artikelen tijdschriften/websites.
 - c. Reflecieverslag gesprek seculieren.
2. Preekvoorstel. [→ 16 uur]

Aanbevolen literatuur

- Ekris, Kees van, *Making See. A Grounded Theory on the Prophetic Dimension in Preaching* (Zürich: Lit Verlag, 2018).
- Halic, Thomas, *Geduld met God. Twijfel als brug tussen geloven en niet-geloven* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2014).
- Idem, *De nacht van de biechtvader. Christelijk geloof in een tijd van onzekerheid* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2016).
- Paas, S., *De werkers van het laatste uur. De inwijding van nieuwkomers in het christelijk geloof en in de christelijke gemeente* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2003).

Bijzonderheden - Dit onderdeel behoort tot de integratiemodule 'Seculiere tijd'. De student behoort voor elk van de vijf deelmodules een voldoende (> 5.5) behaald te hebben voordat het

tentamen als geheel wordt afgetekend. Het eindcijfer is het gemiddelde van de voor de vier deelmodules behaalde cijfers.

Kerkgeschiedenis 1: Vroegmoderne kerk- en theologie-geschiedenis

Integratiethema 'Seculiere tijd'

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	MaD-SecTijd-KG1
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen en werkstukken	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	29 oktober, herkansing 7 januari	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 1	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	Kennis en inzicht verkrijgen in de hoofdlijnen van de vroegmoderne kerk- en theologie-geschiedenis (ca.1550-1750), en dan met name in discussie met de Vroege Verlichting, voor een verantwoorde visie op de huidige plaats en de taken van kerk en theologie. De leerdoelen worden bereikt door verwerking van bronnen, secundaire literatuur en onderlinge gedachtewisseling.
<i>Eindtermen</i>	2, 4, 6, 8, 14, 16, 19
<i>Leerlijnen</i>	Kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, discussiëren en argumenteren, psychosociale attitude, onderzoeken
<i>Studielast</i>	Colleges 9 uur Zelfstudie 41 uur Werkstukken 20 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Woodbridge, John D. & Frank A. James III, <i>Church History, Volume Two: From Pre-Reformation to the Present Day</i> (Grand Rapids: Zondervan, 2013), p. 253-488. [235 p. cat. 2 → 33 uur] ◦ Herman J. Selderhuis (ed.), <i>A Companion to Reformed Orthodoxy</i> (Leiden: Brill, 2013), 1-90 [→ 8 uur] ◦ Recensie (2.000-2.500 wrd.) van een (deel van een) Engelstalige of Duitstalige studie van na 1980 (150-200 p.) over de Vroege Verlichting in relatie tot kerk en theologie. [→ 20 uur]
<i>Bijzonderheden</i>	◦ Richtlijnen voor het schrijven van een wetenschappelijke recensie worden verstrekt. ◦ Dit onderdeel behoort tot de integratiemodule 'Seculiere tijd'. De student behoort voor elk van de vijf deelmodules een voldoende (> 5.5) behaald te hebben voordat het tentamen als geheel wordt afgetekend. Het eindcijfer is het gemiddelde van de voor de vier deelmodules behaalde cijfers.

Geschiedenis van de Christelijke Gereformeerde Kerken

<i>Docent</i>	Drs. C.Th. Boerke	<i>Module-code</i>	MaD-CGK
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	19 oktober, herkansing 18 januari	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Ned. Kerkgeschiedenis

<i>Leerdoelen</i>	De student: - kan het ontstaan en de geschiedenis van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland beschrijven en verklaren; - kan de voornaamste theologische aspecten die de geschiedenis van de CGK kenmerken benoemen en uitleggen; - kan de onderscheiden wijze waarop binnen de CGK de spiritualiteit gestalte heeft gekregen herkennen en benoemen;
-------------------	--

- kan de eigen plaats die deze kerken innemen binnen de kerken van gereformeerde signatuur in Nederland omschrijven.

<i>Eindtermen</i>	11, 21
<i>Leerlijnen</i>	Kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling (niveau 2/3)
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges 6 uur Werkcolleges 3 uur Collegevoorbereiding/paper 7 uur Zelfstudie 54 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Spijker, W. van 't, 'Enkele hoofdlijnen van de geschiedenis van de Christelijke Gereformeerde Kerken sinds 1892', in: id. e.a. (eds.), <i>Een eeuw christelijk gereformeerd. Aspecten van 100 jaar Christelijke Gereformeerde Kerken</i> (Kampen: Kok, 1992), 9-132. [120 p. cat. 2 → 25 uur] ◦ Post, J.E., <i>Gereformeerd zijn en blijven, een wankel evenwicht?! Een historisch-sociologisch onderzoek naar de ontwikkelingen van de Gereformeerde Kerken in Nederland, de Gereformeerde Bond in de Nederlandse Hervormde Kerk en de Christelijke Gereformeerde Kerken in de twintigste eeuw</i>. Diss. RU Leiden (Heerenveen: Groen, 1998), 1-56 en 175-262. [140 p. cat. 2 → 29 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Brienens, T., <i>De Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland. Haar ontstaan, ontwikkeling, activiteit, identiteit en perspectief</i> (Kampen: Kok, 2002). - Driel, C.M. van, <i>Consolidatie en crisis. De Christelijke Gereformeerde Kerk tussen 1918 en 1945</i>, ADChartas-reeks 33 (Barneveld: De Vuurbaak, [2018]). - De overige hoofdstukken in <i>Een eeuw christelijk gereformeerd</i> (zie onder <i>Toetseisen</i>).
<i>Bijzonderheden</i>	Voor het paper wordt een opdracht verstrekt, die inhoudt dat men een artikel of hoofdstuk van een CGK-auteur leest en beoordeelt en daarvan op college verslag doet. Er wordt een literatuurlijst beschikbaar gesteld waaruit in overleg een keuze gemaakt wordt.

Exegese OT/NT 1 (incl. exegesescriptie)

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder en prof. dr. H.G.L. Peels	<i>Module-code</i>	MaD-Ex1
<i>Toetsvorm</i>	<i>Oude Testament:</i> Eindpaper groepswerkstuk en presentatie <i>Nieuwe Testament:</i> Eindpaper groepswerk en testimonium <i>OT/NT:</i> Exegesescriptie	<i>Omvang</i>	7,5 EC Exegese OT 1,25 EC Exegese NT 1,25 EC Scriptie 5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	<i>Colleges:</i> blok 2 <i>Scriptie:</i> D-jaar
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	OT: 2 college-uren per week (hoor en werk) NT: 3 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. De groepswerkstukken worden uiterlijk een week voor de gezamenlijke bespreking ingeleverd. De exegesescriptie moet uiterlijk worden ingeleverd op de laatste dag van tentamenperiode blok 4.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: - maakt nader kennis met het proces van de exegese van het OT c.q. NT; - heeft inzicht in de principes van de exegese van het OT en NT; - is in staat om in samenwerking met andere studenten een detailexegese van een perikoop te maken;
-------------------	--

	- doet in werkgroepen praktische ervaring op met het proces van de exegese en levert hieraan een substantiële bijdrage; - kan het verworven inzicht in de perikoop adequaat en relevant presenteren.
<i>Eindtermen</i>	<i>Exegese OT/NT:</i> 1 t/m 4, 6, 11 <i>Exegesescriptie:</i> 1 t/m 4, 16
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, discussiëren en argumenteren, praktische vaardigheden, mondeling presenteren
<i>Studielast</i>	<i>Oude Testament: 35 uur</i> Hoorcolleges 4,5 uur Werkcolleges waarbij in kleine groepen van drie à vier personen gewerkt wordt, met als eindresultaat de presentatie van een eindpaper over de betreffende perikoop inclusief powerpointpresentatie (de eindpapers worden integraal besproken). De presentatie wordt zowel door een andere studentgroep als door de docent beoordeeld: 4,5 uur Collegevoorbereiding incl. bijdrage aan eindpaper/powerpoint 26 uur <i>Nieuwe Testament: 35 uur</i> Hoorcolleges 9 uur Werkcolleges 4,5 uur Collegevoorbereiding, inclusief bijdrage aan een groepswerkstuk 21,5 uur <i>Exegesescriptie:</i> Zelfstudie 140 uur
<i>Scriptie-eisen</i>	- De scriptie moet een omvang van 12.000 wrd. hebben, inclusief voetnoten en literatuurvermelding (zie ELO voor algemeen scriptiereglement en separate instructie voor scriptie exegese). - Na eerste oriëntatie levert de student een opzet in bij de betreffende vakdocent. - In overleg tussen hoogleraar/docent en student wordt een vervolgtraject afgesproken, waarbij tenminste nog één contactmoment plaats zal vinden voor de voltooiing van het werkstuk. - De exegesescriptie dient via de ELO ingeleverd te worden bij de docent en het secretariaat.
<i>Aanbevolen literatuur</i>	<i>Oude Testament:</i> - Gorman, M.J., <i>Elements of Biblical Exegesis. A Basic Guide for Students and Ministers. Revised and Expanded Edition</i> (Peabody: Baker Academic, 2009, 2010). - Stuart, D., <i>Old Testament Exegesis: A Handbook for Students and Pastors</i> (Louisville: Knox Press, 2001³). - Talstra, E., <i>Oude en nieuwe lezers. Een inleiding in de methoden van uitleg van het Oude Testament</i> (Ontwerpen deel II) (Kampen: Kok, 2002). - Lijst met aanbevolen commentaren op ELO. - Verdere literatuurverwijzingen tijdens de colleges. <i>Nieuwe Testament:</i> Zie bij Exegese Nieuwe Testament 1. Op de ELO wordt een lijst met aanbevolen commentaren aangeboden. <i>Exegesescriptie:</i> Voor gebruik bibliografisch onderzoek: ATLA, ZID en de registers van de <i>Elenchus of Biblica</i> en OTA. Zie verder ELO voor algemeen scriptiereglement en separate instructie voor scriptie exegese.
<i>Bijzonderheden</i>	De hoor- en werkcolleges Exegese OT/NT 1 (D-jaar, nieuw curriculum) en Exegese OT/NT 4 (E-jaar, oud curriculum) worden gecombineerd gegeven aan D- en E-jaar. <i>Exegesescriptie:</i> - Er worden geen specifieke hoor- of werkcolleges met het oog op de scriptie gegeven. - In onderling overleg met de betreffende begeleider wordt een definitieve opzet van het werkstuk gekozen. Een mogelijke opzet kan zijn: 1. Korte inleiding waarin de plaats van het gedeelte in directe en brede context wordt aangegeven; relevante gegevens uit de canoniek kunnen hier verwerkt worden. 2. Structuurschema van de perikoop. 3. Een vers-voor-versverklaring (eigen verklaring, tekstkritische gegevens voor zover relevant, commentaar).

4. Afsluiting van de exegese met een paragraaf over de 'prediking' van het geëxegeteerde gedeelte.
- Als voor de bachelorproef een onderwerp op het vakgebied van OT of NT is gekozen, dan is het aanbevolen om voor de exegesescriptie een onderwerp uit het andere vakgebied te kiezen.
 - Na ontvangst van de eindversie van de scriptie vult de docent het beoordelingsformulier (D-jaar) in en geeft dit aan de student.
 - De student kan via de ELO een evaluatieformulier invullen over de exegesescriptie.

Hebreeuws 1

<i>Docent</i>	Dr. H. de Waard	<i>Module-code</i>	MaD-He1
<i>Toetsvorm</i>	Woordjestoets en schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	12 januari, herkansing 1 april	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Min. 15 EC Hebreeuws op Ba-niveau behaald.

<i>Leerdoelen</i>	De student: - onderhoudt en verdiept de in de bachelor verworven kennis en vaardigheden, met name wat betreft (a) de vocabulaire van het Bijbels Hebreeuws, (b) de werkwoorddeterminatie en (c) de syntaxis; - kan moeilijkere Hebreeuwse teksten analyseren en in het Nederlands vertalen.
<i>Eindtermen</i>	1, 2, 8
<i>Leerlijnen</i>	Kritisch analyseren en synthetiseren, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoor-, werk- en instructiecolleges 9 uur Collegevoorbereiding 20 uur (5 x 4 uur) Zelfstudie 41 uur
<i>Toetseisen</i>	<i>Woordjestoets:</i> ◦ Baasten, M.F.J. & W.Th. van Peursen, <i>Leerboek van het Bijbels Hebreeuws, gebaseerd op J.P. Lettinga's Hulpboek bij de grammatica van het Bijbels Hebreeuws</i> (Leiden: Brill, 2012), Woordenlijst 3: Lijst van frequente werkwoorden (de eerste 160 werkwoorden). ◦ Woordenlijst Hebreeuws-Nederlands, sectie 1-10. <i>Tentamen:</i> ◦ Lettinga, J.P., <i>Grammatica van het Bijbels Hebreeuws</i>, twaalfde, herziene editie door M.F.J. Baasten en W.Th. van Peursen (Leiden: Brill, 2012). ◦ Enkele gedeelten uit de Hebreeuwse Bijbel, door de docent op te geven (totaal ong. 120 verzen).
<i>Te gebruiken</i>	<i>Editie Hebreeuwse Bijbel:</i> - <i>Biblia Hebraica Stuttgartensia</i> (BHS) (Stuttgart, 1977 of later). <i>Woordenboeken:</i> - Broers, P.D.H., <i>Woordenboek van het Bijbels Hebreeuws</i> (Nieuw-Lekkerland: De Haan Boeken, 2007 of later). - Clines, D.J.A. (ed.), <i>The Dictionary of Classical Hebrew</i>. 8 Volumes (Sheffield: Sheffield Academic Press, 1993-2011). - Gesenius, W. & F. Buhl, <i>Hebräisches und Aramäisches Handwörterbuch über das Alte Testament</i> (Leipzig: F.C.W. Vogel, 1915¹⁶ of later). - Koehler, L. & W. Baumgartner, <i>Lexicon in Veteris Testamenti Libros + Supplementum</i> (Leiden: Brill, 1953, herdruk 1973). - VanGemeren, W.A. (ed.), <i>New International Dictionary of Old Testament Theology and Exegesis</i>. 5 Volumes (Carlisle: Paternoster, 1997). <i>Grammatica's:</i> - Gesenius W. e.a., <i>Gesenius' Hebrew Grammar, as Edited and Enlarged by the Late E. Kautzsch</i> (trans. A.E. Cowley) (Oxford: Clarendon Press, 1910² of later).

- Joüon, P. & T. Muraoka, *A Grammar of Biblical Hebrew* (2 delen) (Roma: Editrice Pontificio Istituto Biblico, 1991 of later).
- Waltke, B.K. & M. O'Connor, *An Introduction to Biblical Hebrew Syntax* (Winona Lake: Eisenbrauns, 1990).

Integratiecolleges en themadagen

<i>Docent</i>	Hoogleraren en (gast)docenten	<i>Module-code</i>	MaD-IT
<i>Tentamenvorm</i>	Testimonium	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde E-jaar
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 2 resp. 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 + 3 (college)dagen
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Data</i>	21 en 22 december (integratiecolleges) 13 t/m 16 april (themadagen)

- Leerdoelen* Verwerving en verdieping van inzicht in een specifiek theologisch thema, met het oog op de samenhang van de theologische disciplines. Verwerven van vaardigheid in het beoordelen van een theologische vraagstelling en zijn overtuiging beargumen-teren in een wetenschappelijke discussie.
- Eindtermen* 11, 14, 18, 19, 33, 34, 36, 37
- Leerlijnen* Discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling
- Studielast* Hoorcolleges door hoogleraren en (gast)docenten.
Plenaire discussie of bespreking in groepen aan de hand van stellingen of vragen.
Eigen bijdragen door studenten.
Bijbelstudie.
- integratiecolleges 10 uur
- themadagen 18 uur
- collegevoorbereiding 2 uur
- Aanbevolen literatuur* Zie het programma met literatuurtips dat voorafgaand aan de colleges wordt uitgereikt.
- Bijzonderheden*
- Integratiecolleges worden gehouden in het gebouw van de TUA. Hoogleraren en docenten belichten het centrale thema vanuit hun eigen vakgebied.
 - Themadagen worden doorgaans elders in Nederland of een van de naburige landen gehouden. Gastsprekers worden uitgenodigd een lezing te geven over het centrale thema en ook worden in dat kader excursies georganiseerd. Eens in de 5 à 6 jaar wordt in plaats van de themadagen zo mogelijk een reis naar Israël gepland.
 - Het bijwonen van de integratiecolleges en themadagen is verplicht.
 - Indien de student door omstandigheden niet aanwezig kan zijn, dient hij zelf te zorgen voor vervanging met een omvang van 1 EC (28 uur). Als vervanging kan gedacht worden aan bezoek aan een (theologisch of verwant onderwerp) symposium, een keuzemodule e.d. Goedkeuring van de vervangende stof dient gevraagd te worden aan de examencommissie met overlegging van een bewijs. Dat kan in het geval het een symposium o.i.d. betreft door middel van een verslag, voor een keuzemodule volstaat een kopie van het tentamenbriefje. Er kan geen financiële bijdrage gevraagd worden aan de TUA in de kosten van een symposium e.d. als dit bezocht wordt ter vervanging van themadagen of integratiecolleges. Integratiecolleges en/of themadagen kunnen in totaal maximaal 3 keer gedurende de master op deze wijze vervangen worden.

Kerkelijk onderwijs

<i>Docent</i>	Drs. L. Snoek	<i>Module-code</i>	MaD-KO
<i>Toetsvorm</i>	Opdrachten	<i>Omvang</i>	5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 2 en 3 NB: vanwege de combinatie met een cursus voor permanente educatie is er al contacttijd ingeruimd in blok 1, de uitvoering van de opdrachten ligt geheel in blok 2 en 3. Tweedaagse: - 2x woensdag - 9.30-16.00 uur - 7 oktober en 18 november 2020
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	Blok 1: Startbijeenkomst en eerste dag van 'tweedaagse' Blok 2: 1 bijeenkomst van 3 uur + tweede dag van 'tweedaagse' Blok 3: 3 bijeenkomsten van 3 uur (waarvan één op nadere afspraak)
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Uiterlijk laatste dag tentamenperiode blok 3	<i>Instapeis</i>	Praktijkplek

Leerdoelen

De student:

- vormt een visie op het karakter en de doelstellingen van het kerkelijk onderwijs, inclusief de catechese;
- neemt nader kennis van pedagogische en didactische beginselen, toegepast op alle vormen van kerkelijk onderwijs;
- oriënteert zich op het terrein van de catechetische methoden;
- ontwikkelt nadere vaardigheden om zelfstandig en op een pedagogisch en didactisch verantwoorde wijze verschillende vormen van kerkelijk onderwijs, waaronder catechisatielessen, voor te bereiden, te geven en te evalueren.

Eindtermen

4, 5, 8 t/m 11, 21 t/m 25, 33, 34, 36 t/m 38

Leerlijnen

Kritisch analyseren en synthetiseren, praktische vaardigheden

Studielast

Voor studenten (5 EC):

Colleges 40 uur

- Hoorcolleges inclusief tweedaagse (te besteden aan een aantal centrale thema's uit het kerkelijk onderwijs) 14 uur
- Werkcolleges (te besteden aan training-voor-gevorderden van pedagogische en (godsdienst)didactische vaardigheden, waaronder alle aspecten van de vormgeving van een (catechisatie)les: lesopbouw, leervormen, werkvormen, communicatie, praktijksimulaties en feedback) 12 uur
- Collegevoorbereiding, inclusief 'tweedaagse' 14 uur

Opdrachten 50 uur

- Opdracht 1 (uitvoering van pedagogische en didactische opdracht in de kerkelijk-onderwijspraktijk) 8 uur
- Opdracht 2 (essay of betoog met omschrijving van persoonlijke en realistische visie op kerkelijk onderwijs) 16 uur
- Opdracht 3 (schrijven van verslag van analyse van een catechesemethode en het samenstellen van lesmateriaal voor een vorm van kerkelijk onderwijs) 20 uur
- Opdracht 4: (Reflectieverslag over praktijkervaringen, tweedaagse en opdracht 1, 2 en 3) 6 uur

Praktijk:

- Stage inclusief voorbereiding (o.l.v. een predikant-catecheet (mentor-catecheet)) 50 uur

Voor permanente educatie (1,5 EC):*Contactmomenten*

Colleges + tweedaagse 12 uur

Opdrachten

- Opdracht 1 (voorbereiding tweedaagse, analyse kerkelijk-onderwijsproduct) 20 uur
- Opdracht 2 (zelfstudie syllabus) 10 uur

Voor permanente educatie (en onderdeel van minor) (5 EC):*Contactmomenten/colleges 36 uur*

- Hoorcolleges inclusief tweedaagse (te besteden aan een aantal centrale thema's uit het kerkelijk onderwijs) 14 uur
- Werkcolleges (te besteden aan training-voor-gevorderden van pedagogische en (godsdienst)didactische vaardigheden, waaronder alle aspecten van de vormgeving van een (catechisatie)les: lesopbouw, leervormen, werkvormen, communicatie, praktijksimulaties en feedback) 12 uur
- Collegevoorbereiding, exclusief 'tweedaagse' 10 uur

Opdrachten 60 uur

- Opdracht 1 (voorbereiding tweedaagse, analyse kerkelijk-onderwijsproduct en praktijkervaring opdoen met trainingsresultaten) 35 uur
- Opdracht 2 (essay/artikel/betoog met omschrijving van persoonlijke en realistische visie op kerkelijk onderwijs, inclusief verwerking van literatuur en reflectie op eigen ontwikkeling) 15 uur
- Opdracht 3 (samenstellen van lesmateriaal voor een vorm van kerkelijk onderwijs) 10 uur

Zelfstudie 54 uur

- Literatuurstudie (syllabus voor tweedaagse en boeken voor opdrachten waarvan één verplicht) 44 uur

Toetseisen

Bij opdracht 2 verplicht gebruik van:

- Kock, A. de e.a., *Altijd leerling. Basisboek catechetiek* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2011).
- Syllabus 'Mastercursus Ambachtelijk kerkelijk onderwijs' (digitaal beschikbaar).

Te gebruiken

- Alii, E.T., *Godsdienstpedagogiek. Dimensies en spanningsvelden* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2009).
- Bijlsma, R., *Kleine Catechetiek* (Nijkerk: Callenbach, 1977).
- Campen, M. van & P.J. Vergunst (eds.), *Wim Verboom. Ambassadeur van de catechese* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2006).
- Dingemans, G.D.J., *In de leerschool van het geloof. Mathetiek en vakdidactiek voor catechese en kerkelijk vormingswerk* (Kampen: Kok, 1986 of later).
- Kuiper, F.H. & B.J. Robbers (eds.), *Katechetisch Lexicon. Wat is wat in de catechese* (Delft: Meinema, 1985).
- Meerveld, Hans, *Opbrengsten van jongerencatechese. Een kwalitatief empirisch onderzoek in vier protestantse geloofsgemeenschappen in Nederland* (Amsterdam: Buijten en Schipperheijn, 2018).
- Osmer, R.R., *The teaching Ministry of Congregations* (Louisville: Westminster John Knox Press, 2005).
- Ploeger, A.K., *Inleiding in de godsdienstpedagogiek* (Kampen: Kok, 1993).
- Schippers, K.A., *Werkplaats catechese. Doelbepaling en organisatie jongerencatechese* (Kampen: Kok, 1982).
- Schweitzer, F., *Het leven is niet meer als vroeger. De postmoderne levensloop als uitdaging voor kerk en theologie* (Kampen: Kok, 2006).
- Verboom, W. (ed.), *Catechese in de praktijk* (Zoetermeer: Boekencentrum, 1997).
- Verboom, W., *De Catechese van de Reformatie en de Nadere Reformatie* (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 1986).
- Verboom, W., *Leren kennen. Een visie op catechese vanuit het verbond* (Kampen: Kok, 1989).
- Vries, G.C. de, *Leren zien – leren geloven. Een praktisch-theologische theorie van esthetisch-religieus leven* (Gorinchem: Narratio, 2008).

**Stage
catechetiek**

- De richtlijnen en formulieren ten behoeve van de 'stage catechetiek' staan alle in de Praktijknota en dienen voorafgaand aan de stage te zijn doorgenomen.

- De stage omvat 50 uur. Deze zijn in principe als volgt te verdelen: catechisatielessen 15 uur, voorbereiding catechisatielessen 25 uur, uitvoering praktijkopdracht 5 uur, diversen 5 uur (o.a. bijwonen catechisatieles mentor-catecheet en schrijven kort verslag).
- De student regelt de stage in principe zelf met een predikant (mentor-catecheet).
- De student woont enkele catechisatielessen van de mentor-catecheet bij en geeft daarna 15 catechisatielessen, verdeeld over verschillende leeftijdsgroepen. In deze lessen voert hij ook de pedagogisch-didactische opdrachten uit.
- De mentor-catecheet bezoekt minstens 5 catechisatielessen waarin de student de les verzorgt en schrijft daarover een kort evaluatieverslag.
- De docent legt één keer een praktijkbezoek af bij de student en bespreekt beide verslagen met de student.
- De docent geeft een waardering voor de stage en voorziet die van een motivatie: (goed - voldoende - onvoldoende).
- Om voor de module Kerkelijk onderwijs te slagen is ten minste een beoordeling 'voldoende' voor elk van de opdrachten nodig. Indien de stage 'onvoldoende' wordt beoordeeld, kan de docent de student verzoeken een (korte) nieuwe stageopdracht te vervullen. Indien nodig zal bij deze stage speciale begeleiding gegeven worden.

Bijzonderheden Deze module staat ook open voor deelnemers van buiten de TUA in het kader van 'Permanente Educatie'. Studenten van het E- en F-jaar kunnen aan dit vak deelnemen bij wijze van keuzevak.

Nieuwe Testament: Paulus

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder	<i>Module-code</i>	MaD-NTPa
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	21 januari, herkansing 16 maart	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Exegesevaardigheden Nieuwe Testament op bachelorniveau

Leerdoelen	De student: - heeft kennis van en inzicht in de belangrijkste theologische thema's in de Paulinische literatuur; - toont inzicht in de benadering van het New Perspective on Paul, weet daar een gefundeerde visie op te geven en deze te verbinden met grondbeginselen van de gereformeerde theologie; - kan op basis van zijn kennis van enkele grondgedachten uit het corpus Paulinum een zelfstandige bijdrage aan theologische vragen leveren.
Eindtermen	1 t/m 6, 10, 14 t/m 17
Leerlijnen	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, mondeling presenteren, discussiëren, argumenteren, geestelijke instelling, samenwerken
Studielast	Hoor- en werkcolleges 9 uur Zelfstudie 61 uur
Toetseisen	◦ Ridderbos, Herman, <i>Paulus: Ontwerp van zijn theologie</i> (Kampen: Kok 1984/5 of later), 40-170, 197-278. [211 p. cat. 2 → 41 uur] ◦ Stuhlmacher, P., <i>Biblische Theologie des Neuen Testaments</i>, Band 1: Grundlegung. Von Jesus zu Paulus (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2005/3), par. 17, 20. [57 p. cat. 1 → 18 uur] ◦ Collegestof. [→ 2 uur]
Aanbevolen literatuur	- Bruggen, Jakob van, <i>Paulus: Pionier voor de Messias van Israël</i> (Kampen: Kok, 2001). - Dunn, James D.G., <i>The Theology of Paul the Apostle</i> (Edinburgh: T&T Clark, 1998). - Marshall, I. Howard, <i>New Testament Theology: Many Witnesses, One Gospel</i> (Downers Grove, IL: IVP, 2004). - Schreiner, Thomas R., <i>Paul, Apostle of God's Glory in Christ: A Pauline Theology</i> (Downers Grove, IL: IVP, 2001).

Bijbelse theologie

Roulerend thema 'Het verbond'

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder en prof. dr. H.G.L. Peels	<i>Module-code</i>	MaD-Verb-BT
<i>Toetsvorm</i>	Presentaties, essay, blog en leesverslag	<i>Omvang</i>	2,5 EC (1,25 OT en 1,25 NT)
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Uiterlijk laatste dag tentamenperiode blok 3	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: - verwerft inzicht in de inhoud, betekenis en het gebruik van de term 'verbond' in Oude en Nieuwe Testament; - weet Bijbels-theologische verbanden inzake het thema 'verbond' te leggen en uit te werken; - verwerft inzicht in verschillende exegetische visies op het verbond in OT en NT en kan tot een verantwoorde beoordeling komen; - is in staat deze visie op een heldere wijze uiteen te zetten en relevant te maken voor de gereformeerde theologie.
<i>Eindtermen</i>	1 t/m 6, 8, 10
<i>Leerlijnen</i>	Kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, psychosociale attitude, onderzoeken, schrijven
<i>Studielast</i>	<i>Oude Testament:</i> Hoor- en werkcolleges 4,5 uur Presentatie exegese kernperikoop incl. voorbereiding 10,5 uur Schrijven essay 20 uur <i>Nieuwe Testament:</i> Hoor- en werkcolleges, incl. voorbereiding 9 uur Leesverslag 8 uur Exegese van één relevante perikoop en presentatie over één deelthema met exegetische reflectie 15 uur Schrijven van een kort blog 3 uur
<i>Toetseisen</i>	<i>Oude Testament:</i> ◦ Presentatie van een theologische exegese van een kernperikoop over het verbond: Gen. 17, Ex. 24, 2 Sam. 7 of Jer. 31. ◦ Schrijven van een essay (max. 1.500 wrd.) over een aspect van het oudtestamentische spreken over het verbond, of over het verbond in een bepaald Bijbelboek. Je kunt hiervoor naast de oudtestamentische theologieën gebruik maken van o.a.: - Bataillon, Richard J. & Gary N. Knoppers (eds), <i>Covenant in the Persian period : from Genesis to Chronicles</i> (Winona Lake: Eisenbrauns, 2015). - Drumbrell, William J., <i>Covenant and Creation. An Old Testament Covenantal Theology</i> (Exeter: Paternoster 1984). - McComiskey, Thomas Edward, <i>The Covenants of Promise. A Theology of the Old Testament Covenants</i> (Nottingham: Inter-Varsity, 1988). - Nicholson, Ernest W., <i>God and His People. Covenant and Theology in the Old Testament</i> (Oxford: Clarendon, 1986). - Walton, John H., <i>Covenant. God's purpose, God's plan</i> (Grand Rapids: Zondervan Pub. House, 1994). <i>Nieuwe Testament:</i> ◦ Leesverslag van: - Campbell, William S. <i>The Nations in the Divine Economy. Paul's Covenantal Hermeneutics and Participation in Christ</i> (Lanham etc.: Lexington/Fortress, 2018), 299-354.

- White, Joel, 'Het ene verbond achter de verbonden. Gods trouw in heilhistorische veelkleurigheid', in Armin Baum en Rob van Houwelingen (eds.), *Theologie van het Nieuwe Testament in twintig thema's* (Utrecht: Kokboekencentrum, 2019), 77-94.
- Mulder, Michael, 'Israël, een mysterie... Joden en heidenen onlosmakelijk verbonden in Gods gemeente', in idem, 95-110.
- Presentatie van eigen beoordeling van één specifieke stellingname uit deze artikelen op basis van een eigen exegese van een hierin aangehaalde tekst, ter bespreking op college.
- Schrijven van een theologenblog van ongeveer 750 wrd. naar aanleiding van deze presentatie, waarin de relevantie ervan wordt aangetoond en in verband wordt gebracht met andere aspecten uit deze module.

- Bijzonderheden**
- Dit onderdeel behoort tot de integratiemodule 'Roulerend thema: Het verbond'. De student behoort voor elk van de vier deelmodules een voldoende (> 5.5) behaald te hebben voordat het tentamen als geheel wordt afgetekend. Het eindcijfer is het gemiddelde van de voor de vier deelmodules behaalde cijfers.
 - Tijdens de (voor)laatste dag van het collegeblok wordt ter afsluiting van deze integratiemodule een integraal forum-college gegeven, waarbij studenten vragen stellen.

Confessies

<i>Docent</i>	Prof. dr. A. Huijgen	<i>Module-code</i>	MaD-Conf
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	23 maart, herkansing 29 juni	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen**
- De student:
- kan de theologische en historische achtergronden en inhouden beschrijven van de Nederlandse Geloofsbelijdenis, de Heidelbergse Catechismus en de Dordtse Leerregels;
 - kan de hoofdlijnen beschrijven van ontwikkelingen ten aanzien van de confessionele geschriften vanaf de Reformatie tot heden;
 - kan hedendaagse bezwaren tegen onderdelen van de genoemde belijdenisgeschriften waarderen en er beredeneerd op ingaan;
 - kan de onderdelen van de genoemde belijdenisgeschriften benoemen op het niveau van het enkele artikel (NGB en DL) of de zondagsafdeling (HC);
 - kan een onderdeel van de gereformeerde belijdenis herschrijven met het oog op contemporaine vraagstukken.

Eindtermen 1, 4, 5

Leerlijnen Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren

Studielast Hoorcolleges 9 uur
Collegevoorbereiding 12 uur (bestaande uit lezing van teksten die tot de toetseisen behoren)
Zelfstudie 49 uur

- Toetseisen**
- Baars, A. & A. Groothedde, *Belijden in zeventienvoud. Harmonie van zeven protestantse belijdenisgeschriften* (Utrecht: De Banier, 2013), 25-43, 52-83. [51 p. cat. 3 → 7 uur]
 - Genderen, J. van, *Naar de norm van het Woord* (Kampen: Kok, 1993), 116-136, 166-191. [45 p. cat. 3 → 6 uur]
 - Goudriaan, Aza & Fred van Lieburg (eds.), *Revisiting the Synod of Dordt (1618-1619)*, BSCH 49 (Leiden: Brill, 2010), 81-106, 313-334. [48 p. cat. 3 → 7 uur]
 - Huijgen, Arnold e.a. (eds.), *Handboek Heidelbergse Catechismus* (Utrecht: Kok, 2013), 49-59, 73-82, 185-192, 259-267, 269-279, 303-311, 313-323, 383-392. [79 p. cat. 3 → 12 uur]
 - Huijgen, Arnold, 'The Theology of the Canons of Dordt. A Reassessment after Four Hundred Years', 16pp., te verspreiden via ELO. [16 p. cat. 2 → 3 uur]

- Pol, Frank van der (ed.), *Geloofstaal trekt haar spoor. 450 jaar Nederlandse Geloofsbelijdenis* (Utrecht: Kok, 2012), 87-100, 107-125. [33 p. cat. 3 → 5 uur]
- Kennis van de Nederlandse Geloofsbelijdenis, de Heidelbergse Catechismus en de Dordtse Leerregels. [→ 18 uur]
- Collegestof. [→ 3 uur]

Bijzonderheden - Deze module wordt tegelijkertijd aan het D- en E-jaar gegeven.

Dogmatiek 2: Verbondstheologie

Roulerend thema 'Het verbond'

<i>Docent</i>	Prof. dr. A. Huijgen	<i>Module-code</i>	MaD-Verb-Do2
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen, paper	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	30 maart, herkansing 6 juli	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen* De student:
- kan verschillende opvattingen weergeven over het verbond, zowel uit de geschiedenis als uit het heden;
 - kan participeren in systematisch-theologische discussies ten aanzien van het verbond;
 - kan een beredeneerde keuze maken in het debat over a. de relatie verbond en verkiezing; b. het Bijbelse karakter van de verbondsleer;
 - kan beredeneerd de christelijke verbondsleer toelichten en eventueel bekritisieren vanuit bijbelse gegevens;
 - kan complexe theologische teksten (op de bovengenoemde gebieden) samenvatten, analyseren en beredeneerd beoordelen.
- Eindtermen* 4 t/m 6, 15 t/m 17
- Leerlijnen* Kritisch analyseren en synthetiseren, onderzoeken, schrijven
- Studielast* Hoorcolleges 9 uur
Collegevoorbereiding en zelfstudie 61 uur
- Toetseisen*
- Barth, K. *Der Kirchliche Dogmatik* IV/1 (Zürich: EVZ, 1954), 22-70. [49 p. cat. 2 → 10 uur]
 - Bavinck, H. *Gereformeerde dogmatiek* (Kampen: Kok, 1967), 2:524-550, 3:174-213. [65 p. cat. 3 → 9 uur]
 - Heppe, H. *Die Dogmatik der evangelisch-reformierten Kirche* (Neukirchen: Neukirchener, 1958), 224-226; 239-242; 295-302. [13 p. cat. 1 → 4 uur]
 - Huijgen, A. 'Calvin's Old Testament Theology And Beyond. Paradoxes, Problems, and Comparisons With The Approaches of Arnold van Ruler and Kornelis Heiko Miskotte'. Wordt via ELO verspreid. [18 p. cat. 2 → 4 uur]
 - Trueman, Carl. 'From Calvin to Gillespie on Covenant: Mythological Excess or an Exercise in Doctrinal Development?', *International Journal of Systematic Theology* 11 (2009), 378-397. [20 p. cat. 2 → 4 uur]
 - Wentsel, B. *De openbaring, het verbond en de apriori's. Dogmatiek deel 2* (Kampen: Kok, 1982), 105-151. [46 p. cat. 3 → 7 uur]
 - Collegestof. [→ 3 uur]
 - De student kiest een brontekst over het verbond (bijvoorbeeld uit Woelderink, Schilder of Barth) en beantwoordt daarover enkele vragen. Dit paper telt voor 1/3 van het totaalcijfer. [→ 20 uur]
- Bijzonderheden*
- Dit onderdeel behoort tot de integratiemodule 'Roulerend thema: Het verbond'. De student behoort voor elk van de vier deelmodules een voldoende (> 5.5) behaald te hebben voordat het tentamen als geheel wordt afgetekend. Het eindcijfer is het gemiddelde van de voor de vier deelmodules behaalde cijfers.
 - Tijdens de (voor)laatste dag van het collegeblok wordt ter afsluiting van deze integratiemodule een integraal forum-college gegeven, waarbij studenten vragen stellen.

Homiletiek 2: (Verbond en prediking)

Roulerend thema 'Het verbond'

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater	<i>Module-code</i>	MaD-Verb-Hom2
<i>Toetsvorm</i>	Portfolio-opdrachten (waaronder preekvoorstellen c.q. schetsen/meditaties)	<i>Omvang</i>	2,5 EC (+ 2,5 EC praktische homiletiek 1-3)
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week; praktisch deel: gemiddeld 1 college-uur per week gedurende blok 1-3.
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Divers tussen november en maart, zie ELO	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen

De student:

- kan de betekenis van verbondsmatige prediking typeren, het functioneren van het verbond in concrete preken analyseren en zelf een preek maken en daarin op adequate wijze gestalte geven aan het denken vanuit het verbond, waarbij hij de blijvende verbondenheid met Israël ook een verantwoorde plaats weet te geven;
- kan het belang van een trinitarische verbondsmatige prediking benoemen en dit in verband brengen met het geven van geestelijke leiding in de prediking vanuit de Schrift voor een leven vanuit het verbond;
- kan de eigen aard van de HC-prediking weergeven en zich rekenschap geven van mogelijke valkuilen en het nut en de noodzaak aantonen van deze prediking in leerdiensten in het kader van 'levenslang leren'; kan in samenwerking met anderen in twee schetsen over zondagen HC de actualiteit daarvan aantonen.

Eindtermen

3 t/m 5, 11 t/m 13, 19 t/m 21, 23, 24, 36 t/m 38

Leerlijnen

Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden

Studielast

Hoorcolleges 9 uur
Collegevoorbereiding d.m.v. opdrachten 12 uur
Leesverslag 23 uur
Onderzoek HC-preken 13 uur
Onderzoek verbondsmatig karakter preken 13 uur.

Werk- en preekcolleges praktische deel 50 uur (blok 2 en 3; daarnaast 20 uur blok 1), waaronder het maken van te houden preekvoorstel (D-jaarspreek)

Toetseisen

1. Leesverslag met daarin een reflectie op de communicatie van het Evangelie vanuit het perspectief van een gereformeerde verbondstheologie:
 - Dingemans, G.D.J., *Als hoorder onder de hoorders...* (Kampen: Kok, 1995), hfdst. 3, 4, 9 t/m 11.
 [→ 23 uur]
2. Opdrachten onderzoek prediking Heidelbergse Catechismua met behulp van:
 - Baars, A., *'De eenvoudige Heidelberger...!'. Een korte geschiedenis van de Catechismusprek in Nederland* (Apeldoorn: TUA, 2012).
 - Preken.
 [→ 13 uur]
3. Opdrachten onderzoek prediking Heidelbergse Catechismua met behulp van:
 - Diverse artikelen die via de ELO ter beschikking gesteld worden.
 - Preken.
 [→ 13 uur]
4. Globale invulling van de praktische deel (D-/E-jaar):
 - Een preekvoorbereidingsproces doorlopen, uitmondend in een preekschets. De tekst wordt opgegeven (in groepjes).
 - Een preekvoorbereidingsproces doorlopen, uitmondend in een preekschets over een Zondag uit de Heidelbergse Catechismus. De Zondag wordt zelf gekozen (in groepjes).

- Een preekvoorbereidingsproces doorlopen (in groepjes), uitmondend in een individueel geschreven preek. De tekst wordt zelf gekozen.
- Een preek of meditatie houden en participeren als criticus in de Barnabaskerk (D- of E-jaarspreek).

Aanbevolen literatuur

- Ferguson, Sinclair B., *From the Mouth of God. Trusting, Reading, and Applying the Bible* (Edinburgh: Banner of Truth, 2014).
- Huijgen, A. e.a. (eds.), *Handboek Heidelbergse Catechismus* (Utrecht: Kok, 2013).
- Webb, Stephen H., *The Divine Voice. Christian Proclamation and the Theology of Sound* (Grand Rapids: Brazos Press, 2004).

Bijzonderheden

- Dit onderdeel behoort tot de integratiemodule 'Roulerend thema: Het verbond'. De student behoort voor elk van de vier deelmodules een voldoende (> 5.5) behaald te hebben voordat het tentamen als geheel wordt afgetekend. Het eindcijfer is het gemiddelde van de voor de vier deelmodules behaalde cijfers.
- Tijdens de (voor)laatste dag van het collegeblok wordt ter afsluiting van deze integratiemodule een integraal forum-college gegeven, waarbij studenten vragen stellen.
- Het praktische deel van dit module-onderdeel wordt samen met het E-jaar gevolgd in blok 1, 2 en 3.
- Dit module-onderdeel kan alleen worden afgesloten wanneer aan *alle* vereisten is voldaan. Dat geldt uiteraard zowel het theoretische als het praktische deel van de module. Alle onderdelen, zowel de opdrachten voor Homiletiek 2, als de vereisten voor Praktische Homiletiek, dienen aan het Homiletiek-portfolio toegevoegd te worden vóór de aangegeven deadline. Het totaal van de ingeleverde portfolio-opdrachten wordt beoordeeld met onvoldoende, matig, voldoende, goed of uitstekend. Administratief zullen daaraan respectievelijk de cijfers 4.0, 5.5, 7.0, 8.0 en 9.0 worden verbonden. Het preekvoorstel wordt beoordeeld als goed, voldoende of onvoldoende. Bij een onvoldoende dient een nieuw preekvoorstel te worden ingeleverd.

Kerkelijk onderwijs

<i>Docent</i>	Drs. L. Snoek	<i>Module-code</i>	MaD-KO
<i>Toetsvorm</i>	Opdrachten	<i>Omvang</i>	5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 2 en 3 NB: vanwege de combinatie met een cursus voor permanente educatie is er al contacttijd ingeruimd in blok 1, de uitvoering van de opdrachten ligt geheel in blok 2 en 3. Tweedaagse: - 2x woensdag - 9.30-16.00 uur - 7 oktober en 18 november 2020
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	Blok 1: Startbijeenkomst en eerste dag van 'tweedaagse' Blok 2: 1 bijeenkomst van 3 uur + tweede dag van 'tweedaagse' Blok 3: 3 bijeenkomsten van 3 uur (waarvan één op nadere afspraak)
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Uiterlijk laatste dag tentamenperiode blok 3	<i>Instapeis</i>	Praktijkplek

Zie voor meer informatie over deze module pagina 140.

Kerkgeschiedenis 2: Kerk en verbond

Roulerend thema 'Het verbond'

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	MaD-Verb-KG2
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen en werkstuk	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	18 maart, herkansing 17 juni	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 4	<i>Instapeis</i>	Kerkgeschiedenis 1

- Leerdoelen**
- Kennis en inzicht van de ontwikkelingen van de theologie van het verbond en de implicaties daarvan voor de geschiedenis van de kerk.
 - Inzicht in de oorzaken en achtergronden van kerkelijke breuken en van verscheidenheid in spiritualiteit.
 - Vermogen kerkelijke en theologische standpunten te contextualiseren, te waarderen en te relativiseren.

De leerdoelen worden bereikt door verwerking van bronnen, secundaire literatuur en onderlinge gedachtewisseling.

Eindtermen 2, 4, 6, 8, 14, 16, 19

Leerlijnen Kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, psychosociale attitude, onderzoeken, schrijven

Studielast
Colleges 9 uur
Zelfstudie 45 uur
Werkstuk 16 uur

- Toetseisen**
- Deddens, D. e.a., *Vrijmaking en Wederkeer* (Barneveld: De Vuurbaak, 1994), 9-64. [40 p. cat. 3/leesstof → 5 uur]
 - Fesko, John V., *The Theology of the Westminster Standards* (Crossway: Wheaton, 2014), p. 125-167. [40 p. cat. 1/2 → 9 uur]
 - Lillback, Peter A., *The Binding of God. Calvin's Role in the Development of Covenant Theology* (Grand Rapids: Baker, 2001), 81-108, 126-141. [40 p. cat. 1/2 → 8 uur]
 - Muller, Richard A., *Toward the Pactum Salutis: Locating the Origins of a Concept*, *Mid-America Journal of theology* 18, 11-65. [45 p. cat. 2 → 9 uur]
 - Scott Clark, R., 'Christ and the Covenant: Federal Theology in Orthodoxy', in: Herman J. Selderhuis (ed.), *A Companion to Reformed Orthodoxy* (Leiden: Brill, 2013), 403-428. [25 p. cat. 1/2 → 6 uur]
 - Veenhof, C., *Prediking en Uitverkiezing* (Kok: Kampen, 1959), 5-139. [120 p. leesstof → 8 uur]
 - Recensie (2.000-2.500 wrd.) van M. Golverdingen, *Om het behoud van een kerk* (Houten: Den Hertog, 2004). [→ 16 uur]

- Bijzonderheden**
- Dit onderdeel behoort tot de integratiemodule 'Roulerend thema: Het verbond'. De student behoort voor elk van de vier deelmodules een voldoende (> 5.5) behaald te hebben voordat het tentamen als geheel wordt afgetekend. Het eindcijfer is het gemiddelde van de voor de vier deelmodules behaalde cijfers.
 - Tijdens de (voor)laatste dag van het collegeblok wordt ter afsluiting van deze integratiemodule een integraal forum-college gegeven, waarbij studenten vragen stellen.

Integratiecolleges en themadagen

<i>Docent</i>	Hoogleraren en (gast)docenten	<i>Module-code</i>	MaD-IT
<i>Tentamenvorm</i>	Testimonium	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde E-jaar
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 2 resp. 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 + 3 (college)dagen
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Data</i>	21 en 22 december (integratie-colleges) 13 t/m 16 april (themadagen)

Zie voor informatie over deze module pagina 139.

Judaïca/Kerk en Israël

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder	<i>Module-code</i>	MaD-Jud
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	15 juni, herkansing 18 augustus	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Basiskennis Hebreeuws

Leerdoelen

De student maakt nader kennis met het Jodendom, m.n. het rabbijnse Jodendom. Hij kan de verschillende stromingen uit de Tweede Tempelperiode onderscheiden, evenals de belangrijkste religieuze instellingen. Hij kan de meest essentiële religieuze voorstellingen uit het rabbijnse Jodendom, m.n. tot aan de vorming van de talmudim, benoemen en de relevantie ervan uitleggen. De student maakt kennis met het lezen van een rabbijnse tekst als literaire bron van deze traditie en kan zijn kennis van het Hebreeuws hierop toepassen en ermee verdiepen.

De student krijgt basale kennis van het hedendaagse Jodendom. De student bezint zich verder op de relatie van Israël en de kerk, kan zich hierover een Bijbels gefundeerd oordeel vormen en weet dit te verbinden met de praktijk van de evangelieverkondiging onder Israël vandaag.

Eindtermen 1, 3, 5, 6, 8, 11, 15, 36, 37

Leerlijnen Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, mondeling presenteren, geestelijke instelling, psychosociale attitude

Studielast Hoor- en werkcolleges 9 uur (w.o. het lezen van een liturgische tekst als opfris-oefening van het Hebreeuws)
Collegevoorbereiding, presentatie 10 uur
Leesstof 7 uur
Zelfstudie literatuurtentamen 44 uur

Toetseisen

- Brink, G. van den & C. van der Kooi, *Christelijke dogmatiek. Een inleiding* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2012), hfdst. 9. [37 p. cat. 2 → 7 uur]
- Kinzer, Mark S., *Searching Her Own Mystery. Nostra Aetate, the Jewish People, and the Identity of the church* (Eugene, Or.: Cascade, 2015), hfdst. 7-9. [62 p. cat. 2 → 13 uur] (of vergelijkbare input van Messiasbelijdende Jood).
- Maier, J., *Geschichte der jüdischen Religion* (Berlin: De Gruyter, 2000³ of 1972¹), par. 1, 4, 10-14, 16-20. [101 p. cat. 1/2 → 24 uur]
- Leesstof: Evers, L., & J. Stodel, *Jodendom in de praktijk. Een heldere inleiding* (Amsterdam: Boekerij, 2011), hfdst. 1-6. [90 p. eenv. leesstof → 7 uur]
- Presentatie tijdens de colleges. [→ 7 uur]

Aanbevolen literatuur

- Cohn-Sherbok, D., *Judaism. History, Belief and Practice* (London: Routledge, 2003).
- Evers, R., *Talmoedisch Denken. De methodologie van de Talmoed en de dertien interpretatieregels van Rabbi Jisjmaël* (Amsterdam: Amphora, 1999).

- Schäfer, P., 'Geschiedenis en godsdienst van het Palestijnse Jodendom vanaf Pompejus tot en met de opstand onder Bar Kochba', in: A.S. van der Woude e.a. (eds.), *Bijbels Handboek, 3: Het Nieuwe Testament* (Kampen: Kok, 1987 of later).
- Schechter, S., *Aspects of Rabbinic Theology* (New York: Schocken, 1961 en Edinburgh: Peabody, 1998).
- Schürer, E. & G. Vermes, *The History of the Jewish People in the Age of Jesus Christ (175 B.C.-A.C. 135)*, m.n. vol. I (Edinburgh: T&T Clark, 1987, over geschiedenis) en vol. II (Edinburgh: T&T Clark, 1986, over literatuur en stromingen).
- Tucker, Rabbi Shlomo & Michael Mulder, *Hoe zullen we Hem ontmoeten? Joden en christenen in gesprek over het verlies van de tempel* (Amsterdam: Amphora, 2015).
- Versteeg, J.P., 'Kerk en Israël volgens Romeinen 9-11', *Theologia Reformata* 34 (1991), 151-169.

Kerkgeschiedenis 3: Moderne kerk- en theologieggeschiedenis

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	MaD-KG3
<i>Toetsvorm</i>	Leesverslag	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 3	<i>Instapeis</i>	Kerkgeschiedenis 1 en 2

Leerdoelen Kennis en inzicht verkrijgen in de hoofdlijnen van de moderne kerk- en theologieggeschiedenis (na 1750) voor een verantwoorde visie op de huidige plaats en de taken van kerk en theologie. De leerdoelen worden bereikt door verwerking van bronnen, secundaire literatuur en onderlinge gedachtewisseling.

Eindtermen 1, 3, 6 t/m 8

Leerlijnen Kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, psychosociale attitude, onderzoeken, schrijven

Studielast Colleges 9 uur
Collegevoorbereiding 9 uur
Zelfstudie incl. leesverslag 52 uur

Toetseisen

- Leesverslag van 8-12 p. (5.000-6.000 wrd.) van:
 - McCleod, Hugh, *The Cambridge History of Christianity, vol. 4: World Christianities c. 1914-c. 2000* (Cambridge: Cambridge University Press, 2006), hfdst. 3, 4, 6, 16, 18, 19, 22. [130 p.]
 - Woodbridge, John D. & Frank A. James, III, *Church History Volume Two 'From Pre-Reformation to the Present Day'* (Zondervan: Grand Rapids, 2013), hfdst. 14-18, 20-22. [280 p.]

Bijzonderheden - Tijdens de colleges wordt een nader te bepalen boek besproken.

Specialisatie Dogmatiek (1): Fundamentele dogmatiek

<i>Docent</i>	Prof. dr. A. Huijgen	<i>Module-code</i>	MaD-SpecDogm1
<i>Toetsvorm</i>	Portfolio, essay	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	9 college-uren (klokuren, in nader overleg)
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met hoogleraar		

- Leerdoelen* Verdieping van de kennis en het inzicht m.b.t. het vak dogmatiek, zowel wat de oorsprong en methode betreft als ook wat de actuele ontwikkelingen betreft; het kunnen omgaan met bronnen en literatuur op het terrein van de dogmatiek.
- Verdieping van inzicht in het eigene van de christelijk-theologische bezinning en de uitgangspunten van de christelijke dogmatiek.
- Aan de orde komen inleidingsvragen: vooronderstellingen van christelijk theologisch denken, uitdagingen van modern en postmodern denken.
- Het onderstaande is een model, waarvan afgeweken kan worden. Aan het begin van de specialisatie dogmatiek stellen docent en student in overleg het precieze programma vast.
- Eindtermen* 4 t/m 8, 12, 17 t/m 21, 37
- Leerlijnen* Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
- Studielast* Werkcolleges 9 uur
Collegevoorbereiding 9 uur
Zelfstudie en samenstellen portfolio 162 uur
Schrijven essay over fundamenteel-theologisch probleem 100 uur
- Bijzonderheden* Voor deze specialisatie kan ook ingetekend worden in het kader van de permanente educatie predikanten, waarbij naast de gemeenschappelijke colleges een eigen programma gevolgd kan worden met eventueel een kleinere tijdsinvestering.

Specialisatie Dogmageschiedenis (1): Oriëntatie, Vroege Kerk en Middeleeuwen

<i>Docent</i>	Prof. dr. A. Huijgen	<i>Module-code</i>	MaD-SpecDogGesch1
<i>Toetsvorm</i>	Portfolio	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ uur	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	9 college-uren (klokuren, in nader overleg)
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met hoogleraar		

- Leerdoelen* De student:
- kan de vorming van het christologisch-trinitarisch dogma historisch en theologisch beschrijven, interpreteren en waarderen;
 - kan verschillende benaderingen van dogmageschiedenis onderscheiden en waarderen;
 - kan zelfstandig een dogmahistorische studie schrijven, met beredeneerde gebruikmaking van methodes die aan deze module eigen zijn.
- Eindtermen* 1, 2, 4 t/m 6, 8, 11, 16 t/m 19, 37, 38
- Leerlijnen* Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren

Studielast	Werkcolleges 9 uur Collegevoorbereiding 9 uur Zelfstudie en samenstellen portfolio 262 uur
Toetseisen	Onderstaande opgave is als een model te beschouwen, waarvan individueel kan worden afgeweken. Eigen interesses van de student worden aangemoedigd. In overleg met de docent wordt bepaald welk deel van de stof in een leesverslag wordt verwerkt en over welk deel van de stof een (thematisch) paper wordt geleverd. ◦ Andresen, Carl & Adolf Martin Ritter (eds.), <i>Handbuch der Dogmen- und Theologiegeschichte 1: Die Lehrentwicklung im Rahmen der Katholizität</i> (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1999²), 35-754. [720 p. leesstof voor portfolio → 144 uur] ◦ Barth, K., <i>Die protestantische Theologie im 19. Jahrhundert. Ihre Vorgeschichte und ihre Geschichte</i> (Zürich: Theologischer Verlag Zürich, 1947¹/1960³). [150 pagina's selecteren voor leesstof portfolio → 15 uur] ◦ Gilg, Arnold, <i>Weg und Bedeutung der altkirchlichen Christologie</i> (München: Kaiser, 1989). [105 p. leesstof voor portfolio → 21 uur] ◦ Küng, Hans, <i>Grosse christliche Denker</i> (München: Piper, 1994); Nederlandse vertaling: <i>Grote christelijke denkers</i> (Kampen: Kok, 1996). [230 p. leesstof voor portfolio → 25 uur] ◦ Seeberg, Reinhold, <i>Lehrbuch der Dogmengeschichte</i> (Graz: Akademische Druck- und Verlagsanstalt, 1953-1955). [350 p. in overleg, leesstof voor portfolio → 40 uur] ◦ Samenstellen portfolio. [→ 17 uur]
Bijzonderheden	Voor deze specialisatie kan ook ingetekend worden in het kader van de permanente educatie predikanten, waarbij naast de gemeenschappelijke colleges een eigen programma gevolgd kan worden met eventueel een kleinere tijdsinvestering.

Specialisatie Ethiek (1): Inleiding en Bijbelse moraal

Docent	Dr. D.J. Steensma	Module-code	MaD-SpecEth1
Toetsvorm	Mondelinge tentamens aan de hand van stellingen, en leesverslag	Omvang	10 EC
Tentamenduur	1,5 uur per tentamen	Periode	D-jaar / blok 4
Tentamendata	Afspreken met docent	Colleges	N.o.t.k., in principe 2 college-uren per week
Inleveren opdracht(en)	Stellingen en leesverslag week van tevoren inleveren, via e-mail		

Leerdoelen	Verdieping van kennis van en inzicht in de theologische ethiek en aanwijzingen voor moraal vanuit de Schrift.
Eindtermen	4 t/m 6, 12, 15, 16, 18 t/m 21
Leerlijnen	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
Studielast	Hoor-/werkcolleges incl. voorbereiding 18 uur Zelfstudie 262 uur
Toetseisen	A. <i>Inleiding</i> . [→ 124 uur] ◦ Honecker, Martin, <i>Einführung in die Theologische Ethik. Grundlagen und Grundbegriffe</i> (Berlin: De Gruyter, 1990), 1-375. [375 p. cat. 1 → 124 uur] B. <i>Bijbelse moraal</i> . [→ 138 uur] ◦ Hays, Richard B., <i>The Moral Vision of the New Testament. Community, Cross, New Creation. A Contemporary Introduction to New Testament Ethics</i> (New York: HarperSanFrancisco, 1996). [470 p. cat. 1/2 → 124 uur] ◦ Wright, Christopher J.H., <i>Walking in the Ways of the Lord. The Ethical Authority of the Old Testament</i> (Leicester: Apollos, 1995), 13-116. [103 p. cat. 3 → 14 uur]
Bijzonderheden	Voor deze specialisatie kan ook ingetekend worden in het kader van de permanente educatie predikanten, waarbij naast de gemeenschappelijke colleges een eigen programma gevolgd kan worden met eventueel een kleinere tijdsinvestering.

Specialisatie Evangelistiek/Missiologie (1): Bijbelse fundering, geschiedenis en theologie

<i>Docent</i>	Drs. J. van 't Spijker	<i>Module-code</i>	MaD-SpecEvMiss1
<i>Toetsvorm</i>	Tentamens en/of leesverslagen, mini-scripties, scriptie	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	In overleg
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent		

<i>Leerdoelen</i>	De student: - leert zelfstandig onderscheiden, benoemen en beschrijven wat de Bijbelse fundering is van zending en/of evangelisatie. - leert zelfstandig herkennen en identificeren van thema's uit de geschiedenis en/of de theologie van de Missiologie en/of de Evangelistiek. - leert theologisch/reflecterend omgaan met missiologische thema's. - leert zelfstandig omgaan met bronnen en de literatuur op het terrein van de Missiologie en/of de Evangelistiek.
<i>Eindtermen</i>	4 t/m 8, 10, 11, 13 t/m 19, 23 t/m 25, 28, 29, 36
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Colleges (in overleg) 9 uur Collegevoorbereiding 9 uur Zelfstudie 262 of 280 uur
<i>Toetseisen</i>	In overleg met de student wordt een programma voor bestudering vastgesteld uit de volgende literatuur. Afhankelijk van de keuze voor tentamen of leesverslag gelden de richtlijnen vertaling literatuur naar studie-uren. <i>A. Bijbelse fundering van de missiologie en evangelistiek.</i> Capita selecta (in overleg) uit o.a. de volgende literatuur: ◦ Becker, R., 'Matthew 28:18-20 interpreted from the point of view of the apostolate', in: Tj. Baarda e.a., <i>Zending op weg naar de toekomst. Essays aangeboden aan prof. dr. J. Verkuyl ter gelegenheid van zijn afscheid als hoogleraar in de missiologie en evangelistiek aan de Faculteit der Godgeleerdheid van de Vrije Universiteit te Amsterdam</i> (Kampen: Kok, 1978), 46-58. ◦ Bevans, Stephen B. & R.P. Schroeder, <i>Constants in Context. A Theology of Mission for Today</i> (New York: Orbis Books, 2006), 7-31. ◦ Blauw, J., <i>Goden en mensen. Plaats en betekenis van de heidenen in de heilige Schrift</i> (Groningen: Niemeijer, 1950). ◦ Blauw, J., <i>Gottes Werk in dieser Welt. Grundzüge einer biblischen Theologie der Mission</i> (München: Kaiser Verlag, 1961). ◦ Boer, H.R., <i>Pentecost and the Missionary Witness of the Church</i> (Franeker: Wever, 1955). ◦ Bosch, D.J., <i>Die Heidenmission in der Zukunftsschau Jesu. Eine Untersuchung zur Eschatologie der synoptischen Evangelien</i> (Zürich: Zwingli Verlag, 1959). ◦ Bosch, D.J., 'The why and how of a true biblical foundation for mission', in: Tj. Baarda e.a., <i>Zending op weg naar de toekomst. Essays aangeboden aan prof. dr. J. Verkuyl ter gelegenheid van zijn afscheid als hoogleraar in de missiologie en evangelistiek aan de Faculteit der Godgeleerdheid van de Vrije Universiteit te Amsterdam</i> (Kampen: Kok, 1978), 33-45. ◦ Bouw, W.J. (ed.), <i>Evangelisatie. Wat verstaan we eronder?</i> (Kampen: Kok, 1981). ◦ Dodd, C.H., <i>The Apostolic Preaching and its Development</i> (London: Hodder & Stoughton, 1936 of later), of in vertaling: <i>De apostolische prediking en haar ontwikkelingsgang</i> (Nijkerk: Callenbach, s.a.). ◦ Honig, A.G., <i>Bijdrage aan het onderzoek naar de fundering van de zendingsmethode der comprehensive approach in het Nieuwe Testament</i> (Kampen: Kok, 1951).

- Moreau, A.S. (ed.), *Evangelical Dictionary of World Missions* (Grand Rapids: Baker Books, 2000).
- Moreau, A.S. e.a., *Introducing World Missions. A Biblical, Historical, and Practical Survey* (Grand Rapids: Baker Books, 2004).
- Noordegraaf, A., *Creatura Verbi. De groei van de gemeente volgens de Handelingen der Apostelen* ('s-Gravenhage: Boekencentrum, 1983 of later).
- Noort, G. e.a., *Als een kerk opnieuw begint. Handboek voor missionaire gemeenschapsvorming* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2008).
- Schnabel, E.J., *Early Christian Mission. Jesus and the Twelve* (Illinois/Leicester: IVP, 2004).
- Schnabel, E.J., *Early Christian Mission. Paul and the early Church* (Illinois/Leicester: IVP, 2004).
- Swigchem, D. van, *Het missionair karakter van de christelijke gemeente volgens de brieven van Paulus en Petrus* (Kampen: Kok, 1955).
- Verkuy, J., *Inleiding in de nieuwere zendingswetenschap* (Kampen: Kok, 1975).
- Verkuy, J., *Inleiding in de Evangelistiek* (Kampen: Kok, 1978).
- Versteeg, J.P., 'De bijbelse fundering van de zending', in: *Gij die eertijds verre waart... Een overzicht van de geschiedenis en taken van de zending* (Utrecht: De Banier, 1978), 11-60.
- Versteeg, J.P., 'Opdracht in viervoud', in: W.J. Bouw (ed.), *Evangelisatie. Wat verstaan we eronder?* (Kampen: Kok, 1981), 9-47.

B. Tentamen en/of leesverslagen *Geschiedenis van de zending*.

Capita selecta (in overleg) uit o.a. de volgende literatuur:

- Berg, J. van den, *Constrained by Jesus' love. An Inquiry into the Motives of the Missionary Awakening in great Britain in the Period between 1698 and 1815* (Kampen: Kok, 1956).
- Harnack, A. von, *Die Mission und Ausbreitung des Christentums in den ersten drei Jahrhunderten* (Leipzig: J.C. Hinrichse Buchhandlung, 1924).
- Hof, I.P.C. van 't, *Op zoek naar het geheim van de zending. In dialoog met de Wereldzendingsconferenties 1910-1963* (Wageningen: Veenman & zonen, 1972).
- Joosse, L.J., *Reformatie en zending. Bucer en Walaeus: vaders van reformatorische zending* (Goes: Oosterbaan & Le Cointre, 1988).
- Moreau, A.S. (ed.), *Evangelical Dictionary of World Missions* (Grand Rapids: Baker Books, 2000).
- Moreau, A.S. e.a., *Introducing World Missions. A Biblical, Historical, and Practical Survey* (Grand Rapids: Baker Books, 2004).
- Neill, Stephen, *A History of Christian Missions* (Harmonsworth: Penguin Books, 1986²).
- Wind, A., *Zending en oecumene in de twintigste eeuw (1, 2a en 2b)* (Kampen: Kok, 1984, 1991, 1998).
- Yates, Timothy, *Christian Mission in the Twentieth Century* (Cambridge: University Press, 1994 of later).

Bijzonderheden Voor deze specialisatie kan ook ingetekend worden in het kader van de permanente educatie predikanten, waarbij naast de gemeenschappelijke colleges een eigen programma gevolgd kan worden met eventueel een kleinere tijdsinvestering.

Specialisatie Kerkgeschiedenis (1): Early Modern Christianity

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	MaD-SpecKG1
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling tentamen, presentatie	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1,5 uur	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met docent	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen De student:

- verkrijgt kennis van de principia en de belangrijkste problematieken van kerkhistorisch onderzoek met name m.b.t. Early Modern Christianity (1400-1700);
- verkrijgt grondige kennis van de kerkelijke en theologische ontwikkelingen in drie hoofdperiodes namelijk Late Middeleeuwen, Reformatie en Orthodoxie;

	- is in staat zelfstandig zijn weg te vinden in de literatuur van en over Early Modern Christianity.
<i>Eindtermen</i>	2, 4, 6, 8, 14, 16, 19
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoor- en werkcolleges 9 uur Collegevoorbereiding 9 uur Presentatie 30 uur Zelfstudie 232 uur
<i>Toetseisen</i>	- Bradley, James E. & Muller, Richard, A., <i>Church History. An Introduction to Research Reference Works, and Methods</i> (Grand Rapids: Eerdmans, 2016). [210 p. cat. 3 → 20 uur] - Brady, T.A. e.a., <i>Handbook of European History 1400-1600, Vol. II: Visions, Programs and Outcomes</i> (Leiden: Brill, 1995), 1-415. [360 p. cat. 2 → 74 uur] - Ehrenpreis, S. & Ute Lotz-Heumann, <i>Reformation und Konfessionelles Zeitalter</i> (Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 2002). [120 p. cat. 3 → 12 uur] - Müller, Sigrid, <i>Theologie und Philosophie im Spätmittelalter</i> (Münster: Aschendorff, 2018), capita selecta. [220 p. cat. 2 → 42 uur] - Lehner, Ulrich L., e.a., <i>The Oxford Handbook of Early Modern Theology, 1600-1800</i> (Oxford: OUP, 2016), capita selecta. [420 p. cat. 2 → 84 uur] - Presentatie van een minder bekend theoloog of kerkhistorisch moment uit EMC. [→ 30 uur]
<i>Bijzonderheden</i>	- Er kan in overleg met de docent een eigen toespitsing aan het programma van de specialisatie gegeven worden, gerelateerd aan specifieke interesses of het beroepsperspectief van de student. - Voor deze specialisatie kan ook ingetekend worden in het kader van de permanente educatie predikanten, waarbij naast de gemeenschappelijke colleges een eigen programma gevolgd kan worden met eventueel een kleinere tijdsinvestering.

Specialisatie Kerkrecht (1): Theologie en het kerkrecht

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	MaD-SpecKR1
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling tentamen	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1,5 uur	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met docent	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: - verwerft fundamentele kennis van de geschiedenis en de theologische beginselen van het gereformeerde kerkrecht; - verwerft inzicht in verschillende visies op de theologie van het kerkrecht.
<i>Eindtermen</i>	2, 4, 6, 8, 14, 16, 19
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoor- en werkcolleges 9 uur Collegevoorbereiding 9 uur Zelfstudie 262 uur
<i>Toetseisen</i>	- Bouwman, H., <i>Gereformeerd kerkrecht I en II</i> (Kampen: Kok, 1928). [1000 p. cat. 3/leesstof → 80 uur] - Coertzen, P., <i>Gepas en Ordelijk. 'n Theologiese verantwoording van die orde vir en in die kerk</i> (Pretoria: Raad vir Geesteswetenskaplike Navorsing Raad vir Geesteswetenskaplike Navorsing, 1991). [240 p. cat. 2 → 42 uur]

- Harnack, A., *Entstehung und Entwicklung der Kirchenverfassung und des Kirchenrechts in den ersten zwei Jahrhunderten* (Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 1978). [100 p. cat. 3 → 14 uur]
- Maurer, W., *Die Kirche und ihr Recht. Gesammelte Aufsätze zum evangelischen Kirchenrecht* (Tübingen: Mohr, 1976), 1-207. [200 p. cat. 2 → 38 uur]
- Artikel *Theologische Realenzyklopädie*, Band 18, 662-749. [87 p. cat. 2 → 18 uur]
- Twee à drie monografieën, in overleg vast te stellen. [→ 70 uur]

- Bijzonderheden**
- Er kan in overleg met de docent een eigen toespitsing aan het programma van de specialisatie gegeven worden, gerelateerd aan specifieke interesses of het beroepsperspectief van de student.
 - Voor deze specialisatie kan ook ingetekend worden in het kader van de permanente educatie predikanten, waarbij naast de gemeenschappelijke colleges een eigen programma gevolgd kan worden met eventueel een kleinere tijdsinvestering.

Specialisatie Nederlandse Kerkgeschiedenis (1): 19^e en 20^e eeuw

<i>Docent</i>	Drs. C.Th. Boerke en prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	MaD-SpecNKG1
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling tentamen, werkstuk	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1,5 uur	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met docent	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO, uiterlijk een week vóór het tentamen	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen**
- De student:
- verkrijgt kennis van de principia van kerkhistorisch onderzoek m.b.t. de Nederlandse kerkgeschiedenis van de 19^e en 20^e eeuw;
 - verkrijgt grondige kennis van de kerkelijke en theologische ontwikkelingen in de Nederlandse protestantse kerkgeschiedenis van de 19^e en 20^e eeuw;
 - is in staat zelfstandig een beknopt onderzoek in te stellen naar een kerkhistorisch moment of een kerkhistorische persoon die in deze periode van invloed is geweest op de ontwikkelingen in kerkelijk Nederland.
- Eindtermen**
- 2, 4, 6, 8, 14, 16, 19
- Leerlijnen**
- Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling
- Studielast**
- Hoor- en werkcolleges 9 uur
Collegevoorbereiding 9 uur
Werkstuk 30 uur
Literatuurstudie 232 uur
- Toetseisen**
- Bradley, James E. & Muller, Richard, A., *Church History. An Introduction to Research Reference Works, and Methods* (Grand Rapids: Eerdmans, 2016). [210 p. cat. 3 → 20 uur]
 - McLeod, H., *Religion and the People of Western Europe 1789-1989* (Oxford / New York: Oxford University Press 1997²). [208 p. cat. 2 → 40 uur]
 - Selderhuis, H.J. (ed.), *Handboek Nederlandse kerkgeschiedenis* (Kampen: Kok 2010²), 603-928. [325 p. cat. 2 → 65 uur]
 - Eijnatten, J. van & F.A. van Lieburg, *Nederlandse religiegeschiedenis* (Hilversum: Verloren, 2005), 169-400. [230 p. cat. 3 → 33 uur]
 - Meijering, E.P., *Het Nederlands christendom in de twintigste eeuw* (Amsterdam: Balans, 2007). [553 p. cat. 3 → 74 uur]
 - Werkstuk over een kerkhistorisch moment of een kerkhistorische persoon uit de Nederlandse kerkgeschiedenis 1800-2000. [→ 30 uur]
- Bijzonderheden**
- Er kan in overleg met de docent een eigen toespitsing aan het programma van de specialisatie gegeven worden, gerelateerd aan specifieke interesses of het beroepsperspectief van de student.

- Voor deze specialisatie kan ook ingetekend worden in het kader van de permanente educatie predikanten, waarbij naast de gemeenschappelijke colleges een eigen programma gevolgd kan worden met eventueel een kleinere tijdsinvestering.

Specialisatie Nieuwe Testament (1): Context NT

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder	<i>Module-code</i>	MaD-SpecNT1
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling tentamen, presentatie	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1,5 uur	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met docent	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week (naast Aramees/LXX: separaat)
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: - vermeerderd en verdiept zijn kennis van de context van het Nieuwe Testament; - is in staat zelfstandig zijn weg te vinden in vragen betreffende de contemporaine religieuze wereld, relevante archeologische data, de Joodse <i>Umwelt</i> van het Nieuwe Testament en de intertestamentaire literatuur; - verwerft zodanige kennis van het Bijbels Aramees c.q. de Septuaginta dat hij in staat is Bijbels-Aramees teksten c.q. de Septuaginta te lezen en de relevantie daarvan voor de uitleg van het Nieuwe Testament naar waarde kan schatten.
<i>Eindtermen</i>	1 t/m 6, 8, 10, 11, 14 t/m 19, 21, 36 t/m 38
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoor- en werkcolleges 9 uur Collegevoorbereiding 9 uur Studie Bijbels Aramees of Septuaginta 70 uur Zelfstudie 192 uur
<i>Toetseisen</i>	<i>A. Bijbels Aramees of Septuaginta</i> ◦ Zie separate opgave voor Bijbels Aramees 1. [→ 70 uur] ◦ Idem keuzemodule Septuaginta. [→ 70 uur] <i>B. Historia/Umwelt Nieuwe Testament</i> [→ 192 uur, literatuurtentamen] I. Archeologie en de sociale politieke context: ◦ Charlesworth, James C. (ed.), <i>Jesus and Archaeology</i> (Grand Rapids: Eerdmans, 2006), 11-83 (art. van James C. Charlesworth, 'Jesus Research and Archaeology: A New Perspective', en van Seann Freyne, 'Archaeology and the Historical Jesus'). [72 p. cat. 2 → 14 uur] ◦ Cline, Eric H., <i>Biblical Archaeology: A Very Short Introduction</i> (Oxford: Oxford, 2009), hfdst. 1-6 en 10-11. [84 p. cat. 2/3 → 13 uur] ◦ Evans, Graig E., <i>Jesus and His World: the Archaeological Evidence</i> (Louisville: Westminster John Knox Press, 2012) [143 p. cat. 2 → 28 uur] II. Intertestamentaire en rabbijnse literatuur: Joodse religieuze context ◦ Helyer, Larry R., <i>Exploring Jewish Literature of the Second Temple Period: A Guide for New Testament Students</i> (Christian Classics Bible Studies) (Downers Grove: IVP Academic, 2002). [461 p cat. 2 → 94 uur] ◦ Schechter, S., <i>Aspects of Rabbinic Theology. Major Concepts of the Talmud</i> (New York: Schocken, 1961 en Edinburgh: Peabody, 1998, alle uitgaven bruikbaar), hfdst. 1-11, 17,18. [219 p. cat. 2 → 43 uur]
<i>Bijzonderheden</i>	- Voor het literatuurtentamen dient de student stellingen te maken over de bestudeerde stof. - Aramees 1 wordt als keuzemodule aangeboden in blok 3. - Er kan in overleg met de docent een eigen toespitsing aan het programma van de specialisatie gegeven worden, gerelateerd aan specifieke interesses of het beroepsperspectief van de student.

- Voor deze specialisatie kan ook ingetekend worden in het kader van de permanente educatie predikanten, waarbij naast de gemeenschappelijke colleges een eigen programma gevolgd kan worden met eventueel een kleinere tijdsinvestering.

Specialisatie Oude Testament (1): Context en Inleiding

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.G.L. Peels	<i>Module-code</i>	MaD-SpecOT1
<i>Toetsvorm</i>	Leesverslag en twee mondelinge tentamens	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1,5 uur per tentamen	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 4 ⁵
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met docent	<i>Colleges</i>	N.o.t.k., in principe 2 college-uren per week in blok 3
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Leesverslag inleveren uiterlijk 1 week voor tentamen	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: - vermeerderd en verdiept zijn kennis van Israëls Umwelt en de inleidingsvragen van het Oude Testament; - is in staat om zelfstandig zijn weg te vinden in vragen betreffende de religies, de literatuur en de geschiedenis van de contemporaine wereld van het Oude Testament, en van de ontstaansgeschiedenis van het Oude Testament; - verwerft naast de kennis van het Bijbels Hebreeuws een initiële beheersing van het Bijbels Aramees, zodanig dat hij in staat is met de nodige hulpmiddelen een Bijbels-Aramees tekst te lezen.
<i>Eindtermen</i>	1 t/m 6, 8, 10, 11, 14 t/m 19, 21, 36 t/m 38
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoor/werkcolleges incl. voorbereiding 18 uur Studieonderdeel Bijbels Aramees 70 uur Tentamens OT (leesverslag en literatuurtentamens) 192 uur
<i>Toetseisen</i>	<i>A. Bijbels Aramees 1</i> ◦ Zie separate opgave voor Bijbels Aramees 1. Bijbels Aramees bestaat uit twee delen: Aramees 1 is verplicht en Aramees 2 aanbevolen. Wie tevens Aramees 2 doet, kan vermindering van de studielast voor onderdeel C aanvragen [→ 70 uur] <i>B. Umwelt Oude Testament</i> ◦ Bill T. Arnold & Brent A. Strawn (eds.), <i>The World around the Old Testament. The Peoples and Places in the Ancient Near East</i> (Grand Rapids: Baker Academic, 2016), capita 2 (Assyria), 3 (Babylonia), 5 (Egypt), 7 (Aram), 10 (Filistea), 11 (Persia). [340 p. cat. 3 → 50 uur] ◦ Hays, C.B., <i>Hidden Riches. A Sourcebook for the Comparative Study of the Hebrew Bible and Ancient Near East</i> (Westminster: John Knox Press, 2014), 40-410. [370 p. cat. 3 → 55 uur] <i>C. Inleiding Oude Testament</i> I. Een analyse en evaluatie, met een omvang van 2.500 wrd., van Collins, J.J., <i>The Bible after Babel. Historical Criticism in a Postmodern Age</i> (Grand Rapids: Eerdmans, 2005). [160 p. → 25 uur] II. Literatuurtentamen over Arnold, B.T., <i>Introduction to the Old Testament</i> (Cambridge: University Press, 2014). [400 p. cat. 2/3 → 62 uur]
<i>Bijzonderheden</i>	Voor deze specialisatie kan ook ingetekend worden in het kader van de permanente educatie predikanten, waarbij naast de gemeenschappelijke colleges een eigen programma gevolgd kan worden met eventueel een kleinere tijdsinvestering.

⁵ In onderling overleg worden eventuele colleges voor deze module gegeven in blok 3.

Specialisatie Praktische theologie (1): Een praktische theologie van de gebrokenheid en het lijden

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater	<i>Module-code</i>	MaD-SpecPT1
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling tentamen, presentatie	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1 uur	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met docent	<i>Colleges</i>	5 dagdelen in blok 2 en 3 , in onderling overleg
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: - vermeerderd en verdiept zijn kennis van de verschillende aspecten van de praktische theologie en van verschillende onderzoeksmethoden, waaronder de fenomenologische benadering; - verwerft kennis en inzicht in christelijke praktijken met name over de plaats en betekenis van Christus voor en in die praktijken, zowel wat betreft de wetenschappelijke doordenking als de praktische uitwerking daarvan; - kan adequaat een visie verwoorden hoe recht gedaan kan worden in pastoraat en prediking aan een 'Christopraxis'.
<i>Eindtermen</i>	4 t/m 6, 8 t/m 11, 14, 26 t/m 30, 33 t/m 38
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoor- en werkcolleges 9 uur Collegevoorbereiding 9 uur Presentatie 20 uur Preekvoorstel 20 uur Zelfstudie 222 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Ommen, Leon van, <i>Suffering in Worship. Anglican Liturgy in Relation to Stories of Suffering People</i> (New York: Routledge, 2017). [170 p. cat. 1 → 60 uur] ◦ Root, Andrew, <i>Christopraxis. A Practical Theology of the Cross</i> (Minneapolis: Fortress Press, 2014). [285 p. cat. 1 → 90 uur] ◦ Diverse artikelen en collegestof. [→ 72 uur]
<i>Bijzonderheden</i>	- Voor het literatuurtentamen dient de student stellingen/vragen te maken over de bestudeerde stof. - Voor deze specialisatie kan ook ingetekend worden in het kader van de permanente educatie predikanten, waarbij naast de gemeenschappelijke colleges een eigen programma gevolgd kan worden met eventueel een kleinere tijdsinvestering. - Er kan in overleg met de docent een eigen toespitsing aan het programma van de specialisatie gegeven worden, gerelateerd aan specifieke interesses of het beroepsperspectief van de student.

21. Schema vijfde studiejaar – cohort 2019

European Credit Transfer System

MODULE	Master 1 ^e semester		Master 2 ^e semester		Cursusjaar EC
	Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4	
Integratiecolleges, themadagen	-	X	-	2,5	2,5
Master I-/II-kritiekcollege	X	X	X	X	X
Persoonlijke en professionele vorming	X	X	X	X	2,5
Spreekvaardigheid	X	X	X	X	X
Module Apologetiek - Apologetiek - Godsdienstfilosofie - Ethiek 4 - Evangelistiek/Missiologie 4	- 2,5 - -	- - - -	2,5 - - 2,5	- - 2,5 -	10
Module Exegese - Exegese Oude Testament 4 - Exegese Nieuwe Testament 4	- -	5 2,5	- -	- -	7,5
Module Homiletiek* Homiletiek 3 Praktische Homiletiek	2,5 -	X X	2,5 X	- -	5
Module Kerk en theologie in rapport met politiek en filosofie - Kerkgeschiedenis 5 - Kerkgeschiedenis 6	5 -	- -	- 2,5	- -	7,5
Module Systematische theologie - Dogmatiek 5, 6 - Confessies	- -	5 -	- 2,5	- -	7,5
Keuzemodule	5	2,5	2,5	10	20
TOTAAL	15	15	15	15	60

Voor de samengestelde modules (Apologetiek, Exegese, Homiletiek, Kerk en theologie in rapport met politiek en filosofie en Systematische theologie) geldt dat het cijfer wordt ingeschreven nadat voor elk van de onderdelen een voldoende (min. 5,5) behaald is.

Voor de admissibale studenten vindt na afronding van de vereisten t/m het tweede blok van het E-jaar een uitgebreide preekbespreking plaats met het curatorium over een ingeleverd preekvoorstel en de opgegeven pars die betrekking hebben op de verschillende vakgebieden. Bij dit zogenaamd proponentsexamen zijn twee leden van het coho aanwezig.

Voor keuzemodules, zie pagina 91 en verder.

Master I-kritiekcollege

<i>Docent</i>	College van hoogleraren	<i>Module-code</i>	MaI-Kr
<i>Toetsvorm</i>	Preekvoorstel	<i>Omvang</i>	Variabel
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D-jaar / blok 3, 4 of E-jaar
<i>Tentamendata</i>	Zie jaaragenda in deze studiegids, p. 18v	<i>Colleges</i>	Een uur en 15 minuten per preekvoorstel
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Datum nader te bepalen	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Zie voor informatie over deze module pagina 129.

Persoonlijke en professionele vorming

<i>Docent</i>	H. Wijma MLD en J.W. van der Zande-de Roo	<i>Module-code</i>	MaE-PPV
<i>Toetsvorm</i>	Gesprekken, opdrachten, reflectieverslagen en eindpaper	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde van de master
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	E-jaar / blok 1 t/m 4
<i>Tentamendata</i>	De student ontvangt een uitnodiging voor de gesprekken via de ELO	<i>Colleges</i>	2 x 2 college-uren per collegeblok volgens apart rooster
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	Het verwerven en vergroten van persoonlijke professionele vaardigheden en inzichten om het persoonlijke en beroepsmatige handelen van de student te ontwikkelen. De student verwerft: - inzicht in zijn persoonlijke levensloop en de kwaliteiten die deze hem heeft opgeleverd, inclusief valkuilen, allergieën en uitdagingen; - inzicht en vaardigheid in het ontwikkelen van zijn leer- en zelfregulerend vermogen; - inzicht in het persoonlijk levensscript dat de student tot nu toe heeft ontwikkeld in zijn leven en hoe (dys)functioneel dit voor hem is in de uitoefening van zijn beroep; - inzicht en vaardigheid in het onderkennen van stress, stressoren en manieren om stress gezond te hanteren; - inzicht in een theologisch gewogen sociaal wetenschappelijk concept van diversiteit en het omgaan met diversiteit; - inzicht en vermogen in het leidinggeven aan gemeenten in veranderende contexten, waardoor diversiteit toe kan nemen; - inzicht en vermogen in een reflexief beroepsbeoefenaarschap. Reflexief gaat in eerste instantie over integratie van verschillende theologische vakken, maar daarna ook over integratie van theologie en relevante sociale wetenschappen.
<i>Eindtermen</i>	9, 10, 25 t/m 38
<i>Leerlijnen</i>	Schrijven, argumenteren en discussiëren, samenwerken, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Werkcolleges 12 uur Intervisiegesprekken o.l.v. de persoonlijk begeleider (4) 6 uur Papers ter voorbereiding van de gesprekken, reflectieverslagen en eindpaper t.b.v. portfolio 3 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Voorbereiding van en actieve participatie tijdens de colleges en de gesprekken. ◦ Reflectieverslagen van de gesprekken met de persoonlijk begeleider. ◦ Persoonlijk ontwikkelingsplan. ◦ Eindpaper.
<i>Aanbevolen literatuur</i>	De student ontvangt een werkboek waarin de thema's uiteengezet worden. Daarbij vindt de student ook verwijzingen voor meer literatuur.
<i>Bijzonderheden</i>	- De bijeenkomsten worden samen met het C- en D-jaar gehouden.

- Voor meer informatie over dit onderdeel in de studie zie men de ELO onder Algemene Informatie 2020/2021.

Proponentsexamen

<i>Docent</i>	Curatorium, in aanwezigheid van twee leden van het college van hoogleraren	<i>Module-code</i>	Ma-Prop
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling examen	<i>Omvang</i>	N.v.t.
<i>Tentamenduur</i>	1 uur en 30 minuten	<i>Periode</i>	E-jaar
<i>Examendata</i>	Zie examendata in de jaaragenda op p. 18v	<i>Colleges</i>	Geen
<i>Inleverdata preek-voorstellen</i>	Zie hieronder bij 'bijzonderheden'	<i>Instapeis</i>	Alle vereisten van het D-jaar en van het 1 ^e én 2 ^e blok van het E-jaar, incl. E-jaars preek praktische homiletiek

- Leerdoelen*
- Het verwerven van de praktische vaardigheid ten aanzien van het schrijven en uitspreken van een preekvoorstel over een tevoren opgekregen tekst.
 - Het zelfstandig kunnen voorbereiden met het oog op bespreking van een pars binnen de verschillende theologische disciplines: Exegese Oude Testament, Exegese Nieuwe Testament, Dogmatiek, Homiletiek, Ethiek en Kerkrecht.
- Eindtermen*
- N.v.t.
- Leerlijnen*
- Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
- Studielast*
- N.v.t.
- Toetseisen*
- De opgegeven tentamenstof kunnen toepassen op de praktijk van het kerkelijk leven en het geloofsleven.
- Aanbevolen literatuur*
- Zie bij de modules Exegese OT/NT 4, Dogmatiek 5, Homiletiek 3 en Ethiek 1.
- Bijzonderheden*
- Proponentsexamen kan afgelegd worden in de vergaderingen van het curatorium van februari, juni, september en november.
 - Zij die proponentsexamen willen afleggen en preekconsent willen aanvragen, dienen dat uiterlijk tien weken voor de bewuste vergadering te melden aan de secretaris van het curatorium. Hij zal de student dan voorzien van de regeling voor het proponentsexamen. Daarin zijn de afspraken voor proponentsexamen en preekconsent opgenomen.
 - Bij het proponentsexamen dienen twee preekvoorstellen aangeleverd te worden, één over een opgegeven tekst en één over een tekst naar keuze. Uiterlijk twee weken voor de vergadering dienen deze preekvoorstellen ingeleverd te worden bij de secretaris van het curatorium en het secretariaat.
 - Het curatorium vraagt bij de kerkenraad van de student een attest op.
 - Het proponentsexamen wordt gehouden in een vergadering van het curatorium en heeft het niveau van het kerkelijk peremptoir examen (classisexamen).
 - Zie ook de regelingen met betrekking tot (de aanvraag van) het preekconsent op de ELO (onder Algemene Informatie 2020/2021).

Spreekvaardigheid

<i>Docent</i>	N. Duijzer-Algra	<i>Module-code</i>	MaE-Lo
<i>Toetsvorm</i>	Testimonium	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde E-jaar, opgenomen in de EC's voor PPV
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	E-jaar
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	Volgens afspraak
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Data</i>	Volgens rooster

<i>Leerdoelen</i>	De student brengt duidelijk, levendig en met overtuiging zijn boodschap. Dit wordt bereikt door het optimaliseren van houding, adem, stem en stemgebruik, spreektempo, intonatie, presentatie en taalgebruik.
<i>Leerlijnen</i>	Praktische vaardigheden
<i>Bijzonderheden</i>	- In het D-/E-jaar ontvangen studenten die predikant hopen te worden in principe tweewekelijks een individuele trainingssessie. Nynke Duijzer is ook aanwezig bij het houden van de preekvoorstellen door admissiale studenten in de Barnabaskerk en geeft ook daar haar feedback op de presentatie van de preek.

Godsdienstfilosofie

Module Apologetiek

<i>Docent</i>	Drs. I.D. Haarsma	<i>Module-code</i>	MaE-GF
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijke tussentoets en dossier	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	E-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: - heeft fundamentele kennis van enkele vragen en gezichtspunten zoals die zijn ontwikkeld in de godsdienstwijsbegeerte; - kan diverse argumentatiestrategieën zoals die worden gehanteerd in apologetische theorieën benoemen en herkennen; - is in staat een afgewogen standpunt in te nemen over de vraag welke mogelijkheden filosofie en godsdienstwijsbegeerte kunnen hebben voor apologetiek.
<i>Eindtermen</i>	4, 5, 8, 12
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken
<i>Studielast</i>	Hoor- en instructiecolleges 12 uur Collegevoorbereiding 18 uur Zelfstudie en consultatie 40 uur Naast een gemeenschappelijk traject van 40 uur met godsdienstfilosofische thematiek is er een individueel traject van 30 uur waarin iedere student in overleg met de docent een presentatie over een gedeelte uit Peter Kreeft of Rudi te Velde voorbereidt.
<i>Toetseisen</i>	◦ Kreeft, Peter, <i>Christendom voor moderne heidenen. Pascals gedachten voor nu</i> (Driebergen: Navigator Boeken, 2004). [delen; nader vast te stellen] ◦ Stoker, W., <i>Is geloven redelijk?</i> (Zoetermeer: Meinema, 2004). [150 p. cat. 2 → 30 uur] ◦ Velde, Rudi te (ed.), <i>Pascal als religieus denker</i> (Zoetermeer: Klement, 2011). [delen; nader vast te stellen] ◦ Collegestof. De toetsing bestaat uit twee onderdelen: - een individuele tussentoets tijdens het vierde werkcollege over de gemeenschappelijke stof; - dossier met verslag (ca. 700 wrd.) en korte reflectieverslagen van gehouden presentaties. Beide onderdelen bepalen in gelijke mate de eindbeoordeling.
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- James, W., <i>Vormen van religieuze ervaring</i> (Amsterdam: Abraxas, 1902) (vertaling 2005). - Levinas, E., <i>God en de filosofie</i> ('s-Gravenhage: Meinema, 1990). - Pascal, Blaise, <i>Pensées</i> (vertaling: <i>Gedachten</i>, Amsterdam: Boom, 2009). - Ricoeur, P., <i>Figuring the Sacred: Religion, Narrative and Imagination</i> (Minneapolis: Fortress, 1995). - Taylor, C., <i>A Secular Age</i> (Harvard: Harvard University Press, 2007).

- Wolterstorff, N., *Divine Discourse. Philosophical Reflections on the Claim that God Speaks* (Cambridge: Cambridge University Press, 1995).

Bijzonderheden Dit onderdeel behoort tot de module 'Apologetiek'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.

Homiletiek 3

Module Homiletiek

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater	<i>Module-code</i>	MaE-Hom
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling tentamen, portfolio-opdrachten en een preekvoorstel	<i>Omvang</i>	2,5 EC in blok 1 en 2,5 EC in blok 3
<i>Tentamenduur</i>	1 uur	<i>Periode</i>	E-jaar / blok 1, 2 en 3
<i>Tentamendatum</i>	In overleg met hoogleraar	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week; praktisch deel: gemiddeld 1 uur per week gedurende blok 1-3.
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Divers tussen februari en juli, zie ELO	<i>Instapeis</i>	Homiletiek 2

<i>Leerdoelen</i>	De student: - kan beschrijven op welke wijze de heilsorde dient te functioneren in de prediking; - is in staat om valkuilen te noemen van een heilsordelijke prediking; - kan reflecteren op verschillende aspecten van de prediking aan de hand van een bepaald homiletisch ontwerp; - kan de noodzaak en de waarde van het apologetisch element in de prediking illustreren, formuleren en rechtvaardigen.
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden
<i>Eindtermen</i>	3 t/m 5, 11 t/m 13, 19 t/m 21, 23, 24, 36 t/m 38
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges 18 uur (9 uur blok 3; 9 uur blok 4) Collegevoorbereiding d.m.v. opdrachten 12 uur Werk- en preekcolleges praktische deel 50 uur Maken preekvoorstel (E-jaarspreek) 20 uur Literatuurstudie mondeling tentamen 40 uur
<i>Toetseisen</i>	1. Literatuurtentamen ◦ Bohren, R., <i>Predigtlehre</i> (Gütersloh: Kaiser, 1993⁶), hfdst. 1-4 en 9-20. [255 p. cat. 2/3 → 40 uur] ◦ Collegestof. 2. Globale invulling van het praktische deel (in het E-jaar is dit helemaal toegespitst op de prediking): a) Een preekvoorbereidingsproces doorlopen, uitmondend in een preekschets. De tekst wordt opgegeven (in groepjes). b) Een preekvoorbereidingsproces doorlopen, uitmondend in een preekschets over een Zondag uit de Heidelbergse Catechismus. De Zondag wordt zelf gekozen (in groepjes). c) Een preekvoorbereidingsproces doorlopen (in groepjes), uitmondend in een individueel geschreven preek. De tekst wordt zelf gekozen. d) Een preek houden en participeren als criticus in de Barnabaskerk.
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Buttrick, D., <i>Homiletic. Moves and Structures</i> (Philadelphia: Fortress Press, 1987). - Dingemans, G.D.J., <i>Als hoorder onder de hoorders. Een hermeneutische homiletiek</i> (Kampen, Kok, 1995²). - Long, Th.G., <i>The Witness of Preaching</i> (Louisville: Westminster/John Knox Press, 1989). - Müller, H.M., <i>Homiletik. Eine Evangelische Predigtlehre</i> (Berlin: De Gruyter, 1996).
<i>Bijzonderheden</i>	- Het praktische deel van deze module wordt samen met het D-jaar gevolgd in blok 1, 2, en 3.

- Deze module kan alleen worden afgesloten wanneer naast het mondelinge tentamen aan alle vereisten is voldaan. Dat geldt uiteraard zowel het theoretische als het praktische deel van de module. Alle onderdelen, zowel de opdrachten voor Homiletiek 3 als de vereisten voor Praktische Homiletiek, dienen aan het Homiletiek-portfolio toegevoegd te worden vóór de aangegeven deadline. Het preekvoorstel wordt beoordeeld als goed, voldoende of onvoldoende. Bij een onvoldoende dient een nieuw preekvoorstel te worden ingeleverd.
- Het cijfer voor Homiletiek 3 wordt bepaald door een gewogen gemiddelde van het mondelinge tentamen (telt 75%) en de opdracht preekanalyse (telt 25%). Om de module af te kunnen sluiten dient voor het mondelinge tentamen minimaal een 5.5 gehaald te worden; het gewogen gemiddelde dient ook minimaal een 5.5 zijn.

Kerkgeschiedenis 5

Module Kerk en theologie in rapport met politiek en filosofie

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	MaE-Ktpf-Kg5
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen en werkstukken	<i>Omvang</i>	5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	E-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	23 oktober, herkansing 8 januari	<i>Colleges</i>	4 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 1	<i>Instapeis</i>	Kerkgeschiedenis 3

<i>Leerdoelen</i>	Kennis en inzicht verkrijgen in de hoofdlijnen van de vroegmoderne kerk- en theologie-geschiedenis (ca.1550-1750) voor een verantwoorde visie op de huidige plaats en de taken van kerk en theologie. De leerdoelen worden bereikt door verwerking van bronnen, secundaire literatuur en onderlinge gedachtewisseling.
<i>Eindtermen</i>	2, 4, 6, 8, 14, 16, 19
<i>Leerlijnen</i>	Kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, psychosociale attitude, onderzoeken, schrijven
<i>Studielast</i>	Colleges 18 uur Zelfstudie 65 uur Werkstukken 57 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Beeke, Joel R., <i>Reformed Preaching</i> (Wheaton: Crossway, 2018), p.132-246. [110 p. cat. 2/3 → 15 uur] ◦ Woodbridge, John D. & Frank A. James III, <i>Church History, Volume Two: From Pre-Reformation to the Present Day</i> (Grand Rapids: Zondervan, 2013), p. 253-488. [235 p. cat. 2 → 50 uur] ◦ Collegestof. ◦ Leesverslag (2.000-2.500 wrd.) van Herman J. Selderhuis (ed.), <i>A Companion to Reformed Orthodoxy</i> (Leiden: Brill, 2013), 1-90 + één hoofdstuk uit Part II Places en één uit Part III Topics, beide naar keuze. [→ 17 uur] ◦ Paper (2.000-2.500 wrd.) met bespreking over een representatieve tekst van 40-50 p. uit het werk van een vertegenwoordiger van het puritanisme. Een lijst van werken wordt door de docent beschikbaar gesteld. [→ 20 uur] ◦ Recensie (2.000-2.500 wrd.) van een (deel van een) Engelstalige of Duitstalige studie van na 1980 (150-200 p.) over het puritanisme of het piëtisme. [→ 20 uur]
<i>Bijzonderheden</i>	Dit onderdeel behoort tot de module 'Kerk en theologie in rapport met politiek en filosofie'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.

Dogmatiek 5: De laatste dingen

Module Systematische theologie

<i>Docent</i>	Dr. C.C. den Hertog	<i>Module-code</i>	MaE-ST-Do5
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen en paper/werkstuk	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	E-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	14 januari, herkansing 30 maart	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 2	<i>Instapeis</i>	Dogmatiek 3 en 4

Leerdoelen

De student:

- kan verschillende opvattingen weergeven over a. de kerk, b. Israël, c. eschatologie;
- is in staat deze opvattingen te illustreren aan de hand van voorbeelden uit de geschiedenis en het heden;
- kan de relevantie van systematisch-theologische discussies (op de genoemde gebieden) uitleggen en waarderen;
- kan een beredeneerde keuze maken in het debat over de plaats van Israël in de eschatologie en over de aard van de kerk;
- kan beredeneerd de christelijke leer (op de bovengenoemde gebieden) toelichten en eventueel bekritisieren vanuit Bijbelse gegevens;
- kan complexe theologische teksten (op de bovengenoemde gebieden) samenvatten, analyseren en beredeneerd beoordelen;
- kan standpunten onderzoeken en zelf een standpunt bepalen.

Eindtermen

4 t/m 6, 8, 10, 15 t/m 17

Leerlijnen

Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren

Studielast

Hoorcolleges 9 uur

Collegevoorbereiding 12 uur

Zelfstudie 49 uur

De voorbereiding van de colleges bestaat uit onderdelen van de genoemde literatuur onder 'toetseisen'

Toetseisen

- Brink, G. van den, 'Gereformeerde theologie als theologie van de hoop', in: J. van der Graaf (ed.), *Belijden met hoofd en hart. Gereformeerd leven tussen gisteren en morgen* (Kampen: Kok, 2003), 475-561. [87 p. leesstof → 6 uur]
- Brink, G. van den & C. van der Kooi, *Christelijke dogmatiek. Een inleiding* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2012), 309-344, 517-576, 638-678. [137 p. cat. 3 → 19 uur]
- Genderen, J. van & W.H. Velema, *Beknopte gereformeerde dogmatiek* (Kampen: Kok, 1993²), 615-661, 738-795. [114 p. leesstof voor college → 8 uur]
- Collegestof. [→ 3 uur]
- Samenstellen paper 3.000-5.000 wrd. [→ 25 uur]. Het paper telt net zo zwaar als het tentamen. Richtlijnen voor het paper worden via de ELO verspreid.

Bijzonderheden

Dit onderdeel behoort tot de module 'Systematische theologie'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.

Dogmatiek 6: Klassiekers

Module Systematische theologie

<i>Docent</i>	Dr. C.C. den Hertog	<i>Module-code</i>	MaE-ST-Do6
<i>Toetsvorm</i>	Portfolio en paper / werkstuk	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	E-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 4	<i>Instapeis</i>	Dogmatiek 3 t/m 4

<i>Leerdoelen</i>	De student: - kan de pro's en contra's van verschillende theologische benaderingen en methoden onderscheiden en waarderen (in het bijzonder die van Luther, Calvijn, Noordmans en Van Ruler); - kan de waarde van een trinitarisch getoonzette theologie beredeneren c.q. bekritisseren; - kan complexe theologische teksten samenvatten, analyseren, beredeneerd beoordelen en met elkaar vergelijken; - kan de eigen theologisch-methodische positie beredeneerd ontwikkelen.
<i>Eindtermen</i>	4 t/m 6, 8, 10, 15 t/m 17
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren
<i>Studielast</i>	Werkcolleges 9 uur Collegevoorbereiding 22 uur (bestaande uit genoemde leesstof hieronder) Zelfstudie 39 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Bayer, Oswald, <i>Theologie</i>, Handbuch Systematischer Theologie 1 (Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus, 1994), 35-105. [71 p. leesstof voor college/portfolio → 5 uur] ◦ Billings, J. Todd, <i>Calvin, Participation, and the Gift. The Activity of Believers in Union with Christ</i> (Oxford: UP, 2007), 105-143. [39 p. leesstof voor college/portfolio → 3 uur] ◦ Huijgen, Arnold, 'Geestdrift voor het zijn. Enkele aspecten uit het opstel "Structuurverschillen tussen het christologische en het pneumatologische gezichtspunt" van A.A. van Ruler', in: G.C. den Hertog e.a. (eds.), <i>Triniteit en kerk</i>, Fs. A. Baars (Heerenveen: Groen, 2014), 146-162. [17 p. leesstof voor college/paper → 2 uur] ◦ Noordmans, O., <i>Herscheping</i>, in: id., <i>Verzamelde Werken. Deel II. Dogmatische peilingen. Rondom Schrift en Belijdenis</i>, ed. J.M. Hasselaar e.a. (Kampen: Kok, 1979), 214-317. [104 p. leesstof voor college/portfolio → 10 uur] ◦ Ruler, A.A. van, 'Structuurverschillen tussen het christologische en het pneumatologische gezichtspunt', in: id., <i>Verzameld Werk. Deel 4A. Christus, de Geest en het heil</i>, ed. D. van Keulen (Zoetermeer: Boekencentrum, 2011), 369-382. [14 p. leesstof voor college/portfolio → 2 uur] ◦ Samenstelling portfolio (6.000 wrd.). [→ 4 uur] ◦ Samenstelling paper (close reading passage + theologische reflectie) (6.000 wrd.). [→ 35 uur]
<i>Bijzonderheden</i>	Dit onderdeel behoort tot de module 'Systematische theologie'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.

Exegese OT/NT 4

Module Exegese

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder en prof. dr. H.G.L. Peels	<i>Module-code</i>	MaE-Ex
<i>Toetsvorm</i>	<i>Oude Testament:</i> Presentatie groepswerkstuk (paper met powerpoint) en mondeling tentamen <i>Nieuwe Testament:</i> Eindpaper groepswerk, presentatie, exegesepaper	<i>Omvang</i>	7,5 EC (OT: 5 EC; NT: 2,5 EC)
<i>Tentamenduur</i>	<i>Oude Testament:</i> 1 uur <i>Nieuwe Testament:</i> N.v.t. (testimonium)	<i>Periode</i>	E-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	In overleg met docenten	<i>Colleges</i>	<i>Oude Testament:</i> 2 college-uren per week (hoor en werk) 1 college-uur per week opfriscursus Hebreeuws <i>Nieuwe testament:</i> 3 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Uiterlijk een week voor de gezamenlijke bespreking	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen

De student:

- geeft blijk van verdiept inzicht van de in de voorgaande jaren opgedane ervaring met exegese-inzichten;
- oefent in groepsverband de zelfstandige toepassing van exegetische vaardigheden, uitmondend in een digitale presentatie van een exegetisch onderzoek;
- geeft er blijk van op verantwoorde wijze een perikoop uit verschillende Bijbelboeken te kunnen exegetiseren en mondeling tekstuitleg te kunnen geven;
- vervaardigt zelfstandig een eigen exegese van een perikoop (in overleg met de docent vast te stellen);
- oefent zijn kennis van de Hebreeuwse taal (opfriscursus Hebreeuws, specifiek voor OT).

Eindtermen

1 t/m 6, 8, 11, 13, 15 t/m 19, 21

Leerlijnen

Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, praktische vaardigheden

Studielast

Oude Testament:

Hoorcolleges 4,5 uur

Werkcolleges waarbij in kleine groepen van drie à vier personen gewerkt wordt, met als eindresultaat de presentatie van een eindpaper over de betreffende perikoop inclusief powerpointpresentatie (de eindpapers worden integraal besproken). De presentatie wordt zowel door een andere studentgroep als door de docent beoordeeld: 4,5 uur
Collegevoorbereiding incl. bijdrage aan eindpaper/powerpoint 26 uur
Opfriscursus Hebreeuws: 25 uur (colleges 4,5 uur; collegevoorbereiding 20,5 uur)
Vorbereiding mondeling tentamen, zie toetseisen: 80 uur

Nieuwe Testament:

Hoorcolleges 9 uur

Werkcolleges 4,5 uur

Collegevoorbereiding, inclusief bijdrage aan een groepswerkstuk 21,5 uur

Zelfstudie en exegesepaper 35 uur

Toetseisen

Oude Testament:

a) eigen mondelinge exegese van twee perikopen uit het Oude Testament, te prepareren mede met behulp van een drietal opgegeven commentaren, waarbij aandacht besteed wordt aan:

- tekst/grammatica/idioom;
 - tekstkritiek;
 - stijl/vorm;
 - achtergrond en context;
 - exegese;
 - eventuele lijnen naar de rest van het Oude Testament en Nieuwe Testament.
- De perikopen worden in onderling overleg vastgesteld, ofwel door de docent opgegeven. Een gemiddelde perikoop bevat ongeveer 20 verzen.
- b) verder: prepareren grammaticale verklaring van drie opgegeven capita ex *BHS*; mondeling presenteren hiervan.

Nieuwe Testament:

- Het bijwonen van de hoorcolleges over verschillende perikopen uit het NT met specifieke exegetische crux.
- In werkgroep exegetiseren van een opgegeven perikoop, waaraan door elke student een substantiële bijdrage wordt geleverd.
- Groepsgewijs presenteren van deze exegese.
- Zelfstandig exegetiseren van een perikoop naar keuze (in overleg), neergelegd in een paper waar docent individueel feedback op geeft. Verdere instructies worden op college aangereikt.

Bij de becijfering van het onderdeel OT geldt: 25% groepswerkstuk, 75% tentamen. Als zowel het onderdeel OT als NT met een voldoende is afgesloten, worden de studiepunten uitgekeerd.

Aanbevolen literatuur

Oude Testament:

Zie opgaven bij Exegese en Theologie Oude Testament 1.

Nieuwe Testament:

Tijdens de werkcolleges wordt, zo nodig, advies gegeven omtrent literatuur en commentaren.

Bijzonderheden

De hoor- en werkcolleges Exegese OT/NT 1 (D-jaar, nieuw curriculum) en Exegese OT/NT 4 (E-jaar, oud curriculum) worden gecombineerd gegeven aan D- en E-jaar.

Integratiecolleges en themadagen

<i>Docent</i>	Hoogleraren en (gast)docenten	<i>Module-code</i>	MaE-ITL
<i>Tentamenvorm</i>	Testimonium	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde E-jaar
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	E-jaar / blok 2 resp. 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 + 3 (college)dagen
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Data</i>	21 en 22 december (integratiecolleges) 13 t/m 16 april (themadagen)

Leerdoelen

Verwerving en verdieping van inzicht in een specifiek theologisch thema, met het oog op de samenhang van de theologische disciplines. Verwerven van vaardigheid in het beoordelen van een theologische vraagstelling en zijn overtuiging beargumenteren in een wetenschappelijke discussie.

Eindtermen

11,14, 18, 19, 33, 34, 36, 37

Leerlijnen

Discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling

Studielast

Hoorcolleges door hoogleraren en (gast)docenten.
Plenaire discussie of bespreking in groepen aan de hand van stellingen of vragen.
Eigen bijdragen door studenten.
Bijbelstudie.
- integratiecolleges 10 uur
- themadagen 18 uur
- collegevoorbereiding 2 uur

Aanbevolen literatuur

Zie het programma met literatuurtips dat voorafgaand aan de colleges wordt uitgereikt.

- Bijzonderheden*
- Integratiecolleges worden gehouden in het gebouw van de TUA. Hoogleraren en docenten belichten het centrale thema vanuit hun eigen vakgebied.
 - Themadagen worden doorgaans elders in Nederland of een van de naburige landen gehouden. Gastsprekers worden uitgenodigd een lezing te geven over het centrale thema en er worden in dat kader excursies georganiseerd. Eens in de 5 à 6 jaar wordt in plaats van de themadagen zo mogelijk een reis naar Israël gepland.
 - Het bijwonen van de integratiecolleges en themadagen is verplicht.
 - Indien de student door omstandigheden niet aanwezig kan zijn, dient hij zelf te zorgen voor vervanging met een omvang van 1 EC (28 uur). Als vervanging kan gedacht worden aan bezoek aan een (theologisch of verwant onderwerp) symposium, een keuzemodule e.d. Goedkeuring van de vervangende stof dient gevraagd te worden aan de examencommissie met overlegging van een bewijs. Dat kan in het geval het een symposium o.i.d. betreft door middel van een verslag, voor een keuzemodule volstaat een kopie van het tentamenbriefje. Er kan geen financiële bijdrage gevraagd worden aan de TUA in de kosten van een symposium e.d. als dit bezocht wordt ter vervanging van themadagen of integratiecolleges. Integratiecolleges en/of themadagen kunnen in totaal maximaal 3 keer gedurende de master op deze wijze vervangen worden.

Apologetiek

Module Apologetiek

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater	<i>Module-code</i>	MaE-AP
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	E-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	30 maart, herkansing 22 juni	<i>Colleges</i>	3 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen*
- De student:
- heeft kennis van de vragen die vanuit de samenleving aan het christelijk geloof gesteld worden en de diverse vraagstukken waarmee de apologetiek zich bezighoudt;
 - kent argumenten voor en tegen bepaalde opvattingen van het christelijk geloof;
 - heeft elementaire kennis van de geschiedenis van de apologetiek en de diverse 'scholen' en kan de verschillen en overeenkomsten in de diverse opvattingen over apologetiek uitleggen;
 - kan bepaalde kritische vragen die aan het christelijk geloof gesteld worden herleiden tot bepaalde vooronderstellingen die daarbij een rol spelen en de verschillende wereldvisies onderscheiden en benoemen;
 - ontwerpt in samenspraak met anderen een apologie als reactie op een actueel artikel c.q. boek.
- Bij deze module komen aan de orde:
- de Bijbels-theologische lijnen;
 - een overzicht van de verschillende opvattingen (apologetische 'scholen'): de methode, de inhoud en het doel van de apologetiek en de betekenis daarvan voor de 21^e eeuw;
 - een kennismaking met enkele apologeten, zowel uit de geschiedenis van de vroege kerk als uit de laatste eeuw;
 - een bezinning op enkele thema's uit de christelijke geloofsleer in het kader van een verantwoording: o.a. natuurlijke theologie, wonderen, uniciteit en exclusiviteit van het christelijk geloof. Op dit laatste onderdeel valt de nadruk tijdens de colleges.

Eindtermen 4 t/m 8, 10, 11, 15 t/m 17, 19, 23, 24

Leerlijnen Kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren

Studielast Hoorcolleges 9 uur
 Werkcolleges 4,5 uur (werken aan ontwerp 'apologie')
 Collegevoorbereiding d.m.v. opdrachten 6,5 uur
 Zelfstudie 50 uur

- Toetseisen**
- Bakker, H.A. e.a. (eds.), *Verantwoord geloof. Handboek christelijke apologetiek* (Kampen: Brevier, 2014), 11-32, 63-88, 129-500. [400 p. cat. 3 → 44 uur].
 - Collegestof. [→ 6 uur]
 - De toets bestaat uit twee onderdelen:
 1. Een take-home-tentamen over de bestudeerde stof.
 2. Het schrijven van een apologie n.a.v. artikel of boek.
- Aanbevolen Literatuur**
- Beukel, A. van den, *De dingen hebben hun geheim. Gedachten over natuurkunde, mens en God* (Baarn: Ten Have, 1990).
 - Biezeveld, K.E. e.a., *Wie God zegt... Spreken over God in een wereld zonder God* (Kampen: Kok, 2001).
 - D'Souza, D. e.a., *Het christendom is zo gek nog niet* (Amsterdam: Nieuw Amsterdam, 2009).
 - Fiedrowicz, M., *Apologie im frühen Christentum. Die Kontroverse um den christlichen Wahrheitsanspruch in den ersten Jahrhunderten* (Paderborn: Schöningh, 2000).
 - Gollwitzer, H., *Die Existenz Gottes im Bekenntnis des Glaubens* (München: Kaiser, 1963) (Band 34 uit de reeks 'Beiträge zur evangelischen Theologie').
 - Hoek, J. e.a. (eds.), *Verantwoorde hoop. Apologetische thema's* (Heerenveen: Groen, 2011).
 - Keller, T., *The Reason for God. Belief in an Age of Skepticism* (London: Hodder & Stoughton, 2008).
 - Keller, T., *Bij je volle verstand. Een uitnodiging aan sceptici* (Franeker: Van Wijnen, 2017).
 - Kolakowski, L., *Religie. Stel: er is geen God... Over God, de duivel, zonde en andere perikelen van de zogenaamde filosofie van de religie* (Hilversum: Gooi en Sticht, 1987).
 - Markus, Arjan, *Adieu God. Over het afscheid van een persoonlijk God* (Zoetermeer: Meinema, 2010).
 - McGrath, A., *The Twilight of Atheism. The Rise and Fall of Disbelief in the Modern World* (New York: Doubleday, 2004).
 - McGrath, A., *Handboek apologetiek. Communicatie van het christelijk geloof* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2012).
 - Newbigin, L., *The Gospel in a Pluralist Society* (Grand Rapids: Eerdmans, 2000).
 - Paas, Stefan & Rik Peels, *God bewijzen. Argumenten voor en tegen geloven* (Amsterdam: Balans, 2013).
 - Riessen, J.P. van, *Verlangen naar God in een verlaten cultuur. Proeve van een sceptische theologie* (Zoetermeer: Boekencentrum, 1998).
 - Spufford, Francis, *Dit is geen verdediging!* (Baarn: Ten Have, 2013).
- Een uitgebreide literatuurlijst wordt uitgereikt op de colleges.
- Bijzonderheden**
- Dit onderdeel behoort tot de module 'Apologetiek'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.
 - Dit module-onderdeel heeft hetzelfde programma als de bachelormodule Apologetiek (C-jaar). De inhoud van de colleges en het niveau van de toetsing zullen echter aangepast worden aan het niveau van de master.

Confessies

Module Systematische theologie

<i>Docent</i>	Prof. dr. A. Huijgen	<i>Module-code</i>	MaE-ST-Sb2
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	E-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	23 maart, herkansing 29 juni	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen**
- De student:
- kan de theologische en historische achtergronden en inhouden beschrijven van de Nederlandse Geloofsbelijdenis, de Heidelbergse Catechismus en de Dordtse Leerregels;

- kan de hoofdlijnen beschrijven van ontwikkelingen ten aanzien van de confessionele geschriften vanaf de Reformatie tot heden;
- kan hedendaagse bezwaren tegen onderdelen van de genoemde belijdenisgeschriften waarderen en er beredeneerd op ingaan;
- kan de onderdelen van de genoemde belijdenisgeschriften benoemen op het niveau van het enkele artikel (NGB en DL) of de zondagsafdeling (HC);
- kan een onderdeel van de gereformeerde belijdenis herschrijven met het oog op contemporaine vraagstukken.

Eindtermen 1, 4, 5

Leerlijnen Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren

Studielast Hoorcolleges 9 uur
Collegevoorbereiding 12 uur (bestaande uit lezing van teksten die tot de toetseisen behoren)
Zelfstudie 49 uur

Toetseisen

- Baars, A. & A. Groothedde, *Belijden in zevenvoud. Harmonie van zeven protestantse belijdenisgeschriften* (Utrecht: De Banier, 2013), 25-43, 52-83. [51 p. cat. 3 → 7 uur]
- Genderen, J. van, *Naar de norm van het Woord* (Kampen: Kok, 1993), 116-136, 166-191. [45 p. cat. 3 → 6 uur]
- Goudriaan, Aza & Fred van Lieburg (eds.), *Revisiting the Synod of Dordt (1618-1619)*, BSCH 49 (Leiden: Brill, 2010), 81-106, 313-334. [48 p. cat. 3 → 7 uur]
- Huijgen, Arnold e.a. (eds.), *Handboek Heidelbergse Catechismus* (Utrecht: Kok, 2013), 49-59, 73-82, 185-192, 259-267, 269-279, 303-311, 313-323, 383-392. [79 p. cat. 3 → 12 uur]
- Huijgen, Arnold, 'The Theology of the Canons of Dordt. A Reassessment after Four Hundred Years', 16pp., te verspreiden via ELO. [16 p. cat. 2 → 3 uur]
- Pol, Frank van der (ed.), *Geloofstaal trekt haar spoor. 450 jaar Nederlandse Geloofsbelijdenis* (Utrecht: Kok, 2012), 87-100, 107-125. [33 p. cat. 3 → 5 uur]
- Kennis van de Nederlandse Geloofsbelijdenis, de Heidelbergse Catechismus en de Dordtse Leerregels. [→ 18 uur]
- Collegestof. [→ 3 uur]

Bijzonderheden

- Dit onderdeel behoort tot de module 'Systematische theologie'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.
- Dit onderdeel wordt tegelijkertijd aan het D- en E-jaar gegeven.

Evangelistiek/Missiologie 4: Missionair kerk-zijn anno nu

Module Apologetiek

Docent	Drs. J. van 't Spijker	Module-code	MaE-Ap-EvMi4
Toetsvorm	Leesverslag met eigen reflectie	Omvang	2,5 EC
Tentamenduur	N.v.t.	Periode	E-jaar / blok 3
Tentamendata	N.v.t.	Colleges	2 college-uren per week
Inleveren opdracht(en)	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 3	Instapeis	Evang./Missiologie 3

Leerdoelen

- Onderscheiden, beschrijven en verwoorden van de grondlijnen van het Bijbels-theologisch spreken over het missionaire van de kerk;
- reflecteren op en evalueren van onderscheiden modellen van missionair gemeente-zijn met het oog op de praktijk.

Eindtermen 4, 5, 7, 8, 10, 12, 13, 15, 18, 19, 23, 24, 33, 36 t/m 38

Leerlijnen Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden

Studielast Colleges 9 uur
Individueel dan wel gezamenlijk voorbereiden colleges 9 uur
Leesverslag 52 uur

<i>Toetseisen</i>	Toetsing vindt plaats door middel van een door de student te schrijven leesverslag (in de vorm van een evaluerend artikel voor een academisch tijdschrift van max. 3.000 wrd.) waaruit zelfstandige, kritische en analyserende verwerking, met daarin beargumenteerde beoordeling, blijkt van de collegestof en de inhoud van de volgende literatuur: ◦ Belcher, Jim, <i>Deep Church. A Third Way Beyond Emerging and Traditional</i> (Downers Grove: IVP, 2009), 9-207. [198 p. cat. 3 → 18 uur] ◦ Guder, Darrell L. (ed.), <i>The Continuing Conversion of the Church</i> (Grand Rapids: W.B. Eerdmans, 2000), vii-204. [214 p. cat. 3 → 20 uur] ◦ Paas, Stefan, <i>Church Planting in the Secular West. Learning from the European Experience</i> (Grand Rapids: Eerdmans, 2016), 1-49 en 181-265. [134 p. cat. 3 → 14 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Noordegraaf, A., <i>Vijf broden en twee vissen. Missionair gemeente-zijn in een postmoderne samenleving</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 1998).
<i>Bijzonderheden</i>	Dit onderdeel behoort tot de module 'Apologetiek'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.

Homiletiek 3

Module Homiletiek

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater	<i>Module-code</i>	MaE-Hom
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling tentamen, portfolio-opdrachten en een preekvoorstel	<i>Omvang</i>	2,5 EC in blok 1 en 2,5 EC in blok 3
<i>Tentamenduur</i>	1 uur	<i>Periode</i>	E-jaar / blok 1, 2 en 3
<i>Tentamendatum</i>	In overleg met hoogleraar	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week; praktisch deel: gemiddeld 1 uur per week gedurende blok 1-3.
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Divers tussen februari en juli, zie ELO	<i>Instapeis</i>	Homiletiek 2

Zie voor informatie over deze module pagina 164.

Kerkgeschiedenis 6

Module Kerk en theologie in rapport met politiek en filosofie

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	MaE-Ktpf-Kg6
<i>Toetsvorm</i>	Leesverslag	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	E-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 3	<i>Instapeis</i>	Kerkgeschiedenis 4

<i>Leerdoelen</i>	Kennis en inzicht verkrijgen in de hoofdlijnen van de moderne kerk- en theologiegeschiedenis (na 1750) voor een verantwoorde visie op de huidige plaats en de taken van kerk en theologie. De leerdoelen worden bereikt door verwerking van bronnen, secundaire literatuur en onderlinge gedachtewisseling.
<i>Eindtermen</i>	2, 4, 6, 8, 14, 16, 19
<i>Leerlijnen</i>	Kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, psychosociale attitude, onderzoeken, schrijven
<i>Studielast</i>	Colleges 9 uur Collegevoorbereiding 9 uur Zelfstudie incl. leesverslag 52 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Leesverslag van 8-12 p. (5.000-6.000 wrd.) van:

- McCleod, Hugh, *The Cambridge History of Christianity, vol. 4: World Christianities c. 1914-c. 2000* (Cambridge: Cambridge University Press, 2006), hfdst. 3, 4, 6, 16, 18, 19, 22. [130 p.]
- Woodbridge, John D. & Frank A. James, III, *Church History Volume Two 'From Pre-Reformation to the Present Day'* (Zondervan: Grand Rapids, 2013), hfdst. 14-18, 20-22. [280 p.]

- Bijzonderheden*
- Dit onderdeel behoort tot de module 'Kerk en theologie in rapport met politiek en filosofie'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.
 - Tijdens de colleges wordt een nader te bepalen boek besproken.

Ethiek 4: Materiële ethiek

Module Apologetiek

<i>Docent</i>	Dr. D.J. Steensma	<i>Module-code</i>	MaE-Eth4
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	E-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	15 juni, herkansing 25 augustus	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO, vóór het vierde dubbelcollege	<i>Instapeis</i>	Ethiek 1 t/m 3

- Leerdoelen*
- Het verwerven van kennis van een theologische manier van omgaan met ethische thema's;
 - het verwerven van inzicht in en vertrouwdheid met een theologische manier van omgaan met ethische thema's;
 - het op basis van de verworven kennis en vaardigheden zelfstandig een oordeel leren vormen.

Eindtermen 4 t/m 6, 12, 15, 16

Leerlijnen Kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren

Studielast Hoor-/werkcolleges 9 uur
Zelfstudie, incl. opdracht 61 uur

- Toetseisen*
- Huber, Wolfgang, *Ethik. Die Grundfragen unseres Lebens von der Geburt bis zum Tod* (München: C.H. Beck, 2013), 9-281. [272 p. cat. 3 → 41 uur]
 - Opdracht. [→ 10 uur]
 - Colledictaat. [→ 10 uur]

- Aanbevolen literatuur*
- Douma, J., *Medische ethiek*. Christelijke ethiek 6 (Kampen: Kok, 1997).
 - Heyns, J.A., *Teologische Etiek 2/1 en 2/2* (Pretoria: N.G. Kerkboekhandel Transvaal, 1986-1989).
 - Honecker, Martin, *Grundriß der Sozialethik* (Berlin, New York: De Gruyter, 1995).
 - Steensma, D.J., *Echtscheiding. Een exegetisch-ethische evaluatie* (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 2016).

- Bijzonderheden* Dit onderdeel behoort tot de module 'Apologetiek'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.

Integratiecolleges en themadagen

<i>Docent</i>	Hoogleraren en (gast)docenten	<i>Module-code</i>	MaE-ITL
<i>Tentamenvorm</i>	Testimonium	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde E-jaar
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	E-jaar / blok 2 resp. 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 + 3 (college)dagen
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Data</i>	21 en 22 december (integratiecolleges) 13 t/m 16 april (themadagen)

Zie voor informatie over deze module pagina 169.

22. Master (specialisatie)

Algemene richtlijnen en informatie

- De specialisatiefase omvat in principe de bestudering van een major van 50 EC en een minor van 10 EC.
- Voor een admissiale student is een minor van 10 EC bestaande uit de gemeentestage verplicht. Voor niet-admissiale studenten bestaat de mogelijkheid een major van 60 EC te doen. Bovendien is het mogelijk om (een deel van) de keuzemodules uit het E-jaar toe te voegen aan de specialisatiefase van de master. Dat kan door uitbreiding van de major maar ook via extra minors.
- In het algemeen kan bij de in deze studiegids gegeven invulling voor de specialisatiemodules (major en minor) gesteld worden, dat het hier om voorbeelden/modellen gaat. Alternatieve mogelijkheden zijn voorhanden. Het uiteindelijke pakket wordt in overleg tussen docent en student vastgesteld, waarbij rekening wordt gehouden met de eigen voorkeur van de student. Dit geldt in het bijzonder wanneer een student een major van grotere omvang wenst te doen.
- Voor studenten die de opleiding eerstegraads godsdienstleraar willen doen naast hun master aan de TUA, is het theologische gedeelte vrijgesteld en geeft de TUA vrijstelling van (een groot deel van) de keuzemodules. Meer informatie hierover kan men vinden op p. 177 en kan opgevraagd worden bij de studieadviseur.
- Bij een aantal modules (bijv. praktische theologie, evangelistiek/missiologie en ethiek) bestaat de mogelijkheid van het verrichten van een projectonderzoek, bijv. in samenwerking met de bijzondere leerstoelen, het Instituut voor Cultuurethiek, het Prof. dr. G.A. Lindeboom Instituut, Prisma, deputaten evangelisatie of deputaten zending.
- Wanneer een gewenste module niet aan de TUA wordt gedoceerd, behoort het tot de mogelijkheden dit onderdeel aan een andere instelling te volgen. Goedkeuring van de examencommissie is daarvoor vereist.
- Voor bepalingen omtrent de masterscriptie, zie men de beschrijving daarvan op p. 180v en het 'Scriptiereglement' op de ELO (onder Algemene Informatie 2020/2021)
- De masterstudie wordt afgesloten met een examen, dat bestaat uit de bespreking van de masterscriptie (die qua omvang 25.000 tot maximaal 35.000 woorden telt, inclusief voetnoten maar uitgezonderd de literatuurlijst en bijlagen). De gang van zaken is als volgt:
 - a. de student, die tot 5 personen mee mag nemen, houdt eerst een korte presentatie van zijn scriptie (10 minuten), die meetelt bij de beoordeling;
 - b. naast de begeleider stellen ook twee daartoe aangewezen hoogleraren, UD's of externe deskundigen vragen, in totaal 40 minuten: de begeleider 20 minuten, de twee anderen elk 10 minuten (afhankelijk van de situatie kan in de tijdsverdeling enige variatie aangebracht worden).Tijdens elke vergadering van het coho wordt gelegenheid geboden om het masterexamen af te leggen. Viermaal per jaar vindt er een afsluitende openbare ceremonie plaats met officiële buluitreiking. De afgestudeerde masterstudent geeft tijdens deze ceremonie een beknopte presentatie (max. 3 minuten) van zijn afstudeerscriptie. Zie voor data de jaaragenda in deze studiegids.

Verantwoordelijkheden van de masterstudent

- Een masterstudent is verplicht voor zijn specialisatie de colleges van de major en (indien deze gegeven worden) de majorcolleges van de minor(s) te volgen.
- De masterstudenten kunnen, wanneer zij dat wensen en indien dat binnen de mogelijkheden ligt, ook colleges van modules in een ander dan zijn eigen jaar in de master volgen, of colleges van een andere major in de specialisatiefase.
- De admissiale masterstudenten zijn verplicht de master I- en master II-kritiekcolleges bij te wonen. De master-kritiekcolleges zijn overigens toegankelijk en aan te bevelen voor alle studenten.
- De masterstudenten zijn verplicht de integratiecolleges en themadagen te bezoeken. Beide soorten colleges worden in de masterfase in totaal driemaal bezocht.
- De masterstudenten worden aangemoedigd zoveel mogelijk deel te nemen aan de normale studentenactiviteiten (P.F.S.A.R., leeskringen etc.).
- De masterstudenten worden, evenals alle andere studenten, verwacht bij de openbare activiteiten van de universiteit zoals de rectoraatsoverdracht, jubilea e.d.

- De masterstudenten hebben recht op begeleiding van een mentor en krijgen, als hij admissiaal student is, huisbezoek door een hoogleraar en van zijn curator-begeleider.
- De masterstudenten kunnen op verzoek van de docent incidenteel worden ingeschakeld in het kader van de colleges die aan het D- en E-jaar worden gegeven.

Voorbeelden van vakkenpakketten ter voorbereiding op een beroepskeuze

Gemeentepredikant

- Predikantsmajor naar keuze (50 EC).
- Minor Gemeentestage (10 EC).
- (Keuze)modules in bachelor/master: Catechetiek (5 EC), Diaconiek (2,5 EC), Gemeenteopbouw (2,5 EC), Homiletiek 3 (blok 4 E-jaar, 2,5 EC), Kerkrecht in praktijk (2,5 EC), Liturgiek (2,5 EC), Pastorale psychologie 1 (5 EC), Proposer (2,5 EC), Spiritualistiek (2,5 EC), Geschiedenis van de CGK (2,5 EC). Eventueel aangevuld met de keuzemodules Pastorale psychologie 2, Actuele fronten en Het kerklied: lust of last?.

Instellingspastoraat

- Major Praktische theologie (50 EC).
 - Minor Stage (10 EC) bij een instelling (vraag de daarvoor opgestelde 'Handleiding algemene stage' aan bij het secretariaat).
 - Minor (Pastorale) Psychologie aan een andere universiteit (bijv. UU of VU).
- Een relevant onderzoeksproject bij het Lindeboom Instituut behoort tot de mogelijkheden in het kader van de major of als minor (zie voor nadere gegevens www.lindeboominstituut.nl).

(Stads)zending/Evangelistiek

- Major Evangelistiek/Missiologie (50 EC).
- Minor Stage (10 EC), bijv. in het buitenland op een van de zendingsterreinen óf een gemeente-stichtings- of -opbouwproject in Nederland.
- Minor Oude Testament (10 EC).
- Minor Nieuwe Testament (10 EC).
- Minor Kerk en Israël (incl. studiereis naar Israël) (10 EC).
- Keuzemodules Evangelistiek/missiologie.

Een relevant onderzoeksproject ten behoeve van deputaten zending of evangelisatie behoort tot de mogelijkheden in het kader van de major of als minor.

Missionair werker/Israëlconsulent

- Major Evangelistiek/Missiologie (50 EC).
- Minor Kerk en Israël (incl. studiereis naar Israël) (10 EC).
- Minor Apologetiek (10 EC).
- Minor Biblistiek (10 EC).

Gemeenteopbouwwerk

- Major Gemeenteopbouw (50 EC).
- Minor Stage (10 EC)
- Minor Evangelistiek/Missiologie (10 EC)

Godsdienstonderwijs

- Major naar keuze (50 EC).
- Eerstegraads godsdienstlerarenopleiding CHE (vrijstelling voor keuzemodules en/of minor aan de TUA).

Pastoraal of kerkelijk werker

- Major Praktische theologie met accent op poimeniek en catechetiek (50 EC).
- Minor Stage (10 EC).
- Keuzemodule Communicatie, beleid en management aan de UU of VU.
- Keuzemodule bij opleiding pedagogiek of onderwijskunde UU, bijv. Jeugdstudies (informatie: Stip.sfw@uu.nl) (7,5 EC).

- (Keuze)module Catechetiek (5 EC), Pastorale psychologie 1 en 2 (5 EC), Gemeenteopbouw (2,5 EC), Evangelistiek/missiologie (2,5 EC).

Voorbeelden van minors elders

Akkadisch (www.uleiden.nl)

Liturgiek (www.rug.nl)

(Pastorale) Psychologie aan een andere universiteit (UU of VU).

De genoemde major- of minormodules zijn te vinden op p. 182 t/m 222, tenzij hierboven anders aangegeven.

Opleiding godsdienstleraar, eerstegraads

(kan gekozen worden als minor in de master II-fase)

De Christelijke Hogeschool te Ede biedt een master eerstegraads godsdienstlerarenopleiding in deeltijd aan. Dit is dus een hbo-master. Degenen die een opleiding leraar eerstegraads godsdienstonderwijs willen volgen, kunnen daartoe instromen aan de CHE als onderdeel van de master aan de TUA. Een (toekomstige) master theologie geeft recht op vrijstelling van de theologische onderdelen van de godsdienstlerarenopleiding. Aan de TUA kan daarnaast op basis van de eerstegraads godsdienstlerarenopleiding vrijstelling gevraagd worden voor keuzemodules en/of een minor in de master.

Toelatingsvoorwaarden:

1. Afgeronde bachelor theologie
2. Verklaring van afronding eerste masterjaar TUA (60 EC)

Voor informatie over de godsdienstlerarenopleiding kun je contact opnemen met mw. dr. A.M. van Helden-Lankhaar (amvhelden@che.nl).

Graduate Program

Aansluitend aan de Masteropleiding kan gekozen worden voor een Graduate Program:

"The Graduate Program of the Theological University of Apeldoorn is a focused three-year part-time PhD training, small-scaled and high-level. It is designed as a compact on-site training of eight to ten consecutive days per year, combined with supervision on a regular basis, either in person or through digital means. The Graduate Program is a cooperation of the TUA with Driestar Christian University"

Voor meer informatie zie de website van de TUA: <https://www.tua.nl/nl/onderzoek/graduate-program>

Schema Master Specialisatie European Credit Transfer System

Specialisatiefase (60 EC) – cohort 2018 en 2019

<i>MODULE</i>	<i>Optie 1 EC</i>	<i>Optie 2 alleen voor niet-admissiale studenten EC</i>
Integratie- en themaweek Masters I-/II-kritiekcollege	X	X
Major	50	60
Minor (stage verplicht voor admissiale studenten)	10	
<i>TOTAAL</i>	<i>60</i>	<i>60</i>

Het is mogelijk om in plaats van keuzemodules te kiezen voor extra minors of het aantal EC's toe te voegen aan de major.

Specialisatie (60 EC) – cohort 2020

<i>MODULE</i>	<i>D-jaar Blok 4</i>	<i>E-jaar Blok 4</i>	<i>F-jaar Blok 1</i>	<i>F-jaar Blok 2</i>	<i>F-jaar Blok 3</i>	<i>F-jaar Blok 4</i>
Major	10 EC	10 EC	5 EC	5 EC		
Major Thesis						15 EC
Keuzeminor (mag toegevoegd worden aan de Major)			15 EC			

Master II-kritiekcollege

<i>Docent</i>	College van hoogleraren	<i>Module-code</i>	MaII-Kr
<i>Toetsvorm</i>	Preekvoorstel	<i>Omvang</i>	N.v.t.
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	E-jaar / blok 3, 4 of F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Zie jaaragenda op p. 18v.	<i>Colleges</i>	1 uur 15 minuten per preekvoorstel
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen**
- Het analyseren van preken en het leveren van gefundeerde kritiek op een preekvoorstel.
 - Het verwerven van de praktische vaardigheid ten aanzien van het schrijven en uitspreken van een preekvoorstel.
- Eindtermen** 3 t/m 6, 11 t/m 13, 19 t/m 21, 23, 24, 36 t/m 38
- Leerlijnen** Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
- Bijzonderheden**
- De kritiekcolleges staan onder leiding van de (con)rector; een afvaardiging van het coho is aanwezig om kritiek te leveren op het preekvoorstel.
 - De tekst voor het preekvoorstel wordt 5 weken voorafgaand aan de datum van het kritiekcollege door het coho aan de student opgegeven.
 - De preek dient een week voor het desbetreffende preekcollege door de student zelf ingeleverd te worden bij de curator-begeleider, de hoogleraren, Van 't Spijker (wanneer hij kritiek moet leveren) en de critici. De preek dient tevens een week tevoren opgenomen te zijn in het preekportfolio op de ELO.
 - Het aantal kritiekcolleges wordt bepaald door het aantal admissiale studenten in de master.
 - Voor het leveren van kritiek worden vanuit de studenten 3 (admissiale) studenten aangewezen. Zie het rooster dat hiervoor wordt opgesteld.
 - Kritiek op het eerste gehoor, taal/stijl/liturgie, exegese/homilese worden door alle drie de critici uit de studenten gegeven (maximaal te besteden tijd is 5 minuten).
 - De volgorde van kritiseren is in volgorde van de jaren (bijv. eerst D-jaar, vervolgens E- of F-jaar).
 - De Master-kritiekcolleges zijn verplicht voor alle admissiale studenten van het B- t/m F-jaar en bovendien toegankelijk en aan te bevelen voor alle niet admissiale studenten.
 - Niet-admissiale studenten die een preekvoorstel willen leveren of meedoen in het rooster van critici (zie ook hieronder het punt van opsparen studie-uren), worden verzocht dit uiterlijk eind augustus door te geven aan het secretariaat.
 - Voor participatie aan de kritiekcolleges kunnen studie-uren opgespaard worden in het kader van het keuzemodule bricolage ('vrije ruimte').

Integratiecolleges en themadagen

<i>Docent</i>	Hoogleraren en (gast)docenten	<i>Module-code</i>	Ma-It
<i>Tentamenvorm</i>	Testimonium	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde E-jaar
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	F-jaar / blok 2 resp. 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 + 3 (college)dagen
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Data</i>	21 en 22 december (integratiecolleges) 13 t/m 16 april (themedagen)

- Leerdoelen**
- Verwerving en verdieping van inzicht in een specifiek theologisch thema, met het oog op de samenhang van de theologische disciplines. Verwerven van vaardigheid in het beoordelen van een theologische vraagstelling en zijn overtuiging beargumenteren in een wetenschappelijke discussie.

<i>Eindtermen</i>	11, 14, 18, 19, 33, 34, 36, 37
<i>Leerlijnen</i>	Discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling
<i>Studielast</i>	Hoorcolleges door hoogleraren en (gast)docenten. Plenaire discussie of bespreking in groepen aan de hand van stellingen of vragen. Eigen bijdragen door studenten. Bijbelstudie. - integratiecolleges 10 uur - themadagen 18 uur - collegevoorbereiding 2 uur
<i>Aanbevolen literatuur</i>	Zie het programma met literatuurtips dat voorafgaand aan de colleges wordt uitgereikt.
<i>Bijzonderheden</i>	- Integratiecolleges worden gehouden in het gebouw van de TUA. Hoogleraren en docenten belichten het centrale thema vanuit hun eigen vakgebied. - Themadagen worden doorgaans elders in Nederland of een van de naburige landen gehouden. Gastsprekers worden uitgenodigd een lezing te geven over het centrale thema en ook worden in dat kader excursies georganiseerd. Eens in de 5 à 6 jaar wordt in plaats van de themadagen zo mogelijk een reis naar Israël gepland. - Het bijwonen van de integratiecolleges en themadagen is verplicht. - Indien de student door omstandigheden niet aanwezig kan zijn, dient hij zelf te zorgen voor vervanging met een omvang van 1 EC (28 uur). Als vervanging kan gedacht worden aan bezoek aan een (theologisch of verwant) symposium, een keuzemodule e.d. Goedkeuring van de vervangende stof dient gevraagd te worden aan de examencommissie met overlegging van een bewijs. Dat kan in het geval het een symposium o.i.d. betreft door middel van een verslag, voor een keuzemodule volstaat een kopie van het tentamenbriefje. Er kan geen financiële bijdrage gevraagd worden aan de TUA in de kosten van een symposium e.d. als dit bezocht wordt ter vervanging van themadagen of integratiecolleges. Integratiecolleges en/of themadagen kunnen in totaal maximaal 3 keer gedurende de master op deze wijze vervangen worden.

Masterscriptie

<i>Docent</i>	Een van de hoogleraren of -docenten	<i>Module-code</i>	MAJ-Scr
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijke opdracht	<i>Omvang</i>	17,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Presentatiebijeenkomsten 2 december en 19 april van 10.00-12.00 uur	<i>Colleges</i>	N.v.t.
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent of hoogleraar	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: - is in staat tot een zelfstandige bronnenbestudering van een specifieke thematiek op het terrein van een van de theologische hoofddisciplines; - is in staat een wetenschappelijke theologische probleem- en doelstelling te formuleren; - is in staat om via een zelfstandige analyse en beoordeling van relevante theologische wetenschappelijke literatuur te komen tot een eigen meningsvorming; - is in staat door middel van een mondelinge presentatie weer te geven waar het theologisch onderzoek over gaat en welke knelpunten daarbij ervaren worden; - weet zijn bevindingen op wetenschappelijke wijze te beargumenteren en weer te geven in een goed gestructureerde schriftelijke rapportage.
<i>Eindtermen</i>	1, 2, 4 t/m 6, 8, 10, 13, 16, 19, 21
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Zelfstudie/schriftelijk werkstuk 490 uur

- Scriptie-eisen*
- De opzet voor de scriptie moet i.o.m. de begeleidend docent ter goedkeuring naar het coho gestuurd worden. Vervolgens worden de meelezers aangewezen.
 - Het werkstuk moet een omvang hebben van 25.000 tot 35.000 woorden, inclusief voetnoten, exclusief literatuurlijst en bijlagen (volgens BGC).
 - Het is van belang de diverse visies, niet het minst als men met een auteur ernstig van mening verschilt, op eerlijke en consistente wijze weer te geven.
 - De conclusies waartoe het onderzoek leidt, dienen gerelateerd te worden aan de onderzoeksvraagstelling; probleem- en doelstelling zullen in de regel in het slothoofdstuk weerkeren en een beantwoording krijgen.
 - Na het concluderend hoofdstuk wordt een samenvatting van 400 à 500 woorden toegevoegd.
 - De scriptie wordt, na goedkeuring door de begeleidende hoogleraar of docent, door de student minimaal 2 weken voor het masterexamen in 6-voud ingeleverd bij het secretariaat (en digitaal in pdf-formaat via de ELO of per mail bij de universiteits-secretaris).
 - Na afronding van de scriptie en als aan alle andere vereisten van de master is voldaan, wordt de scriptie besproken in een vergadering van het coho:
 1. de student houdt een korte presentatie van zijn scriptie (10 minuten), die meetelt bij de beoordeling;
 2. de begeleider stelt vragen over de scriptie (20 minuten);
 3. de (maximaal twee) aangewezen meelezers stellen vragen (20 minuten totaal);
 4. de beoordeling wordt bepaald aan de hand van het beoordelingsformulier.
- Aanbevolen literatuur*
- Zie bij Schrijfopdracht A-jaar.
 - Het 'Scriptiereglement' (Onder Algemene Informatie 2020/2021 op de ELO).
- Bijzonderheden*
- Halverwege het traject presenteert de student zijn onderzoek aan medestudenten. Hiervoor wordt 2 keer per jaar een verplichte bijeenkomst belegd voor alle studenten die bezig zijn met hun masterscriptie. Elke student dient 2 bijeenkomsten bij te wonen (1 keer luisteren en feedback geven, 1 keer presenteren).
 - Wanneer de scriptie beoordeeld wordt met minimaal een 8,5 krijgt de student de gelegenheid zijn scriptie om te werken tot een artikel voor een wetenschappelijk tijdschrift. Dit doet hij in samenwerking en onder begeleiding van zijn begeleider.
- Zie ook het 'Scriptiereglement' op de ELO.

23. Major Master Specialisatie

Oude Testament (major)

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.G.L. Peels	<i>Module-code</i>	MAJ-OT
<i>Toetsvorm</i>	Mondelinge tentamens, leesverslagen, scriptie, presentaties	<i>Periode</i>	F-jaar
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 2 uur	<i>Colleges</i>	24 college-uren OT en 20 college-uren Bijbels Aramees
<i>Tentamendata</i>	In onderlinge afspraak met hoogleraar	<i>Omvang</i>	50 EC A. Bijbels Aramees 5 EC B. Umwelt OT 5 EC C. Inleiding OT 5 EC D. Theologie van het OT 10 EC E. Hermeneutiek OT 5 EC F. Scriptie 17,5 EC G. Colleges 2,5 EC
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met hoogleraar		

Leerdoelen

De student:

- vermeerderd en verdiept zijn kennis met name op het terrein van de theologie en de hermeneutiek van het Oude Testament;
- is in staat om zelfstandig zijn weg te vinden in vragen betreffende de religies, de literatuur en de geschiedenis van de contemporaine wereld van het Oude Testament, en van de ontstaansgeschiedenis en tekstkritiek van het Oude Testament;
- verwerft naast de kennis van het Bijbels Hebreeuws zodanige kennis van het Bijbels Aramees dat hij in staat is zelfstandig bijbels-Aramees teksten te lezen;
- is in staat tot initiële beheersing van een wetenschappelijke oudtestamentische probleemstelling door vervaardiging van een scriptie op basis van zelfstandig onderzoek.

Eindtermen

1 t/m 6, 8, 11, 14, 16 t/m 19

Leerlijnen

Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden

Studielast

Werkcolleges, waarbij steeds een eigen bijdrage wordt verwacht, waaronder eenmaal een bijdrage van grotere omvang (presentatie); 24 colleges, incl. voorbereiding 70 uur
Studieonderdeel Bijbels Aramees 140 uur
Tentamens OT (leesverslagen en literatuurtentamens) 700 uur
Masterscriptie 490 uur

Toetseisen

A. Bijbels Aramees

- Zie separate opgave voor Bijbels Aramees. Bijbels Aramees bestaat uit twee delen: Aramees 1 is verplicht en Aramees 2 sterk aanbevolen (wie Aramees 2 niet doet, krijgt een extra verplichting van 2,5 EC bij onderdeel C Inleiding OT). [→ 140 uur]

B. Umwelt Oude Testament

- Bill T. Arnold & Brent A. Strawn (eds.), *The World around the Old Testament. The Peoples and Places in the Ancient Near East* (Grand Rapids: Baker Academic, 2016), capita 1 (Amorites), 2 (Assyria), 3 (Babylonia), 5 (Egypt), 7 (Aram), 9 (A-E-M), 10 (Filistea), 11 (Persia). [300 p. cat. 2 → 60 uur]
- Hays, C.B., *Hidden Riches. A Sourcebook for the Comparative Study of the Hebrew Bible and Ancient Near East* (Westminster: John Knox Press, 2014). [400 p. cat. 2 → 80 uur]

C. Inleiding Oude Testament

- I. Een analyse en evaluatie, met een omvang van 8.000 wrd., van de volgende werken:
 - Kraus, H.-J., *Geschichte der historisch-kritischen Erforschung des Alten Testaments* (Neukirchen: Neukirchener Verlag, 1982³ of later), paragraaf 62-64, 79-83, 94-105.

- Collins, J.J., *The Bible after Babel. Historical Criticism in a Postmodern Age* (Grand Rapids: Eerdmans, 2005).
- Porter, S.E., 'The History of Biblical Interpretation. An Integrated Conspectus', in: S.E. Porter & S.A. Adams (eds.), *Pillars in the History of Biblical Interpretation. Volume 2: Prevailing Methods After 1980* (Eugene: Wipf & Stock, 2016), 1-55.

[samen 400 p. → 60 uur]

II. Literatuurtentamen

- Arnold, B.T., *Introduction to the Old Testament* (Cambridge: University Press, 2014). [400 p. cat. 2 → 80 uur]

D. Theologie van het Oude Testament

I. Leesverslag (samenvatting 75% met eigen indrukken/conclusies en/of vragen 25%) met een omvang van 11.000 wrd. over secties uit enkele van de volgende oudtestamentische theologieën, naar keuze, met een omvang van ± 600 bladzijden:

- Rad, G. von, *Theologie des Alten Testaments, Band I. Die Theologie der geschichtlichen Überlieferungen Israels* (München: Kaiser Verlag, 1957); Zimmerli, W., *Grundriss der alttestamentlichen Theologie* (Stuttgart: Kohlhammer, 1972 of later); Westermann, C., *Theologie des Alten Testaments in Grundzügen* (Göttingen: Vandenhoeck & Rupprecht, 1978 of later); House, P.R., *Old Testament Theology* (Downers Grove: Intervarsity Press, 1998); Rendtorff, R., *Theologie des Alten Testaments. Ein kanonischer Entwurf. Band 1: Kanonische Grundlegung* (Neukirchen-Vluyn: Neukirchener Verlag, 1999); Goldingay, J., *Old Testament Theology, I, II and III* (Downers Grove: Intervarsity Press, 2003, 2006 en 2009); Waltke, B.K., *An Old Testament Theology. An exegetical, canonical, and thematic approach* (Grand Rapids: Zondervan, 2007); Moberly, R.W.L., *Old Testament Theology: Reading the Hebrew Bible as Christian Scripture* (Grand Rapids: Eerdmans, 2013); Kessler, John, *Old Testament Theology. Divine Call and Human Response* (Waco: Baylor University Press, 2013); Jeremias, J., *Theologie des Alten Testaments* (Göttingen: Vandenhoeck & Rupprecht, 2015); Dietrich, W. (ed.), *Die Welt der hebräischen Bibel. Umfeld – Inhalte – Grundthemen* (Stuttgart: Kohlhammer, 2017). [→ 80 uur]

II. Literatuurtentamen

- Brueggemann, W., *Theology of the Old Testament. Testimony, Dispute, Advocacy* (Minneapolis: Fortress Press, 1997), 117-403. [280 p. cat. 1/2 → 70 uur]
- Burger, Hans e.a. *Sola Scriptura. Biblical and Theological Perspectives on Scripture, Authority, and Hermeneutics* (Leiden: Brill, 2018), hieruit Part II: Biblical Perspectives. (120 p. cat. 1/2 → 30 uur)
- Hasel, G.F., *Old Testament Theology. Basic Issues in the Current Debate* (Grand Rapids: Eerdmans, 1991⁴). [200 p. cat. 2 → 40 uur]
- Hess, Richard S. & Bill T. Arnold (eds.), *Ancient Israel's History: An Introduction to Issues and Sources* (Grand Rapids: Baker Academic, 2014). [t/m 6e eeuw; in hoofdlijn, cat. 3 → 60 uur]

E. Hermeneutiek Oude Testament

I. Analyse en evaluatie van 5.000 wrd. over:

- Talstra, E., *Oude en nieuwe lezers. Een inleiding in de methoden van uitleg van het Oude Testament* (Kampen: Kok, 2002). [→ 30 uur]

II. Literatuurtentamen

Een keuze uit de navolgende literatuur, met een omvang van ± 700 bladzijden (bestuderen in hoofdlijnen, gemiddeld cat. 2) uit:

- Westermann, C. (ed.), *Probleme alttestamentlicher Hermeneutik. Aufsätze zum Verstehen des Alten Testaments* (München: Kaiser Verlag, 1963²); Klein, W.W. e.a., *Introduction to Biblical Interpretation* (Dallas: Word Publishing, 1993); Oeming, M., *Biblische Hermeneutik. Eine Einführung* (Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 2007²); Osborne, G.R., *The Hermeneutical Spiral. A Comprehensive Introduction to Biblical Interpretation* (Downers Grove: Intervarsity Press, 2006²); Silva, M. (ed.), *Foundations of Contemporary Interpretation* (Grand Rapids: Zondervan, 1996); Houtman, C., *De Schrift wordt geschreven. Op zoek naar een christelijke hermeneutiek van het Oude Testament* (Zoetermeer: Meinema, 2006); Bartholomew, Craig G., *Introducing Biblical Hermeneutics. A Comprehensive Framework for Hearing God in Scripture* (Grand Rapids: Baker, 2015). [→ 110 uur]

<i>Masterscriptie</i>	Schriftelijk bewerken van een caput uit het Oude Testament óf het schrijven van een werkstuk over een onderwerp op het terrein van de theologie van het Oude Testament of de hermeneutiek van het Oude Testament. De masterscriptie moet kunnen dienen als basis voor een proefschrift. Voor verdere bepalingen omtrent de masterscriptie zie het 'Scriptiereglement' (onder Algemene Informatie 2020/2021 op de ELO). [→ 490 uur]
<i>Colleges</i>	Oude Testament 70 uur (incl. collegevoorbereiding)
<i>Afsluitend examen</i>	Het afsluitend examen van de master bestaat in de bespreking van de masterscriptie. Voor de regeling hiervan, zie het 'Studentenstatuut' (onder Algemene Informatie 2020/2021 op de ELO) en de informatie hierover op p. 180.
<i>Bijzonderheden</i>	- Van een majorstudent wordt verwacht dat hij minstens één keer een college Oude Testament in de bachelor verzorgt, over een onderwerp dat in overleg met de docent wordt bepaald. Hierop krijgt hij mondeling feedback van de docent. - Voor studenten die de master starten in 2020/2021 geldt een aangepast programma van 45 EC (waarvan 15 EC voor de scriptie).

Nieuwe Testament (major)

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder	<i>Module-code</i>	MAJ-NT
<i>Toetsvorm</i>	Mondelinge tentamens, leesverslagen, presentaties, scriptie, afsluitend examen	<i>Omvang</i>	50 EC A. Aramees 1 2,5 EC en Septuaginta 2,5 EC B. Historia/Umwelt 6,5 EC C. Canoniek/Tekstkritiek 6,5 EC D. Theologie NT 7,5 EC E. Hermeneutiek 4,5 EC F. Scriptie 17,5 EC G. Colleges 2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	Afhankelijk van de hoeveelheid literatuur en volgens nadere instructies van de docent	<i>Periode</i>	F-jaar
<i>Tentamendata</i>	In overleg met docent	<i>Colleges</i>	24 college-uren en 20 college-uren Bijbels Aramees
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent		

<i>Leerdoelen</i>	De student: - vermeerderd en verdiept zijn kennis op het terrein van de canoniek, de theologie en de hermeneutiek van het Nieuwe Testament; - is in staat zelfstandig zijn weg te vinden in vragen betreffende de contemporaine religieuze wereld, relevante archeologische data, de Joodse context van het Nieuwe Testament, de intertestamentaire literatuur en de ontstaansgeschiedenis en tekstkritiek van het Nieuwe Testament; - verwerft zodanige kennis van het Bijbels Aramees dat hij in staat is Bijbels-Aramese teksten te lezen en de relevantie daarvan voor de uitleg van het Nieuwe Testament naar waarde kan schatten; - is in staat tot initiële beheersing van een wetenschappelijke nieuwtestamentische probleemstelling door vervaardiging van een scriptie op basis van zelfstandig onderzoek.
<i>Eindtermen</i>	1 t/m 6, 8, 10, 11, 14 t/m 19, 21, 36 t/m 38
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Werkcolleges (24), waarbij eigen bijdragen van de student worden verwacht 18 uur Collegevoorbereiding en leesverslagen 52 uur Studie Bijbels Aramees 140 uur Zelfstudie 700 uur Masterscriptie 490 uur

A. Bijbels Aramees en Septuaginta

- Zie separate opgave Aramees 1. [→ 70 uur]
- Idem keuzemodule Septuaginta. [→ 70 uur]

B. Historia/Umwelt Nieuwe Testament [→ 182 uur, literatuurtentamen]

I. Archeologie en de sociale politieke context:

- Charlesworth, James C. (ed.), *Jesus and Archaeology* (Grand Rapids: Eerdmans, 2006), 11-83 (art. van James C. Charlesworth, 'Jesus Research and Archaeology: A New Perspective', en van Seann Freyne, 'Archaeology and the Historical Jesus'). [72 p. cat. 2 → 14 uur]
- Cline, Eric H., *Biblical Archaeology: A Very Short Introduction* (Oxford: Oxford, 2009), hfdst. 1-6 en 10-11. [84 p. cat. 2/3 → 13 uur]
- Evans, Graig E., *Jesus and His World: the Archaeological Evidence* (Louisville: Westminster John Knox Press, 2012) [143 p. cat. 2 → 28 uur]

II. Intertestamentaire en rabbijnse literatuur: Joodse religieuze context

- Helyer, Larry R., *Exploring Jewish Literature of the Second Temple Period: A Guide for New Testament Students* (Christian Classics Bible Studies) (Downers Grove: IVP Academic, 2002). [461 p cat. 2 → 94 uur]
- Schechter, S., *Aspects of Rabbinic Theology. Major Concepts of the Talmud* (New York: Schocken, 1961 en Edinburgh: Peabody, 1998, alle uitgaven bruikbaar), hfdst. 1-11. [169 p. cat. 2 → 33 uur]

C. Canoniek/tekstkritiek Nieuwe Testament [→ 182 uur, leesverslag, literatuurtentamen]

I. Voor het afleggen van het tentamen dient een leesverslag ingeleverd te worden van:

- Wegner, Paul D., *A Student's Guide to Textual Criticism of the Bible: Its History, Methods & Results* (Downers Grove, IL: IVP, 2006), 23-86, 207-265. [123 p. cat. 3 → ca. 17 uur]
- plus van een recent artikel over nieuwe ontwikkelingen op het gebied van de tekstkritiek. [→ ca. 15 uur]

II. Literatuurtentamen

- Carson, D.A. & Douglas J. Moo, *An Introduction to the New Testament*. Second edition (Grand Rapids, MI: Zondervan, 2005, geen eerdere editie!). [781 p. cat. 2 → ca. 150 uur]

D. Theologie Nieuwe Testament [→ 210 uur, presentaties, leesverslag, literatuurtentamen]

I. Marshall, Howard I., *New Testament Theology: Many Witnesses, One Gospel* (Downers Grove, IL: IVP, 2004). Voor de werkcolleges worden nader op te geven delen bestudeerd.

II. Essay. Traceren en kort beschrijven van een actueel onderwerp op het nieuwtestamentisch vakgebied. Optie: verkenning voor een scriptieonderwerp. [→ 55 uur]

III. Literatuurtentamen:

- Dunn, James D.G., *New Testament Theology. An Introduction* (Nashville: Abingdon, 2009). [200 p. cat 2 → 40 uur]
- Schreiner, Thomas R., *Magnifying God in Christ. A Summary of New Testament Theology* (Grand Rapids, MI: Baker, 2010). [248 p. cat. 2 → 50 uur]
- Stuhlmacher, Peter, *Biblische Theologie des Neuen Testaments, Band 2. Von der Paulusschule bis zur Johannesoffenbarung* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2005³), hfdst. 4-6. [286 p. cat 2 → 65 uur]

E. Hermeneutiek [→ 126 uur, literatuurtentamen]

- Osborne, Grant R., *The Hermeneutical Spiral. A Comprehensive Introduction to Biblical Interpretation, Revised and Expanded* (Downers Grove: IVP Academic, 2006), behalve hfdst. 6, 16, 18 en wat in hfdst. 8 en 9 spec. over OT gaat. [401 p. cat. 2 → 80 uur]
- Porter, Stanley E. & Beth M. Stovell (eds.), *Biblical Hermeneutics: Five Views* (Downers Grove: IVP Academic, 2012). [200 p. cat. 2/3 → 39 uur]
- Mulder, M.C., *Israël in Romeinen 10. Intertekstuele en theologische analyse van de oudtestamentische citaten in Romeinen 9:30-10:21* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2011), hfdst. 'Schriftgebruik bij Paulus', 28-60. [32 p. cat 2 → 7 uur]

<i>Masterscriptie</i>	Schriftelijk bewerken van een caput uit het Nieuwe Testament óf het schrijven van een werkstuk over een onderwerp op het terrein van de historia revelationis, canoniek of hermeneutiek van het Nieuwe Testament. De masterscriptie moet kunnen dienen als basis voor een proefschrift. Voor verdere bepalingen omtrent de masterscriptie zie het 'Scriptiereglement' (onder Algemene Informatie 2020/2021 op de ELO [→ 490 uur])
<i>Toespitsing op predikantswerk</i>	Het is mogelijk de Major NT specifieker toe te spitsen op de voorbereiding op het predikantswerk. Daarvoor kan men een van beide onderdelen onder A laten vervallen. Het programma wordt dan aangevuld met 2,5 EC op hermeneutisch terrein, gericht op vertaling naar de toepassing in de verkondiging (w.o. de niet opgegeven hoofdstukken uit het deel 'Applied Hermeneutics' uit Grant E. Osborne, <i>The Hermeneutical Spiral</i>). Verder kan in het onderdeel <i>Theologie</i> gekozen worden voor een essay over thema dat praktische relevantie heeft voor het predikantswerk.
<i>Afsluitend examen</i>	Het afsluitend examen van de master bestaat in de bespreking van de masterscriptie; voor de regeling hiervan, zie het 'Studentenstatuut' (onder Algemene Informatie 2020/2021 op de ELO) en de informatie hierover op p. 180.
<i>Bijzonderheden</i>	- Voor elk literatuurtentamen dient de student stellingen te maken over de bestudeerde stof. - Voor studenten die de master starten in 2020/2021 geldt een aangepast programma van 45 EC (waarvan 15 EC voor de scriptie).

Kerkgeschiedenis (major)

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	MAJ-KG
<i>Toetsvorm</i>	Mondelinge tentamens, leesverslagen, scriptie	<i>Omvang</i>	50 EC A. Inleiding kerkgeschiedenis 6 EC B. Literatuur II (evt. in 2 delen) 12 EC C. Literatuur III (evt. in 2 delen) 12 EC D. Scriptie 17,5 EC E. Colleges 2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 3 uur	<i>Periode</i>	F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met hoogleraar	<i>Colleges</i>	24 college-uren
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met hoogleraar		

<i>Leerdoelen</i>	Het verkrijgen van grondige kennis van de principia en de belangrijkste problematieken van het kerkhistorisch onderzoek en van een gespecialiseerde kennis van een figuur, stroming of thema uit de kerkgeschiedenis. Het produceren van een wetenschappelijk werk dat als basis kan dienen voor een proefschrift.
<i>Eindtermen</i>	4 t/m 6, 8, 14, 16 t/m 19
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Werkcolleges (24), waarbij geregeld een eigen bijdrage wordt verwacht 18 uur Collegevoorbereiding 52 uur Zelfstudie 840 uur Masterscriptie 490 uur
<i>Toetseisen</i>	A. <i>Inleiding kerkgeschiedenis</i> ◦ Brady, T.A. e.a., <i>Handbook of European History 1400-1600, Vol. II: Visions, Programs and Outcomes</i> (Leiden: Brill, 1995), 1-415. [360 p. cat. 2 → 74 uur] ◦ Ehrenpreis, S. & Ute Lotz-Heumann, <i>Reformation und Konfessionelles Zeitalter</i> (Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 2002). [120 p. cat. 2 → 28 uur] ◦ McGrath, A.E., <i>Reformation Thought. An Introduction</i> (Oxford: Blackwell, 1994). [200 p. cat. 2 → 42 uur] ◦ Selge, K.V., <i>Einführung in das Studium der Kirchengeschichte</i> (Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 1982). [100 p. cat. 2 → 24 uur]

B. Literatuur II

I. Naast de literatuurstudie wordt een literatuuronderzoek van 5 pagina's A4 verwacht. Hierbij gaat het om een onderzoek naar bronnen, edities, secundaire literatuur, desiderata etc. met betrekking tot een persoon of thema.

II. Literatuurtentamen

Een model met het hoofdaccent op Luthers theologie:

- Asendorf, U., *Die Theologie Martin Luthers nach seinen Predigten* (Göttingen: Vandenhoeck und Ruprecht, 1988). [350 p. leesstof → 40 uur]
- Bakker, J.T., *Coram Deo. Bijdrage tot het onderzoek naar de structuur van Luthers theologie* (Kampen: Kok, 1956). [230 p. leesstof → 24 uur]
- Bayer, O., *Promissio. Geschichte der reformatorischen Wende in Luthers Theologie* (Göttingen: Vandenhoeck und Ruprecht, 1971). [270 p. cat. 2 → 56 uur]
- Brecht, M., *Martin Luther, Band 3: Die Erhaltung der Kirche 1532-1546* (Stuttgart: Calwer, 1987). [460 p. leesstof → 46 uur]
- Ebeling, G., *Luther. Einführung in sein Denken* (Tübingen: Mohr, 1981). [240 p. cat. 2 → 52 uur]
- Ebeling, G., *Luthers Seelsorge. Theologie in der Vielfalt der Lebenssituationen an seinen Briefen dargestellt* (Tübingen: Mohr, 1997). [240 p. cat. 2 → 48 uur]
- Lohse, B., *Luthers Theologie in ihrer historischen Entwicklung und in ihren systematischen Zusammenhang* (Göttingen: Vandenhoeck und Ruprecht, 1995). [340 p. cat. 2 → 70 uur]

C. Literatuur III

Literatuur voor dit tentamen wordt in overleg met de docent vastgesteld en afgestemd op het scriptie-onderwerp. Naast de literatuurstudie wordt een paper van 10 pagina's A4 gevraagd bestaande uit een wetenschappelijke analyse van een belangrijk document (boek, preek, kerkorde, catechismus, acta, etc.) uit de kerkgeschiedenis. [→ 336 uur]

Masterscriptie Het onderwerp voor de masterscriptie wordt in overleg met de vakhoogleraar en na goedkeuring door het coho vastgesteld. De masterscriptie moet kunnen dienen als basis voor een proefschrift. Voor verdere bepalingen omtrent de masterscriptie zie het 'Scriptiereglement' (onder Algemene Informatie 2020/2021 op de ELO). [→ 490 uur]

Afsluitend examen Het afsluitend examen van de master bestaat in de bespreking van de masterscriptie. Voor de regeling hiervan, zie het 'Studentenstatuut' (onder Algemene Informatie 2020/2021 op de ELO) en de informatie hierover op p. 180.

Bijzonderheden Voor studenten die de master starten in 2020/2021 geldt een aangepast programma van 45 EC (waarvan 15 EC voor de scriptie).

Nederlandse kerkgeschiedenis [specimen: van de 19^e en 20^e eeuw] (major)

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	MAJ-NKG
<i>Toetsvorm</i>	Mondelinge tentamens, leesverslagen, werkstuk, scriptie	<i>Omvang</i>	50 EC A. Inleiding I 2 EC B. Inleiding II 9 EC C. Literatuur I 4 EC D. Literatuur III 7 EC E. Literatuur IV 6 EC F. Werkstuk 2 EC G. Scriptie 17,5 EC H. Colleges 2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	1,5 à 2 uur (ca. 7 maal)	<i>Periode</i>	F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met hoogleraar	<i>Colleges</i>	werkcolleges bij docent of bij prof. dr. G. Harinck (HDC/VU)
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met hoogleraar		

Leerdoelen - Het verkrijgen van grondige kennis van de principia en de belangrijkste problematieken van het kerkhistorisch onderzoek, inclusief de verwevenheid met andere disciplines.

- Het verkrijgen van grondige kennis van de Nederlandse kerk- en theologiegeschiedenis (geschiedenis van het christendom in Nederland) van de 19^e en 20^e eeuw, inclusief de inbedding in en verwevenheid met de seculiere geschiedenis.
- Vervaardiging van een schriftelijk werkstuk (masterscriptie) dat berust op eigen onderzoek (van primaire bronnen en secundaire literatuur), waarmee aangetoond wordt dat de student in staat is tot initiële beheersing van een wetenschappelijke kerkhistorische probleemstelling. De masterscriptie moet kunnen dienen als basis voor een proefschrift.

Eindtermen 4 t/m 6, 8, 14, 16 t/m 19

Leerlijnen Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden

Studielast Colleges met voorbereiding 70 uur
Zelfstudie 840 uur
Scriptie 490 uur

Leesverslagen Voor leesverslagen geldt de volgende regel: 1 A4 verslag inclusief kritische en persoonlijke evaluatie/reflectie per 40 pagina's literatuur.

Toetseisen A. *Inleiding kerkgeschiedenis* [820 p. leesverslag met evaluatie, cat. 3/leesstof → 56 uur]

- Abels, P.H.A.M., 'Per undas adversas', *Tijdschrift voor Nederlandse Kerkgeschiedenis* 6 (2003), 14.
- Baar, M. de, 'Nieuwe perspectieven voor de Nederlandse kerkgeschiedenis', *Tijdschrift voor Nederlandse kerkgeschiedenis* 3 (2000), 87-97.
- Bradley, J.E. & R.A. Muller, *Church History: An Introduction to Research, Reference Works and Methods* (Grand Rapids: Eerdmans, 1995). [→ 252 p.]
- Eijnatten, J. van & F.A. van Lieburg, 'Opinie', *Tijdschrift voor Nederlandse kerkgeschiedenis* 6 (2003), 65-67.
- Frijhoff, W., 'Religie, geloof en kerk', *Tijdschrift voor Nederlandse Kerkgeschiedenis* 6 (2003), 3-13.
- Heim, M., *Einführung in die Kirchengeschichte* (München: Beck, 2000), 11-39.
- Jacobs, J., 'Kerkgeschiedenis of religiegeschiedenis? Een bijdrage aan het debat over de religie en haar wetenschappen', *Tijdschrift voor Theologie* 46 (2006), 209-219.
- Jensma, G., 'Van kerkgeschiedenis naar godsdienstgeschiedenis?', *Kerk en Theologie* 49-2 (1998), 124-133.
- Kuiper, R., *Uitzien naar de zin. Inleiding tot een christelijke geschiedbeschuwing* (Leiden: Groen, 1996). [→ 118 p.]
- Nijenhuis, W., 'Kerkgeschiedenis als theologische discipline', *Rondom het Woord, Theologische Etherleergang* 16 (1974), 56-80.
- Snel, J.D., 'Kerkgeschiedenis, religiegeschiedenis, godsdienstgeschiedenis. Enige noodzakelijke begripsmatige verheldering', *Tijdschrift voor Nederlandse kerkgeschiedenis* 6 (2003), 54-64.
- Bowden, Henri W., *Church History in an Age of Uncertainty: Historiographical Patterns in the United States, 1906-1990* (Carbondale and Edwardsville: Southern Illinois University Press, 1991). [→ 282 p.]
- Diverse auteurs en artikelen over 'Geschiedschrijving Protestants Nederland', *Gereformeerd Theologisch Tijdschrift* (2001), 93-116.
- Diverse auteurs en artikelen, *Tijdschrift voor Nederlandse Kerkgeschiedenis* 9 (2006), 101-136.

B. *Inleiding (kerk)geschiedenis van Nederland, met accent op de 19^e/20^e eeuw* [3.100 p. cat.3/leesstof → 252 uur]

Leesverslag met evaluatie van delen uit de volgende 4 werken (totaal 839 p.):

- Bank, J. & M. van Buuren, *1900: Hoogtij van burgerlijke cultuur* [Nederlandse cultuur in Europese context] (Den Haag: SDU, 2000), 21-90; 265-290; 329-384; 385-438; 439-484; 567-574. [→ 254 p.]
- Fokkema, D.W. & F. Grijzenhout, *Rekenschap: 1650-2000* [Nederlandse cultuur in Europese context] (Den Haag: SDU, 2001), 15-44; 45-70; 95-114; 115-144; 145-176; 201-232; 321-344; 345-354. [→ 196 p.]

- Kloek, J. e.a., 1800. *Blauwdrukken voor een samenleving* [Nederlandse cultuur in Europese context] (Den Haag: SDU, 2001), 19-24; 25-36; 37-60; 61-64; 65-80; 143-146; 165-186; 187-212; 213-242; 443-454; 551-562; 563-282. [→ 179 p.]
- Schuyt, K. & E. Taverne, 1950: *Welvaart in zwart-wit* [Nederlandse cultuur in Europese context] (Den Haag: SDU, 2000), 19-32; 35-60; 61-78; 79-112; 223-238; 239-268; 331-354; 355-378; 379-404; 525-532. [→ 210 p.]

Leesverslag met evaluatie van de volgende werken:

- Eijnatten, J. van & F.A. van Lieburg, *Nederlandse Religiegeschiedenis* (Hilversum: Verloren, 2005), 169-400.
- Kennedy, J., *Stad op een berg. De publieke rol van protestantse kerken* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2010), 7-151.
- McLeod, H., *Religion and the People of Western Europe 1789-1989* (Oxford New York: Oxford University press, 1997²). [→ 208 p.]
- Meijering, E.P., *Een eeuw denken over christelijk geloven. Van Roessingh via Schilder tot Kuitert* (Kampen: Kok, 1999). [→ 216 p.]
- Meijering, E.P., *Het Nederlands christendom in de twintigste eeuw* (Amsterdam: Balans, 2007). [→ 553 p.]
- Rooden, P. van, *Religieuze regimes. Over godsdienst en maatschappij in Nederland, 1570-1990* (Amsterdam: Bakker, 1996). [→ 203 p.]
- Selderhuis, H.J. (ed.), *Handboek Nederlandse Kerkgeschiedenis* (Kampen: Kok, 2010), 215-928.

C. Nederlandse kerkgeschiedenis van de 19^e eeuw [1.538 p. leesverslag met evaluatie, leesstof → 112 uur]

- Bakker, W. e.a. (eds.), *De Afscheiding van 1834 en haar geschiedenis* (Kampen: Kok, 1984). [→ 230 p.]
- Bos, D., *In dienst van het Koninkrijk. Beroepsontwikkeling van hervormde predikanten in negentiende-eeuws Nederland* (Amsterdam: Bert Bakker, 1999). [→ 368 p.]
- Houkes, A., *Christelijke vaderlanders. Godsdienst, burgerschap en de Nederlandse natie 1850-1900* (Amsterdam: Wereldbibliotheek, 2009). [→ 345 p.]
- Lieburg, F.A. van (ed.), *De stille luyden. Bevindelijk gereformeerden in de 19^e eeuw* (Kampen: Kok, 1994). [→ 159 p.]
- Veldman, H., *Hendrik de Cock (1801-1842). Op de breuklijnen in theologie en kerk in Nederland* (Kampen: Kok, 2009), 107-407; 466-531; 588-659. [→ 436 p.]

D. Nederlandse kerkgeschiedenis van de 20^e eeuw I (Gereformeerde Kerken in Nederland en secularisatie) [2.464 p. leesverslag met evaluatie, leesstof → 196 uur]

- Brinkman, M.E. (ed.), *100 jaar theologie. Aspecten van een eeuw theologie in de Gereformeerde Kerken in Nederland (1892-1992)* (Kampen: Kok, 1992). [→ 318 p.]
- Dekker, G. e.a., *God in Nederland 1966-1996* (Amsterdam: Athos, 1996). [→ 153 p.]
- Dekker, G., *De stille revolutie. De ontwikkeling van de Gereformeerde Kerken in Nederland tussen 1950 en 1990* (Kampen: Kok, 1992). [→ 254 p.]
- Endedijk, H.C., *De Gereformeerde Kerken in Nederland, deel 1 en 2* (Kampen: Kok, 1990/1992), 239 + 250 p. [→ 489 p.]
- Gorski, Ph.S. & Ates Altinordu, 'After Secularization?', in: *Annual Review of Sociology*, Vol. 34 (2008), 55-77.
- Kennedy, J.C., *Nieuw Babylon in aanbouw. Nederland in de jaren zestig* (Meppel, 1995). [→ 343 p.]
- Klinken, G. van, *Op de grens. Gereformeerden in de marge van moderniserend Nederland. Ter Apel 1879-1940* (Kampen: Kok, 2000). [→ 252 p.]
- McLeod, H., *The Religious Crisis of the 1960s* (Oxford: Oxford University press, 2007). [→ 290 p.]
- Rooden, P. van, 'Secularization and the Trajectory of Religion in the West', in: H. Krop e.a. (eds.), *Post-Theism: Reframing the Judeo-Christian Tradition* (Leuven: Peeters, 2000), 169-188.
- Stoker, W. & H.C. van der Sar (eds.), *Theologie op de drempel van 2000* (Kampen: Kok, 1999). [→ 331 p.]

E. Nederlandse kerkgeschiedenis van de 20^e eeuw II [2.677 p. leesverslag met evaluatie, leesstof → 168 uur]

- Brink, G. van den & H.J. van der Kwast, *Een kerk ging stuk. Relas van de breuk die optrad binnen de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) in de jaren 1967-1974* (Amsterdam: Buijten en Schipperheijn, 1992). [→ 245 p.]

- Elshof-Beuvers, Th., *Trouw aan Christus' kerk: De geschiedenis van de christelijk-gereformeerden, de gereformeerden en de vrijgemaakt-gereformeerden van Doesburg en omstreken: een wetenschappelijke proeve op het gebied van de theologie* (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 2007). [→ 700 p.]
- Genderen, J. van & W. van 't Spijker (eds.), *Luisteren en leren. Jubileumboek van de Theologische Universiteit van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland 1894-1994* (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 1994), 9-87.
- Golverdingen, M., *Om het behoud van een kerk. Licht en schaduw in de geschiedenis van de Gereformeerde Gemeenten 1928-1948* (Houten: Den Hertog, 2005). [→ 205 p.]
- Harinck, G., *De Reformatie. Weekblad tot ontwikkeling van het gereformeerde leven 1920-1940* (Baarn: Ten Have, 1993). [→ 445 p.]
- Janssen, G., *De feitelijke toedracht* (Groningen: De Jager, 1969⁴). [→ 267 p.]
- Lieburg, F.A. van e.a., *Refogeschiedenis in perspectief. Opstellen over de bevindelijke traditie* (Heerenveen: Groen, 2007). [→ 192 p.]
- Post, E.J., *Gereformeerd zijn en blijven, een wankel evenwicht?! Een historisch-sociologisch onderzoek naar de ontwikkelingen van de GKN, GB en CGK in de twintigste eeuw* (Heerenveen: Groen, 1998). [→ 422 p.]
- Spijker, W. van 't, 'Hoofdpijnen van de geschiedenis van de Christelijke Gereformeerde Kerken sinds 1892', in: W. van 't Spijker (ed.), *Een eeuw christelijk-gereformeerd. Aspecten van 100 jaar Christelijke Gereformeerde Kerken* (Kampen: Kok, 1992), 9-132.

F. Werkstuk 'herdenkingsboeken christelijke gereformeerde kerken' [500 p. werkstuk → 56 uur]

- Vier herdenkingsboeken van christelijke gereformeerde kerken naar keuze (min. 500 pagina's, in overleg) vormen de basis voor een vergelijkend onderzoek naar het ontstaan en de ontwikkeling van deze plaatselijke christelijke gereformeerde kerken. De gehanteerde methode van geschiedschrijving wordt beschreven en beoordeeld, en een kritische evaluatie van elk boek is vereist.

Masterscriptie Het onderwerp voor de masterscriptie wordt in overleg met de vakdocent en na goedkeuring door het coho vastgesteld. De masterscriptie moet kunnen dienen als basis voor een proefschrift. Voor verdere bepalingen omtrent de masterscriptie zie het 'Scriptiereglement' (onder Algemene Informatie 2020/2021 op de ELO). [→ 490 uur]

Colleges Nederlandse kerkgeschiedenis 18 uur
Vorbereiding colleges Nederlandse kerkgeschiedenis 52 uur

Afsluitend examen Het afsluitend examen van de master bestaat in de bespreking van de masterscriptie. Voor de regeling hiervan, zie het 'Studentenstatuut' (onder Algemene Informatie 2020/2021 op de ELO) en de informatie hierover op p. 180.

Bijzonderheden Voor studenten die de master starten in 2020/2021 geldt een aangepast programma van 45 EC (waarvan 15 EC voor de scriptie).

Kerkrecht (major)

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	MAJ-KR
<i>Toetsvorm</i>	Mondelinge tentamens, leesverslagen, scriptie	<i>Omvang</i>	50 EC A. Kerkrecht algemeen 7 EC B. Gereformeerd kerkrecht (evt. in 2 dl) 13 EC C. Specialisme (evt. 2 delen) 10 EC D. Scriptie 17,5 EC E. Colleges 2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 3 uur	<i>Periode</i>	F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met hoogleraar	<i>Colleges</i>	24 college-uren
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met hoogleraar		

<i>Leerdoelen</i>	Het verkrijgen van grondige kennis van de geschiedenis van het kerkrecht, de principia en voornaamste problematieken van het kerkrecht. Het produceren van een wetenschappelijke kerkrechtelijke studie die als basis voor een proefschrift kan dienen.
<i>Eindtermen</i>	4 t/m 9, 11, 14, 16 t/m 19, 25, 28, 30 t/m 34
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Werkcolleges (24), waarbij geregeld een eigen bijdrage wordt verwacht 18 uur Collegevoorbereiding 52 uur Zelfstudie 840 uur Masterscriptie 490 uur
<i>Toetseisen</i>	<i>A. Kerkrecht algemeen</i> ◦ Artikel <i>Theologische Realenzyklopädie</i>, Band 18, 662-749. [87 p. cat. 2 → 18 uur] ◦ Bouwman, H., <i>Gereformeerd Kerkrecht, deel I</i> (Kampen: Kok, 1928), 1-323. [320 p. cat. 2/3 → 53 uur] ◦ Coertzen, P., <i>Gepas en Ordelyk. 'n Teologiese verantwoording van die orde vir en in die kerk</i> (Pretoria: Raad vir Geesteswetenskaplike Navorsing, 1991). [240 p. cat. 2 → 50 uur] ◦ Harnack, A., <i>Entstehung und Entwicklung der Kirchenverfassung und des Kirchenrechts in den ersten zwei Jahrhunderten</i> (Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 1978). [100 p. cat. 3 → 15 uur] ◦ Maurer, W., <i>Die Kirche und ihr Recht. Gesammelte Aufsätze zum evangelischen Kirchenrecht</i> (Tübingen: Mohr, 1976), 1-207. [200 p. cat. 2 → 40 uur] ◦ Rau, G. e.a., <i>Das Recht der Kirche, Band II: Zur Geschichte des Kirchenrechts</i> (Gütersloh: Kaiser/Gütersloher Verlagshaus, 1995), 115-173. [55 p. cat. 1 → 20 uur] <i>B. Gereformeerd Kerkrecht</i> ◦ Bouwman, H., <i>Gereformeerd Kerkrecht, deel I</i> (Kampen: Kok, 1928), 325-612 én deel II (Kampen: Kok, 1934). [1.000 p. cat. 3/leesstof → 100 uur] ◦ Doekes, G., <i>Het kerkelyk doctorenambt</i> (Kampen: Kok, 1917). [110 p. cat. 2 → 22 uur] ◦ Huijser, Ph.J., <i>De ouderling en de prediking</i> (Kampen: Kok, 1959). [140 p. leesstof → 14 uur] ◦ Jansen, Joh., <i>De kerkelyke tucht. Handleiding ten dienste der Gereformeerde Kerken</i> (Nijverdal: Bosch, 1913). [160 p. cat. 3 → 22 uur] ◦ Kamphuis, J., <i>Verkenningen III. Opstellen over kerk en kerkrecht</i> (Goes: Oosterbaan & Le Cointre, 1966). [140 p. leesstof → 14 uur] ◦ Oldenhuis, F.T., <i>Rechtsvinding van de burgerlijke rechter in kerkelijke conflicten. De strijd om het zelfstandig bestaan van de plaatselijke kerk</i> (Groningen: De Vuurbaak, 1977). [60 p. cat. 2 → 12 uur] ◦ 2 papers van 5 A4, c.q. 1 paper van 10 A4 over een kerkrechtelijk thema of kerkrechtelijke kwestie. [→ 80 uur] ◦ Overige literatuur in overleg met de docent. [→ 100 uur] <i>C. Specialisme</i> Literatuur voor dit tentamen wordt in overleg met de docent vastgesteld en afgestemd op het scriptie-onderwerp. [→ 280 uur]
<i>Masterscriptie</i>	Het onderwerp voor de masterscriptie wordt in overleg met de vakhoogleraar en na goedkeuring door het coho vastgesteld. De masterscriptie moet kunnen dienen als basis voor een proefschrift. Voor verdere bepalingen omtrent de masterscriptie zie het 'Scriptiereglement' (onder Algemene Informatie 2020/2021 op de ELO). [→ 490 uur]
<i>Afsluitend examen</i>	Het afsluitend examen van de master bestaat in de bespreking van de masterscriptie. Voor de regeling hiervan, zie het 'Studentenstatuut' (onder Algemene Informatie 2020/2021 op de ELO) en de informatie hierover op p. 180.
<i>Bijzonderheden</i>	Voor studenten die de master starten in 2020/2021 geldt een aangepast programma van 45 EC (waarvan 15 EC voor de scriptie).

Dogmatiek (major)

<i>Docent</i>	Prof. dr. A. Huijgen	<i>Module-code</i>	MAJ-Dogm
<i>Toetsvorm</i>	Portfolio, essay(s) en scriptie	<i>Omvang</i>	50 EC A. Fundamentele dogmatiek 7 EC B. Dogma- en theologiegeschiedenis 6,5 EC C. Bijbel en dogmatiek 11,5 EC D. Materiële dogmatiek 7,5 EC E. Scriptie 17,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	F-jaar
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	24 college-uren
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met hoogleraar		

Leerdoelen

Verdieping van de kennis en het inzicht m.b.t. het vak dogmatiek, zowel wat de oorsprong en methode betreft als ook wat de actuele ontwikkelingen betreft; het kunnen omgaan met bronnen en literatuur op het terrein van de dogmatiek.

Het onderstaande is een model, waarvan afgeweken kan worden. Aan het begin van de major dogmatiek stellen docent en student in overleg het precieze programma vast.

Eindtermen

4 t/m 8, 12, 17 t/m 21, 37

Leerlijnen

Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden

Studielast

A. Fundamentele dogmatiek 7 EC (werkcolleges 6,75 uur, zelfstudie 189,25 uur)
B. Dogma- en theologiegeschiedenis 6,5 EC (182 uur)
C. Bijbel en dogmatiek 11,5 EC (werkcolleges 4,5 uur, zelfstudie 317,5 uur)
D. Materiële dogmatiek 7,5 EC (werkcolleges 6,75 uur, zelfstudie 203,25 uur)
E. Masterscriptie 17,5 EC (490 uur)

A. Fundamentele dogmatiek (7 EC)

Verdieping van inzicht in het eigene van de christelijk-theologische bezinning en de uitgangspunten van de christelijke dogmatiek.

Aan de orde komen inleidingsvragen: vooronderstellingen van christelijk theologisch denken, uitdagingen van modern en postmodern denken.

Toetseisen

- Kooi, C. van der, *Als in een spiegel. God kennen volgens Calvijn en Barth. Een tweeluik* (Kampen: Kok, 2002 of latere druk). [420 p. cat. 1/2 → 102,25 uur]
- Pannenberg, W., 'Die Aufnahme des philosophischen Gottesbegriffs als dogmatisches Problem der frühchristlichen Theologie', in: W. Pannenberg, *Grundfragen systematischer Theologie. Gesammelte Aufsätze* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1971²), p. 296-346. [51 p. cat. 1 → 17 uur]
- Sauter, G., *Zugänge zur Dogmatik. Elemente theologischer Urteilsbildung*, (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1998), 19-296. [280 p. leesstof voor portfolio → 28 uur]
- Selectie door de student en verwerking van enkele bijpassende artikelen / een monografie en opname in portfolio. [→ 24 uur]
- Samenstellen portfolio. [→ 18 uur]

Aanbevolen literatuur

- Henning, Chr., *Die evangelische Lehre vom Heiligen Geist und seiner Person. Studien zur Architektur protestantischer Pneumatologie im 20. Jahrhundert* (Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus, 2000).
- Pannenberg, W., *Grundzüge der Christologie* (Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus Gerd Mohn, 1964¹ of latere druk).

B. Dogma- en theologiegeschiedenis (6,5 EC)

Verdere verdieping van de kennis en het inzicht m.b.t. de vakken dogma- en theologiegeschiedenis.

Bestudering van overzichtswerken en enkele karakteristieke sleutelteksten.

- Toetseisen**
- Adam, A., *Lehrbuch der Dogmengeschichte, Band 1. Die Zeit der Alten Kirche* (Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus, 1965¹ of latere druk), 115-342. [230 p. leesstof voor portfolio → 23 uur]
 - Adam, A., *Lehrbuch der Dogmengeschichte, Band 2. Mittelalter und Reformationszeit* (Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus, 1968¹ of latere druk), 15-171. [155 p. leesstof → 15 uur]
 - Pannenberg, W., *Problemgeschichte der neueren evangelischen Theologie in Deutschland. Von Schleiermacher bis zu Barth und Tillich* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1997). [356 p. leesstof voor portfolio → 36 uur]
 - Een of meerdere monografieën / artikelen naar keuze, met het oog op de onderwerp-keuze van de scriptie. [→ 90 uur]
 - Samenstellen portfolio. [→ 18 uur]
- Aanbevolen literatuur**
- Assel, H., *Der andere Aufbruch. Die Lutherrenaissance – Ursprünge, Aporien und Wege: Karl Holl, Emanuel Hirsch und Rudolf Hermann (1910-1935)*, Forschungen zur systematischen und ökumenischen Theologie Band 72 (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1994).
 - Jüngel, E., *Barth-Studien*, Ökumenische Theologie Band 9 (Zürich e.a.: Benziger e.a., 1982).
 - Pannenberg, W., *Problemgeschichte der neueren evangelischen Theologie in Deutschland. Von Schleiermacher bis zu Barth und Tillich* (Göttingen, Vandenhoeck & Ruprecht, 1997).
- C. Bijbel en dogmatiek (11,5 EC)**
- Verdieping van inzicht van dogmatisch spreken in de Schrift én van dogmatisch Schriftgebruik.
- Aan de orde komen structuren en inhoud van het Oude en Nieuwe Testament als bron en norm voor dogmatische bezinning en de vraag van het gezag van de Schrift in de hedendaagse discussie.
- Toetseisen**
- Belt, H. van den, *The Authority of Scripture in Reformed Theology. Truth and Trust*, Studies in Reformed Theology Vol. 17 (Leiden/Boston: Brill, 2008). [375 p. leesstof voor portfolio → 75 uur]
 - Huijgen, A., 'Alone Together. *Sola Scriptura* and the Other Solas of the Reformation', in: Hans Burger e.a. (eds.), *Sola scriptura. Biblical and theological perspectives on scripture, authority, and hermeneutics* (Leiden: Brill, 2018). [20 p. leesstof voor portfolio → 5 uur]
 - Huijgen, A., "'God heeft Hem tot Kurios en Christus gemaakt". Systematische theologie en de exegese van Handelingen 2:36', in: G.C. den Hertog e.a. (eds.), *Acta. Bundel ter gelegenheid van het afscheid van prof. dr. T.M. Hofman als hoogleraar aan de Theologische Universiteit Apeldoorn* (Heerenveen: Groen, 2015), 91-105. [15 p. leesstof voor portfolio → 3 uur]
 - Huijgen, A., *Drievoudig bewogen. De innerlijke samenhang van Triniteit en Oude Testament*. Apeldoornse Studies 69 (Apeldoorn: TUA, 2017). [62 p. leesstof voor portfolio → 13 uur]
 - Keulen, D. van, *Bijbel en dogmatiek. Schriftbeschouwing en schriftgebruik in het dogmatisch werk van A. Kuyper, H. Bavinck en G.C. Berkouwer* (Kampen: Kok, 2003). [740 p. leesstof voor portfolio → 74 uur]
 - Knijff, H.W. de, *Geest en gestalte. O. Noordmans' bijbeluitlegging in hermeneutisch verband* (Wageningen: Veenman, 1970). [190 p. cat. 1/2 → 45,5 uur]
 - Maris, J.W., *Geloof en schriftgezag*. Apeldoornse Studies 36 (Apeldoorn: TUA, 1998). [54 p. leesstof voor portfolio → 10 uur]
 - Door student te selecteren artikelen / monografie. [→ 32 uur]
 - Samenstellen essay. [→ 60 uur]
- Aanbevolen literatuur**
- Vroom, H.M., *De Schrift alleen? Een vergelijkend onderzoek naar de toetsing van theologische uitspraken volgens de openbaringstheologische visie van Torrance en de hermeneutisch-theologische opvattingen van Van Buren, Ebeling, Moltmann en Pannenberg* (Kampen: Kok, 1978).
 - Wethmar, C.J., *Dogma en verstaanshorison. 'n Histories-sistematiese ondersoek in verband met die hermeneutiese funksie van die kerklike dogma met besondere verwysing na die teologie van Gerhard Ebeling* (Amsterdam: Rodopi, 1977).

D. Materiële dogmatiek (7,5 EC)

Verdieping van inzicht in onderwerpen die vragen om een dogmatische standpuntbepaling.

Aan de orde komen onderwerpen uit de diverse loci van de dogmatiek.

Toetseisen

- Beek, A. van de, *God doet recht. Eschatologie als christologie* (Zoetermeer: Meinema, 2008). [444 p. leesstof voor portfolio → 45 uur]
- Muis, J., *Onze Vader. Christelijk spreken over God* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2015). [400 p. leesstof voor portfolio → 40 uur]
- Ratzinger, J. / Benedictus XVI, *Jezus van Nazareth, Deel I. Van de doop in de Jordaan tot de Gedaanteverandering* (Tielt: Lannoo, 2007). [300 p. leesstof voor portfolio → 25 uur]
- Ratzinger, J. / Benedictus XVI, *Jezus van Nazareth, Deel II. Van de intocht in Jeruzalem tot de opstanding* (Tielt: Lannoo, 2011). [240 p. leesstof voor portfolio → 20 uur]
- Naar keuze een werk uit de hieronder genoemde suggesties bij aanbevolen literatuur. [→ 38,25 uur]
- Samenstellen portfolio en gesprekspunten. [→ 35 uur]

Aanbevolen literatuur

- Gunton, Colin E., *Father, Son and Holy Spirit. Essays toward a fully trinitarian theology* (London: T&T Clark, 2003).
- Jenson, Robert W., *Systematic theology, Vol. 1. The Triune God* (New York: Oxford University Press, 1997).
- Jenson, Robert W., *Systematic theology, Vol. 2. The Works of God* (New York: Oxford University Press, 1999).
- Pannenberg, W., *Grundzüge der Christologie* (Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus, 1964¹ of latere druk).
- Volf, M., *After our likeness. The church as the image of the trinity* (Grand Rapids: Eerdmans, 1998).

E. Masterscriptie (17,5 EC)

Het onderwerp van de scriptie moet liggen op het terrein van de dogmatiek. Het onderwerp wordt in overleg met de vakhoogleraar en na goedkeuring door het coho vastgesteld. De scriptie moet voldoen aan de eisen qua omvang, vorm en inhoud, zoals die in algemene zin zijn omschreven. De masterscriptie moet kunnen dienen als basis voor een proefschrift. Voor verdere bepalingen omtrent de masterscriptie zie het 'Scriptiereglement' (onder Algemene Informatie 2020/2021 op de ELO). [→ 490 uur]

Afsluitend examen

Het afsluitend examen van de master bestaat in de bespreking van de masterscriptie; voor de regeling hiervan, zie het 'Studentenstatuut' (onder Algemene Informatie 2020/2021 op de ELO) en de informatie hierover op p. 180.

Bijzonderheden

Voor studenten die de master starten in 2020/2021 geldt een aangepast programma van 45 EC (waarvan 15 EC voor de scriptie).

Dogmageschiedenis (major)

Docent	Prof. dr. A. Huijgen	Module-code	MAJ-Dgesch
Toetsvorm	Portfolio / essay(s) en scriptie	Omvang	50 EC A. Oriëntatie 2,5 EC B. Oude kerk en Middeleeuwen 8 EC C. Reformatie 12 EC D. Latere tijd 7,5 EC E. Scriptie 17,5 EC F. Colleges 2,5 EC
Tentamenduur	1½ uur	Periode	F-jaar
Tentamendata	N.v.t.	Colleges	24 college-uren
Inleveren opdracht(en)	Via ELO. In overleg met hoogleraar		

Leerdoelen

De student:

- kan de vorming van het christologisch-trinitarisch dogma historisch en theologisch beschrijven, interpreteren en waarderen;
- kan verschillende benaderingen van dogmageschiedenis onderscheiden en waarderen;

	- kan zelfstandig een dogmahistorische studie schrijven, met beredeneerde gebruikmaking van methodes die aan deze module eigen zijn.
<i>Eindtermen</i>	1, 2, 4 t/m 6, 8, 11, 16 t/m 19, 37, 38
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren
<i>Studielast</i>	Werkcolleges 22 uur (in beginsel zijn dit de mastercolleges dogmatiek) Collegevoorbereiding 48 uur Zelfstudie 840 uur Masterscriptie 490 uur
<i>Toetseisen</i>	Onderstaande opgave is als een model te beschouwen, waarvan individueel kan worden afgeweken. Eigen interesses van de student worden aangemoedigd. In overleg met de docent wordt bepaald welk deel van de stof in een leesverslag wordt verwerkt en over welk deel van de stof een (thematisch) paper wordt geleverd.
	<i>A. Oriëntatie (70 uur)</i> • Barth, K., <i>Die protestantische Theologie im 19. Jahrhundert. Ihre Vorgeschichte und ihre Geschichte</i> (Zürich: Theologischer Verlag Zürich, 1947¹/1960³). [150 pagina's selecteren voor leesstof portfolio → 15 uur] • Berkhof, Henrikus, <i>200 Jahre Theologie. Ein Reisebericht</i> (Neukirchen: Neukirchener Verlag, 1985), 11-82, 92-136, 147-205. [175 p. leesstof voor portfolio → 25 uur] • Küng, Hans, <i>Grosse christliche Denker</i> (München: Piper, 1994); Nederlandse vertaling: <i>Grote christelijke denkers</i> (Kampen: Kok, 1996). [230 p. leesstof voor portfolio → 25 uur] • Samenstellen portfolio. [→ 5 uur] <i>B. Oude kerk en Middeleeuwen (224 uur)</i> • Andresen, Carl & Adolf Martin Ritter (eds.), <i>Handbuch der Dogmen- und Theologiegeschichte 1: Die Lehrentwicklung im Rahmen der Katholizität</i> (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1999²), 35-754. [720 p. leesstof voor portfolio → 144 uur] • Gilg, Arnold, <i>Weg und Bedeutung der altkirchlichen Christologie</i> (München: Kaiser, 1989). [105 p. leesstof voor portfolio → 21 uur] • Seeberg, Reinhold, <i>Lehrbuch der Dogmengeschichte</i> (Graz: Akademische Druck- und Verlagsanstalt, 1953-1955). [350 p. in overleg, leesstof voor portfolio → 40 uur] • Samenstellen portfolio. [→ 19 uur] <i>C. Reformatie (336 uur)</i> • Andresen, Carl & Adolf Martin Ritter (eds.), <i>Handbuch der Dogmen- und Theologiegeschichte 2: Die Lehrentwicklung im Rahmen der Konfessionalität</i> (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1999²), 1-559. [560 p. leesstof voor portfolio → 112 uur] • Baars, A., <i>Om Gods verhevenheid en Zijn nabijheid. De Drie-eenheid bij Calvijn</i> (Kampen: Kok, 2004), 74-280. [207 p. leesstof voor portfolio → 21 uur] • Kooi, C. van der, <i>Als in een spiegel. God kennen volgens Calvijn en Barth</i> (Kampen: Kok, 2002), 10-390. [381 p. leesstof voor portfolio → 55 uur] • Koopmans, J., <i>Het oudkerkelijk dogma in de Reformatie, bepaaldelijk bij Calvijn</i> (Wageningen: Veenman, 1938). [136 p. leesstof voor portfolio → 15 uur] • Krusche, Werner, <i>Das Wirken des Heiligen Geistes nach Calvin</i> (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1957). [347 p. leesstof voor portfolio → 35 uur] • Literatuur naar keuze in te vullen. [→ 78 uur] • Samenstellen portfolio. [→ 20 uur] <i>D. Latere Tijd (210 uur)</i> • Berkouwer, G.C., <i>Een halve eeuw theologie. Motieven en stromingen van 1920 tot heden</i> (Kampen: Kok, 1974). [380 p. leesstof voor portfolio → 54 uur] • Lauster, Jörg, <i>Prinzip und Methode. Die Transformation des protestantischen Schriftprinzips durch die historische Kritik von Schleiermacher bis zum Gegenwart</i> (Tübingen: Mohr Siebeck, 2004), 11-345, 401-469. [402 p. leesstof voor portfolio → 67 uur] • Reuver, A. de, <i>Bedelen bij de Bron. Kohlbrugge's geloofsopvatting vergeleken met Reformatie en Nadere Reformatie</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 1992), hfdst. 4, 5, 7, 8. [245 p. leesstof voor portfolio → 27 uur] • Stoker, Wessel & Henk C. van der Sar (eds.), <i>Theologie op de drempel van 2000. Terugblik op 100 jaar Gereformeerd Theologisch Tijdschrift</i> (Kampen: Kok, 1999). [330 p. leesstof voor portfolio → 33 uur]

- Samenstellen portfolio. [→ 29 uur]

<i>Masterscriptie</i>	Het onderwerp van de scriptie moet liggen op het terrein van de dogmageschiedenis. Het onderwerp wordt in overleg met de docent en na goedkeuring door het coho vastgesteld. De scriptie moet voldoen aan de eisen qua omvang, vorm en inhoud, zoals die in algemene zin zijn omschreven. De masterscriptie moet kunnen dienen als basis voor een proefschrift. Voor verdere bepalingen omtrent de masterscriptie zie het 'Scriptiereglement' (onder 'Algemene Informatie 2020/2021' op de ELO). [→ 490 uur]
<i>Afsluitend examen</i>	Het afsluitend examen van de master bestaat in de bespreking van de masterscriptie. Voor de regeling hiervan, zie het 'Studentenstatuut' (onder Algemene Informatie 2020/2021 op de ELO) en de informatie hierover op p. 180.
<i>Bijzonderheden</i>	Voor studenten die de master starten in 2020/2021 geldt een aangepast programma van 45 EC (waarvan 15 EC voor de scriptie).

Ethiek (major)

<i>Docent</i>	Dr. D.J. Steensma	<i>Module-code</i>	MAJ-Et
<i>Toetsvorm</i>	Mondelinge tentamens en scriptie	<i>Omvang</i>	50 EC A. Fundamentele ethiek 8 EC B. Bijbelse ethiek 8 EC C. Geschiedenis van de ethiek 5,5 EC D. Materiële ethiek 10 EC E. Scriptie 17,5 EC F. Colleges 1 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 3 uur	<i>Periode</i>	F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met docent	<i>Colleges</i>	24 uur
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent		

<i>Leerdoelen</i>	Verdieping van kennis van en inzicht in de theologische ethiek, de aanwijzingen voor moraal vanuit de Schrift, de geschiedenis van de theologische ethiek, en materieel-ethische onderwerpen.
<i>Eindtermen</i>	4 t/m 6, 12, 15, 16, 18 t/m 21
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	A. Fundamentele ethiek 8 EC (zelfstudie 224 uur) B. Bijbelse ethiek 8 EC (zelfstudie 224 uur) C. Geschiedenis van de ethiek 5,5 EC (zelfstudie 154 uur) D. Materiële ethiek 10 EC (zelfstudie 280 uur) E. Masterscriptie 17,5 EC (490 uur) F. Colleges incl. voorbereiding 1 EC (28 uur) <i>A. Fundamentele ethiek</i> Verdieping van kennis van en inzicht in het eigene van de morele bezinning en het uitgangspunt van de theologische ethiek.
<i>Toetseisen</i>	◦ Honecker, Martin, <i>Einführung in die Theologische Ethik. Grundlagen und Grundbegriffe</i> (Berlin: De Gruyter, 1990), 1-375. [375 p. cat. 1 → 124 uur] ◦ Heyns, J.A., <i>Teologische Etiek 1</i> (Pretoria: N.G. Kerkboekhandel Transvaal, 1982), 1-58, 89-315. [284 p. cat. 1 → 100 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- O'Donovan, Oliver, <i>Self, World and Time. Ethics as Theology Volume 1</i> (Grand Rapids: Eerdmans, 2013). - O'Donovan, Oliver, <i>Finding and Seeking. Ethics as Theology Volume 2</i> (Grand Rapids: Eerdmans, 2014). <i>B. Bijbelse ethiek</i> Verdieping van kennis van en inzicht in de Schrift als bron van morele bezinning.

Toetseisen	◦ Hays, Richard B., <i>The Moral Vision of the New Testament. Community, Cross, New Creation. A Contemporary Introduction to New Testament Ethics</i> (New York: HarperSanFrancisco, 1996). [470 p. cat. 1/2 → 124 uur] ◦ Wright, Christopher J.H., <i>Old Testament Ethics for the People of God</i> (Downers Grove: InterVarsityPress, 2004), 17-479. [462 p. cat. 2 → 100 uur]
Aanbevolen literatuur	- Otto, Eckart, <i>Theologische Ethik des Alten Testaments</i>. Theologische Wissenschaft Band 3,2 (Stuttgart: Kohlhammer, 1994). - Schrage, W., <i>Ethik des Neuen Testaments. Grundrisse zum Neuen Testament. Das Neue Testament Deutsch. Ergänzungsreihe IV</i> (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1982). - Schrage, W., <i>Die konkreten Einzelgebote in der paulinischen Paränese. Ein Beitrag zur neutestamentlichen Ethik</i> (Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus, 1961). <i>C. Geschiedenis van de christelijk-theologische ethiek</i> Verdieping van kennis van en inzicht in de geschiedenis van de christelijk-theologische ethiek. Aan de orde komen hoofdmomenten uit de geschiedenis van de ethiek en denkers die invloed hebben uitgeoefend op de theologisch-ethische bezinning en discussie.
Toetseisen	◦ Frey, Christofer, <i>Die Ethik des Protestantismus van der Reformation bis zur Gegenwart</i>. Unter Mitarbeit von Martin Hoffmann (Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus Gerd Mohn, 1989). [257 p. cat. 1 → 86 uur] ◦ Wogaman, J. Philip, <i>Christian Ethics. A Historical Introduction</i> (Louisville: Westminster John Knox, 1997). [284 p. cat. 1/2 → 68 uur]
Aanbevolen literatuur	- Bockmühl, K., <i>Gesetz und Geist. Eine kritische Würdigung des Erbes protestantischer Ethik I. Die Ethik der reformatorischen Bekenntnisschriften</i> (Giessen: Brunnen, 1987). - MacIntyre, A., <i>A Short History of Ethics. A History of Moral Philosophy from the Homeric Age to the Twentieth Century</i> (London: Routledge Chapman & Hall, 2002⁹). - Mahoney, John, <i>The Making of Moral Theology. A Study of the Roman Catholic Tradition</i> (Oxford: Clarendon, 1987). - Rohls, Jan, <i>Geschichte der Ethik</i> (Tübingen: Mohr Siebeck, 1999²). <i>D. Materiële ethiek</i> Verdieping van kennis van en inzicht in onderwerpen die vragen om een ethische standpuntbepaling.
Toetseisen	◦ Banner, Michael, <i>The Ethics of Everyday Life. Moral Theology, Social Anthropology, and the Imagination of the Human</i> (The Bampton Lectures in the University of Oxford 2013) (Oxford: Oxford UP, 2014). [205 p. cat. 1/2 → 50 uur] ◦ Grenz, Stanley J., <i>Sexual Ethics. An Evangelical Perspective</i> (Louisville: Westminster John Knox, 1997). [258 p. cat. 1 → 86 uur] ◦ Grenz, Stanley J., <i>Welcoming but Not Affirming. An Evangelical Response to Homosexuality</i> (Louisville: Westminster John Knox, 1998). [157 p. cat. 2 → 33 uur] ◦ Kruijf, G.G. de, <i>Waakzaam en nuchter. Over christelijke ethiek in een democratie</i> (Baarn: Ten Have, 1994). [250 p. cat. 2 → 50 uur] ◦ Post, Doeke, <i>De dood komt steeds later. Het einde van het leven in discussie</i> (Zoetermeer: Meinema, 2012, 2^e herziene druk). [195 p. cat. 3 → 25 uur] ◦ Waters, Brent, <i>This Mortal Flesh. Incarnation and Bioethics</i> (Grand Rapids: Brazos, 2009). [183 p. cat. 2 → 36 uur]
Aanbevolen literatuur	- Heyns, J.A., <i>Teologiese Etiek 1, 2/1 en 2/2</i> (Pretoria: N.G. Kerkboekhandel Transvaal, 1982-1989).
Masterscriptie	Het onderwerp voor de masterscriptie wordt in overleg met de vakdocent en na goedkeuring door het coho vastgesteld. De masterscriptie moet kunnen dienen als basis voor een proefschrift. Voor verdere bepalingen omtrent de masterscriptie zie het 'Scriptiereglement' (onder Algemene Informatie 2020/2021 op de ELO). [→ 490 uur]
Afsluitend examen	Het afsluitend examen van de master bestaat in de bespreking van de masterscriptie. Voor de regeling hiervan, zie het 'Studentenstatuut' (onder Algemene Informatie 2020/2021 op de ELO) en de informatie hierover op p. 180.
Bijzonderheden	Voor studenten die de master starten in 2020/2021 geldt een aangepast programma van 45 EC (waarvan 15 EC voor de scriptie).

Praktische theologie (major)

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater	<i>Module-code</i>	MAJ-Pr.Th
<i>Toetsvorm</i>	Mondelinge tentamens en scriptie	<i>Omvang</i>	50 EC A. Inleiding praktische theologie 2 EC 28 EC in overleg te verdelen over: B. Homiletiek C. Poimeniek D. Liturgiek E. Catechetiek F. Scriptie 17,5 EC G. Colleges 2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 3 uur	<i>Periode</i>	F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met hoogleraar	<i>Colleges</i>	24 college-uren
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Afspreken met hoogleraar		

<i>Leerdoelen</i>	- Verbreding en verdieping van de verschillende praktisch-theologische vakken, te weten: inleiding praktische theologie, homiletiek, poimeniek, liturgiek en catechetiek. - Beheersing van de hierbij behorende literatuur van algemeen oriënterende aard. - Kennis verwerven van de geschiedenis, de methode van behandeling en de praktische relevantie van dat onderdeel van de praktische theologie waarop de student zich in het bijzonder richt. - Blijk geven in staat te zijn tot initiële beheersing van een wetenschappelijke probleemstelling met betrekking tot een van de onderdelen van de praktisch-theologische vakken door vervaardiging van een schriftelijk werkstuk op basis van eigen onderzoek.
<i>Eindtermen</i>	4 t/m 6, 8 t/m 11, 14, 16 t/m 30, 33 t/m 38
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	- Werkcolleges 18 uur - Collegevoorbereiding 52 uur - Zelfstudie (presentatie op werkcollege) 50 uur (N.B. Wanneer een student een presentatie op het werkcollege verzorgt, komen de daaraan bestede uren in mindering op de tentamenstof) - Zelfstudie (literatuurstudie) 840 uur - Masterscriptie 490 uur
<i>Toetseisen</i>	A. <i>Inleiding praktische theologie</i> ◦ Brien, T., <i>Handboek voor de diaconologie. Inleiding in de theologie van de 'bediening van het Woord' in al zijn dimensies</i> (Heerenveen: Groen, 1999). [182 p. cat. 3 → 12 uur] ◦ Grethlein, Christian, <i>An Introduction to Practical Theology</i> (Waco: Baylor University Press, 2016), 61-254. [190 p. cat. 2/3 → 22 uur] ◦ Osmer, R.R., <i>Practical Theology. An Introduction</i> (Grand Rapids/Cambridge: Wm. B. Eerdmans Publishing, 2008). [190 p. cat 2/3 → 22 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Birnbaum, W., <i>Theologische Wandlungen von Schleiermacher bis Karl Barth. Eine enzyklopädische Studie zur praktischen Theologie</i> (Tübingen: Katzmann, 1963). - Bruggen, J. van, <i>Ambten in de apostolische kerk. Een exegetisch mozaïek</i> (Kampen: Kok, 1984). - Graafland, C., <i>Gedachten over het ambt</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 1999). - Heitink, G., <i>Praktische theologie. Geschiedenis - theorie - handelingsvelden</i> (Kampen: Kok, 1993). - Ruijter, Kees de, <i>Meewerken met God. Ontwerp van een gereformeerde praktische theologie</i> (Kampen: Kok, 2005). - Trimp, C., <i>Ministerium. Een introductie in de reformatorische leer van het ambt</i> (Groningen: De Vuurbaak, 1982).

Toetseisen	B. Homiletiek ◦ Brienens, T., <i>De prediking van de Nadere Reformatie</i> (Amsterdam: Bolland, 1974), 53-179, 271-308 (in hoofdlijnen). [163 p. cat. 3 → 23 uur] ◦ Bohren, R., <i>Predigtlehre</i> (Gütersloh: Kaiser, 1993⁶) (in hoofdlijnen). [550 p. cat. 3 → 82 uur] ◦ Dingemans, G.D.J., <i>Als hoorder onder de hoorders. Hermeneutische homiletiek</i> (Kampen: Kok, 1991 of later). [210 p. cat. 2 → 42 uur] ◦ Greidanus, S., <i>Preaching Christ from the Old Testament. A contemporary hermeneutical Method</i> (Grand Rapids: Eerdmans, 1999). [350 p. cat. 2 → 72 uur] ◦ Hoekstra, T., <i>Gereformeerde homiletiek</i> (Amsterdam: Bolland, 1973). [450 p. cat. 3 → 65 uur] ◦ Long, T., <i>The Witness of Preaching</i> (Louisville: Westminster/John Knox Press, 1989). [190 p. cat. 2 → 38 uur] ◦ Schütz, W., <i>Geschichte der christlichen Predigt</i> (Berlin: De Gruyter, 1972) (in hoofdlijnen) óf: Niebergall, A., 'Die Geschichte der christlichen Predigt', in: <i>Leiturgia II</i> (Kassel: Stauda, 1955), 181-354 (in hoofdlijnen). [170 p. cat. 2 → 34 uur] ◦ Veenhof, C., 'Calvijn en de prediking', in: J. van Genderen e.a., <i>Zicht op Calvijn</i> (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 1965), 47-101 (in hoofdlijnen). [54 p. cat. 3 → 8 uur]
Aanbevolen literatuur	Zie de opgave bij de minor.
Toetseisen	C. Poimeniek ◦ Heitink, G., <i>Pastorale zorg. Theologie - differentiatie - praktijk</i> (Kampen: Kok, 1998 of later). [250 p. cat. 2 → 52 uur] ◦ Horst, W. ter, <i>Over troosten en verdriet. Troost zoeken en bieden</i> (Kampen: Kok, 1984 of later). [168 p. cat. 3 → 25 uur] ◦ Lindijer, C.H., <i>Ouderen ontmoeten. Pastorale en andere contacten met oudere mensen</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 1999). [185 p. cat. 3 → 32 uur] ◦ Menken Bekius, C. & H. Schaap (eds.), <i>Ervaring leert. De casus als instrument voor theoloog, pastor en geestelijk verzorger</i> (Kampen: Kok, 2010). [120 p. leesstof → 8 uur] ◦ Meulink-Korf, H. & A. van Rhijn, <i>De onvermoede derde, inleiding in het contextueel pastoraat</i> (Zoetermeer: Meinema, 2005). [252 p. cat. 3 → 36 uur] ◦ Pelt, J.W. van, <i>Pastoraat in trinitarisch perspectief. De samenhang tussen trinitarische en antropologische aspecten in het pastoraat</i> (Heerenveen: Groen, 1999) (in hoofdlijnen). [350 p. cat. 3 → 55 uur] ◦ Polspoel, A.R.M., <i>Wenen om het verloren ik. Over verlies en rouw</i> (Kampen e.a.: Ten Have e.a., 2010, 12^e druk). [223 p. cat. 3 → 30 uur]
Aanbevolen literatuur	Zie de opgave bij de minor.
Toetseisen	D. Liturgiek ◦ Kuyper, Abraham, <i>Our Worship, edited by Harry Boonstra</i> (Grand Rapids: William B. Eerdmans, 2009). [360 p. cat. 2 → 75 uur] ◦ Oskamp, P. & N. Schuman (eds.), <i>De weg van de liturgie. Tradities, achtergronden, praktijk</i> (Zoetermeer: Meinema, 1998 of later). [410 p. cat. 2 → 75 uur] ◦ Wegman, H.A.J., <i>Riten en mythen. Liturgie in de geschiedenis van het christendom</i> (Kampen: Kok, 1991 of later) (in hoofdlijnen). [350 p. cat. 3 → 45 uur]
Aanbevolen literatuur	Zie de opgave bij de minor.
Toetseisen	E. Catechetiek ◦ Dingemans, G.D.J., <i>In de leerschool van het geloof. Mathetiek en vakdidactiek voor catechese en kerkelijk vormingswerk</i> (Kampen: Kok, 1986 of later) (in hoofdlijnen). [305 p. cat. 3 → 44 uur] ◦ Verboom, W., <i>De catechese bij de Reformatie en de Nadere Reformatie</i> (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 1986). [330 p. cat. 3 → 49 uur]
Aanbevolen literatuur	Zie de opgave bij de minor.

<i>Masterscriptie</i>	Het onderwerp voor de masterscriptie wordt in overleg met de vakhoogleraar en na goedkeuring door het coho vastgesteld. De masterscriptie moet kunnen dienen als basis voor een proefschrift. Voor verdere bepalingen omtrent de masterscriptie zie het 'Scriptiereglement' (onder Algemene Informatie 2020/2021 op de ELO). [→ 490 uur]
<i>Colleges</i>	Praktische theologie 18 uur Collegevoorbereiding praktische theologie 52 uur
<i>Afsluitend examen</i>	Het afsluitend examen van de master bestaat in de bespreking van de masterscriptie. Voor de regeling hiervan, zie het 'Studentenstatuut' (onder Algemene Informatie 2020/2021 op de ELO) en de informatie hierover op p. 180.
<i>Bijzonderheden</i>	- Dit programma draagt een algemeen karakter. Wanneer een student zich in een bepaald onderdeel wenst te specialiseren, is het mogelijk het programma voor dat onderdeel te verzwaren en dat voor de andere onderdelen te verlichten. Ook is het mogelijk enkele studies die onder de toetseisen genoemd worden door andere - gelijkwaardige - titels te vervangen. - Er bestaan mogelijkheden om in het kader van deze module projectonderzoek te doen, o.a. in samenwerking met het Instituut voor Cultuurethiek en het Prof. dr. G.A. Lindeboom Instituut. Nadere informatie is te verkrijgen bij de docent. - Indien gewenst, kan dit algemene programma ook vervangen worden door een programma dat óf geheel aan de homiletiek óf geheel aan de poimeniek/pastorale psychologie is gewijd. In beide gevallen blijft echter het tentamen Inleiding Praktische theologie gehandhaafd. - Voor studenten die de master starten in 2020/2021 geldt een aangepast programma van 45 EC (waarvan 15 EC voor de scriptie).

Evangelistiek/Missiologie (major)

<i>Docent</i>	Drs. J. van 't Spijker	<i>Module-code</i>	MAJ-M/E
<i>Toetsvorm</i>	Tentamens en/of leesverslagen, mini-scripties, scriptie	<i>Omvang</i>	50 EC Tentamens 30 EC Scriptie 17,5 EC Colleges 2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	F-jaar
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent	<i>Colleges</i>	24 college-uren

<i>Leerdoelen</i>	- Het zelfstandig leren onderscheiden, benoemen en beschrijven wat de Bijbelse fundering is van zending en/of evangelisatie. - Het zelfstandig leren herkennen en identificeren van thema's uit de geschiedenis en/of de theologie van de Missiologie en/of de Evangelistiek. - Het theologisch/reflecterend leren omgaan met missiologische thema's. - Het zelfstandig leren omgaan met bronnen en de literatuur op het terrein van de Missiologie en/of de Evangelistiek.
<i>Eindtermen</i>	4 t/m 8, 10, 11, 13 t/m 19, 23 t/m 25, 28, 29, 36
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Colleges 24 uur Collegevoorbereiding 46 uur Zelfstudie 840 uur Masterscriptie 490 uur
<i>Toetseisen</i>	In overleg met de student wordt een programma voor bestudering vastgesteld, in bepaalde thematische categorieën, met een totaal van 30 EC. Afhankelijk van de keuze voor tentamen of leesverslag gelden de richtlijnen vertaling literatuur naar studie-uren. <i>A. Bijbelse fundering van de missiologie en evangelistiek.</i> Capita selecta (in overleg) uit o.a. de volgende literatuur: ° Becker, R., 'Matthew 28:18-20 interpreted from the point of view of the apostolate', in: Tj. Baarda e.a., <i>Zending op weg naar de toekomst. Essays aangeboden aan prof. dr. J.</i>

Verkuyl ter gelegenheid van zijn afscheid als hoogleraar in de missiologie en evangelistiek aan de Faculteit der Godgeleerdheid van de Vrije Universiteit te Amsterdam (Kampen: Kok, 1978), 46-58.

- Bevans, Stephen B. & R.P. Schroeder, *Constants in Context. A Theology of Mission for Today* (New York: Orbis Books, 2006), 7-31.
- Blauw, J., *Goden en mensen. Plaats en betekenis van de heidenen in de heilige Schrift* (Groningen: Niemeijer, 1950).
- Blauw, J., *Gottes Werk in dieser Welt. Grundzüge einer biblischen Theologie der Mission* (München: Kaiser Verlag, 1961).
- Boer, H.R., *Pentecost and the Missionary Witness of the Church* (Franeker: Wever, 1955).
- Bosch, D.J., *Die Heidenmission in der Zukunftsschau Jesu. Eine Untersuchung zur Eschatologie der synoptischen Evangelien* (Zürich: Zwingli Verlag, 1959).
- Bosch, D.J., 'The why and how of a true biblical foundation for mission', in: Tj. Baarda e.a., *Zending op weg naar de toekomst. Essays aangeboden aan prof. dr. J. Verkuyl ter gelegenheid van zijn afscheid als hoogleraar in de missiologie en evangelistiek aan de Faculteit der Godgeleerdheid van de Vrije Universiteit te Amsterdam* (Kampen: Kok, 1978), 33-45.
- Bouw, W.J. (ed.), *Evangelisatie. Wat verstaan we eronder?* (Kampen: Kok, 1981).
- Dodd, C.H., *The Apostolic Preaching and its Development* (London: Hodder & Stoughton, 1936 of later), of in vertaling: *De apostolische prediking en haar ontwikkelingsgang* (Nijkerk: Callenbach, s.a.).
- Honig, A.G., *Bijdrage aan het onderzoek naar de fundering van de zendingsmethode der comprehensive approach in het Nieuwe Testament* (Kampen: Kok, 1951).
- Moreau, A.S. (ed.), *Evangelical Dictionary of World Missions* (Grand Rapids: Baker Books, 2000).
- Moreau, A.S. e.a., *Introducing World Missions. A Biblical, Historical, and Practical Survey* (Grand Rapids: Baker Books, 2004).
- Noordegraaf, A., *Creatura Verbi. De groei van de gemeente volgens de Handelingen der Apostelen* ('s-Gravenhage: Boekencentrum, 1983 of later).
- Noort, G. e.a., *Als een kerk opnieuw begint. Handboek voor missionaire gemeenschapsvorming* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2008).
- Schnabel, E.J., *Early Christian Mission. Jesus and the Twelve* (Illinois/Leicester: IVP, 2004).
- Schnabel, E.J., *Early Christian Mission. Paul and the early Church* (Illinois/Leicester: IVP, 2004).
- Swigchem, D. van, *Het missionair karakter van de christelijke gemeente volgens de brieven van Paulus en Petrus* (Kampen: Kok, 1955).
- Verkuyl, J., *Inleiding in de nieuwere zendingswetenschap* (Kampen: Kok, 1975).
- Verkuyl, J., *Inleiding in de Evangelistiek* (Kampen: Kok, 1978).
- Versteeg, J.P., 'De bijbelse fundering van de zending', in: *Gij die eertijds verre waart... Een overzicht van de geschiedenis en taken van de zending* (Utrecht: De Banier, 1978), 11-60.
- Versteeg, J.P., 'Opdracht in viervoud', in: W.J. Bouw (ed.), *Evangelisatie. Wat verstaan we eronder?* (Kampen: Kok, 1981), 9-47.

B. Theologie van de missiologie en de evangelistiek.

Capita selecta (in overleg) uit o.a. de volgende literatuur:

- Baarda, Tj. e.a., *Zending op weg naar de toekomst. Essays aangeboden aan prof. dr. J. Verkuyl ter gelegenheid van zijn afscheid als hoogleraar in de missiologie en evangelistiek aan de Faculteit der Godgeleerdheid van de Vrije Universiteit te Amsterdam* (Kampen: Kok, 1978).
- Bavinck, J.H., *Religieus besef en christelijk geloof* (Kampen: Kok, 1949).
- Bavinck, J.H., *Inleiding in de zendingswetenschap* (Kampen: Kok, 1954).
- Bevans, S.B. & R.P. Schroeder, *Constants in Context. A Theology of Mission for Today* (New York: Orbis Books, 2006).
- Bosch, D.J., *Witness to the World. The Christian Mission in Theological Perspective* (London: Marshall, Morgan and Scott, 1980).
- Bosch, D.J., *Transforming Mission. Paradigm shifts in theology of mission* (New York: Orbis Books, 2011 of later, Twentieth anniversary edition).
- Doleweerd, J.H. van (ed.) e.a., *Gij zult Mijn getuigen zijn. Zending in bijbels perspectief* (Houten: Den Hertog, 2006).

- Jongeneel, J.A.B., *Missiologie II: Missionaire theologie* ('s-Gravenhage: Boekencentrum, 1991).
- Jongeneel, J.A.B., 'Christelijke theologie als missionaire theologie', *Kerk en theologie*, 55^e jaargang (2004), 42-53.
- Kraemer, H., *The Christian Message in a nonchristian World* (London: Edinburgh House, 1938 of andere druk).
- Kraemer, H., *Religion and the Christian Faith* (Cambridge: James Clarke, 2002, reprint).
- Moreau, A.S. (ed.), *Evangelical Dictionary of World Missions* (Grand Rapids: Baker Books, 2000).
- Moreau, A.S e.a., *Introducing World Missions. A Biblical, Historical, and Practical Survey* (Grand Rapids: Baker Books, 2004).
- Newbigin, L., *The Gospel in a Pluralist Society* (Grand Rapids: Eerdmans, 1989).
- Newbigin, L., *The Open Secret. An Introduction to the Theology of Mission* (Grand Rapids: Eerdmans, 1995, revised edition).
- Versteeg, J.P. e.a., *Gij die eertijds verre waart... Een overzicht van de geschiedenis en taken van de zending* (Utrecht: De Banier, 1978).
- Verkuyl, J., *Inleiding in de nieuwere zendingswetenschap* (Kampen: Kok, 1975).
- Verkuyl, J., *Zijn alle godsdiensten gelijk?* (Kampen: Kok, 1984⁵ of later), 103-142.
- Visser, P.J., *Bemoeienis en getuigenis. Het leven en de missionaire theologie van Johan H. Bavink* (Zoetermeer: Boekencentrum, 1997).

C. Tentamen en/of leesverslagen *Geschiedenis van de zending*.

Capita selecta (in overleg) uit o.a. de volgende literatuur:

- Berg, J. van den, *Constrained by Jesus' love. An Inquiry into the Motives of the Missionary Awakening in great Britain in the Period between 1698 and 1815* (Kampen: Kok, 1956).
- Harnack, A. von, *Die Mission und Ausbreitung des Christentums in den ersten drei Jahrhunderten* (Leipzig: J.C. Hinrichse Buchhandlung, 1924).
- Hof, I.P.C. van 't, *Op zoek naar het geheim van de zending. In dialoog met de Wereldzendingsconferenties 1910-1963* (Wageningen: Veenman & zonen, 1972).
- Joosse, L.J., *Reformatie en zending. Bucer en Walaeus: vaders van reformatische zending* (Goes: Oosterbaan & Le Cointre, 1988).
- Moreau, A.S. (ed.), *Evangelical Dictionary of World Missions* (Grand Rapids: Baker Books, 2000).
- Moreau, A.S. e.a., *Introducing World Missions. A Biblical, Historical, and Practical Survey* (Grand Rapids: Baker Books, 2004).
- Neill, Stephen, *A History of Christian Missions* (Harmondsworth: Penguin Books, 1986²).
- Wind, A., *Zending en oecumene in de twintigste eeuw (1, 2a en 2b)* (Kampen: Kok, 1984, 1991, 1998).
- Yates, Timothy, *Christian Mission in the Twentieth Century* (Cambridge: University Press, 1994 of later).

D. Specifieke missiologische thema's.

In overleg met de student wordt één of worden enkele deelthema's uit de Missiologie vanuit literatuuronderzoek bestudeerd. Hier valt o.a. te denken aan thema's als: lokale theologieën, contextualisatie, elenctiek, dialoog in de zending, missionair gemeente-zijn, presentie van de christelijke gemeente in de samenleving, raakvlakken met andere theologische disciplines als diaconaat etc.

Enkele verdere literatuuraanwijzingen:

- Avis, Paul, *A Church Drawing Near. Spirituality and Mission in a Post-Christian Culture* (London: T&T Clark, 2003).
- Bakke, R., *The Urban Christian. Effective Ministry in Today's Urban World* (Illinois: IVP, 1987).
- Bediako, Kwame, *Jezus in de cultuur en geschiedenis van Afrika* (Kampen: Kok, 1999).
- Brouwer, R. e.a., *Levend lichaam. Dynamiek van christelijke geloofsgemeenschappen in Nederland* (Kampen: Kok, 2007).
- Dekker, W. & P.J. Visser (ed.), *Uitgedaagd door de tijd. Christelijke zending in een postmoderne samenleving* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2000).
- Dekker, W. & P.J. Visser, *Om de verstaanbaarheid. Over bijbel, geloof en kerk in een postmoderne samenleving* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2002).
- Dekker, W. e.a., *Kerk zijn in de grote stad*, GSEV-reeks nr 38 (Barneveld: De Vuurbaak, 1998).

- Eliade, M. (ed.), *The Encyclopedia of Religion* (New York: Macmillan, 1987).
- Engen, Charles Van, *God's Missionary People. Rethinking the Purpose of the Local Church* (Grand Rapids: Baker, 1991).
- Gehring, Roger W., *Hausgemeinde und Mission. Die Bedeutung antiker Häuser und Hausgemeinschaften – von Jesus bis Paulus* (Giessen: Brunnen, 2000).
- Gelder, Craig Van (ed.), *Confident Witness – Changing World. Rediscovering the Gospel in North America* (Grand Rapids: Eerdmans, 1999).
- Gelder, Craig Van, *The Essence of the Church. A Community Created by the Spirit* (Grand Rapids: Baker, 2012).
- Gelder, Craig Van, *The Ministry of the Missional Church. A Community Led by the Spirit* (Grand Rapids: Baker, 2007).
- Gelder, Craig Van & Dwight J. Zscheile, *The Missional Church in Perspective. Mapping Trends and Shaping the Conversation* (Grand Rapids: Baker Academic, 2011).
- Glasser, Arthur F. e.a., *Announcing the Kingdom. The Story of God's Mission in the Bible* (Grand Rapids: Baker, 2003).
- Guder, Darrell L., *Called to Witness. Doing Missional Theology* (Grand Rapids: Eerdmans, 2015).
- Guder, Darrell L., *The Continuing Conversion of the Church* (Grand Rapids: Eerdmans, 2000).
- Guder, Darrell L. (ed.), *Missional Church. A Vision for the Sending of the Church in North America* (Grand Rapids: Eerdmans, 1998).
- Hesselgrave, D.J., *Communicating Christ Cross-Culturally. An Introduction to Missionary Communication* (Grand Rapids: Zondervan, 1991²).
- Hiebert, P.G., *Anthropological Insights for Missionaries* (Grand Rapids: Baker Books, 1985).
- Hunsberger, George R., *Bearing the Witness of the Spirit. Lesslie Newbigin's Theology of Cultural Plurality* (Grand Rapids: Eerdmans, 1998).
- Hunsberger, George R. & Craig Van Gelder (eds.), *The Church Between Gospel and Culture. The Emerging Mission in North America* (Grand Rapids: Eerdmans, 1996).
- Laing, Mark T.B., *From Crisis to Creation. Lesslie Newbigin and the Reinvention of Christian Mission* (Eugene: Pickwick Publications, 2012).
- Moynagh, Michael & Philip Harrold, *Church for Every Context. An Introduction to Theology and Practice* (London: SCM Press, 2012).
- Murray, S., *Church after Christendom* (Milton Keynes: Paternoster, 2004).
- Newbigin, L., *Foolishness to the Greeks. The Gospel and Western Culture* (Grand Rapids: Eerdmans, 1986 of later).
- Ott, Craig & Gene Wilson, *Global Church Planting. Biblical Principles and Best Practices for Multiplication* (Grand Rapids: Baker, 2011).
- Ott, Craig (ed.), *The Mission of the Church. Five Views in Conversation* (Grand Rapids: Baker, 2016).
- Paas, Stefan, *Church Planting in the Secular West. Learning from the European Experience* (Grand Rapids: Eerdmans, 2016).
- Paas, Stefan, *Vreemdelingen en priesters. Christelijke missie in een postchristelijke omgeving* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2015).
- Parratt, John (ed.), *A Reader in African Christian Theology* (Cambridge: SPCK, 1997, revised edition).
- Sanneh, L., *Translating the Message. The Missionary Impact on Culture* (New York: Orbis Books, 1989).
- Stinton, Diane B., *Jesus of Africa, Voices of Contemporary African Christology* (New York: Orbis Books, 2004).
- Sunquist, Scott W. & Amos Yong (eds.), *The Gospel and Pluralism Today. Reassessing Lesslie Newbigin in the 21st Century* (Downers Grove: IVP, 2015).
- Sunquist, Scott W., *Understanding Christian Mission. Participation in Suffering and Glory* (Grand Rapids: Baker Academic, 2013).
- Westland, L. e.a., *Met het Woord in de tijd. Een bundel artikelen rondom het thema 'evangelisatie en cultuur', uitgegeven ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de Hervormde Bond voor Inwendige Zending (IZB) te Amersfoort ('s-Gravenhage: Boekencentrum i.s.m. IZB, 1985).*

Masterscriptie

Het onderwerp voor de masterscriptie wordt in overleg met de docent en na goedkeuring door het coho vastgesteld. De masterscriptie moet kunnen dienen als basis voor een proefschrift. Zie voor verdere bepalingen omtrent de masterscriptie het 'Scriptiereglement' (onder Algemene Informatie 2020/2021 op de ELO). [→ 490 uur]

<i>Toespitsing op predikantswerk</i>	Uiteraard bestaat de mogelijkheid dit studieprogramma in overleg met de docent speciaal in te richten met het oog op het missionaire element van het predikantswerk.
<i>Afsluitend examen</i>	Het afsluitend examen van de master bestaat in de bespreking van de masterscriptie. Voor de regeling hiervan, zie het 'Studentenstatuut' (onder Algemene Informatie 2020/2021 op de ELO) en de informatie hierover op p. 180.
<i>Bijzonderheden</i>	Voor studenten die de master starten in 2020/2021 geldt een aangepast programma van 45 EC (waarvan 15 EC voor de scriptie).

24. Minor Master II

Oude Testament (minor)

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.G.L. Peels	<i>Module-code</i>	MI-OT
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling tentamen en leesverslag	<i>Omvang</i>	Tentamen 7,5 EC Colleges 2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met hoogleraar	<i>Colleges</i>	24 college-uren (major-colleges)
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Afspreken met hoogleraar		

Leerdoelen De student vermeerderd en verdiept zijn kennis aangaande de theologie en de hermeneutiek van het Oude Testament. Indien gewenst, kan het accent ook op andere facetten van de studie van het Oude Testament gelegd worden (bijvoorbeeld op de inleidingsvragen, op de relatie met de Umwelt, op de historiografie, etc.) of kan de minor worden toegespitst op het onderzoek van een specifiek thema.

Eindtermen 1 t/m 6, 8, 9, 16 t/m 19

Leerlijnen Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden

Studielast Werkcolleges (voor de minor is het volgen van de colleges major Oude Testament verplicht, inclusief het leveren van eventuele bijdragen aan deze colleges), inclusief collegevoorbereiding 70 uur
Leesverslag 60 uur
Zelfstudie literatuurtentamen 150 uur

Toetseisen A. Leesverslag (8.000 wrd.; samenvatting (75%) met eigen indrukken/conclusies en/of vragen (25%)) van literatuur met een omvang van ± 400 bladzijden naar keuze uit:

- Knierim, R.P., *The Task of Old Testament Theology. Substance, Method, and Cases*. Essays (Grand Rapids: Eerdmans, 1995); Seitz, Christopher R., *Prophecy and hermeneutics. Toward a new introduction to the prophets* (Grand Rapids: Baker Academic, 2007); Hubbard, R.L. (ed.), *Studies in Old Testament Theology. Historical and Contemporary Images of God and God's People* (Dallas: Word Publishing, 1992); artikelen uit Barton, J. (ed.), *The Cambridge Companion to Biblical Interpretation* (Cambridge: Cambridge University Press, 1998); Coggins, R.J. & J.L. Houlden (eds.), *A Dictionary of Biblical Interpretation* (London: SCM Press, 2003²); Baker, D.W. & B.T. Arnold, *The Face of Old Testament Studies. A Survey of Contemporary Approaches* (Leicester: Apollos, 1999).
- óf: een kort schriftelijk werkstuk over een oudtestamentisch theologisch onderwerp/thema. [→ 60 uur]

B. Literatuurtentamen, een keuze uit de navolgende literatuur, met een omvang van ± 750 bladzijden (bestuderen in hoofdlijnen, gemiddeld cat. 2) uit:

- Een aantal 'theologieën van het Oude Testament', Rad, G. von, *Theologie des Alten Testaments, Band I. Die Theologie der geschichtlichen Überlieferungen Israels* (München: Kaiser Verlag, 1957); Westermann, C., *Theologie des Alten Testaments in Grundzügen* (Göttingen: Vandenhoeck & Rupprecht, 1978 of later); House, P.R., *Old Testament Theology* (Downers Grove: Intervarsity Press, 1998); Goldingay, J., *Old Testament Theology, I, II and III* (Downers Grove: Intervarsity Press, 2003, 2006 en 2009); Herrmann, W., *Theologie des Alten Testaments. Geschichte und Bedeutung des israelisch-jüdischen Glaubens* (Stuttgart: Kohlhammer, 2004); Waltke, B.K., *An Old Testament Theology. An exegetical, canonical, and thematic approach* (Grand Rapids: Zondervan, 2007); Brueggemann, W., *Theology of the Old Testament. Testimony, Dispute, Advocacy* (Minneapolis: Fortress Press, 1997); Moberly, R.W.L., *Old Testament Theology: Reading the Hebrew Bible as Christian Scripture* (Grand Rapids: Eerdmans, 2013); Kessler, John, *Old Testament Theology. Divine Call and Human Response* (Waco: Baylor University Press, 2013); Jeremias, J., *Theologie des Alten Testaments* (Göttingen: Vandenhoeck & Rupprecht, 2015).

- Voorts: Kraus, H.-J., *Theologie der Psalmen* (Neukirchen-Vluyn: Neukirchener Verlag, 1979); Wolff, H.W., *Anthropologie des Alten Testaments* (München, Kaiser Verlag, 1990⁵); Hasel, G.F., *Old Testament Theology. Basic Issues in the Current Debate* (Grand Rapids: Eerdmans, 1991⁴); Korpel, M.C.A. & J.C. de Moor, *The Silent God* (Leiden: Brill, 2011).
- Werken van hermeneutische aard: Westermann, C. (ed.), *Probleme alttestamentlicher Hermeneutik. Aufsätze zum Verstehen des Alten Testaments* (München: Kaiser Verlag, 1963²); Oeming, M., *Biblische Hermeneutik. Eine Einführung* (Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 2007²); Osborne, G.R., *The Hermeneutical Spiral. A Comprehensive Introduction to Biblical Interpretation* (Downers Grove: Intervarsity Press, 2006²); Silva, M. (ed.), *Foundations of Contemporary Interpretation* (Grand Rapids: Zondervan, 1996); Houtman, C., *De Schrift wordt geschreven. Op zoek naar een christelijke hermeneutiek van het Oude Testament* (Zoetermeer: Beinema, 2006); Bartholomew, Craig G., *Introducing Biblical Hermeneutics. A Comprehensive Framework for Hearing God in Scripture* (Grand Rapids: Baker, 2015).
- [→ 150 uur]

Nieuwe Testament (minor)

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder	<i>Module-code</i>	MI-NT
<i>Toetsvorm</i>	Mondelinge tentamens, leesverslagen en presentatie	<i>Omvang</i>	10 EC A. Historia/Umwelt 2 EC B. Canoniek/tekstkritiek 1 EC C. Theologie NT 3 EC D. Hermeneutiek 1,5 EC E. Colleges 2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 x 1 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	In overleg met docent	<i>Colleges</i>	24 college-uren
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent		

<i>Leerdoelen</i>	De student: - vermeerderd en verdiept zijn kennis op het terrein van de canoniek, de theologie en de hermeneutiek van het Nieuwe Testament; - is in staat zelfstandig zijn weg te vinden in enkele vragen betreffende de contemporaine religieuze wereld, relevante archeologische data, de Joodse context van het Nieuwe Testament, de intertestamentaire literatuur en de ontstaansgeschiedenis en tekstkritiek van het Nieuwe Testament. Indien gewenst kan het accent gelegd worden op het onderzoek naar een specifiek thema.
<i>Eindtermen</i>	1 t/m 6, 8, 11, 21, 36 t/m 38
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling
<i>Werkvormen</i>	◦ Werkcolleges (24), samen met studenten van de major NT, waarbij eigen bijdragen van de student worden verwacht ◦ Leesverslagen ◦ Zelfstudie: literatuurtentamens.
<i>Studielast</i>	Werkcolleges 18 uur Collegevoorbereiding en leesverslagen 52 uur Zelfstudie 210 uur
<i>Toetseisen</i>	Bij het bepalen van de te bestuderen literatuur wordt in overleg met de student een programma samengesteld uit de literatuurlijst die bij de Major Nieuwe Testament staat vermeld.

Minor Oude/Nieuwe Testament, variant Biblistiek

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder en prof. dr. H.G.L. Peels	<i>Module-code</i>	MI-Bibl
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling tentamen en leesverslag	<i>Omvang</i>	10 EC: Zelfstudie 7,5 EC Colleges 2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 2 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met hoogleraar en vakdocent	<i>Colleges</i>	24 college-uren
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent		

- Leerdoelen** De student kan diverse facetten van theologische en hermeneutische problemen betreffende de relatie tussen het Oude en Nieuwe Testament overzien, zijn weg vinden in de discussies hierover en een zelfstandige bijdrage leveren aan de doordiening van deze problematiek.
- Eindtermen** 1 t/m 6, 8, 9, 11, 16 t/m 19, 36 t/m 38
- Leerlijnen** Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
- Studielast** Werkcolleges (24), voor de minor Biblistiek is het volgen van de colleges major Oude Testament of Nieuwe Testament verplicht, inclusief het leveren van eventuele bijdragen aan deze colleges 18 uur
Collegevoorbereiding 46 uur
Leesverslag 60 uur
Zelfstudie tentamen 156 uur
- Toetseisen**
- A. Leesverslag** (8.000 wrd.; samenvatting (75%) met eigen indrukken/conclusies en/of vragen (25%)) van literatuur met een omvang van ± 500 bladzijden naar keuze uit:
- Delen van *Jahrbuch für Biblische Theologie* (Neukirchen-Vluyn: Neukirchener Verlag).
 - Saebø, M. (ed.), *Hebrew Bible - Old Testament. I/1: Antiquity* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1996), en/of Mulder, M.J., *Mikra. Text, Translation, Reading and Interpretation of the Hebrew Bible in Ancient Judaism and Early Christianity* (Assen: Van Gorcum, 1988).
- óf:
- Schriftelijk werkstuk van 6.000 wrd. over een aspect van het thema 'Het Oude Testament in het Nieuwe Testament', of een bijbels-theologisch thema. [→ 60 uur]
- B. Literatuurtentamen**
- Een keuze uit de navolgende literatuur, met een omvang van ± 800 bladzijden (bestuderen in hoofdlijnen, gemiddeld cat. 2) uit [→ 156 uur]:
- Baker, D.L., *Two Testaments, One Bible A study of the Theological Relationship Between the Old and New Testaments* (Leicester/Downers Grove: Apollos, 1991).
 - Beale, G.K., *A New Testament biblical theology. The unfolding of the Old Testament in the New* (Grand Rapids: Baker Academic, 2011).
 - Childs, B.S., *Biblical Theology of the Old and New Testaments. Theological Reflection on the Christian Bible* (London: SCM Press, 1992 of later).
 - Capita uit: Dohmen, Chr. & Th. Söding (eds.), *Eine Bibel – zwei Testamente*, (Paderborn: Verlag Ferdinand Schöningh, 1995).
 - Ellis, E.E., *The Old Testament in Early Christianity. Canon and Interpretation in the Light of Modern Research* (Tübingen: Mohr Siebeck, 1991).
 - Klink III, E.W. & D.R. Lockett, *Understanding Biblical Theology. A Comparison of Theory and Practice* (Grand Rapids: Zondervan, 2012).
 - Schreiner, Thomas R., *The King in His Beauty: A Biblical Theology of the Old and New Testament* (Grand Rapids: Baker Academic, 2013).
- Aanbevolen literatuur**
- Hafemann, S.J. (ed.), *Biblical Theology. Retrospect & Prospect* (Downers Grove: Intervarsity Press, 2002).
 - Kittel, G., *Der Name über alle Namen. Biblische Theologie* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1989-1990).

- Jong, H. de, *Van oud naar nieuw. De ontwikkelingsgang van het Oude naar het Nieuwe Testament* (Kampen: Kok, 2002).
- Oeming, M., *Gesamtbiblische Theologien der Gegenwart. Das Verhältnis von AT und NT in der hermeneutischen Diskussion seit Gerhard von Rad* (Stuttgart: Kohlhammer, 1987²).
- Zie verder de literatuuropgaven in: *Jahrbuch für biblische Theologie* 12 (1997), 353-406 (verg. de bijgewerkte informatie in latere delen).

Opmerkingen Het tentamen Biblistiek wordt door de hoogleraar Oude Testament en de vakdocent Nieuwe Testament gezamenlijk afgenomen.

Deze module is ook te volgen als major. Informatie hierover is bij de docenten te verkrijgen.

Judaïca / Kerk en Israël (minor)

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder	<i>Module-code</i>	MI-Jud
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling(e) tentamen(s)	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 2 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met docent	<i>Colleges</i>	12 college-uren
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.		

Leerdoelen De student:

- verdiept zijn kennis van het Jodendom en verwerft bredere kennis van de geschiedenis van het Jodendom alsmede van de rabbijnse literatuur;
- verdiept zijn kennis van de Joodse liturgie en enkele theologische grondbeginselen in het Jodendom;
- bezint zich op de theologische vragen die aan de orde komen in de ontmoeting tussen Israël en de kerk en leert zijn visie daarop gefundeerd onder woorden te brengen;
- krijgt kennis van de geschiedenis en het denken van Messiasbelijdende Joden en kan de reflectie op hun theologische positie verwoorden;
- (*toespitsing Judaïca*) leert de basisprincipes kennen van het lezen van de rabbijnse bronnen en verdiept zijn kennis van specifieke thema's in de rabbijnse literatuur;
- (*toespitsing Kerk en Israël*) wordt voorbereid op het werk van Israëlconsulent, maakt kennis met de praktijk door een bezoek aan Israël en kan een relevant thema inzichtelijk maken voor een breder publiek.

Eindtermen 1, 4 t/m 7, 11, 12, 15, 20, 23, 36, 38

Leerlijnen Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, schrijven, mondeling presenteren, geestelijke instelling, psychosociale attitude (en praktische vaardigheden bij toespitsing Kerk en Israël)

Studielast Hoor- en werkcolleges (inclusief voorbereiding) 28 uur
Tentamenstof voor beide uitgangen:
algemeen deel (A) 168 uur
toespitsing Judaïca (verdieping rabbinica) (B) 84 uur
toespitsing Kerk en Israël (verdieping door studiereis) 84 uur

Toetseisen *A. Algemeen deel (geschiedenis, theologie, rabbinica, liturgie, Kerk en Israël, Messiasbelijdende Joden)* [→ 6 EC]

- Brink, G. van den & C. van der Kooi, *Christelijke dogmatiek. Een inleiding* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2012), hfdst. 9. [38 p. cat. 3 → 5 uur]
- Cohn-Sherbok, D., *Judaism. History, Belief and Practice* (London: Routledge, 2003), hfdst. 14-40, 55-90. [396 p. cat. 2 → 78 uur]
- Kinzer, Mark S., *Searching Her Own Mystery. Nostra Aetate, the Jewish People, and the Identity of the church* (Eugene, Or.: Cascade, 2015), hfdst. 8 en 9. [40 p. cat. 2 → 8 uur] (of vergelijkbare input van Messiasbelijdende Jood).
- Mulder, M.C. & S. Tucker, *Hoe zullen we Hem ontmoeten? Joden en christenen in gesprek over het verlies van de tempel* (Amsterdam: Amphora, 2015). [Capita selecta in overleg, ong. 40 p. cat. 2 → 8 uur]

- Palache, J.L., *Inleiding in de Talmoed* (Amsterdam: Amphora, 1980³). [197 p. cat. 2/3 → 28 uur]
- Schechter, S., *Aspects of Rabbinic Theology. Major Concepts of the Talmud* (New York: Schocken, 1961 en Edinburgh: Peabody, 1998, alle uitgaven bruikbaar), hfdst. 1-11. [169 p. cat. 2 → 33 uur]
- Versteeg, J.P., 'Kerk en Israël volgens Romeinen 9-11', *Theologia Reformata* 34 (1991), 151-169. [18 p. cat. 2 → 3 uur]
- Diverse officiële verklaringen: 'Nostra Aetate' (RKK Tweede Vaticaanse Concilie 1965), 'Dabru Emet' (Joods, 2000), 'The Ways of God, Judaism and Christianity' (Zweedse kerk, 2001), 'Voorgoed verbonden' (CGK, 2012). [30 p. cat. 2/3 → 5 uur]

B. Toespitsing Judaïca (verdieping rabbinica) [→ 3 EC]

- Stemberger, G., *Introduction to the Talmud and Midrash* (Minneapolis: Fortress, 1996². [alg. inleiding en Talmoedische literatuur, 200 p. cat. 1/2 → 50 uur]
- Vries, S.Ph. de, *Joodse riten en symbolen* (Amsterdam: Arbeiderspers, 2008). [capita selecta cat. 2/3 → 34 uur]

C. Studiereis naar Israël (3 EC)

- Kennismaking met het land en verschillende stromingen in jodendom en christendom in Israël alsmede met Messiasbelijdende Joden.
- Kennismaking met de praktijk van de joods-christelijke ontmoeting.
- Bestudering van één thema dat relevant is in deze ontmoeting (zie aanbevolen literatuur onderdeel Kerk en Israël).
- Uitmondend in een verslag dat getuigt van theologische reflectie hierop en dat begrijpelijk is voor een breder publiek.

Aanbevolen literatuur

A. Aanbevolen literatuur Judaïca

- Dasberg, J., *Siach Jitschak = Gebed van Jitschak. Siddoer, de geordende gebeden voor het gehele jaar* (Amsterdam: NIK, 1993⁴ of later).
- Epstein, I., *Het Jodendom. Joodse godsdienst in historisch perspectief* (Utrecht: Spectrum, 2000³).
- Maier, J., *Geschichte der jüdischen Religion* (Berlin: De Gruyter, 2000³).
- Musaph-Andriesse, R.C. & E. van Voolen, *Haggada. Het Pesachverhaal opnieuw vertaald, ingeleid en van commentaar voorzien* (Baarn: Ten Have, 1995²).
- Neusner, J., *Invitation to the Talmud. A teaching book* (San Francisco: Harper & Row, 1989).
- Schürer, E. & G. Vermes, *The History of the Jewish People in the age of Jesus Christ* (Edinburgh: T&T Clark, vol. I-III, 1986-1987).
- VanderKam, James C., *An Introduction to Early Judaism* (Grand Rapids: Eerdmans, 2001).

B. Aanbevolen literatuur Kerk en Israël & Messiasbelijdende Joden

- Harvey, Richard, *Mapping Messianic Jewish Theology. A Constructive Approach* (Bucks, Colorado Springs: Paternoster, 2009).
- Kampling, R. & M. Weinrich (eds.), *Dabru emet – redet Wahrheit. Eine jüdische Herausforderung zum Dialog mit den Christen* (Gütersloh: Kaiser, 2003).
- Kessler, E., *An Introduction to Jewish-Christian Relations* (Cambridge: Cambridge University, 2010).
- Kinzer, Mark S., *Postmissionary Judaism. Redefining Christian Engagement with the Jewish People* (Grand Rapids: Brazos, 2005).
- Kjaer-Hansen, K. & B.F. Skjoett, *Facts & Myths About the Messianic Congregations in Israel* (Jerusalem: Caspari, 1999).
- Klinken, G. van, *Christelijke stemmen over het Jodendom* (Delft: Eburon, 2010).
- Marquardt, F., *Bij de slip van zijn kleed...* (Baarn: Ten Have, 2003).
- Miskotte, K.H., 'Het Jodendom als vraag aan de kerk' (1934), herdr. in *Theologische Opstellen. Verzameld Werk* 9 (Kampen: Kok, 1990), 89 e.v.
- Mock, L. e.a. (eds.), *Geloven in de dialoog* (Amsterdam: Amphora, 2010).
- Mulder, M.C. & A. Noordegraaf, *Wees heilig! Joden en christenen in gesprek over Leviticus 19* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2009), capita selecta.
- Munayer, S.J. & Lisa Loden (eds.), *The Land Cries Out. Theology of the Land in the Israeli-Palestinian Context* (Eugene: Cascade, 2012), capita selecta.
- Neusner, J., *A Rabbi talks with Jesus* (Ithaca: McGill-Queen's University, 2000).
- Plaisier, A. & K. Spronk, *Meervoudig verbonden. Nieuwe perspectieven op vragen rond kerk, Israël en Palestijnen* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2012).

- Rodenburg, C.J., 'Genade en waarheid in kerk en synagoge. De identiteitsvraag van messiaanse Joden in Israël', *Vrede over Israël* 50, 3 (2006).
- Wyschogrod, M., *Abraham's Promise. Judaism and Jewish-Christian Relations* (Grand Rapids: Eerdmans, 2004), 149-201 en 225-236.

Opmerkingen

- De afronding vindt plaats door het afleggen van een mondeling tentamen dat eventueel in twee gedeelten kan worden gesplitst. Bij de toespitsing Kerk en Israël dient vóór de studiereis deel A te zijn afgerond. Na de studiereis volgt een evaluatie n.a.v. het verslag.
- In onderling overleg kan van het model-programma worden afgeweken.

Kerkgeschiedenis (minor)

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	MI-KG
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling(e) tentamen(s)	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 3 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met hoogleraar	<i>Colleges</i>	N.v.t.
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.		

<i>Leerdoelen</i>	Het verkrijgen van inzicht in de kerkhistoriografie en van gespecialiseerde kennis van een persoon, stroming of thema uit de kerkgeschiedenis.
<i>Eindtermen</i>	4 t/m 6, 8, 14, 16 t/m 19
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren
<i>Werkvormen</i>	Zelfstudie: literatuurtentamen(s).
<i>Studielast</i>	Zelfstudie 280 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Asendorf, U., <i>Die Theologie Martin Luthers nach seinen Predigten</i> (Göttingen: Vandenhoeck und Ruprecht, 1988). [350 p. leesstof → 33 uur] ◦ Bakker, J.T., <i>Coram Deo. Bijdrage tot het onderzoek naar de structuur van Luthers theologie</i> (Kampen: Kok, 1956). [230 p. leesstof → 23 uur] ◦ Bayer, O., <i>Promissio. Geschichte der reformatorischen Wende in Luthers Theologie</i> (Göttingen: Vandenhoeck und Ruprecht, 1971). [270 p. cat. 2 → 50 uur] ◦ Brady, T.A. e.a., <i>Handbook of European History 1400-1600, Vol. II: Visions, Programs and Outcomes</i> (Leiden: Brill, 1995), 1-415. [360 p. cat. 2 → 70 uur] ◦ Lohse, B., <i>Luthers Theologie in ihrer historischen Entwicklung und in ihren systematischen Zusammenhang</i> (Göttingen: Vandenhoeck und Ruprecht, 1995). [340 p. cat. 2 → 64 uur] ◦ McGrath, A.E., <i>Reformation Thought. An introduction</i> (Oxford: Blackwell, 1994). [200 p. cat. 2 → 40 uur]

Kerkrecht (minor)

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	MI-KR
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling(e) tentamen(s)	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 3 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met hoogleraar	<i>Colleges</i>	N.v.t.
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.		

<i>Leerdoelen</i>	Het verkrijgen van gespecialiseerde kennis van de geschiedenis en de theologische principes van het kerkrecht.
<i>Eindtermen</i>	4 t/m 9, 11, 16, 17, 25, 28
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren
<i>Werkvormen</i>	Zelfstudie: literatuurtentamen(s).

Studielast	Zelfstudie 280 uur
Toetseisen	• Bouwman, H., <i>Gereformeerd kerkrecht I en II</i> (Kampen: Kok, 1928). [1000 p. cat. 3/leesstof → 90 uur] • Coertzen, P., <i>Gepas en Ordelyk. 'n Theologiese verantwoording van die orde vir en in die kerk</i> (Pretoria: Raad vir Geesteswetenskaplike Navorsing Raad vir Geesteswetenskaplike Navorsing, 1991). [240 p. cat. 2 → 46 uur] • Harnack, A., <i>Entstehung und Entwicklung der Kirchenverfassung und des Kirchenrechts in den ersten zwei Jahrhunderten</i> (Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 1978). [100 p. cat. 3 → 14 uur] • Maurer, W., <i>Die Kirche und ihr Recht. Gesammelte Aufsätze zum evangelischen Kirchenrecht</i> (Tübingen: Mohr, 1976), 1-207. [200 p. cat. 2 → 38 uur] • Artikel <i>Theologische Realenzyklopädie</i>, Band 18, 662-749. [87 p. cat. 2 → 18 uur] • Twee à drie monografieën in overleg vast te stellen. [→ 74 uur]

Dogmatiek (minor)

Docent	Prof. dr. A. Huijgen	Module-code	MI-Dtiek
Toetsvorm	Portfolio/essay en gesprek naar aanleiding daarvan óf tentamen	Omvang	10 EC
Tentamenduur	2 x 1 uur	Periode	D- t/m F-jaar
Tentamendata	In overleg	Colleges	24 college-uren
Inleveren opdracht(en)	Via ELO. In overleg met hoogleraar		

Leerdoelen	De student: - kan relevante systematisch-theologische denkwijzen uit heden en verleden benoemen en waarderen (brede oriëntatie) <i>en/of</i> - kan op een (in overleg geselecteerd) onderdeel van de dogmatiek zelfstandig en berekend een positie innemen, met kennis van het huidige debat.
Eindtermen	8, 11, 14, 37, 38
Leerlijnen	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren
Studielast	Werkcolleges 22 uur Collegevoorbereiding 47 uur Zelfstudie 211 uur
Toetseisen	Onderstaande biedt een model waarvan in overleg afgeweken kan worden. Onderdeel A is gerelateerd aan het eerste leerdoel; onderdeel B is een voorbeeld van hoe het tweede leerdoel kan worden ingevuld. A. Oriëntatie • Bavinck, H., <i>Gereformeerde dogmatiek</i> (Kampen: Kok, 1929⁴ of later), 3:174-604. [431 p. cat. 3 → 62 uur] / [431 p. leesstof voor portfolio → 43 uur] • Weber, Otto, <i>Grundlagen der Dogmatik I</i> (Neukirchen-Vluyn: Neukirchener Verlag, 1955), 8-86. [80 p. cat. 2 → 16 uur] / [80 p. leesstof voor portfolio → 12 uur] • (alleen in geval van portfolio) Jenson, Robert W., <i>Systematic theology, Vol. 1. The Triune God</i> (New York: Oxford University Press, 1997) en <i>Systematic theology, Vol. 2. The Works of God</i> (New York: Oxford University Press, 1999). [selectie van 230 pagina's leesstof → 23 uur] B. Speerpunt: christologie (leesverslag, eventueel kan ook een tentamen worden afgesproken) • Beek, A. van de, <i>Jezus Kurios. Christologie als hart van de theologie</i> (Kampen: Kok, 1998), 9-277. [270 p. leesstof → 13 uur] • Kamphuis, Barend, <i>Boven en beneden. Het uitgangspunt van de christologie en de problematiek van de openbaring, nagegaan aan de hand van de ontwikkelingen bij Karl Barth, Dietrich Bonhoeffer en Wolfhart Pannenberg</i> (Kampen: Kok, 1999), 13-512. [500 p. leesstof → 42 uur] • Kuitert, H.M. e.a., <i>Jezus: bij hoog en bij laag. De christologie van Van de Beek en Kuitert</i> (Kampen: Kok, 1999), 11-187. [177 p. leesstof → 15 uur]

- Pannenberg, Wolfhart, *Grundzüge der Christologie* (Gütersloh: Gütersloher Verlag, 1982⁶ of later), 15-415. [401 p. leesstof → 50 uur]
- Samenstellen leesverslag en eigen reflectie. [→ 13 uur]

Dogmageschiedenis (minor)

<i>Docent</i>	Prof. dr. A. Huijgen	<i>Module-code</i>	MI-Dgesch
<i>Toetsvorm</i>	Portfolio/essay en gesprek naar aanleiding daarvan	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	In overleg	<i>Colleges</i>	24 college-uren
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met hoogleraar		

- Leerdoelen* De student:
- kan de vorming van het christologisch-trinitarisch dogma historisch en theologisch beschrijven, interpreteren en waarderen;
 - kan verschillende benaderingen van dogmageschiedenis onderscheiden en waarderen.
- Eindtermen* 8, 11, 14, 37, 38
- Leerlijnen* Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven
- Studielast* Werkcolleges 22 uur (in beginsel zijn dit de mastercolleges dogmatiek)
Collegevoorbereiding 48 uur
Zelfstudie, incl. leesverslag 210 uur
- Toetseisen* Onderstaande opgave is als een model te beschouwen, waarvan individueel kan worden afgeweken.
- A. Oriëntatie*
- Genderen, J. van, *Oriëntatie in de dogmageschiedenis* (Zoetermeer: Boekencentrum, 1996). [193 p. cat. 2/3 → 32 uur]
- B. Oude kerk en Middeleeuwen*
- Andresen, Carl & Adolf Martin Ritter (eds.), *Handbuch der Dogmen- und Theologiegeschichte 1: Die Lehrentwicklung im Rahmen der Katholizität* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1999²), 406-566. [160 p. cat. 2 → 32 uur]
- C. Reformatie*
- Kooi, C. van der, *Als in een spiegel. God kennen volgens Calvijn en Barth* (Kampen: Kok, 2002), 10-390. [381 p. cat. 3 → 54 uur]
 - Krusche, Werner, *Das Wirken des Heiligen Geistes nach Calvin* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1957). [347 p. cat. 2 → 70 uur]
- D. Latere Tijd*
- Berkouwer, G.C., *Een halve eeuw theologie. Motieven en stromingen van 1920 tot heden* (Kampen: Kok, 1974). [380 p. leesstof → 22 uur]

Symboliek (minor)

<i>Docent</i>	Prof. dr. A. Huijgen	<i>Module-code</i>	MI-Symb
<i>Toetsvorm</i>	Portfolio/essay en gesprek naar aanleiding daarvan	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	In overleg met hoogleraar	<i>Colleges</i>	24 college-uren
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met hoogleraar		

- Leerdoelen* De student:
- kan belijdenisgeschriften en confessionele tradities beschrijven;

	- kan verschillende confessionele documenten onderscheiden, vergelijken, waarderen en bekritiseren; - kan stimulansen ontwikkelen voor voortgaande bezinning op de symboliek.
<i>Eindtermen</i>	8, 11, 14, 37, 38
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren
<i>Studielast</i>	Werkcolleges 22 uur (gecombineerd met de mastercolleges dogmatiek) Collegevoorbereiding 48 uur Zelfstudie 210 uur
<i>Toetseisen</i>	Bij de opgaven van te bestuderen literatuur wordt rekening gehouden met de voorkeur van de student zich in een bepaalde confessionele traditie of een bepaalde periode te verdiepen, overigens zonder dat het overzicht over de symboliek als geheel uit het oog verloren wordt. Onderstaande opgave is dus als een model te beschouwen. <i>A. Aard en functie van de belijdenis</i> ◦ Barth, K., <i>Kirchliche Dogmatik, I, 2</i> (Zollikon/Zürich: EVZ, 1938), 693-740. [48 p. cat. 2 → 10 uur] ◦ Berkouwer, G.C., 'Vragen rondom de belijdenis', <i>Gereformeerd Theologisch Tijdschrift</i> 63 (1963), 1-41. [41 p. cat. 3 → 6 uur] ◦ Hartvelt, G.P., <i>Symboliek. Een beschrijving van kernen van christelijk belijden</i> (Kampen: Kok, 1991), 1-221. [220 p. cat. 3 → 31 uur] ◦ Noordmans, O., 'Schrift en belijdenis', en 'De betekenis van de kerkelijke symbolen voor onze tijd', in: <i>Verzamelde werken II</i> (Kampen: Kok, 1979), 349-368. [22 p. cat. 2 → 4 uur] <i>B. Gedeelten</i> 1250 bladzijden [leesstof voor portfolio → 159 uur] gekozen uit minstens zes van de volgende werken: ◦ Bakhuizen van den Brink, J.N., <i>De Nederlandse belijdenisgeschriften</i> (Amsterdam: Holland, 1976²). ◦ Denzinger, H., A. Schönmetzer, <i>Enchiridion symbolorum</i> (Freiburg i.B.: Herder, 1967³⁴ of later). ◦ <i>Die Bekenntnisschriften der evangelisch-lutherischen Kirche</i> (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1986¹⁰). ◦ Jonker, W.D., <i>Bevrydende waarheid. Die karakter van die gereformeerde belydenis</i> (Wellington: Hugenote, 1994). ◦ Kelly, J.N.D., <i>Early Christian Creeds</i> (London: Continuum, 1972³ of later). ◦ Knevel, A.G. (ed.), <i>Om het hart van het christelijk geloof</i> (Kampen: Kok, 1994). ◦ Niesel, Wilhelm (ed.), <i>Bekenntnisschriften und Kirchenordnungen der nach Gottes Wort reformierten Kirche</i> (Zollikon: EVZ, 1938). ◦ Niesel, Wilhelm, <i>Das Evangelium und die Kirchen. Ein Lehrbuch der Symbolik</i> (Neukirchen: Neukirchener Verlag, 1960²). ◦ Pöhlmann, Horst Georg, <i>Theologie der lutherischen Bekenntnisschriften</i> (Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus, 1996). ◦ Rohls, Jan, <i>Theologie reformierter Bekenntnisschriften</i> (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1987). ◦ Verboom, W., <i>Kostbaar belijden, De theologie van de Nederlandse Geloofsbelijdenis</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 1999).

Ethiek (minor)

<i>Docent</i>	Dr. D.J. Steensma	<i>Module-code</i>	MI-Et
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling(e) tentamen(s)	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 3 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met docent	<i>Colleges</i>	12 college-uren
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.		

<i>Leerdoelen</i>	Enige verdieping van kennis van en inzicht in de fundamentele theologische ethiek, de aanwijzingen voor moraal vanuit de Schrift, de geschiedenis van de theologische ethiek, en materieel-ethische onderwerpen.
-------------------	--

<i>Eindtermen</i>	4 t/m 6, 12, 15, 16, 18 t/m 21
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren
<i>Studielast</i>	Werkcolleges 9 uur Zelfstudie 271 uur
<i>Toetseisen</i>	◦ Hays, Richard B., <i>The Moral Vision of the New Testament. Community, Cross, New Creation. A Contemporary Introduction to New Testament Ethics</i> (New York: HarperSanFrancisco, 1996). [470 p. cat. 1/2 → 120 uur] ◦ Heyns, J.A., <i>Teologiese Etiek 1</i> (Pretoria: N.G. Kerkboekhandel Transvaal, 1982), 1-224. [224 p. cat. 1 → 83 uur] ◦ Wogaman, J. Philip, <i>Christian Ethics. A Historical Introduction</i> (Louisville: Westminster John Knox, 1997). [284 p. cat. 1/2 → 68 uur]
<i>Aanbevolen Literatuur</i>	- Zie bij de major Ethiek.
<i>Bijzonderheden</i>	Het tentamen voor de minor ethiek kan eventueel - in overleg met de docent - in twee delen gedaan worden.

Homiletiek (minor)

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater	<i>Module-code</i>	MI-HOM
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling(e) tentamen(s)	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 3 uur	<i>Periode</i>	D t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met docent	<i>Colleges</i>	24 college-uren
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Homiletiek 1 t/m 3

<i>Leerdoelen</i>	- Kennisnemen van de probleemstelling van de praktische theologie in het algemeen. - Inzicht verwerven in de geschiedenis, de methode van behandeling en de praktische relevantie van de homiletiek. - De hierbij behorende literatuur van algemeen oriënterende aard beheersen.
<i>Eindtermen</i>	3 t/m 6, 8, 11 t/m 14, 16 t/m 21, 23, 24, 36 t/m 38
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Werkcolleges 18 uur Collegevoorbereiding 46 uur Presentatie op werkcollege 30 uur (N.B. wanneer een student een presentatie op het werkcollege verzorgt, komen de daaraan bestede uren in mindering op de tentamenstof - deze presentatie is voor minor-studenten niet verplicht) Zelfstudie 216 uur
<i>Toetseisen</i>	<i>A. Inleiding praktische theologie</i> ◦ Brienens, T., <i>Handboek voor de diaconologie. Inleiding in de theologie van de 'bediening van het Woord' in al zijn dimensies</i> (Heerenveen: Groen, 1999). [182 p. cat. 3 → 12 uur] ◦ Grethlein, Christian, <i>An Introduction to Practical Theology</i> (Waco: Baylor University Press, 2016), 61-254. [190 p. cat. 2/3 → 22 uur] ◦ Osmer, R.R., <i>Practical Theology. An Introduction</i> (Grand Rapids/Cambridge: Wm. B. Eerdmans Publishing, 2008). [190 p. 2/3 → 22 uur] <i>B. Homiletiek</i> ◦ Dingemans, G.D.J., <i>Als hoorder onder de hoorders. Hermeneutische homiletiek</i> (Kampen: Kok, 1991 of later). [210 p. cat. 2/3 → 34 uur] ◦ Greidanus, S., <i>Preaching Christ from the Old Testament. A contemporary hermeneutical Method</i> (Grand Rapids: Eerdmans, 1999). [350 p. cat. 2 → 60 uur] ◦ Johnson, Dennis E., <i>Him We Proclaim. Preaching Christ From All Scriptures</i> (Phillipsburg: P&R Publishing House, 2007), 1-97, 167-271. [200 p. cat. 3 → 26 uur] ◦ Long, T., <i>The Witness of Preaching</i> (Louisville: Westminster/John Knox Press, 1989). [190 p. cat. 2 → 40 uur]

- Aanbevolen literatuur**
- Bohren, R., *Predigtlehre* (Gütersloh: Kaiser, 1993⁶).
 - Bos, R., *Identificatie-mogelijkheden in preken uit het Oude Testament* (Kampen: Kok, 1992).
 - Buttrick, D., *Homiletic. Moves and Structures* (Philadelphia: Fortress Press, 1987).
 - Hirschler, H., *Biblisch predigen* (Hannover: Lutherisches Verlagshaus, 1988).
 - Hoekstra, T., *Gereformeerde homiletiek* (Amsterdam: Bolland, 1973).
 - Laan, J.H. van der, *Ernst Lange en de prediking. Een inleiding in zijn homiletische theorie* (Kampen: Kok, 1989).
 - Niebergall, A., 'Die Geschichte der christlichen Predigt', in: *Leiturgia II* (Kassel: Stauda, 1955).
 - Schütz, W., *Geschichte der christlichen Predigt* (Berlin: De Gruyter, 1972).
 - Velema, A.W., *God ter sprake. Een homiletisch onderzoek naar de vooronderstellingen van de prediking bij Karl Barth in vergelijking met Hans Joachim Iwand, Ernst Lange en Rudolf Bohren* ('s-Gravenhage: Boekencentrum, 1991).
- Bijzonderheden**
- Het is - in beperkte mate - mogelijk een of twee studies die onder de toetseisen genoemd worden, te vervangen door andere, gelijkwaardige titels.
 - De literatuurstudie wordt gewoonlijk in twee delen getentamineerd. Indien gewenst is het ook mogelijk tentamen te doen over de gehele stof.

Poimeniek (minor)

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater	<i>Module-code</i>	MI-Poi
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling(e) tentamen(s)	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 3 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met docent	<i>Colleges</i>	24 college-uren en
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Poimeniek 1 en 2

- Leerdoelen**
- Kennismaken van de probleemstelling van de praktische theologie in het algemeen.
 - Inzicht verwerven in de geschiedenis, de methode van behandeling en de praktische relevantie van de poimeniek.
 - De hierbij behorende literatuur van algemeen oriënterende aard beheersen.
- Eindtermen**
- 4 t/m 6, 8 t/m 11, 14, 17 t/m 19, 23 t/m 30, 33 t/m 38
- Leerlijnen**
- Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
- Studielast**
- Werkcolleges 18 uur
 Collegevoorbereiding 46 uur
 Presentatie op werkcollege 30 uur (N.B. wanneer een student een presentatie op het werkcollege verzorgt, komen de daaraan bestede uren in mindering op de tentamenstof. Deze presentatie is voor minor-studenten niet verplicht)
 Zelfstudie 216 uur
- Toetseisen**
- A. Inleiding praktische theologie**
- Brien, T., *Handboek voor de diaconologie. Inleiding in de theologie van de 'bediening van het Woord' in al zijn dimensies* (Heerenveen: Groen, 1999). [182 p. cat. 3 → 12 uur]
 - Grethlein, Christian, *An Introduction to Practical Theology* (Waco: Baylor University Press, 2016), 61-254. [190 p. cat. 2/3 → 22 uur]
 - Osmer, R.R., *Practical Theology. An Introduction* (Grand Rapids/Cambridge: Wm. B. Eerdmans Publishing, 2008). [190 p. cat. 2/3 → 22 uur]
- B. Poimeniek**
- Bout, J. van den & E. van der Veen (eds.), *Helpen bij rouw* (Maarssen/Utrecht: Elsevier, 1998), capita selecta. [175 p. cat. 2/3 → 35 uur]
 - Bouwer, J., *Pastorale diagnostiek. Modellen en mogelijkheden* (Zoetermeer: Boeken-centrum, 1998) (in hoofdlijnen). [105 p. cat. 3 → 15 uur]
 - Heitink, G., *Pastorale zorg. Theologie - differentiatie - praktijk* (Kampen: Kok, 1998 of later). [250 p. cat. 2 → 50 uur]

- Pelt, J.W. van, *Pastoraat in trinitarisch perspectief. De samenhang tussen trinitarische en antropologische aspecten in het pastoraat* (Heerenveen: Groen, 1999) (in hoofdlijnen). [350 p. cat. 2/3 → 60 uur]
- Aanbevolen Literatuur**
- Faber, H. (ed.), *Pastoraat. Balans en perspectief* (2 dln.) (Kampen: Kok, 1983-1984).
 - Firet, J., *Het agogisch moment in het pastorale optreden* (Kampen: Kok, 1982).
 - Ganzevoort, R.R., *Een cruciaal moment. Functie en verandering van geloof in een crisis* (Zoetermeer: Boekencentrum, 1994).
 - Lindijer, C.H., *Pastor en therapeut. Wat kan pastoraat leren van psychotherapie?* ('s-Gravenhage: Boekencentrum, 1984) (in hoofdlijnen).
 - Lindijer, C.H., *Ouderen ontmoeten. Pastorale en andere contacten met oudere mensen* (Zoetermeer: Boekencentrum, 1999).
 - Polspoel, A.R.M., *Wenen om het verloren ik. Over de verwerking van het verlies van een dierbare en de hulpverlening aan rouwenden* (Kampen e.a.: Ten Have e.a., 1997).
 - Rebel, J.J., *Pastoraat in pneumatologisch perspectief. Een theologische verantwoording vanuit het denken van A.A. van Ruler* (Kampen: Kok, 1981).
 - Verheule, A.F., *Angst en bevrijding. Theologisch en psychologisch handboek voor pastorale werkers* (Nijkerk: Callenbach, 1997).
 - Zijlstra, W., *Klinisch pastorale vorming. Een voorlopige analyse van het leer- en groepsproces in zeven cursussen* (Assen: Van Gorcum, 1969).
- Bijzonderheden**
- Het is - in beperkte mate - mogelijk een of twee studies die onder de toetseisen genoemd worden, te vervangen door andere, gelijkwaardige titels.
 - De literatuurstudie wordt gewoonlijk in twee delen getentamineerd. Indien gewenst is het ook mogelijk tentamen te doen over de gehele stof.

Liturgiek (minor)

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater / dr. J. van der Knijff	<i>Module-code</i>	MI-Lit
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling(e) tentamen(s)	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 3 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met docenten	<i>Colleges</i>	24 college-uren
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Liturgiek (keuzemodule)

- Leerdoelen**
- Kennisnemen van de probleemstelling van de praktische theologie in het algemeen.
 - Inzicht verwerven in de geschiedenis, de methode van behandeling en de praktische relevantie van de liturgiek.
 - De hierbij behorende literatuur van algemeen oriënterende aard beheersen.
- Eindtermen**
- 4 t/m 6, 11, 12, 14, 16 t/m 21, 24, 29, 30, 33, 34, 36
- Leerlijnen**
- Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
- Studielast**
- Werkcolleges 18 uur
 Collegevoorbereiding 46 uur
 Presentatie op werkcollege 30 uur (N.B. wanneer een student een presentatie op het werkcollege verzorgt, komen de daaraan bestede uren in mindering op de tentamenstof - deze presentatie is voor minor-studenten niet verplicht)
 Zelfstudie 216 uur
- Toetseisen**
- A. Inleiding praktische theologie**
- Brienens, T., *Handboek voor de diaconologie. Inleiding in de theologie van de 'bediening van het Woord' in al zijn dimensies* (Heerenveen: Groen, 1999). [182 p. cat. 3 → 12 uur]
 - Grethlein, Christian, *An Introduction to Practical Theology* (Waco: Baylor University Press, 2016), 61-254. [190 p. cat. 2/3 → 22 uur]
 - Osmer, R.R., *Practical Theology. An Introduction* (Grand Rapids/Cambridge: Wm. B. Eerdmans Publishing, 2008). [190 p. cat. 2/3 → 22 uur]

B. Liturgiek

- Kuyper, Abraham, *Our Worship*, edited by Harry Boonstra (Grand Rapids: William B. Eerdmans, 2009). [360 p. cat. 2 → 75 uur]
- Oskamp, P. & N. Schuman (eds.), *De weg van de liturgie. Tradities, achtergronden, praktijk* (Zoetermeer: Meinema, 1998 of later). [410 p. cat. 2 → 85 uur]

Aanbevolen literatuur

- Deddens, K., *Annus liturgicus? Een onderzoek naar de betekenis van Cyrillus van Jeruzalem voor de ontwikkeling van het 'kerkelijk jaar'* (Goes: Oosterbaan en Le Cointre, 1975).
- Dix, G., *The Shape of the Liturgy* (London: Black, 1982).
- Jong, K.W. de, *Ordering van dienst. Achtergronden van en ontwikkelingen in de eredienst van de Gereformeerde Kerken in Nederland* (Baarn: Ten Have, 1996) (in hoofdlijnen).
- Lescauwat, J.F., *De liturgische beweging onder de Nederlandse Hervormden in oecumenisch perspectief. Een fenomenologische en kritische studie* (Bussum: Brand, 1957).
- Müller, K.F. & W. Blankenburg (eds.), *Leiturgia. Handbuch des evangelischen Gottesdienstes* (5 Bde) (Kassel: Stauda, 1954-1970).
- Wegman, H.A.J., *Riten en mythen. Liturgie in de geschiedenis van het christendom* (Kampen: Kok, 1991 of later) (in hoofdlijnen).

Bijzonderheden

- Het is - in beperkte mate - mogelijk een of twee studies die onder de toetseisen genoemd worden, te vervangen door andere, gelijkwaardige titels.
- De literatuurstudie wordt gewoonlijk in twee delen getentamineerd. Indien gewenst is het ook mogelijk tentamen te doen over de gehele stof.

Catechetiek (minor)

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater	<i>Module-code</i>	MI-Cat
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling(e) tentamen(s)	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 3 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met docent	<i>Colleges</i>	24 college-uren
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Catechetiek (keuzemodule)

Leerdoelen

- Kennisnemen van de probleemstelling van de praktische theologie in het algemeen.
- Oriëntatie in de godsdienstpedagogiek en godsdienstdidactiek.
- De hierbij behorende literatuur van algemeen oriënterende aard beheersen.

Eindtermen

4 t/m 6, 8 t/m 11, 14, 17 t/m 19, 21 t/m 26, 33 t/m 38

Leerlijnen

Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden

Studielast

Werkcolleges 18 uur
Collegevoorbereiding 46 uur
Presentatie op werkcollege 30 uur (N.B. wanneer een student een presentatie op het werkcollege verzorgt, komen de daaraan bestede uren in mindering op de tentamenstof - deze presentatie is voor minor-studenten niet verplicht)
Zelfstudie 216 uur

Toetseisen

A. Inleiding praktische theologie

- Brienens, T., *Handboek voor de diaconologie. Inleiding in de theologie van de 'bediening van het Woord' in al zijn dimensies* (Heerenveen: Groen, 1999). [182 p. cat. 2/3 → 12 uur]
- Grethlein, Christian, *An Introduction to Practical Theology* (Waco: Baylor University Press, 2016), 61-254. [190 p. cat. 2/3 → 22 uur]
- Osmer, R.R., *Practical Theology. An Introduction* (Grand Rapids/Cambridge: Wm. B. Eerdmans Publishing, 2008). [190 p. cat. 2/3 → 22 uur]

B. Catechetiek

- Dingemans, G.D.J., *In de leerschool van het geloof. Mathetiek en vakdidactiek voor catechese en kerkelijk vormingswerk* (Kampen: Kok, 1986 of later). [305 p. cat. 2 → 62 uur]

- Ploeger, A.K., *Inleiding in de godsdienstpedagogiek* (Kampen: Kok, 1993), capita selecta. [180 p. cat. 1/2 → 52 uur]
- Schaap, J.G., *Samen leren leven en geloven. Omgaan met kernwoorden van geloven in situaties van dialogisch leren en begeleiden* ('s-Gravenhage: Boekencentrum, 1984) (in hoofdlijnen). [265 p. cat. 2/3 → 46 uur]

Aanbevolen literatuur

- Have, P. ten, *Een methode van bijbelse catechese* (Groningen: Wolters, 1948).
- Jonker, E.R., *Aan het woord komen. Hoe gemeenteleden van 17 jaar en ouder in gesprek raken met de Bijbel. Bouwstenen en gebruiksmateriaal* (Zoetermeer: Boekencentrum, 1992 of later).
- Kuiper, F.H., *Op zoek naar beter bijbels onderwijs. Een exploratief onderzoek naar de eigenlijke problematiek van bijbels onderricht aan de hand van katechetisch materiaal* (Amsterdam: Rodopi, 1977).
- Plantinga, G.H., *Jeugd en godsdienstige vorming. Inleiding tot een godsdienstpedagogische benadering van enige catechetische problemen* (Franeker: Wever, 1967).
- Ven, J.A. van der, *Kritische godsdienstdidactiek* (Kampen: Kok, 1982).
- Verboom, W., *De catechese van de Reformatie en de Nadere Reformatie* (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 1986).

Bijzonderheden

- Het is - in beperkte mate - mogelijk een of twee studies die onder de toetseisen genoemd worden, te vervangen door andere, gelijkwaardige titels.
- De literatuurstudie wordt gewoonlijk in twee delen getentamineerd. Indien gewenst is het ook mogelijk tentamen te doen over de gehele stof.

Missiologie (minor)

<i>Docent</i>	Drs. J. van 't Spijker	<i>Module-code</i>	MI-Mis
<i>Toetsvorm</i>	Leesverslagen, miniscriptie en/of opdrachten	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent	<i>Colleges</i>	N.v.t.

Leerdoelen

- De student:
- verdiept zijn kennis van het vak missiologie, zowel wat betreft de basis als de geschiedenis, alsmede de actuele ontwikkeling van inzichten en praktische mogelijkheden;
 - kan zelfstandig omgaan met bronnen en literatuur op het terrein van de missiologie.

Eindtermen

4 t/m 8, 10, 14, 15, 23, 25, 36

Leerlijnen

Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren

Studielast

Zelfstudie 280 uur

Toetseisen

Bij het bepalen van de te bestuderen literatuur wordt in overleg met de student een programma samengesteld uit de literatuurlijst die bij de major Missiologie/Evangelistiek staat vermeld.

Evangelistiek (minor)

<i>Docent</i>	Drs. J. van 't Spijker	<i>Module-code</i>	MI-Ev
<i>Toetsvorm</i>	Leesverslagen, miniscriptie en/of opdrachten	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent	<i>Colleges</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	De student: - verdiept zijn kennis van het vak evangelistiek, zowel wat betreft de basis als de geschiedenis, alsmede de actuele ontwikkeling van inzichten en praktische mogelijkheden; - kan zelfstandig omgaan met bronnen en de literatuur op het terrein van de evangelistiek.
<i>Eindtermen</i>	4 t/m 8, 11, 15, 23, 36
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren
<i>Studielast</i>	Zelfstudie 280 uur
<i>Toetseisen</i>	Bij het bepalen van de te bestuderen literatuur wordt in overleg met de student een programma samengesteld uit de literatuurlijst die bij de Major Missiologie/Evangelistiek staat vermeld.

Evangelistiek, variant Gemeenteopbouw (minor)

<i>Docent</i>	Drs. J. van 't Spijker	<i>Module-code</i>	MI-EvGem
<i>Toetsvorm</i>	Leesverslagen, miniscriptie en/of opdrachten	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met docent	<i>Colleges</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	- Het zelfstandig leren onderscheiden, benoemen en beschrijven van de Bijbels-theologische fundering van de gemeente, toegespitst op missionair gemeente-zijn; - het zelfstandig leren herkennen en identificeren van thema's uit de geschiedenis en/of de theologie van de gemeenteopbouw; - het theologisch/reflecterend leren omgaan met thema's uit de gemeenteopbouw; - het zelfstandig leren omgaan met bronnen en de literatuur op het terrein van de gemeenteopbouw.
<i>Eindtermen</i>	8, 11, 12, 14, 16
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren
<i>Studielast</i>	Zelfstudie 280 uur
<i>Toetseisen</i>	Bij het bepalen van de te bestuderen literatuur wordt in overleg met de student een programma samengesteld uit de literatuurlijst die bij de Major Missiologie/Evangelistiek staat vermeld.

Apologetiek (minor)

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater	<i>Module-code</i>	MI-Ap
<i>Toetsvorm</i>	Mondeling(e) tentamen(s) en eventueel paper	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	1½ à 3 uur	<i>Periode</i>	D- t/m F-jaar
<i>Tentamendata</i>	Afspreken met hoogleraar	<i>Colleges</i>	24 colleges
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Afspreken met hoogleraar		

<i>Leerdoelen</i>	De student: - heeft meer dan elementair(e) kennis en inzicht met betrekking tot het vak apologetiek, met name wat betreft: a. de methode, b. enkele actuele ontwikkelingen; - kan zelfstandig omgaan met bronnen en literatuur op het terrein van de apologetiek.
<i>Eindtermen</i>	4 t/m 8, 11, 15, 36
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden

Studielast	Hoor- en werkcolleges 18 uur Collegevoorbereiding 24 uur Zelfstudie (literatuurtentamen) 238 uur
Toetseisen	Voor de literatuurstudie stellen we een selectie samen uit: • Bonhoeffer, D., <i>Widerstand und Ergebung, Neuauflage</i> (München: Kaiser, 1970), 303-381. [78 p. cat. 3 → 7 uur] • Geyer, H.-G., 'Metaphysik als kritische Aufgabe der Theologie', in: H.-G. Geyer, <i>Andenken. Theologische Aufsätze</i>, hrsg. von H.T. Goebel e.a. (Tübingen: Mohr Siebeck, 2003), 7-22. [15 p. cat. 2 → 3 uur] • Geyer, H.-G., 'Gottes Sein als Thema der Theologie', in: H.-G. Geyer, <i>Andenken. Theologische Aufsätze</i>, hrsg. von H.T. Goebel e.a. (Tübingen: Mohr Siebeck, 2003), 112-148. [36 p. cat. 2 → 7 uur] • Houtepen, A.W.J., <i>God, een open vraag. Theologische perspectieven in een cultuur van agnosme</i> (Zoetermeer: Meinema, 1997). [395 p. cat. 2/3 → 49 uur] • Lewis, C.S., <i>Onversneden christendom</i> (Baarn: Ten Have, 2001). [250 p. cat. 3 → 25 uur] • Link, Chr., <i>Die Welt als Gleichnis. Studien zum Problem der natürlichen Theologie</i> (München: Kaiser, 1976). [328 p. cat. 2/3 → 48 uur] • Miskotte, K.H., <i>Als de goden zwijgen. Over de zin van het Oude Testament</i> (Haarlem: Holland, 1956) (Verzameld werk deel 8, Kampen, 1983), 10-80. [70 p. cat. 3 → 10 uur] • Paas, Stefan & Rik Peels, <i>God bewijzen. Argumenten voor en tegen geloven</i> (Amsterdam: Balans, 2013). [318 p. cat. 3 → 37 uur] • Pannenberg, W., 'Die Aufnahme des philosophischen Gottesbegriffs als dogmatisches Problem der frühchristlichen Theologie', in: W. Pannenberg, <i>Grundfragen systematischer Theologie. Gesammelte Aufsätze Band 1</i> (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1967¹²), 296-346. [51 p. cat. 2 → 10 uur] • Plantinga, A., <i>God, Freedom and Evil</i> (Grand Rapids: Eerdmans, 1974). [110 p. cat. 3 → 11 uur] • Plantinga, A., <i>Warranted Christian Belief</i> (New York/Oxford: Oxford University Press, 2000), 357-421. [65 p. cat. 2 → 13 uur] • Stoker, W., <i>De christelijke godsdienst in de filosofie van de Verlichting. Een vergelijkende studie over de geloofsverantwoording in het denken van Locke, de deïsten, Lessing en Kant</i> (Assen: Van Gorcum, 1980). [220 p. cat. 2 → 40 uur] • Toren, B. van den, <i>Breuk en brug. In gesprek met Karl Barth en postmoderne theologie over geloofsverantwoording</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 1995). [344 p. cat. 2/3 → 50 uur] • Toren, Benno van den, <i>Christian Apologetics as Cross-Cultural Dialogue</i> (London e.a.: T&T Clark, 2011). [230 p. cat. 2/3 → 34 uur]
Aanbevolen literatuur	- Adriaanse, H.J., 'Haben Menschen ein Bedürfnis nach Religion?', in: H.J. Adriaanse, <i>Vom Christentum aus. Aufsätze und Vorträge zur Religionsphilosophie</i> (Kampen: Kok Pharos, 1995), 13-28. - Plaisier, A.J., <i>De mens in het geding. Een kritische vergelijking tussen Pascal en Nietzsche</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 1996). - Stoker, W., <i>Is vragen naar zin vragen naar God? Een godsdienstwijsgerige studie over godsdienstige zingeving in haar verhouding tot seculiere zingeving</i> (Zoetermeer: Meinema, 1993).

Moderne Theologiegeschiedenis (minor)

Docent	Prof. dr. A. Huijgen	Module-code	MI-ModThgesch
Toetsvorm	Mondeling(e) tentamen(s) en eventueel paper	Omvang	10 EC
Tentamenduur	1½ à 3 uur	Periode	D- t/m F-jaar
Tentamendata	Afspreken met hoogleraar	Colleges	Geen
Inleveren opdracht(en)	Via ELO. In overleg met hoogleraar		

<i>Leerdoelen</i>	Verdere verdieping van de kennis en het inzicht met betrekking tot het vak theologie-geschiedenis. Aan de orde komt de bestudering van overzichtswerken en enkele karakteristieke sleutelteksten.
<i>Eindtermen</i>	1, 4 t/m 6, 8, 11
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren
<i>Studielast</i>	Zelfstudie 280 uur
<i>Toetseisen</i>	- Barth, K., <i>Die protestantische Theologie im 19. Jahrhundert. Ihre Vorgeschichte und ihre Geschichte</i> (Zürich: Theologischer Verlag Zürich, 1947/1960³). [604 p. cat. 2/3 → 101 uur] - Berkhof, H., <i>200 Jahre Theologie. Ein Reisebericht</i> (Neukirchen-Vluyn: Neukirchener Verlag, 1985). [290 p. cat. 2 → 61 uur] - Gestrich, Chr., <i>Neuzeitliches Denken und die Spaltung der Dialektischen Theologie. Zur Frage der natürlichen Theologie</i> (Beiträge zur historischen Theologie Band 52) (Tübingen: Mohr, 1977). [396 p. cat. 2 → 80 uur] - Graf, F.W., 'Konservatives Kulturluthertum. Ein theologiegeschichtlicher Prospekt', <i>Zeitschrift für Theologie und Kirche</i> 85 (1988), 31-76. [45 p. cat. 2 → 9 uur] (fulltext in ATLA te vinden). - Graf, F.W., 'Kulturprotestantismus. Zur Begriffsgeschichte einer theologiepolitischen Chiffre', in: H.M. Müller (ed.), <i>Kulturprotestantismus. Beiträge zu einer Gestalt des modernen Christentums</i> (Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus, 1992), 21-77. [57 p. cat. 2 → 9 uur] - Schellong, D., <i>Bürgertum und christliche Religion. Anpassungsprobleme der Theologie seit Schleiermacher</i> (Theologische Existenz heute NF 187) (München: Chr. Kaiser Verlag, 1975/1984²). [108 p. cat. 2 → 20 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Assel, H., <i>Der andere Aufbruch. Die Lutherrenaissance – Ursprünge, Aporien und Wege: Karl Holl, Emanuel Hirsch und Rudolf Hermann (1910-1935)</i> (Forschungen zur systematischen und ökumenischen Theologie Band 72) (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1994). - Jüngel, E., <i>Barth-Studien</i>, Ökumenische Theologie Band 9 (Zürich e.a.: Benziger e.a., 1982). - Pannenberg, W., <i>Problemgeschichte der neueren evangelischen Theologie in Deutschland. Von Schleiermacher bis zu Barth und Tillich</i> (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1997).
<i>Bijzonderheden</i>	Eventueel kunnen onderdelen van de tentamens vervangen worden door het schrijven van een paper.

Gemeentestage (minor)

<i>Docent</i>	Mentor-hoogleraar als begeleider	<i>Module-code</i>	MI-GS
<i>Toetsvorm</i>	Evaluatieverslagen en gesprekken	<i>Omvang</i>	10 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	F-jaar
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	Geen
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. In overleg met mentor-hoogleraar		

<i>Leerdoelen</i>	Het doel van de stageperiode is: - de student bekend en vertrouwd te maken met de diverse facetten van het werk dat een predikant in een gemeente heeft te doen; - de theologische kennis en eigen vaardigheden al lerend in praktijk te brengen met het oog op de toekomstige (beroeps)praktijk; - het leren (onder)kennen van eigen mogelijkheden en beperkingen in de praktijk van het werkveld; - het leggen van verbanden tussen praktijk en theorie.
<i>Eindtermen</i>	6, 7, 9 t/m 15, 19 t/m 38

<i>Leerlijnen</i>	Kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Stage 245 uur Stageverslag 15 uur Supervisie 20 uur
<i>Bijzonderheden</i>	- Aan het einde van de stage vindt een afrondend gesprek plaats met stagebegeleider en mentor-hoogleraar n.a.v. het stageverslag. - Voor de invulling en praktische regelingen m.b.t. de stage staat op de ELO (onder Algemene Informatie 2020/2021) de 'Handleiding gemeentestage'. De minor stage is voor de admissiale studenten verplicht. Hun stageplaats en stagebegeleider wordt door het coho, na overleg met het curatorium, toegewezen. De overige studenten kunnen in overleg met de mentor-hoogleraar/-docent zelf een stageplaats en stagebegeleider zoeken. - De stage kan alleen in Nederland plaatsvinden.

25. Afkortingen

Ba	Bachelor
BaMa	Bachelor/Master
BGC	Beknopt en Goed Citeren
BSA	bindend studieadvies
BT	Bijbelse theologie
cat.	categorie
coho	college van hoogleraren
CHE	Christelijke Hogeschool Ede
CGK	Christelijke Gereformeerde Kerken
EC	European Credit (studiepunt)
ECTS	European Credit Transfer System
ELO	elektronische leeromgeving
hfdst.	hoofdstuk
hbo	hoger beroepsonderwijs
HC	Heidelbergse Catechismus
HHS	Hersteld Hervormd Seminarie
HT	historische theologie
LXX	Septuaginta
Ma	Master
n.	(voet/eind)noot
NT	Nieuwe Testament
n.v.t.	niet van toepassing
OC	opleidingscommissie
OER	onderwijs- en examenregeling
OT	Oude Testament
p.	pagina
par.	paragraaf
P.F.S.A.R.	Per Fidem Studiumque Ad Rostra (studentenvereniging TUA)
PKN	Protestantse Kerk in Nederland
PPV	Persoonlijke en professionele vorming
PR	public relations
PT	praktische theologie
PThU	Protestantse Theologische Universiteit
ReCePP	Research Center Puritanism and Piety
ST	systematische theologie
TUA	Theologische Universiteit van de Christelijke Gereformeerde Kerken te Apeldoorn
TUK	Theologische Universiteit van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) te Kampen (Broederweg)
UU	Universiteit Utrecht
Viaa	Hogeschool Viaa te Zwolle
VU	Vrije Universiteit
vwo	Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
wo	Wetenschappelijk Onderwijs
wrđ.	woorden

26. Plaatsverwijzing naar de modules

<i>Talen</i>	Aramees - 109, 118 Grieks - 30, 32, 37, 43, 49, 62, 101, 106, 113, 120, 124 Hebreeuws - 33, 38, 43, 50, 57, 138 Latijn - 107, 114, 121
<i>Bijbelse vakken</i>	Biblistiek - 97, 207 Bijbelkennis - 101 Bijbelse theologie - 38, 117, 132, 143 Bijbelwetenschap - 28 Canoniek NT - 54 Canoniek OT - 55 Exegese NT - 51, 56, 78, 136, 168 Exegese OT - 51, 61, 86, 136, 168 Geschiedenis Oud-Israël - 62, 87 Judaïca/Kerk en Israël - 73, 99, 149, 208 Oude Testament - 61, 83, 87, 115, 123, 158, 182, 205 Nieuwe Testament - 64, 75, 102, 107, 142, 157, 184, 206
<i>Systematische vakken</i>	Dogmatiek - 30, 48, 65, 72, 77, 89, 97, 131, 145, 151, 166, 192, 211 Dogmageschiedenis - 97, 151, 194, 212 Ethiek - 44, 56, 77, 98, 131, 152, 174, 196, 213 Hermeneutiek systematische theologie - Moderne theologiegeschiedenis - 100, 220 Symboliek - 101, 144, 171, 212
<i>Historische vakken</i>	Nederlandse Kerkgeschiedenis - 135, 156, 187 Kerkgeschiedenis - 34, 42, 60, 65, 74, 90, 99, 135, 148, 150, 154, 165, 173, 186, 210 Kerkrecht - 99, 155, 190, 210
<i>Praktische vakken</i>	Apologetiek - 83, 96, 170, 219 Catechetiek - 59, 67, 76, 88, 97, 140, 147, 217 Diakonie - Evangelistiek/Missiologie - 36, 66, 98, 100, 119, 120, 123, 153, 172, 200, 218 Gemeenteopbouw - 98, 219 Gemeentestage - 98, 221 Godsdienstwetenschap - 32 Homiletiek - 63, 78, 87, 99, 134, 146, 164, 173, 214 Kritiekcollege - 129, 161, 179 Liturgiek - 63, 81, 100, 121, 216 Persoonlijke en professionele vorming - 27, 47, 72, 129, 161 Poimeniek - 52, 67, 100, 215 Praktijkoriëntatie - 95 Praktische theologie - 52, 59, 63, 67, 159, 198 Proponeren - 96, 162 Psychologie - 35, 103, 116 Spiritualistiek - 59, 108
<i>Diversen</i>	Filosofie - 29, 32, 110 Godsdienstfilosofie - 163 Inleiding theologie - 31 Integratiecolleges - 35, 58, 80, 139, 169, 179 Keuzemodules - 91-124 Leesvaardigheid Duits - 115 Methodologie - 40, 82 Onderzoeksstage - 94 Scripties etc. - 40, 85, 88, 136, 180 Spreekvaardigheid - 130, 162 Themadagen - 44, 67, 90, 149, 174, 179